

ACADEMIA ROMÂNĂ
Institutul Național de Cercetări Economice „Costin C. Kirițescu”

*Gândirea economică
românească*

ECONOMIȘTI
LA
ACADEMIA ROMÂNĂ

CENTRUL DE INFORMARE ȘI DOCUMENTARE ECONOMICĂ

ACADEMIA ROMÂNĂ
Institutul Național de Cercetări Economice "Costin C. Kirițescu"

Domeniul strategic: 6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării (economie, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară: 6.22. Dezvoltarea și crearea de instrumente de lucru - dicționare, baze de date, arhive etc.

Promovarea, diseminarea și valorificarea rezultatelor cercetărilor institutelor din rețeaua INCE

Coordonator: Prof.dr. Valeriu Ioan-Franc

Tema de cercetare: 6.22.1 Gândirea economică românească 1918-2018. Biografii și bibliografii esențiale – cercetare selectivă retrospectivă: *Coordonator: Prof.dr. Valeriu Ioan-Franc*

Partea a II-a

Vol. 1

PERSONALITĂȚI ALE VIETII
ACADEMICE ECONOMICE,
1918-2018
- preliminarii -

Colectivul de autori:

Valeriu Ioan-Franc, CS I – coordonator

Mihaela Burugă, CS III

Paula Neacșu, CS

Aida Sarchizian, CS III

Mircea Fâță, CS

Nicolae Login – redactor principal

Ovidiu Sârbu – redactor principal

Dorina Gheorghe – redactor principal

Luminița Login – documentarist principal

Victor Preda – analist programator

*Colectivul de autori adresează mulțumiri
prof.dr. Victor Axenciuc, membru al Academiei Române*

CENTRUL DE INFORMARE ȘI DOCUMENTARE ECONOMICĂ
București, noiembrie 2016

CUPRINS

ECONOMIȘTI – MEMBRI AI ACADEMIEI ROMÂNE.....	7
ALBU, Lucian-Liviu.....	9
ANTIPA, Grigore	16
AURELIAN, Petre S[ebeșanu].....	25
AXINCIUC, Victor	29
BARÎȚIU, George (Gheorghe Pop).....	33
BĂDULESCU, Victor	36
BĂRBULESCU, Constantin	39
BÂRLĂDEANU, Alexandru.....	47
BIJL, Mircea-Dragoș.....	49
BRĂȚIANU, Vintilă I.C.	53
CANCICOV, Mircea C.	58
CONSTANTINESCU, Nicolae N.	60
CUZA, Alexandru C.	67
DĂIANU, Daniel.....	71
DOBRESCU, Emilian.....	77
DOLGU, Gheorghe	82
DRAGOMIR, Silviu	87
DRĂGĂNESCU, Mihai Corneliu.....	92
GEORGESCU-ROEGEN, Nicholas.....	96
GHICA, Ion.....	100
GUSTI, Dimitrie.....	102
HARET, Spiru C.	114
HASDEU, Bogdan Petriceicu	116
IANCU, Aurel Gh.	120
IONESCU DE LA BRAD, ION	127
IONESCU-ȘIȘEȘTI, Gheorghe.....	129
IONETE, Constantin.....	132

IORGA, Nicolae.....	136
ISĂRESCU, Mugurel Constantin.....	154
KIRIȚESCU, Costin C.	163
LAPEDATU, Ion I.	166
MADGEARU, Virgil Traian N.	168
MANUILĂ (MĂNUILĂ), Sabin.....	174
MALINSCHI, Vasile	176
MIHOC, Gheorghe.....	179
MOISIL, Grigore C.....	185
MOLDOVAN, Roman.....	191
MURGESCU, Costin.....	194
ONICESCU, Octav	197
OTIMAN, Păun Ion	200
POSTOLACHE, Tudorel T.....	206
RACHMUTH, Ion.....	212
RĂDUCANU, Ion	214
ROMAN, Visarion.....	223
RUGINĂ, Anghel.....	224
SLĂVESCU, Victor.....	227
STAHL, H.H.	235
STĂNESCU, Vasile	238
STOIAN, Stanciu	241
TAȘCĂ, Gheorghe Iorgu.....	245
TITULESCU, Nicolae.....	250
TREBICI (TREBIȘ), Vladimir.....	252
VĂCĂREL, Iulian.....	256
XENOPOL, Alexandru D.	262
ZAHARESCU, Barbu (Bercu Zuckerman)	267
ZAMAN, Gheorghe	268
ZANE, Gheorghe	271

Surse pentru nominalizarea academicienilor economiști ai Academiei Române:

1. <http://www.acad.ro>
2. Dorina N. Rusu, *Dicționarul membrilor Academiei Române, 1866-2010*, ediția a IV-a revăzută și adăugită, Editura Enciclopedică, București, 2010
3. V. Malinschi, *Economiștii la Academia Română, Evocări și restituiri*, vol. I-II, Editura Academiei Române, București, 1990-1991
4. Mihai Berca, Laurențiu Guțescu, Ion Bold, *Oameni de seamă. Economiști*, colecția "Reconstituiri", Editura Mica Valahie, București, 2013
5. Talpoș, Ioan; Roșca, Constantin; Istudor, Nicolae, *Pagini din istoria învățământului superior economic din România, 1843-2013*, Editura ASE, București, 2013
6. <http://aleph500.biblacad.ro>
7. <http://opac.biblioteca.ase.ro>
8. <http://cacheprod.bcub.ro>
9. <http://www.bnr.ro>

ECONOMIȘTI
– MEMBRI AI ACADEMIEI ROMÂNE –

ALBU, Lucian-Liviu

(n. 7 august 1951, București), economist.

Membru titular - 5 noiembrie 2013

(membru corespondent - 30 aprilie 2009).

Studii: Studii liceale (Liceul "Dimitrie Bolintineanu", 1966-1970) și universitare (Academia de Studii Economice, Facultatea de Cibernetică Economică și Statistică, 1972-1977), la București, doctor în științe economice (1991), cu teza *Raportul industrie-agricultură și dezvoltarea economică*, cond. șt. Gheorghe Crețoiu.

Carieră: Economist și șef al Oficiului de Calcul la Întreprinderea "Metalica" din București (1977-1981); cercetător științific și cercetător științific principal gr. III la Institutul de Economie a Industriei din București (1981-1990); șef de sector "Corelații macroeconomice" și cercetător științific principal gr. II la Institutul de Cercetare a Relațiilor Interramuri și a Structurilor Industriale din București (1990-1993); secretar științific și cercetător științific principal gr. II la Institutul Național de Cercetări Economice al Academiei Române (1993-1995); cercetător asociat (Fellow Researcher), în cadrul programului ACE-PHARE-F, CEPREMAP (Centre d'Etudes Prospectives d'Economie Mathematique Appliquees a la Planification), Universitatea Sorbona (febr.-aug. 1995); cercetător științific principal gr. I la Institutul de Prognoza Economica al Academiei Române (1995-1997); profesor asociat (Honorary Visiting Professor), în cadrul programului ACE-PHARE-F, CEES (Centre for European Economic Studies), la Leicester University (1997-1998); director al Institutului de Prognoza Economică (1998-2000, 2001-2010); ministru al Muncii și Protecției Sociale (sept.-dec. 2000). A fost profesor asociat la DOFIN (Doctoral School of Finance and Banking), Academia de Studii Economice (2001), profesor asociat la Staffordshire University (2004), profesor asociat la Universitatea Catolica din Leuven (2005), profesor universitar la Universitatea Ecologica din București (2005). Este conducător de doctorat (din 2001); membru al Consiliului Statistic Național (din 2002), membru al Consiliului Fiscal (din 2010).

În activitatea de cercetare a abordat probleme referitoare la: modelarea economiei informale/subterane și a evaziunii fiscale prin endogenizarea probabilității de detecție; modele nonlineare în economie; teoria și mecanismele tranziției; modelarea sustenabilității datoriei publice și a deficitelor bugetare.

A efectuat peste 100 de stagii de cercetare în străinătate (din care peste 30 prin schimburi interacademice sub egida Academiei Române), în calitate de "Visiting Professor" sau "Academic Visitor", la institute și universități prestigioase din Europa, China, Israel, Rusia, Taiwan și SUA; "Invitat special" (Key Note Speaker și Special Guest) la numeroase conferințe internaționale organizate în țară și în străinătate (Universitatea din Leicester, Universitatea Hebrew din Ierusalim, Universitatea din Bari, Pascal International Observatory din Bruxelles, Universitatea Catolică din Leuven, Universitatea din Wuhan, Universitatea din Qingdao etc). A colaborat cu prestigioși profesori și specialiști (inclusiv laureați ai Premiului "Nobel" pentru economie) din Europa, China, SUA, Australia, Israel, Japonia, la realizarea unor proiecte internaționale de cercetare și pentru publicarea de articole. În calitate de expert cercetător sau coordonator/director de proiect a participat la numeroase proiecte de cercetare internaționale (finanțate de Banca Mondială, UNDP, USAID, GDN, UE prin ACE-PHARE-Research, ACE-PHARE-Fellowship, PHARE, FP7, SEE-

ClusterPoliSEE etc.) și naționale (cum sunt proiectele naționale de cercetare finanțate prin CEEX, PNCDI-II ș.a., cele ale Institutului European din România, școlile post-doctorale, SPODE, în calitate de expert pe termen lung, și proiectul național finanțat prin IDEI - Proiecte de Cercetare Exploratorie, câștigat prin competiție, ca director de proiect, în 2013).

Membru în colegiile de redacție și referent la peste 20 reviste de specialitate și din țară și din străinătate ("Economic Modelling", "Economies of Transition", "International Journal of Transdisciplinary Research", "Economic Thought Journal" ș.a.); fondator și editor-șef al "Romanian Journal of Economic Forecasting" (prima revistă ISI în economie din România, din 2007). Membru în asociații sau organisme profesionale (peste 20, din care 10 din străinătate, printre care Asociația Bursierilor British Academy, din 1992, European Network of Experts on Employment and Gender Equality Issues, ca expert național, din 2009, și EcoMod - Global Economic Modeling Network, din 2007).

A fost distins cu: Premiul "Costin Murgescu" al Centrului International Ecumenic (1999), Premiul "Petre S. Aurelian" al Academiei Române (2000), Certificatul și Medalia de Onoare conferite de The Adam Smith Institute din Londra (2000), Diploma de Excelență a Institutului Național de Statistică pentru "contribuții la dezvoltarea cercetării statistice în România" (2004), Diploma de Excelență a Societății Române de Statistică pentru "consecvența publicării rezultatelor cercetării economice" (2008).

Operă: A publicat, în calitate de autor, coautor și coordonator peste 40 de cărți și peste 300 de articole și studii, între care:

Publicații:

- *Programele de investiții și dezvoltarea economică*, coautor cu Ion Cămășoiu, George Georgescu, Editura Politică, București, 1987;
- *Tratat de economie contemporană: Economia națională. Reproducție socială și mecanisme economice. Cartea 1. Cadrul conceptual general*, vol. 2, coautor cu V. Axenciuc, N. Badea-Dincă, colegiul de red. al vol. 2: T. Postolache, Gh. Badrus, T. Baron, Editura Politică, București, 1987;
- *Cărbunii în actualitate și în perspectivă*, coautor cu Marius Albu, Denis Enăchescu... [et al.], pref. Petre Dănilă, Editura Tehnică, București, 1989;
- *Underground Economy and Fiscal Policies Modeling*, CEPREMAP, Paris, 1995;
- *Marketization, Restructuring and Competition in Transition Industries of Central and Eastern Europe*, coautor, Aldershot: Avebury UK, Brookfield USA, 1995;
- *Strain and inflation-unemployment relationship in transitional economies: a theoretical and empirical investigation*, CEES, University of Leicester, 1997;
- *Institutions, Strain and the Underground Economy*, The Davidson Institute, 1997;
- *Tranziția economiei sau tranziția științei economice?*, Editura Expert, București, 1998;
- *Sustainability of Public Debt and Budget Deficit*, The World Bank, RCEP, Bucharest, Washington DC, 2000;
- *Economie politică – Elemente fundamentale de economie politică modernă*, Editura Ecologică, Societatea Ateneul Român, Universitatea Ecologică, București, 2000;

- *Nicholas Georgescu-Roegen - Analytical economics*, cartea 2, îngrijire volum împreună cu Ihor Lemnij, Liviu Groza, Editura Expert, București, 2000;
- *Macroeconomie non-lineară și prognoză - Teorie și aplicație*, Editura Expert, București, 2002;
- *Nonlinear Models of Tax Evasion and Underground Economy: a Theoretical and Empirical Investigation*, IPS, University of St. Gallen, 2003;
- *România și măsurile UE pentru combaterea criminalității economice și financiare (Romania and EU measures against economic and financial crime)*, coautor cu Petre Paul Fudulu, Adrian Baboi, seria "Pre-accession impact studies", nr. 12, Institutul European din România, București, 2003;
- *Modele și prognoze pe termen scurt: aplicații pentru România*, coautor cu Elena Pelinescu, Cornelia Scutaru, ed. Valeriu Ioan-Franc, Editura Expert, București, 2003;
- *Estimating the Size of Underground Economy in Romania*, GDN, CERGE, WIIW, Prague, Vienna, 2004;
- *Research on the Potential and Mechanisms of Long-Term Economic Growth in Transition Economies*, coautor, CMASTF, IEF, Global Insight, USAID, BearingPoint, IRIS, 2004;
- *Modelarea ciclurilor economice. Cazul României: Abordarea teoretică. Scenarii de prognoză macroeconomică anuală și pe termen mediu*, coordonator, Academia Română, Institutul Național de Cercetări Economice, Institutul de Prognoză Economică, Editura Expert, București, 2004;
- *Estimating natural unemployment in transitional economies*, GDN, CERGE, WIIW, Prague, Vienna, 2005;
- *Dezvoltarea durabilă în România. Modele și scenarii pe termen mediu și lung*, coordonator împreună cu Emilian Dobrescu; Nona Mihaela Chilian, Amalia Fugaru, Mihai Gheorghe, ed. Valeriu Ioan-franc, Editura Expert, București, 2005;
- *Nonlinear models: applications in economics*, MPRA, University Library of Munich, 2006;
- *Trends in the Interest Rate -Investment- GDP Growth Relationship*, "Romanian Journal of Economic Forecasting", 2006;
- *Impactul liberalizării contului de capital asupra cursului de schimb și a competitivității economiei românești*, seria "Pre-accession impact studies III", nr. 2, Moisă Altăr (coord.), coautor cu Ionuț Dumitru, Ciprian Necula, București, Institutul European din România, 2006;
- *Analize privind factorii dezvoltării durabile pe termen foarte lung*, coordonator, Mariana Nicolae, Cornelia Scutaru-Ungureanu..., București, Academia Română, Institutul Național de Cercetări Economice, Institutul de Prognoză Economică, 2006;
- *Modelul social european: implicații pentru România*, Carmen Beatrice Păuna (coord.), coautor cu Mariana Stanciu, Valentina Vasile, Florin Marius Pavelescu, Institutul European din România, București, 2007;
- *Economia dezvoltării durabile: analize și previziuni economice*, coautor cu Dorin Jula, București, Mustang, 2007;

- *A simulation model of public debt sustainability*, MPRA, University Library of Munich, 2008;
- *Determinanți ai creșterii economice, ocupării și competitivității. Metode și tehnici de măsurare. Analize comparative: etapa II*, coordonator, pref. de Emilian Dobrescu, Academia Română, Institutul Național de Cercetări Economice, Institutul de Prognoză Economică, Editura Academiei Române, București, 2008 (lucrarea constituie finalizarea etapei a II-a a Programului de Cercetare de Excelență CEEX 05-08, nr. 24/05.10.2005, cu titlul "Creșterea economică, ocuparea și competitivitatea în economia bazată pe cunoaștere");
- *Convergența economică*, vol. 1-2, Aurel Iancu (coord.), coautor cu Moisă Altăr..., București, Editura Academiei Române, 2008-2009;
- *Economic convergence*, vol. 1-2, Aurel Iancu (coord.), coautor cu Moisă Altăr..., Bucharest, The Publishing House of the Romanian Academy, C.H. Beck, 2008-2009;
- *Modelul integrat de analiză și previziune ierarhică a ofertei și cererii: faza a II-a*, Constantin A. Bob (coord.), coautor cu Emilia Titan, Vergil Voineagu, Editura ASE, București, 2009;
- *Impact of Investments on an Emerging Economy: Models and Forecasts. The Case of România*, coautor, 2010;
- *Spatial Distribution of Key Macroeconomic Growth Indicators in the EU-27: A Theoretical and Empirical Investigation*, coautor, 2010;
- *Finanțe publice: introducerea unui cadru fiscal-bugetar pe termen mediu (Public finances: introduction of a medium-term budgetary framework)*, Moisă Altăr (coord.), coautor cu Ciprian Necula, Gabriel Bobeică, București, Institutul European din România, 2010;
- *Reindustrializarea României politici și strategii*, coautor cu Liviu Voinea, Andrada Busuioc..., București, 2010;
- *Macroeconomie financiară*, coautor cu Ion Ghizdeanu, Dana Ioana Țapu, București, Mustang, 2011;
- *De ce nu sunt bani pentru pensii? Cauzele deficitului bugetului asigurărilor sociale de stat și soluții alternative*, Liviu Voinea (coord.), coautor cu Vergil Voineagu..., Uniunea Europeană, Guvernul României, Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale (AMPOSDRU), București, 2011;
- *Economia informală și impactul ei asupra pieței muncii: proiect implementat de Biroul Național Sindical*, coordonator împreună cu Liviu Voinea; Vergil Voineagu..., proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013, Fondul Social European: "Investește în oameni!", București, 2011;
- *Non-linear modelling in economics - beyond standard economics*, București, Editura Expert, 2011;
- *Perspectivile pieței muncii din România în contextul Strategiei Europa 2020 (studiu)*, coautor cu Petre Caraiani, Marioara Iordan, Editura Economică, București, 2012;

- *Creșterea contribuției comerțului exterior la realizarea convergenței reale*, coordonator, Marioara Iordan, Radu Lupu, București, Editura Economică, 2012;
- *Proiecții și scenarii de evoluție a creșterii economice în România pe termen lung și foarte lung: etapa III*, coordonator, București, Editura Academiei Române, 2012;
- *Nonlinearities and divergences in the process of European financial integration*, coautor, 2015;

Publicații periodice:

➤ *Romanian Journal of Economic Forecasting*

- *Romanian Journal of Economic Forecasting* (trimestrial), editor-șef, Romanian Academy, National Institute of Economic Research, Institute of Economic Forecasting, Editura Expert, București, 2000-prezent.
- *A Model to Estimate Spatial Distribution of Informal Economy*, 2008;

➤ *ESEN-2 Integrarea României în Uniunea Europeană*

- *Inflație, sustenabilitate, integrare*, coautor cu Cornelia Scutaru și Elena Pelinescu, Centrul de Informare și Documentare Economică, București, nr. 11, 2002;

➤ *Analele INCE*

- *Restructurări în economia națională în vederea creșterii eficienței economice și calității vieții* (coordonator program și temă), nr. 1-2, 1991;
- *Raporturile industrie-agricultură în economia modernă*, nr. 6, 1991;
- *Modificări structurale în vederea realizării unei economii competitive* (coordonator de program și de temă), nr. 2-3, 1993;

➤ *Probleme economice – INCE*

- *Dezechilibre macroeconomice în perioada de tranziție și modalități de atenuare a acestora* (coordonator program și temă), nr. 28-29-30-31, 1992;
- *Efecte ale politicii fiscale*, nr. 36, 1994;
- *Dezechilibre, tranziție și stabilizare*, nr. 37, 1994;
- *Tipologia politicilor macroeconomice*, nr. 40, 1994;
- *Probleme teoretico-metodologice ale abordării economiei ascunse*, nr. 42, 1994;
- *Catastrofă, haos și sinteză sinergetică – fundamente teoretico-metodologice ale studierii sistemelor economice dinamice în condiții de nonlinearitate, discontinuitate și haos*, nr. 1, 1995;
- *Modelarea sustenabilității datoriei publice în vederea aderării la UE*, coordonator, Centrul de Informare și Documentare Economică, București, vol. 93, 2003;
- *Simularea dinamicii unor indicatori macroeconomici pe termen mediu*, coordonator, Centrul de Informare și Documentare Economică, București, vol. 106, 2004;

- *Model de estimare a PIB-ului lunar*, Cristian Stănică (coord.), coautor cu Mariana Nicolae, Mihaela Ionescu, Petre Caraiani, Carmen Uzlău, Centrul de Informare și Documentare Economică, București, vol. 148, 2005 (studiul prezintă rezultatele parțiale ale temei "Analiza și prognoza evoluției principalelor corelații macroeconomice în România, comparativ cu alte țări din Europa" din cadrul proiectului "Tipologia creșterii economice; Evoluția principalelor corelații macroeconomice în perioada de tranziție");
- *Estimarea corelațiilor macroeconomice pe baza datelor trimestriale*, coautor cu Mariana Nicolae, Dalina Andrei, Petre Caraiani, Carmen Uzlău, Centrul de Informare și Documentare Economică, București, vol. 149, 2005;

➤ ***Studii și cercetări economice – INCE***

- *Puncte de vedere asupra unor probleme ale dezvoltării economice în perioada de tranziție*, nr. 1, 1990;
- *Elemente privind reconsiderarea relațiilor interramuri*, coautor cu Elena Moise, Luiza Isăcescu, nr. 2, 1990;
- *Probleme ale revizuirii raporturilor intersectoriale*, în cap. I: *Restructurarea ramurilor industriale*, nr. 9, 1990;
- *Restructurări în economia națională în vederea creșterii eficienței economice și a calității vieții* (Partea I), coautor cu Elena Moise, Luisa Isăcescu, Mihail Gondoș, Christina Suciu, Aura Sutaru, nr. 1-2, 1992;
- *Restructurări în economia națională în vederea creșterii eficienței economice și a calității vieții* (Partea a II-a), coautor cu Elena Moise, Luisa Isăcescu, Mihail Gondoș, Christina Suciu, Aura Sutaru, nr. 9, 1992;
- *Factorii creșterii economice și noua economie: analiză și prognoză*, coordonator, Centrul de Informare și Documentare Economică, București, vol. 52-53, 2007;

➤ ***Romanian Economic Research Observer (Observateur De La Recherche Economique Roumaine)***

- *Problems in the structure of Romania's economy*, coautor cu George Georgescu, nr. 2, 1994;
- *Coût ou benefice de la transition* (Ouvrage présente au Cinquième Colloque de comptabilité nationale de l'Association de Comptabilité Nationale organisé à Paris, en décembre 1993 par l'Universite de Paris et l'Institut National de la Statistique et des Etudes Economiques), coautor cu Clementina Ivan Ungureanu, nr. 3, 1994;

➤ ***Buletin – "Tezele INCE privind Strategia dezvoltării economiei naționale a României"***

- *Surse ale unor dezechilibre din economie și posibilități de atenuare a acestora în perioada de tranziție*, nr. 1(a), 1991;

➤ **Studii de economie industrială**

- *Restructurări în economia națională în vederea creșterii eficienței economice și a calității vieții* (Partea I și Partea a II-a), coautor cu Elena Moise, Luisa Isăcescu, Mihail Gondoș, Christina Suci, Aura Sutaru, ICRISI, nr. 93, 1992;
- *Dezechilibre macroeconomice în perioada de tranziție și modalități de atenuare a acestora* (coordonator program și temă), nr. 105, 1992;

➤ **Bilanț**

- *Economie în creștere, prețuri în pericol*, nr. 29 (2007), p. 92-100;
- *Semnale de creștere a economiei*, nr. 30 (2007), p. 82-83;
- *Inflația în grafic, creșterea PIB continuă*, nr. 31 (2007), p. 88-89;
- *Producția și economiile cresc, inflația scade*, nr. 32 (2007), p. 96-104;
- *Inflația reintră pe trendul descendent*, nr. 33 (2007), p. 76-77;

➤ **Studii de strategie și politici**

- *Modelul social european-implicații pentru România (European Social Model-Implications for Romania)*, Carmen Beatrice Păuna (coord.), coautor cu Mariana Stanciu..., București, Institutul European din România, nr. 4, 2007;
- *Finanțe publice: introducerea unui cadru fiscal-bugetar pe termen mediu*, Moisă Altăr (coord.), coautor cu Ciprian Necula, Gabriel Bobeică, Institutul European din România, București, nr. 1, 2010;

Coordonare teze de doctorat:

- *Modele ale evaziunii fiscale și economiei subterane*, Corina-Maria Bichiș (Ene), București, 2010;
- *Modele de evaluare a impactului integrării în Uniunea Europeană asupra valorii activelor în România*, Dinu Sorin Marius, București, 2010;
- *Modelarea ciclurilor politico-economice*, Nicolae-Marius Jula, București, 2010;
- *Produsul intern brut potențial: modelare și prognoză*, Marian Neagu, București, 2010;
- *Raportul dintre integrarea economică și integrarea monetară*, Laura Cristina Ivănescu, București, 2012;
- *Utilizarea modelării neliniare pentru analiza pieței de capital din Europa: estimarea comportamentului investițional*, Radu Lupu, Editura Expert, București, 2013;

Bibl.: *Enciclopedia personalităților din România*, 2005-2009; Dorina N. Rusu, *Dicționarul membrilor Academiei Române*, 1866-2010, ediția a IV-a revăzută și adăugită, Editura Enciclopedică, București, 2010; https://ro.wikipedia.org/wiki/Lucian-Liviu_Albu; <http://opac.biblioteca.ase.ro>; <http://aleph500.biblacad.ro>.

ANTIPA, Grigore

(n. 27 noiembrie 1867, Botoșani - 9 martie 1944, București),
biolog, ihtiolog, oceanolog, zoolog și ecolog.

Membru titular - 14 mai 1910

(membru corespondent - 16 aprilie 1907)

Vicepreședinte al Academiei Române

(11 iunie 1921-11 iunie 1924; 31 mai 1935-3 iunie 1938);

președinte al Secțiunii Științifice a Academiei Române (1939 -1942).

Discurs de recepție: Cercetările hidrobiologice în România și importanța lor științifică și economică (25 mai 1912).

Studii: Studii primare la Botoșani (1873-1877), liceale la Iași (1879-1886) și universitare la Jena (1887-1891), unde, în 1891, a obținut titlul de doctor cu calificativul *magna cum laude*. Și-a continuat pregătirea în cadrul stațiunilor oceanografice de la Villefranche-sur-Mer (1888-1889), Monaco (1889), Helgoland (1890) și Napoli (1893-1894). *Doctor Honoris Causa* al Facultății de Agronomie din Berlin.

Carieră: A participat, la bordul navelor "Hirondelle" și "Princesse Alice", la explorarea hidrobiologică a unor zone din Marea Mediterană. A pus bazele școlii române de hidrobiologie, ihtiologie și oceanologie. A fost unul dintre creatorii muzeologiei moderne (a publicat în 1918, 1923 și 1934 principii și norme generale de muzeologie); prin grija sa s-a construit și s-a organizat Muzeul de Istorie Naturală din București, al cărui director a fost între 1893 și 1944; în 1907 a introdus aici, pentru prima dată în lume, "dioramele biologice". Și-a axat activitatea științifică pe diferite domenii ale biologiei teoretice și aplicate: în domeniul zoologiei, s-a ocupat de morfologia unor meduze (*Lucernaride*), descriind, în 1892, o nouă specie de *Drymonema* și o *Stauromeduză*, ca și de fauna ihtiologică din România, făcând studii ample asupra peștilor endemici din bazinul Mării Negre. A fost cel mai de seamă ecolog și hidrobiolog român, lăsând numeroase lucrări privitoare la viața din apele dulci și marine. Cu *L'organisation generale de la vie collective des organismes et du mecanisme de la production dans la Biosphere* (1935), a pus bazele unei noi științe interdisciplinare - bioeconomia. Având la bază o teorie biologică originală, constând în înțelegerea și respectarea echilibrelor ecologice, "Sistemul Antipa" a fost adoptat de Facultatea de Agricultură din Urbana (SUA), care l-a aplicat inițial pentru explorarea complexă a luncilor inundabile ale fluviului Illinois, după care sistemul s-a generalizat în mai multe state americane, precum și în Europa, în regiunile limitrofe Vistulei, Rinului, Volgăi etc. în calitate de administrator al pescăriilor statului (din 1895), a acordat o atenție aparte organizării pescuitului în apele dulci din România și exploatării peștelui din Marea Neagră. S-a preocupat îndeaproape de valorificarea rațională a resurselor naturale.

De numele său se leagă înființarea, în 1926, a Stațiunii de Cercetări Biologice de la Tulcea, iar în 1932 a Institutului Biooceanografic de la Constanța. Membru al Societății de Zootehnică din Londra, al Institutului Oceanografie din Paris, al Societății de Geografie din Viena, al Societății de Geografie din Berlin, al Societății de Agricultură din Franța, al Societății de Agricultură din SUA etc.

Operă: A lăsat numeroase lucrări în domeniul biologiei teoretice și aplicate. În 1912 a editat, sub egida Academiei Române, "Bulletin de la Section Scientifique", în care s-au publicat cu prioritate lucrări românești.

Publicații:

- *Despre necesitatea introducerii unei pisciculturi sistematice în apele României*, 1892;
- *Lacul Razim: starea actuală a pescăriilor din el și mijloacele de îndreptare*, București, Imprimeria Statului, 1894;
- *Studii asupra pescăriilor din România*, București, Imprimeria Statului, 1895;
- *Industria conservelor din punctul de vedere al aprovizionării armatei și al exportului produselor alimentare: studiu economic*, București, Institutul de Arte Grafice „Carol Göbl”, 1898;
- *Necesitatea înființării [sic!] unui serviciu special al pescăriilor*, București, Tipografia și Fonderia de Litere Thoma Basilescu, 1898;
- *Legea pescuitului și rezultatele ce le-a dat: un răspuns atacurilor ce i s-au adus*, București, Institutul de Arte Grafice și Editura „Minerva”, 1899;
- *Die Fischereiverhältnisse Rumäniens, ein Antwort an Herrn E. Bade*, Berlin, München; Pössnerbacher'sche Buchdruckerei (Klöck und Siebrl), 1901?;
- *Clupeidele*, 1903;
- *Sturionii*, 1905;
- *Exploatarea în regie a Pescăriilor Statului*, 1905;
- *Fauna ihtiologică în România*, 1909;
- *Regiunea inundabilă a Dunării: starea ei actuală și mijloacele de a o pune în valoare*, București, Institutul de Arte Grafice „Carol Göbl”, 1910;
- *Die Biologie des Donaudeltas und des Inundationsgebietes der unteren Donau*, Jena, Gustav Fischer, 1911;
- *Pescăriile statului din Tulcea: raport prezentat d-lui Ministru al Agriculturii și Domeniilor cu no. 15996 din 22 februarie 1911, un răspuns la atacurile aduse prin expunerea situației județului Tulcea pe anul 1910 de I.C. Atanasiu*, București, Imprimeriile Independența, 1911;
- *Călătorie de studii la pescăriile din Scandinavia în anul 1912: raport prezentat d-lui Ministrul al Domeniilor*, București, Imprimeriile Independența, 1913;
- *Trei memorii privitoare la ameliorarea regiunii inundabile a Dunărei: prezentate d-lui Ministru al Agriculturii și Domeniilor*, București, Imprimeriile Independența, 1913;
- *Câteva probleme științifice și economice privitoare la Delta Dunărei*, București, Librăriile Socec & Comp., 1914;
- *Pescăria și pescuitul în România*, București, Socec, 1916;
- *Consiliul superior al agriculturii și îndrumarea lui în viitor: cuvântare rostită la redeschiderea Consiliului Superior al Agriculturii în ziua de 9 februarie 1918*, București, Institutul de Arte Grafice „Carol Göbl”, 1918;
- *Muzeul de Istorie Naturală din București*, București, Institutul de Arte Grafice „Carol Göbl”, 1918;

- *Necesitatea înființării unei organizații a economiei naționale*, București, Atelierele „Poporul”, 1918;
- *Die Organisationsprinzipien des Naturhistorischen Museums in Bukarest: ein Beitrag zur Museumskunde*, București, Institutul de Arte Grafice „Carol Göbl”, 1918;
- *Problemele evoluției poporului român*, Academia Română, în colecția “Studii și Cercetări”, III, București, Cartea Românească, 1919;
- *Dr. Emil Racoviță: cu prilejul alegerii sale ca membru al Academiei Române*, București, 1920;
- *Dunărea și problemele ei științifice, economice și politice*, în colecția “Studii și cercetări”, 6, Academia Română, București, Libr. Cartea Românească și Pavel Suru, 1921;
- *Politica de stat în chestiunea pescăriilor domeniale: memoriu prezentat d-lui Ministru al Domeniilor*, București, Tipografia Urbană, 1922;
- *Organizarea muzeelor în România*, 1923;
- *Nemurirea sufletului*, Ernst Haeckel. Cu un studiu despre autor: Amintiri despre Ernst Haeckel, în colecția “Probleme și idei”, București, Imprimeria Fundației Culturale Principele Carol, 1924;
- *Chestiunea Dunării*, conferință ținută la Fundația Universitară Carol I în ziua de 23 martie 1924, , în vol. *Politica externă a României*, București, Cultura Națională, 1924;
- *Entomologia medicală*, N. Leon; prefațator, în colecția “Studii și cercetări”, 9, Academia Română, București, Cultura Națională, 1925;
- *Speologia: o știință nouă a străvechilor taine subpământestii: cu 14 fotografii*, Biblioteca populară. Secția științelor naturale, 1, Cluj, Astra, 1927;
- *Observațiuni privitoare la principiile care trebuie să servească de bază pentru reorganizarea Academiei Române*, comunicare citită în ședința de la 1 iunie 1928, București, 1928;
- *Die biologischen Grundlagen und der Mechanismus der Fischproduktion in den Gewässern der Unteren Donau*, București, 1929;
- *L'ennemie de la Roumanie et ses conséquences économiques et sociales*, préface: James T. Shotwell, în col. “Histoire économique et sociale de la guerre mondiale. Série roumaine”, Paris, Les Presses Universitaires de France; New Haven, Yale University Press, 1929;
- *La pêche et la pisciculture au XIV-ème Congrès international d'agriculture*, Rapport présenté au XIV-ème Congrès international d'agriculture, Bucarest, 7, 8 et 10 juin 1929, 5-ème Section, Pisciculture;
- *L'occupation ennemie de la Roumanie et ses conséquences économiques et sociales*, în colecția “Histoire économique et sociale de la guerre mondiale”, série roumaine, Paris; Publications de la Dotation Carnegie pour la Paix Internationale, Les Presses Universitaires de France; New Haven, Yale University Press, 1929;
- *Antisemitismul Doctorului Istrate*, N. Casian, prefațator, în col. „Biblioteca neamului”, 1, București, Tipografia Capitalei, 1930;

- *Les principes de l'amélioration de la production du Bas Danube*, Bucarest, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statutului, 1932;
- *Pescăriile și regiunea inundabilă a Dunării în cadrul economiei naționale și mondiale*, București, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, Imprimeria Centrală, 1933;
- *Iconographie des Sturionides et des Clupeides de la Mer Noire*, 1933;
- *La vie dans la Mer Noire*, 1933;
- *Paralizia generală progresivă a economiei naționale și remediare ei*, București, Cultura Națională, 1933;
- *Pescăriile și regiunea inundabilă a Dunării: în cadrul economiei naționale și mondiale*, București, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, Imprimeria Națională, 1933;
- *Peștii apelor interioare din România: caracterizarea și datele principale asupra răspândirii [sic], reproducției, hranei și valorii lor economice*, C.S. Antonescu, prefațator, București, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, Imprimeria Națională, 1934;
- *Az Alduna haltermelésének biológiai alapja és mechanizmusa*, Forditottá Schiller Reszö, Budapes, Királyi Magyar Egyetemi, 1935;
- *L'organisation générale de la vie collective des organismes et du mécanisme de la production dans la biosphère*, Académie Roumaine, "Etudes et Recherches", 25, Bucarest, Moniteur Officiel et Imp. de l'Etat, Imp. Nationale, Depot. Generale Cartea Romaneasca, 1935;
- *Măsurile și lucrările necesare pentru intensificarea producției pescarilor și pentru valorificarea produselor lor: memoriu prezentat d-lui Ministru al Agriculturii și Domeniilor, la 4 decembrie 1935*, București, Tipografia I.C. Văcărescu, 1935;
- *Despre muzeele sătești*, București, Fundatia Culturală Regală "Principele Carol", 1935;
- *Ziele und Wege ichthyologischer Forschung im Schwarzen Meere*, 1935;
- *Les recherches hydrobiologiques et leurs applications pratiques en Roumanie*, 1937;
- *Raport despre activitatea Bibliotecii Academiei în anul 1936*, coautor cu R. Rosetti, G. Murnu, Nicolae M. Popescu, București, 1937;
- *Criza cărții și manifestările ei*, cuvântare rostită în numele Academiei Române cu ocazia deschiderii Expoziției și Congresului cărții de către Fundațiile Regale, București, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, Imprimeria Națională, 1938;
- *Cuvântare pentru a saluta prezența M.S. Regina Maria, la ședința Academiei Române de la 11 Decembrie 1936*, București, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, Imprimeria Națională, 1938;
- *Grigore Antipa: hommage a son oeuvre: 10 Déc. 1867-10 Déc.1937* (conține o listă a publicațiilor sale), București, Imprimeria Națională, 1938;
- *Enciclopedia României*, în comitetul de redacție împreună cu Constantin Orghidan, Mircea Vulcănescu... (autor al vol. 3: *Economia națională: cadre și producție*, București, Imprimeria Națională, 1939), București, Imprimeriile Nationale, 1938-1943;
- *Câteva amintiri despre Regele Carol I*, în vol. *Din Viața Regelui Carol I*, București, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, Imprimeria Națională, 1939;

- *Pescăriile României*, conferință la Radio-București, ținută în seara de 29 Martie 1939, în Ciclul de conferințe asupra „Avuțiilor României”, cu o precuvântare, București, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, Imprimeria Națională, 1939;
- *Necesitatea institutelor de cercetări științifice pentru satisfacerea nevoilor actuale ale țării*, discurs la mesaj rostit în ședința de la 14 martie 1940, București, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, Imprimeria Națională, 1940;
- *Însemnătatea politică și economică a Dunării în viața poporului român*, București, Cartea Românească, 1940;
- *Die Donau: Ihre Politische und Wirtschaftliche Bedeutung im Leben des Rumänischen Volkes*, Bukarest, Die Dacia Bücher, 1941;
- *Marea Neagră*, în vol. 1: *Oceanografia, bionomia și biologia generală a Mării Negre*, București, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, Imprimeria Națională, 1941;
- *Marea Neagră și ihtiologia ei*, 1941;
- *Dunărea și problemele ei științifice, economice și politice*, București, „Cartea Românească” și Pavel Suru, 1921, reeditat în colecția “Studii și cercetări”, VI, Academia Română București, Comisia pentru Ocrotirea Monumentelor Naturii, 2005;
- *Marea Neagră: oceanografia, bionomia și biologia generală a Mării Negre*, București, Teșu, 2007;
- *Programul „Dunărea vie”: opinii în confruntare...*, Stelian Cincă, cu o prefață de Gh. Brezeanu, cu trei Memorii și un articol de Grigore Antipa, postfață Mircea Duțu, Craiova, MJM, 2007;
- *Oceanografia, bionomia și biologia generală a Mării Negre: (cu 6 hărți, din care 4 colorate și 62 fig. în text)*, cuv. înainte de Alexandru S. Bologa, vol. 1, Iași, TipoMoldova, 2010;
- *Regiunea inundabilă a Dunării: starea ei actuală și mijloacele de a o pune în valoare*, ed. îngrij. de Stelian Cincă, pref. Mircea Duțu, Craiova, Autograf MJM, 2010;

Publicații periodice:

➤ *Analele Academiei Române. Memoriile Secțiunii științifice*

- *Ernst Haeckel: cuvântare pentru sarbatoarea jubileului sau de 80 ani*, seria II; tom. XXXVI, no. 5; București, Viena, Berlin, Socec, C. Sfetea, Gerold R. Friedlaender [etc.], 1913;
- *Câteva probleme științifice și economice privitoare la Delta Dunării*, Academia Română, București, seria II, tom XXXVI, nr. 6, 1914;
- *Raport asupra activității științifice a d-lui dr. Emil Racoviță*, cetit în ședința plenară de la 2 iunie 1920 a Academiei Române pentru alegerea sa ca membru, Academia Română, București, Cartea Românească, vol. XL, Partea administrativă și desbaterile, 1921;
- *Organizarea muzeelor în România*, ședința de la 16 Februarie 1923, Academia Română, București, Cultura Națională, seria III, tom I, mem. 9, 1923;
- *Câteva observațiuni privitoare la navigabilitatea Gurilor Dunării*, conferință ținută în ședința publică de la 20 Februarie 1925, Academia Română, București, Cultura Națională, seria III, tom II, mem. 9, 1925;

- *Raport despre activitatea Fundației Familiei Menachem H. Elias, în anul 1925-1926*: prezentat Academiei Române în sesiunea generală din iunie 1926, coautor cu I. Bianu, D. Gusti și G. Țițeica, delegați în Consiliul de administrație al fundației, București, Cultura Națională, 1927;
- *Punerea în cultură a regiunii băltoase a României [extras]: terenurile inundabile și pescăriile*, Academia Română, București, Cultura Națională, seria III, tom IV, mem. 4, 1927;
- *Reorganizarea Academiei Române*, memoriu prezentat Academiei în ședința din 15 mai a sesiunii generale din 1934, București, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, Imprimeria Națională, tomul LIV, Ședințele din 1933-1934, 1934;
- *Principes et moyens pour la réorganisation de Musée d'histoire naturelle*, conférence faite à l'Académie Roumaine dans la séance du 25 mai 1934, Academia Română, Bucarest, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, Imprimeria Națională, seria III, tomul IX, mem. 12, 1934;
- *Participation de la Roumanie aux Fêtes du tricentenaire de Musée national d'histoire naturelle de Paris*, deux discours, București, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, Imprimeria Națională, vol. LVI, 1937;
- *Rolul Academiei Române în combaterea campaniilor de ponegrire a poporului și Statului Român*, comunicare făcută în ședința de la 5 Aprilie 1940, București, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului: Imprimeria Națională, Seria III. Tomul XV. Mem.II, 1940;
- *Valorificarea stufăriilor Deltei Dunării*, comunicare făcută în ședința de la 3 Iulie 1942, București, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, Imprimeria Națională, seria III, tom XVIII, mem. I, 1942;

➤ *Bulletin de la Section Scientifique (Academia Română)*

- *Recherches sur la radioactivité de quelques sources d'eau minérale et d'eau potable des vallées du Somes et du Cris (Roumanie)*, Bucarest, Cultura Națională, année X, nr. 6, 1927;
- *Die biologischen Grundlagen und der Mechanismus der Fischproduktion in den Gewässern der Unteren Donau.*, XI-ème année, nr. 2-3, București, Cultura Națională, 1928;
- *Les bases biologiques de la production des pêcheries dans la région Nord-Ouest de la Mer Noire*, avec 2 cartes, București, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, Imprimeria Națională, XIV-ème année, nr. 6-8, 1931;
- *Les principes de l'amélioration de la productivité du Bas Danube*, București, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, Imprimeria Națională, XIV-ème année, nr. 6-8, 1932;
- *L' Exploration scientifique de la Mer Noire*, București, Imprimeria Națională, XV-eme année, nr. 5-6, 1932;
- *La biosociologie et la bioéconomie de la Mer Noire*, Bucarest, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, Imprimeria Națională, XV-ème année, nr. 9-10, 1933;
- *Les sturions de la Mer Noire: leur biologie et les mesures nécessaires pour leur protection*. București, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, Imprimeria Națională, XVI-ème année, nr. 4-5, 1933;

- *Die Internationale Erforschung der Donau als Produktionsgebiet*, București, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, Imprimeria Națională, XVII-ème année, nr. 7, 1936;
- *Ziele und Wege Ichthyologischer Forschung im Schwarzen Meere*, București, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, Imprimeria Națională, tome XVIII-ème, nr. 8-9, 1936;
- *Les bases géophysiques de la navigabilité des bouches du Danube*, XIX-ème année, nr. 8, București, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, Imprimeria Națională, 1938;

➤ ***Commission Interantionale pour l'exploration scientifique de la Mer Méditerranée***

- *Exploration scientifique de la Mer Noire: programme de recherches de l'Institut bio-océanique de Contantza*, Paris, Rapports et procès-verbaux des réunions, vol. VII, nouvelle série, 1932;
- *Les sturions de la Mer Noire: leur biologie et les mesures nécessaires pour leur protection: rapports présentés à la réunion scientifique à Naples, le 23 Octobre 1934, délégué de la Roumanie, vice-président de la Commission*, Paris, Rapports et procès-verbaux des réunions, vol. VIII, 1934;
- *Les bonifications hydrologiques des Deltas, Bucarest, 1935*, Rapports pour les réunions scientifiques, Paris, Blondel la Rougery, 1935;

➤ ***Arhiva pentru știință și reformă socială***

- *Casa Culturii Poporului*, memoriu prezentat Principei Moștenitor al României, București, Reforma Socială, anul III, nr. 2-3, 1922;

➤ ***Viața agricolă***

- *Criza grâului în România*, București, nr. 12, decembrie 1939;

➤ ***Căminul cultural***

- *Despre Muzeele Sătești*, conferință ținută la cursul de îndrumări pentru conducătorii Căminelor Culturale Regale „Princepele Carol” în vara anului 1934, Breaza de Sus, București, Tipografiile Române Unite, 1935;

➤ ***Natura***

- *Tainele vieții peștilor*, conferință ținută la Radio-București în seara de 20 Iulie 1932, București, Institutul de Arte Grafice “Bucovina” - I.E. Torouțiu, nr. 8, 1932;
- *Grădina Zoologică a capitalei*, conferință rostită în ziua de 22 Mai 1935, București, Institutul de Arte Grafice “Bucovina”, anul 24, nr. 6, 1935;

➤ ***Boabe de grâu***

- *Marea noastră*, București, Institutul de Arte Grafice “E. Marvan”, anul III, nr. 1-2, 1932;

➤ *Buletinul Administrației PARID*

- *Memoriu privitor la aplicarea unui plan cincinal pentru dezvoltarea pescăriilor Statului*, București, Institutul de Arte Grafice "Bucovina", nr. 1, aprilie 1937;
- *Scăderea producției crapului în apele Dunării, cauzele și mijloacele de îndepărtare*, București, nr. 1, 1937;
- *Țelurile politice de Stat pentru dezvoltarea, organizarea și punerea în valoare a pescăriilor României*, București, nr. 2, mai 1937;

➤ *La vie scientifique en Roumanie*

- *Les recherches hydrobiologiques et leurs applications pratiques en Roumanie*, București, vol. I: *Sciences pures*, 1937;

➤ *Annales de l'Institut océanographique*

- *La vie dans la Mer Noire*, conférence faite le 7 janvier 1933 au Grand Amphithéâtre de l'Institut océanographique de Paris, Paris, Blondel la Rougery, tome XIII, fasc. II, 1933;

➤ *Buletinul Societății de științe fizice*

- Periodic, dir.: C.I. Istrati; red.: Gr. Antipa, N. Athanasescu, N. Coculescu, David Emmanuel, Șt. Hepiteș, G. Țițeica, Tr. Lalescu, 1892-1915, București, Imprimeria Statului (Schimbă titlul: ian. 1897 „Buletinul Societății de științe din Bucuresci, România. Bulletin de la...”; ian. 1911 „Buletinul Societății Române de Științe. Bulletin de la...”; din 1923, apare pe secții, cu numărătoare separată);

➤ *Revista pădurilor*

- Periodic, organ al Societății „Progresul silvic”, preș.: I. Kalinderu; prim-red.: George Stătescu; red.: Gr. Antipa, P. Antonescu, N. Iacobescu, M. P. Florescu etc., 1886-1916, București, Gutenberg, Tip. Națională (Schimbă titlul: ian. 1922: „Revista pădurilor” prin unificare cu „Economia forestieră”);

➤ *Was wir Ernst Haeckel Verdanken*

- *Aus Ernst Haeckels Lehrjahren*, hrsg. Heinrich Smidt-Jena, Leipzig, Verlag UNESMA G.M.B.H., 1914, p. 408-415;

➤ *Anuarul Institutului Geologic al României*

- *Das Überschwemmungsgebiet der unteren Donau: sein heutiger Zustand und die Mittel zu seiner Verwertung*, Vol. IV, Fasc. II/1910, Bukarest, Graphisches Institut „Carol Göbl”, 1912;
- *Wissenschaftliche und wirtschaftliche Probleme des Donaudeltas*, Bukarest, Institut „Carol Göbl”, vol. 7, partea 1, 1915;

➤ *Publicațiunile Fondului Vasile Adamachi*

- *Fauna ichtiologica a României*, Academia Română, București, „Carol Göbl”, tom 3, nr. 16, 1909;

- *Oceanografia, bionomia și biologia generală a Mării Negre*, vol. 1, București, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, Imprimeria Națională, tom 10, nr. 55, 1941;
- *Marea Neagră: biologie generală*, vol. I, *Oceanografia, bionomia și biologia generală a Mării Negre*, Academia Română, Publicațiile Fondului Vasile Adamache, tomul X, nr. LV București, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, Imprimeria Națională, 1941;

➤ *Anatomischer Nazeiger*

- *Ueber die Beziehungen der Thymus zu den sog. Kiemenspaltenorganen bei Selachiern*, Jena, Gustav Fischer, nr. 21-22, 1892;

Bibl.: Dorina N. Rusu, *Dicționarul membrilor Academiei Române, 1866-2010*, ediția a IV-a revăzută și adăugită, Editura Enciclopedică, București, 2010; V. Malinski, *Economiștii la Academia Română, Evocări și restituiri*, vol. II, Editura Academiei Române, București, 1991; <http://aleph500.biblacad.ro>; <http://opac.biblioteca.ase.ro>; <http://cacheprod.bcub.ro>; <http://www.bnr.ro>.

AURELIAN, Petre S[eb]eșanu]

(13 decembrie 1833, Slatina, jud. Olt - 24 ianuarie 1909, București),
economist, agronom și om politic.

Membru titular - 9 septembrie 1871

**Președinte (26 martie 1901 - 23 martie 1904) și vicepreședinte al Academiei Române
(2 iulie 1879 - 5 aprilie 1884; 16 aprilie 1888 -15 aprilie 1891;
29 martie 1895 -1 aprilie 1898; 6 aprilie 1900 - 26 martie 1901);
președinte al Secțiunii științifice a Academiei Române
(1884-1887,1893-1894,1898-1901,1902-1903,1904-1907).**

Studii: A urmat cursurile Colegiului "Sf. Sava" din București, ale Școlii Superioare de Agronomie de la Grignon (Franța, 1856-1860), pe care a terminat-o ca șef de promoție, primind prima medalie acordată școlii de către Napoleon al III-lea.

Carieră: A ocupat diferite funcții: ministru al Agriculturii, Comerțului și Lucrărilor Publice (1877-1878); ministru al Cultelor și Instrucțiunii Publice (1882-1884); ministru al Lucrărilor Publice (1887-1888); președinte al Consiliului de Miniștri (1896-1897); ministru al Agriculturii, Industriei, Comerțului și Domeniilor (1896-1897, 1902); ministru ad-interim al Afacerilor Străine (1897); ministru de Interne (1901-1902); președinte al Camerei Deputaților (1895-1896) și al Senatului (1902-1904, 1907-1909).

A desfășurat o bogată activitate culturală: a militat pentru înființarea Ateneului Român, al cărui prim-președinte a fost (1865); s-a numărat printre organizatorii Societății Geografice Române (1875); a fost membru al comitetului de conducere al Societății agricultorilor, calitate în care a redactat statutul acestei societăți, sub auspiciile căreia a publicat, în 1876, o monografie asupra Bucovinei; a desfășurat o susținută activitate în cadrul Societății de economie politică, al cărei vicepreședinte a fost încă de la înființare. De numele său se leagă punerea bazelor învățământului agronomic din România, sprijinind crearea Școlii de Agricultură de la Pantelimon, transformată apoi în Școala Centrală de Agricultură și Silvicultură de la Herăstrău, unde a fost profesor (1860-1899) și pe care a condus-o (1863-1884), căreia i-a adăugat ulterior o secție de horticultura și una specială de mașini. A organizat cele dintâi expoziții de agricultură și industrie din România.

În 1871 a inițiat cele dintâi cercetări meteorologice legate de agricultură.

Operă: Timp de aproape trei decenii a editat mai multe reviste, prin intermediul cărora a susținut necesitatea progresului științelor în România și modernizarea economiei naționale: "Agronomia" (1861), "Monitorul comunelor" (1861-1884), "Revista științifică", editată împreună cu Gr. Ștefănescu și C.F. Robescu (1870-1882), "Economia națională" (1873-1876, 1885-1901), "Economia rurală" (1876-1877, 1881-1884) ș.a.

S-a preocupat de problema creșterii și ameliorării raselor de animale. În 1868, împreună cu Al. Odobescu, a întocmit, pentru Expoziția internațională de la Paris, o monografie de informare a opiniei publice internaționale asupra României: *Notice sur la Roumanieprincipalement aupoint de vue de son economie rurale, industrielle et commerciale, avec une carte de la Principaute de Roumanie* (1867).

În 1875 i-a apărut lucrarea *Terra nostra*, în care își expune concepția cu privire la importanța dezvoltării economiei naționale, cu deosebire a industriei, idee reluată și în alte

studii, fiind unul dintre reprezentanții de frunte ai gândirii economice din România secolului al XIX-lea. A fost distins cu Premiul “Gh. Lazăr” al Academiei Române (1881).

Publicații:

- *Producția cailor*, 1861;
- *Notice sur la Roumanie, principalement au point de vue de son économie rurale, industrielle et commerciale, avec une carte de la Principauté de Roumanie* (Schiță asupra României, în principal din punct de vedere al economiei rurale, industriale și comerciale, cu o hartă a Principatului României), în colaborare cu Alexandru Odobescu, Paris, Librairie A. Franck, 1867;
- *Catechismul economiei politice: cu adaogire de Sciinta Betranului Ricard dupe Beniamin Franklin*, Ed. II, București, Editura librăriei Socecu & Comp., Typographia Laboratorilor Români, 1874;
- *Terra nostra. Schițe economice asupra Romaniei*, 1, București, Noua Typographia a Laboratorilor Romani, 1875;
- *Bucovina: descriere economica însoțită de o charta*, în colecția “Economie Națională”, București, Typographia Laboratorilor Romani, 1876;
- *Economia rurală la români*, 1878;
- *Terra nostra: schițe economice asupra României*, ed. a 2-a, București, Tipografia Academiei Române, 1880;
- *Cum se poate fonda industria română față de libertatea comerțului de import-export*, 1881;
- *Schițe asupra stării economice a României în secolul al XVIII-lea*, memoriu citit în ședința Academiei Române de la 6 noiembrie 1881, București, Tipografia Academiei Române (Laboratorii Români), 1882;
- *Expozițiunea națională de arte și industrie de la Moscova: dare de seamă adresată domnului ministru al agriculturii, comerțului și lucrărilor publice. Partea I: Industria*, București, Tipografia Academiei Române, 1883;
- *Sistem național de economie politică*, Frederic List, trad. de I.N. Papiniu, cu o pref. de P.S. Aurelian, București, Tipografia Curții Regale, 1887;
- *Elemente de economie politică*, București, Editura Librăriei Socecu, 1889;
- *Viitorul nostru economic*: discursul d-lui P.S. Aurelian rostit în întrunirea publică ținută în orașul Bêrlad în ziua de 6 aprilie 1890, în colecția “Publicațiunile Clubului Național Liberal”, 9, București, Tipografia Voința Națională, 1890;
- *Politica noastră vamală: economia națională*, București, Tipografia Voința Națională, 1890;
- *Viitorul nostru economic*, 1890;
- *Manualul de agricultură: pentru școlile normale și școlile rurale*, ed. a 8-a, rev. și în totul prefăcută, în colecția “Biblioteca cultivatorului român”, București, Socecu, 1893;
- *Discursul d-lui P.S. Aurelian asupra rescoalelor țărănești: cuvântarea rostită în ședința Camerei de la 6 Februarie*, București, Tipografia Lumea Nouă, 1899;

- *Agricultura la români*, 1905;
- *Opere economice: texte alese*, st. introd. de Costin Murgescu, ed. îngrijită, cu comentarii și adnotări de Mihai C. Demetrescu, București, Editura Academiei Române, 1967;

Publicații periodice:

➤ *Annalele Societății Academice Române*

- *Economi'a rurale la români: primul memoriu: ochire generale, instrumentele agricoli, amendamente și ingrasiamente [sic]*, București, Typografia Societății Academice Române, tom. XI, 1887;

➤ *Analele Academiei Române. Memoriile Secțiunii Științifice*

- *Plantele cereale și leguminoase la români*, București, Institutul de Arte Grafice „Carol Göbl”, seria II, tom. XXVI, no. 10; 1904;
- *Agricultura la români: creșterea albinelor*, București, Institutul de Arte Grafice „Carol Göbl”, seria II, tom. 28, no. 3, 1905;

➤ *Monitorul oficial al Țării Românești*

- Periodic, gazetă administrativă, red.: I. Eliad; rir., red.: P.S. Aurelian; red.: A. Zanne, dir.: Scarlat Al. Orescu; dir. g-ral: Vintilă C.A. Rosetti, C. Alexandrescu, G.I. Coculescu; dir.: Al. Fălcoianu, cu alfabet cirilic (Din 28 aug. 1841, cu alfabet de tranziție și, de la 2 ian. 1860, cu alfabet latin. Schimbă titlul: 15 dec. 1832 în „Buletin, gazetă oficială”; iun.-3 sep. 1848 în „Foae ofițială pentru secfestre și licitații”; ian. 1859 în „Monitorul oficial al Țării Românești”), București, „Eliade”: Tip. „Curtții (Lucrătorii Asociați)”: Tip. „Colegiului Sf.Sava”: Tip.Statului „Sf. Sava și Nifon”: „Impr. Statului”: „Dacia”, 1832-1949;

➤ *Agronomia*

- Periodic, *Diurnalú de agricultura și economia rurală*; red.: P. Buescu și P. Aurelian (de la 28 febr. 1861); A. Slătineanu (de la 28 febr. 1861), (nu apare între 15 sept. 1859 și 1 ian. 1961), București, Tip. jurnalului „Naționalul” (Tip. „Naționale”, de la 28 febr. 1861), 1859-1862;

➤ *Monitoriulú comunelorú: Principatele-Unite*

- Periodic, redactor, 1861-1864, București, Tip. Statului (De la 27 iul. 1861 adaugă la subtitlu: „Anecsú pe lângă Monitorulú oficiale ...”);

➤ *Revista științifică*

- Periodic, diariu pentru vulgarizarea științelorú naturale și fizice, red.: P.S. Aurelian, C.F. Robescu, Gr. Ștefănescu (are supliment indep. „Economia națiunală”), București, Noua tip. a laboratorilorú români, Tip. „Societăței Academice Române”, 1870-1882;

➤ *Economia rurală*

- Revistă bi-mensuală de agricultură, comerț și industrii agricole, redactor, an I (1876/77), București, 1876/77, 1881-1884;

➤ *Buletin statistic lunar al orașului București*

- Periodic, dir. (primar): N. Filipescu; C.F. Robescu; Emil Conduratu; secr. general: C. Zătreanu; Al. Crihan; preș.: P.S. Aurelian; red.: I. Popescu; Zamfir C. Arbore; Ioan Ghimpa; Em. Constantinescu (din ian. 1899: „Buletin statistic. Primăria Comunei București”), București, Tip. „Curtii Regale”, 1894-1917;

➤ *Economia națională*

- Revistă economică, statistică și financiară, fondator, director C.I. Băicoianu, București, Tip. „Eminescu”, 1876-1908;
- *Politica noastră comercială față cu convențiunile de comerț*, București, Tipografia Academiei Române, 1885;
- *Note de silvicultură practică: pentru uzul agricultorilor*, revăzute cu ocazia împlinirii a 100 ani de la nașterea sa de Petre Antonescu, inginer-consilier silvic, profesor, București, Tipografia Finanțe și Industrie, 10 octombrie 1934;

Bibl.: Dorina N. Rusu, *Dicționarul membrilor Academiei Române, 1866-2010*, ediția a IV-a revăzută și adăugită, Editura Enciclopedică, București, 2010; V. Malinschi, *Economiștii la Academia Română, Evocări și restituiri*, vol. I, Editura Academiei Române, București, 1990; <http://aleph500.biblacad.ro>; <http://opac.biblioteca.ase.ro>; <http://www.bnr.ro>; <http://cacheprod.bcub.ro>; http://enciclopediaromaniei.ro/wiki/Petre_Sebe%C5%9Fanu_Aurelian.

AXINCIUC, Victor

(n. 12 februarie 1928, Vlăsinești, jud. Botoșani), economist.

Membru de onoare - 15 noiembrie 2011.

Studii: Primele două clase primare le-a învățat în târgul Săveni, familia stabilindu-se apoi la Botoșani, unde și-a continuat pregătirea școlară până la absolvirea liceului, timp în care și-a prefigurat și profilul de mai târziu. A devenit apoi student al Academiei de Studii Economice din București pe care a absolvit-o în 1951. În 1956, și-a susținut doctoratul la Universitatea "Lomonosov", atribuindu-i-se, astfel și gradul de conferențiar universitar.

Carieră: După absolvirea Academiei de Studii Economice (1951), a desfășurat, timp de o jumătate de secol, o bogată activitate didactic-universitară: asistent (1951-1956), lector (1956-1957), conferențiar (1957-1970), profesor (din 1970) în cadrul Academiei de Studii Economice, dar și de cercetare în cadrul Institutului de Economie Națională (din 1980). A fost membru corespondent al Academiei de Științe Sociale și Politice (1970); membru al Societății de Științe Politice și Drept Internațional, al Asociației Economistilor etc. A participat la diferite reuniuni internaționale de specialitate.

A abordat, în principal, teme inedite și importante de retrospectivă din epoca modernă și contemporană, atât pentru cunoașterea și analiza economiei României, cât și pentru acoperirea părților necercetate până acum asupra trecutului țării din literatura științifică internațională. Între temele majore abordate sunt: reconstituirea și constituirea datelor și seriilor statistice pe termen lung (1860-2010) privind economia României, cuprinzând peste 3.200 de indicatori economici; calcularea pe baza acestora a indicatorilor globali: venit național, produs intern brut, avuție națională etc.; cercetarea structurilor de ramură, a nivelului, profilului și stadiului economiei naționale; probleme ale metodologiei cercetării statistice și economice a României; poziția României în diviziunea economică internațională; cicluri și crize economice în istoria modernă a României; capitalul extern în economia națională; legiferarea și instituționalizarea organismului economic modern al României etc.

A participat activ la manifestări științifice în țară și străinătate, la congrese ale Asociației Internaționale de Istorie Economică, Asociației Internaționale de Istorie, Asociației de Studii Sud-Est-Europene, la conferințe și colocvii de profil din țară și străinătate. Pentru activitatea științifică prodigioasă i s-au conferit ordine și diplome: Ordinul "Meritul Științific" (1970), Premiile Academiei Române, P.S. Aurelian (1980) și Victor Slăvescu (2002); Diploma "Meritul Academic" (2008) și alte distincții și premii. Membru (din 1970) și vicepreședinte (din 1981) al Comisiei de istorie economică și istoria gândirii economice a Academiei Române.

Operă: Temele abordate sunt tratate în 28 de volume și contribuții în volume și în peste 280 de studii și articole apărute în reviste de profil din țară și din străinătate. În ultimii ani, pentru *Noua Enciclopedie a României* elaborează volumul "Evoluția României, corpusul principal de serii statistico-istorice și comparații internaționale, în perioada 1860-2007".

Publicații:

- *Progresul economic al României, 1877-1977*, coautor;
- *Studii privind istoria economică a României*, red. resp. împreună cu N.N. Constantinescu, București, Editura Academiei R.P.R., 1961;

- *Capitalismul monopolist în România*, coautor cu N.N. Constantinescu, București, Editura Politică, 1962;
- *Unificarea organismului economiei naționale și refacerea economică postbelică a României*, Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1977;
- *Premise economice ale formării statului național unitar român*, coautor cu Ioan Tiberian, București, Editura Academiei R.S. România, 1979;
- *Istoria economiei naționale - culegere de texte*, coordonator, Academia "Stefan Gheorghiu", București, 1981;
- *Forțele de producție în agricultura României presocialiste: 1848-1945 - texte de gândire economică* (caiet de studiu), coautor cu Iulian Gherasim, Daniela Poenaru, București, 1987;
- *Economia României. Secolul XX: noua tranziție la economia de piață – premise istorice și perspective*, Tudorel Postolache (coord.), coautor cu Gheorghe Dobre, Gheorghe Zaman, Editura Academiei Române, București, 1991;
- *Introducere în istoria economică a României: epoca modernă*, Editura Fundației "România de Măine", București, 1997;
- *Introducere în istoria economică a României: epoca modernă și contemporană*, București, Editura Fundației "România de Măine", 1999;
- *Avuția națională a României. Cercetări istorice comparate 1860-1939*, Editura Expert, București, 2000;
- *Evoluția economică a României. Cercetări statistico-istorice, 1859-1947* (vol. I: *Industria și construcțiile*, 1992; vol. II: *Agricultura*, 1994; vol. III: *Monedă-Credit-Comerț-Finanțe publice*, 2000);
- *Istoria economică a României*, vol. I-II, coordonator N.N. Constantinescu, 1996, 2000;
- *Istoria românilor*, vol. 8: *România întregită: 1918-1940*, Ioan Scurtu (coord.), coautor cu Ion Agrigoroaiei, Emilian Bold, Editura Enciclopedică, București, 2003;
- *Considerații asupra tranzițiilor la alte sisteme economico-sociale în secolele XIX-XX în România*, Editura Academiei, București, 2004;
- *Inflația în România în secolul al XX-lea*, Editura Expert, 2004;
- *Structura socio-profesională a populației României la începutul secolului XX în opera lui Leonida Colescu*, București, Editura Academiei Române, 2004;
- *Monografia municipiului Câmpulung Muscel*, prefațator, Constantin N. Ciotei, Gheorghe Parnuta, Ion Popescu-Argeșel, Editura Expert, București, 2005;
- *Legiferarea și instituționalizarea economiei moderne în România (1856-1914)*, coautor cu Eugen Ghiorgă, Cornel Sârbu, București, Expert, 2005;
- *Legiferarea și instituționalizarea economiei moderne în România. 1856-1914*, 2006;
- *Formarea sistemului industrial modern în România. Etapa 1859-1914. Demarajul industrializării*, Editura Academiei Române, 2008;

- *La formation et le développement du marché intérieur moderne en Roumanie: étude et séries statistiques à long terme (1860-1947)*, reeditată, București, 2008;
- *Produsul intern brut 1862-2000: sinteza seriilor de timp a indicatorilor globali, pe secțiuni temporale*, vol. 1, București, Editura Economică, 2012;
- *Produsul intern brut 1862-1947: calcule detaliate și metode de constituire a seriilor de indicatori pe activități – resurse*, vol. 2, București, Editura Economică, 2012;

Publicații periodice:

➤ *Revista română de economie*

- *Aspecte privind stabilizarea monetară din 1929 în România*, nr. 1-2, 1992;
- *Liberul schimb și protecționismul în practica României*, nr. 1-2, 1993;
- *Avuția națională a României la momentul 1938-1939*, nr. 2, 2000;
- *Elaborarea legislației și formarea instituțiilor cu funcții economice moderne*, nr. 1, 2000;
- *Avuția națională a României în perioada postbelică 1947-1948*, nr. 1, 2002;
- *Demarajul industrial în România la începutul secolului al XX-lea*, nr. 2, 2005;
- *Veniturile nominale și reale ale populației în secolul XX în România*, nr. 1, 2006;
- *Caracteristici ale capitalului străin în România în retrospectivă istorică până la 1954*, nr. 2, 2006;

➤ *Buletin – "Tezele INCE privind Strategia dezvoltării economiei naționale a României"*

- *Patrimoniul industrial și structura sa în deceniul patru în România*, nr. 1(a), 1991;

➤ *Analele INCE*

- *Modalități și procedee de investigație în cercetarea economică la Virgil Madgearu*, nr. 1-2, 1991;
- *Tendențe și procese de durată în evoluția economică a României*, nr. 4-5, 1991;
- *Tendențe pe termen lung în producția agricolă a României în contextul ciclurilor mondiale*, nr. 6, 1991;
- *Formarea și dezvoltarea cadrului instituțional al economiei de piață în România în perioada 1859-1915 (coordonator)*, nr. 2-3, 1993;
- *Venitul național în agricultura României – 1862-1938, Partea I. Estimări*, nr. 2-3, 1993;

➤ *Studii și cercetări economice - INCE*

- *Dezvoltarea industriei mecanizate în România, 1859-1914 (coordonator)*, nr. 7, 1991;

➤ *Economistul*

- *Cooperația ca sistem economico-social*, nr. 993, 2001;
- *Agricultura României în sec. XX. Studiu de sinteză statistico-istoric*, nr. 1674, 2 aug. 2004;

- *Tranzițiile României la sistemele economico-sociale diferite în sec. XIX și XX. Considerații metodologico-istorice*, nr. 1604, 26 aprilie 2004;
- *Cooperația agricolă – soluție a problemelor agrar-țărănești în România secolului XX. Gândire și acțiune*, nr. 1714, 27 sept. 2004;

➤ ***Oeconomica***

- *Cooperația ca sistem economico-social în concepția lui Gromoslav Mladenatz*, nr. 3, 2002;
- *Avuția națională a României, 1947-1948*, nr. 2, 2002;

➤ ***Economia XXI***

- *Tranziția postsocialistă – a doua tranziție la economia de piață*, nr. 4, 2004.

Bibl.: Mihai Berca, Laurențiu Guțescu, Ion Bold, *Oameni de seamă. Economisti*, colecția "Reconstituiri", Editura Mica Valahie, București, 2013; <http://www.luceafarul.net/victor-axinciuc-reputat-economist>; <http://cacheprod.bcub.ro>; <http://opac.biblioteca.ase.ro>; <http://aleph500.biblacad.ro>.

BARÎȚIU, George (Gheorghe Pop)

(24 mai 1812, Jucu de Jos, jud. Cluj - 20 aprilie 1893, Sibiu),
publicist, istoric, îndrumător cultural și om politic.

Membru fondator - 22 aprilie 1866

**Președinte (24 martie - 20 aprilie 1893) și vicepreședinte al Academiei Române
(18 septembrie 1876 - 2 iulie 1879; 28 martie 1887 -16 aprilie 1888);
președinte al Secțiunii istorice (1867-1885).**

Studii: Studii gimnaziale la Blaj, liceale și universitare la Cluj (filosofia și dreptul, 1828-1829) și la Blaj (teologia, 1831-1835).

Carieră: Profesor de fizică la Liceul din Blaj (1835) și de gramatică română și germană, de limbă latină, istorie, geografie, aritmetică și contabilitate la Brașov (1836-1854). Militant de seamă al luptei pentru drepturile românilor din Transilvania, a participat la Revoluția de la 1848-1849 din Transilvania. A reprezentat națiunea română în Dieta de la Sibiu, în Parlamentul de la Pesta și în Senatul imperial din Viena. A fost fondator și președinte al Partidului Național Român. Întemeietor al presei române din Transilvania ("Gazeta de Transilvania", "Foaie literară", devenită ulterior, Foaie pentru minte, inimă și literatură", "Calindariu pentru poporul românesc", "Observatoriul", "Transilvania"). A inițiat cele dintâi spectacole de teatru în limba română în Ardeal. S-a numărat printre fondatorii (1861) și secretarii Asociațiunii Transilvane pentru Literatura Română și Cultura Poporului Român (ASTRA), calitate în care a desfășurat o vastă activitate, lui datorându-i-se: înființarea primului gimnaziu de fete la Sibiu, editarea colecției de cărți în zece volume *Enciclopedia României*, organizarea de expoziții de industrie casnică și meșteșuguri la Sibiu și Brașov, a Muzeului de Istorie și Etnografie la Sibiu, începerea editării colecției "Biblioteca populară". A activat în cele mai diverse domenii, afirmându-se ca jurist, economist, istoric, scriitor și istoric literar, folclorist și filosof. Activitatea sa, cu un puternic caracter didactic, în spiritul luminismului clasicizant, a fost puternic influențată de ideile filosofice raționaliste.

Operă: colecția *Enciclopedia României* (în zece volume) și colecția "Biblioteca populară". În domeniul literar, a scris povestiri originale (*Un rămas bun în câmpul bătăliei*, *Barbara*, *O privire preste ținutul Hațegului în Transilvania*), piese de teatru (a tradus fragmente din *Iuliu Cezar* de W. Shakespeare și din *Don Carlos* și *Măria Stuart* de Fr. Schiller). Ca filolog și-a spus cuvântul în problema dezvoltării și cultivării limbii, strâns legată de problema ortografiei (*Despre limbă; Despre slavonismuri; Puține aieptări pentru latinitatea limbii noastre*). S-a numărat printre colaboratorii *Dicționarului Academiei Române*; împreună cu Gavriil Munteanu a alcătuit un *Dicționar german-român*. A fost și autorul unui *Dicționar unguresc-român*. A militat și pentru culegerea creației populare, considerată un adevărat document istoric despre unitatea spirituală a poporului român. Ca istoric a lăsat monografia bogat documentată *Părți alese din istoria Transilvaniei pre două sute de ani în urmă* (3 vol., 1889-1891), dar și studii de mai mică întindere.

Publicații:

- *Deutsch-romänisches Wörterbuch, bearbeitet und in dessen römischen Theille mit etlichen Tansend Wörtern bereichert* (Dictionariu Germano-Ramanu întocmitu și în partea lui Romana inavutitu cu cateva mii de cuvinte), Georg Baritz und Gabriel Munteanu; hrsg. und verl. Rudolph Orgidau, Kronstadt; Römer & Kamner, 1853-1854;

- *Vocabular româno-german*, compus și întocmit cu privire la trebuințele vieții practice de G.A. Polizu; înăvuiț și corectat de G. Bariț; dat în tipar și prevazut de I.G. Ioan, Brașov, Tiparul de Römer și Kamner, 1857;
- *Dictionariu ungurescu-românesc*, Brașov, Römer & Kammer, 1869;
- *Despre istoria mai nouă și mai ales despre istoria anilor 1848-1849*, 1870;
- *Numele proprii gentilice geografice, topografice*, 1871;
- *Despre resbelul civil transilvan din anii 1437-1438*, 1873;
- *Bătălia de la Varna 1444*, 1873;
- *Istoria Regimentului II românesc granițaru transilvanu*, 1874;
- *Noțiuni relative la economia socială și la istoria civilizației în Transilvania*, 1877;
- *Catehismulu calvinescu impusu clerului și poporului romanescu sub domni'a principiloru Georgiu Rakoczy I. și II.*, transcris cu litere latine după edițiunea II tipărită în anulu 1656, înscitu de una escursiune istorica și de unu glossariu de Georgiu Barițiu, Sibiiu, Tipografia lui W. Krafft, 1879;
- *Doue raporturi de ale aceluor prefecti de legiuni românesci, cari în anulu 1848/9 au sustînutu luptele cu insurgentii unguri pâna la reintrarea trupeluor imperiali în Transilvania*, editor, Sibiiu, Editura Observatoriului, 1884;
- *Părți alese din istoria Transilvaniei pre doue sute de ani din urmă*, vol. 1-3, Sibiiu, Tipografi'a W. Ktafft, 1889-1891;
- *Criticele „istorice” ale lui Iosef Sterca Solutiu de Kerpenyes scarmanate: informațiune tipărită ca manuscriptu*, Sibiu, Tipariul lui W. Krafft, 1892;
- *Studii și articole*, cu o pref. de Ioan Lupas, Sibiiu, Editura Asociațiunii, 1912;
- *Articole literare*, în colecția “Mica bibliotecă critică”, 60, București, Editura de Stat pentru Literatură și Artă, 1959;
- *Scrieri social-politice*, studiu și antologie de Victor Cheresiesiu, Camil Mureșan și George Em Marica, București, Editura Politică, 1962;
- *Ideea Dacoromaniei*, ed. îngrijită și pref. de Mircea-Valer Stanciu, Brașov, Noua Gazetă Transilvană, 1993;
- *Părți alese din istoria Transilvaniei pe două sute de ani în urmă*, ed. îngrijită, note, comentarii și indice de Ștefan Pascu și Florin Salvan, stud. introd. de Ștefan Pascu, vol.1-3, ed. a 2-a, Brașov, Inspectoratul pentru Cultură al Județului Brașov (vol. 3 a apărut la Brașov, Muzeul de Artă), 1993-1995;
- *Biografii literare*, în colecția “Biblioteca românească”, Cluj-Napoca, Limes, 2012;

Publicații periodice:

➤ *Gazeta de Transilvania*

- Periodic, redactor, fondator; propr., edit.: Aureliu Mureșianu, Elena A. Mureșianu; red.: Iacob Murășanu, Gregoriu Maior, Traian H. Pop, Ilie Cristea; red.-resp.: Ioan

Brotea, Victor Branisce, Sever Dan, Ioan Spuderca, Ioan Lacea, Ioan Făgărășianu, G. Crainic, G. Frunză, Brașov, 1838-1873;

➤ *Foae pentru minte, inimă și literatură*

- Supliment literar al "Gazetei de Transilvania"; din 1855 apare cu tit.: "Foaia pentru minte, inimă și literatură", săptămânal, apare în locul revistei "Foe literară" (1838-1847), redactor, Brașov, Ioann Gött, 1838-1865;

➤ *Calendarul pentru poporul românesc*

- Anual, întocmit pe gradurile și clima Transilvaniei, Ungariei, Țării Românești și Moldaviei, Brașov, în Tipogr. lui Römer și Kamner, 1853-1859;

➤ *Dioa*

- Foaia politica, literara și științifică, atașat de presă/purtător de cuvânt, redactori: G. Sion și G. Baronzi, București, Tip. Kopainig, Hanu Greci, 1859;

➤ *Observatoriul*

- Periodic, Ziar politic, național-economic și literar, red. resp. și editor, Sibiu, 1878-1885;

➤ *Analele Academiei Române. Memorii și notițe*

- *Raportul asupra caletoriei ruinelor Sarmisagetei și a informațiilor adunate la fața locului, în anul 1882*, București, Tipografia Academiei Române, seria II, tom. VII, secțiunea II, 1883;
- *Apulum, Alba-Iulia, Belgrad în Transilvania: studiu*, București, Tipografia Academiei Române, seria II, tom. VIII, secțiunea II, 1887;

Bibl.: Dorina N. Rusu, *Dicționarul membrilor Academiei Române, 1866-2010*, ediția a IV-a revăzută și adăugită, Editura Enciclopedică, București, 2010; V. Malinski, *Economiștii la Academia Română, Evocări și restituiri*, vol. I, Editura Academiei Române, București, 1990; <http://aleph500.biblacad.ro>; <http://cacheprod.bcub.ro>.

BĂDULESCU, Victor

(28 iulie 1892, Găești, jud. Dâmbovița - 10 decembrie 1953,
în închisoarea de la Sighet, jud. Maramureș), economist.

Membru corespondent - 24 mai 1945
(repus în drepturi - 3 iulie 1990).

Studii: A urmat cursurile Liceului "Gh. Lazăr" și ale Școlii de Ofițeri de Rezervă din București, apoi ale Școlii de Științe Politice din Paris, obținând, în 1914, licența în economie. În 1915 s-a înscris la Facultatea de Drept din Paris, pe care a absolvit-o în 1916. Paralel, a colaborat cu articole și studii la "Revue des sciences et législations financières". În 1922 și-a susținut teza de doctorat *La prélevement extraordinaire sur le capital dans l'Empire Allemand*, devenind doctor în științe economice și financiare.

Carieră: La revenirea în țară i s-a oferit posibilitatea de a ține un curs de finanțe publice și de a conduce lucrările unui seminar la Academia de înalte Studii Comerciale și Industriale din București, fiind apoi numit docent și conferențiar la Catedra de economie politică și finanțe a Facultății de Drept. Lui i se datorează înființarea, în 1942, la Facultatea de Drept din București, a Catedrei de politică economică, al cărui prim titular a devenit. Paralel cu activitatea didactică, a fost referent la Banca de Credit Român, fiind avansat apoi procurist, subdirector și director; ulterior, a fost subsecretar de stat la Ministerul Afacerilor Străine (1937). Ca delegat al României, a participat la negocierile financiare și comerciale în cadrul Societății Națiunilor, la tratative și aranjamente cu privire la datoriile și despăgubirile de război, fiind desemnat membru permanent în Consiliul economic al Micii Antante și ulterior al înțelegerii Balcanice. Pentru o perioadă de patru ani a fost cooptat, "cu titlu personal", în Consiliul economic al Societății Națiunilor.

Fruntaș liberal, a făcut parte din echipa de guvernare a lui Gheorghe Tătărescu, ca subsecretar de stat la Ministerul de Finanțe. În 1950 a fost arestat, alături de alți oameni politici, închis la Sighet, unde a și murit.

Publicații:

- *Le prélèvement sur le capital en Autriche* (lois des 21 juillet 1920, 27 janvier et 8 mars 1921), Paris, Marcel Giard, 1921;
- *Le prélèvement extraordinaire sur le capital dans l'Empire allemand*, Paris, Marcel Giard, 1922;
- Scrisoare adresată de Victor Bădulescu lui G.T. Kirileanu: 10 iunie 1924, 1 filă, Paris, 1927 (îi aduce la cunoștință că s-a transmis la Paris textul declarațiilor primului ministru, Barbu Știrbey);
- Telegramă adresată de Victor Bădulescu lui G.T. Kirileanu: 9 iunie 1927, 1 filă, 1927 (se scuză pentru absența sa de la convocarea primului-ministru, Barbu Știrbey);
- *Curs de economie politică: monetă, credit, schimb*, editat după note stenografice de Traian Simian, București, 1929;
- *La situation monétaire de la Roumanie*, 1930;
- *Curs de economie politică: monedă, credit, bănci*, litografiat, București, 1930;

- *Curs de economie politică*, vol. I: *Monedă-Schimb-Prețuri*, Cartea Românească, București, 1931;
- *Curs de economie politică*, anul I licență: 1931-1932, București, 1932;
- *Programul analitic al cursului de economie politică - anul I: 1931-1932*, București, Cartea de Aur, 1932;
- *Curs de contabilitate publică și statistică: anul II licență (secțiunea politico-economică) - anul școlar 1934-1935*, București, Socec, 1935;
- *Curs de legislație industrială: doctoratul politico-economic - anul II: anul școlar 1934-1935*, București, Socec, 1935;
- *Rapport sur les negociations menées à Paris du 29 juillet au 29 aout 1935 pour le transfert du coupon*, coautor cu Alexandru Zeuceanu, Paris, 1935;
- *Noțiuni de economie politică despre schimbul internațional*, București, 1940;
- *Probleme economice și financiare*, București, Tipografiile Române Unite, 1940;
- *Curs de legislație industrială și agrară: licență, anul IV - anul școlar 1941-1942*, litografiat, București, 1942;
- *Curs de politică economică, anul IV licență*, 2 vol., litografiat, București, Editura Cursurilor Litografiate, 1943;
- *Curs de politică economică, anul IV licență - anul școlar 1943-1944*, litografiat, ediția a 2-a, București, Editura Cursurilor Litografiate, 1944;
- *Problemele monetare internaționale*, partea I, Craiova, Scrisul Românesc, 1944;
- *Tendențele actuale în așezarea economică a lumii*, București, Tipografia Remus Cioflec, 1944;
- *Autarkie sau colaborare internațională?*, București, Tipografia Remus Cioflec, 1945;
- *Tratat de politică comercială. Comerț exterior și schimburi internaționale*, Editura Scrisul românesc, Craiova, 1945;
- *Curs de politică economică, licență anul IV - anul școlar 1944-1945*, litografiat, ediția a 3-a, București, Editura Cursurilor Litografiate, 1945;
- *Curs de politică economică: anul școlar 1946-1947 - licență anul IV*, ediția a 4-a, 1947;
- *Programul analitic al cursului de finanțe și legislație financiară: credit public - doctorat politic-economic, anul școlar 1947-1948*, litografiat, București, Editura A.N.S.R., 1948;

Publicații periodice:

- *Bulletin de la Société Belge d'Études et d'Expansion*
- *Un An de stabilisation roumaine*, Juillet, Liège, 1930;
- *Analele economice și statistice*
- *Autarkie sau colaborare internațională?*, nr. 1-3, București, Tipografia Remus Cioflec, 1945;

➤ *Revue de Science et de Législation financières*

- *Le Prélèvement sur le capital: comme moyen de liquidation; Des Charges financières de la guerre en Allemagne: lois des 22 Décembre 1920 et 6 Juillet 1921 (II)*, 2 vol., Janvier-Juin et Octobre-Décembre, Paris, Marcel Giard Libraires-Éditeurs, 1921;
- *Le Prélèvement sur le capital en Autriche: lois des 21 Juillet 1920, 27 Janvier et 8 Mars 1921*, Juillet-Aout-Septembre, Paris, Marcel Giard, 1921;
- *Les finances publiques de la Roumanie*, publiée sous le patronage de Casimir Perier, Camille Lyon, Berthelemy... [et.al.], Juillet-Août-Septembre, Paris, Marcel Giard, 1923;
- *La Situation monétaire de la Roumanie*, Paris, Marcel Giard, Libraire-Éditeur, 1930;
- *Les Moyens de réduire la dette publique en Roumanie*, Octobre-Décembre, Paris, Librairie Générale de Droit & de Jurisprudence, 1938;

➤ *Revue economique internationale*

- *La Politique commerciale et monétaire de la Roumanie devant le problème du retour à la liberté*, Novembre, Bruxelles, Goemaere, 1938;

➤ *Argus (ziar comercial)*

- *Situațiunea financiară a Căilor ferate (1 aprilie 1924)*, nr. 3306-10, București, Atelierele "Adeverul", 1924;

Bibl.: Dorina N. Rusu, *Dicționarul membrilor Academiei Române, 1866-2010*, ediția a IV-a revăzută și adăugită, Editura Enciclopedică, București, 2010; V. Malinschi, *Economiștii la Academia Română, Evocări și restituiri*, vol. I, Editura Academiei Române, București, 1990; <http://cacheprod.bcub.ro>; <http://www.bnr.ro>; <http://aleph500.biblacad.ro>.

BĂRBULESCU, Constantin

(20 decembrie 1927, Turnu Severin -15 februarie 2010, București),
economist.

Membru corespondent - 12 noiembrie 1993.

Studii: Studii liceale la Turnu Severin și superioare (Facultatea de Economie Generală din cadrul fostului Institut de Științe Economice și Planificare, actualmente Academia de Studii Economice și Facultatea de Mecanică, Secția mașini termice din cadrul Institutului Politehnic) la București. A făcut specializări în Franța, Germania, Marea Britanie și SUA. În 1969 și-a susținut teza de doctorat în economie: *Problemele economice ale optimizării conducerii proceselor tehnologice continue cu ajutorul calculatoarelor economice*.

Carieră: După terminarea Facultății de Economie Generală, a fost repartizat ca asistent universitar la Catedra de economie industrială, unde a parcurs toate gradele didactice, până la cel de profesor universitar (din 1971). A ocupat funcții de conducere în cadrul Academiei de Studii Economice din București, șef al Catedrei de economie industrială, prodecan al Facultății de Economia Producției, prorector și apoi rector al Academiei de Științe Economice din București (1990-1996). A deținut funcția de șef al Catedrei UNESCO Strategia schimbării și dezvoltării întreprinderii din cadrul Academiei de Studii Economice și a predat cursul de management al producției studenților la Academia de Studii Economice și la Universitatea Româno-Americană. În calitate de prim rector al Academiei de Studii Economice din București după 1989, a asigurat restructurarea învățământului superior economic românesc, potrivit noilor condiții ale economiei de piață, a pregătit și a perfecționat marea majoritate a cadrelor didactice prin programele internaționale, potrivit cerințelor economiei de piață. A înființat, în cadrul Academiei de Studii Economice, Institutul Național de Dezvoltare Economică (în colaborare cu Conservatorul de Arte și Meserii din Paris), Institutul Româno-American de Administrație Publică și a Afacerilor (în colaborare cu Universitatea din Washington), Școala de Studii Postuniversitare de Management (în colaborare cu Universitatea din Montreal), Institutul de Administrare a Afacerilor (în colaborare cu Universitatea din Toulouse), Centrul de Perfecționare a Cadrelor din Economie - Small Business Center (în colaborare cu Universitatea din Washington). În calitate de rector, a creat colegiile economice din București și Buzău, fundația "Humanitas", Centrul "Prosper A.S.E." de pregătire a cadrelor în limba engleză pentru afaceri (în colaborare cu Ambasada Marii Britanii din București). Odată cu restructurarea învățământului economic în condițiile economiei de piață, a asigurat și o bună bază materială Academiei de Studii Economice din București.

A fost autorul unui proiect de organizare a învățământului superior economic în Algeria. După 1989, a făcut parte din comisia numită de Guvernul României pentru elaborarea strategiei privind trecerea României la economia de piață și din comisia de elaborare a studiului privind integrarea României în structurile euroatlantice. Vicepreședinte al Secției de știință din cadrul UNESCO-România, vicepreședinte al Asociației Generale a Economistilor din România, membru în Consiliul metodologic și științific al Institutului Superior de Gestiune din Paris, membru în Consiliul academic internațional cu sediul la Stockholm, președinte al Consiliului de administrație al Institutului Național de Dezvoltare Economică (colaborare România-Franța). *Doctor honoris*

causa al Academiei de Studii Economice din Chișinău, al Universității din Craiova și al Universității de Vest din Timișoara.

Operă: În lucrările sale, publicate în edituri și reviste de prestigiu, a abordat probleme legate de elaborarea strategiilor de dezvoltare a industriei, perfecționarea structurilor organizatorice, dezvoltarea bazei proprii de materii prime și energie, utilizarea eficientă a capacităților de producție, creșterea productivității muncii, reducerea costurilor de producție, pilotajul întreprinderilor, perfecționarea organizării producției etc. Dintre lucrările sale menționăm:

Publicații:

- *Dezvoltarea industriei în R.P.R.*, București, Editura Științifică, 1952;
- *Știința organizării*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1971;
- *Organizarea și planificarea unităților industriale*, 2 vol., București, ASE, 1977;
- *Metode și tehnici de optimizare a organizării producției în unitățile industriale*, București, Editura Politică, 1978;
- *Organizarea și planificarea unităților industriale*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1980;
- *Conducerea, organizarea și planificarea unităților economice*, coautor cu Constantin Bigu, Margareta Costea, Mihai Fediuc, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1981;
- *Enciclopedia conducerii întreprinderii*, coord. Mihai Dumitrescu, coautor cu Moisa Altăr, Ștefan Arsene ș.a., București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1981;
- *Perfecționarea conducerii, organizării și planificării unităților economice: culegere de comunicări științifice*, prefațator, Academia de Studii Economice, Facultatea de Economia Industriei, Construcțiilor și Transporturilor, București, Editura ASE, 1982;
- *Autogestiunea economică și dinamismul ei*, coautor cu C. Sandu, Viorica Neculau, V. Voica, București, Editura Politică, 1983;
- *Problemele perfecționării activității unității industriale în condițiile noului mecanism*, coautor cu D. Pugna, Mircea Boulescu, Viorel Lefter, București, Editura Politică, 1983;
- *Cartea mecanicului șef din unitățile industriale*, coordonator, Corneliu Ene, Dan-Nicolae Saveanu ș.a., București, Editura Tehnică, 1983;
- *Activitatea economico-financiară a întreprinderii*, coordonatori Ion Bucur, Emil Cioflan, Constantin Enache, coautor cu Alexandru Albu, Marin Alexandru ș.a., București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1984;
- *Dicționar de conducere și organizare*, coautor cu Alecsandru Babe, Alexandru Benke..., colegiul de red. Paraschiv Vagu, Corneliu Russu, Ovidiu Nicolescu..., București, Editura Politică, 1985;
- *Culegere de probleme, studii de caz și teme de dezbateri privind conducerea și organizarea unităților industriale*, vol. II și III, coordonator, București, Editura ASE, 1985;
- *București, monografie*, coordonatori Nicolae Croitoru, Dumitru Tarcob, coautor cu Ștefan Bălan, Ileana Berlogea ș.a., București, Sport-Turism, 1985;

- *Conducerea, organizarea și planificarea întreprinderilor industriale*, curs, coordonator, București, Editura ASE, 1988;
- *Planificarea unităților industriale*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1988;
- *Conducerea, organizarea și planificarea activității unităților industriale: pentru uzul studenților facultății de management*, partea a II-a: *Organizarea activității unităților industriale*, coordonator cu Ovidiu Nicolescu, București, Editura ASE, 1990;
- *Culegere de probleme, studii de caz și teme de dezbateri privind organizarea unităților industriale*, București, Editura ASE, 1990;
- *ABC-ul economiei de piață moderne: concepte, mecanisme, aplicații practice: dicționar*, prefațator, Niță Dobrotă, Costache Sandu, Constantin Enache, București, Viața Românească, 1991;
- *Proiect economic privind managementul unei firme industriale*, coordonator cu T. Zorlențan; C. Bâgu, M. Pricop ș.a., București, Academia de Studii Economice, Facultatea de Management, Catedra de Management, București, Editura ASE, 1993;
- *Academia de Studii Economice la a 80-a aniversare*, prefațator, București, Editura ASE, 1993;
- *Studii și documente privind Academia de Studii Economice: 1913-1993*, vol. 1 și 2, prefațator, Emil Racila, București, Editura ASE, 1993;
- *Managementul producției industriale, Partea a 2-a: Strategia economică a întreprinderii industriale și planul ca instrument de concretizare și realizare a ei*, București, Editura ASE, 1994;
- *Mecanismul de funcționare a economiei*, București, Editura Economică, 1995;
- *Economia și gestiunea întreprinderii*, coordonator, Tatiana Gavrilă, Viorel Lefter, Florica Badea, București, Editura ASE, 1995;
- *Economistul viitorului - rezultat al îmbinării armonioase a pregătirii teoretice fundamentale cu cea de specialitate*, București, Editura Economică, 1996;
- *Carta Academiei de Studii Economice București*, coautor cu Oprea Călin, Mihai Korka, Constantin Țigănescu, București, Editura ASE, 1996;
- *Managementul producției industriale*, 3 vol., București, Editura Sylvi, 1997;
- *Dicționar de ergonomie*, coautor cu Constantin Bărbăcioru, Ion Berilă..., coord. gen. Constantin Roșca, Craiova, Editura CERTI, 1997;
- *Organizarea și conducerea activității unităților structurii de producție și concepție ale întreprinderii*, vol. 1-2, București, Editura Sylvi, 1997;
- *Strategia economică a întreprinderii și planul ca instrument de concretizare și realizare a ei*, vol. 3, București, Editura Sylvi, 1997;
- *Strategii manageriale de firmă*, coautor cu Ovidiu Niculescu, Ioan Bogdan, Iacob Cătoi, Constantin C. Cojocaru, Marion Day, Ion Danaiața, Horațiu Dragomirescu, Mihail Dumitrescu, Constantin Fota, G.E. Fryxell, Ioan Hidegcuti, Alexandru Isaic-Maniu, Gabriel Mățăuan, Ioan Mihut, Ștefan Nedelea, Luminița Nicolescu, Ioan

- Popa, Dan Popescu, Steliana Sandu, Ion Vasilescu, Ion Verboncu, București, Editura Economică, 1998;
- *Sistemele strategice ale întreprinderii*, București, Editura Economică, 1999;
 - *Managementul în telecomunicații*, prefațator, Virgil Schiopârlan, București, Tribuna Economică, 1999;
 - *Economia și gestiunea întreprinderii*, coordonator, Tatiana Gavrilă, Florica Badea, ed. a 2-a, București, Editura Economică, 1999;
 - *Pentru creșterea competitivității întreprinderilor românești pe piața Uniunii Europene*, București, Editura Economică, 1999;
 - *Pilotajul performant al întreprinderii*, București, Editura Economică, 2000;
 - *Asigurarea și gestiunea resurselor materiale: marketingul aprovizionării*, prefațator, Gheorghe Cârstea, București, Editura Economică, 2000;
 - *Managementul producției industriale: culegere, dezbateri, studii de caz, probleme, teste-grilă, proiect economic*, coautor cu Constantin Bâgu, Doinița Ciocîrlan, București, Sylvi, 2000;
 - *Managementul producției: manual pentru clasa a 12-a - filiera tehnologică, profil tehnic, specializarea mecanică*, coautor cu Florica Badea, Constantin Bâgu, Vasile Deac, București, ALL Educational, 2000;
 - *Economia și gestiunea întreprinderii. Teste de verificare: probleme, studii de caz*, Tatiana Gavrilă (coord.), coautor cu Mihai Pricop, Doina Popescu, București, Editura Economică, 2000;
 - *Managementul producției*, vol. 1: *Sisteme de organizare a producției*, coautor cu Constantin Bâgu, București, Tribuna Economică, 2001;
 - *Managementul producției*, vol. 2: *Politici manageriale de producție*, coautor cu Constantin Bâgu, București, Tribuna Economică, 2002;
 - *Diagnosticarea întreprinderilor în dificultate economică. Strategii și politici de redresare și dinamizare a activității*, București, Editura Economică, 2002;
 - *Managementul resurselor materiale*, București, Sylvi, 2003;
 - *Teste grilă pentru examenul de licență*, coautor cu Marcela Naneș, M. Papuc..., Facultatea de Management-Marketing, București, Sylvi, 2003;
 - *Pentru creșterea competitivității întreprinderilor românești pe piața Uniunii Europene*, București, Editura Economică, 2004;
 - *Identitate și alteritate*, editor cu Luminița Dumănescu..., Cluj-Napoca, Argonaut, 2007;
 - *Managementul producției*, Universitatea Româno-Americană București, București, Pro Universitaria, 2007;
 - *Licență 2008: pentru absolvenții anului III, zi și IFR - metodologia organizării și desfășurării examenului de licență, tematica examenului de licență și bibliografia recomandată, teste-grilă (orientative), tematica orientativă pentru lucrările de licență, ghid de elaborare a lucrării de licență*, coautor cu Ion Smedescu, Doinița Ciocîrlan..., București, Pro Universitaria, 2008;

- *Probleme ale conducerii moderne a întreprinderilor productive*, coautor cu Nicoleta Adelina Dumitriu, București, Editura Economică, 2008;
- *Identitate și alteritate 5: studii de istorie politică și culturală*, lucrările celui de-al cincilea simpozion "Spațiile alterității", editor cu Ioana Bonda, Cecilia Cârja..., Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană, 2011;

Publicații periodice:

➤ *Tribuna economică*

- *Transnaționala - un nou tip de întreprindere*, I, coautor cu Adelina Nicolaev Dumitru, București, v. 17, nr. 39, p. 86-88, 2006;
- *Transnaționala - un nou tip de întreprindere*, II, coautor cu Adelina Nicolaev Dumitru, București, v. 17, nr. 40, p. 86-88, 2006;

➤ *Economistul*

- *Relansarea producției interne de mașini agricole și creșterea competitivității agriculturii românești*, coautor cu Doinița Ciocîrlan, București, supliment, v. 14, nr. 1734, p. I, II, III, octombrie 2004;

➤ *Revista de economie industrială*

- *Revistă trimestrială de analiză și informație economică*, Academia Română, Institutul Național de Cercetări Economice, Centrul de Economia Industriei și Serviciilor, editor cu Mircea Ciumara, București, Centrul de Informare și Documentare Economică, 2003, 2004, 2005;

Coordonare teze de doctorat:

- *Cointeresarea materială și folosirea rațională a forței de muncă în industrie*, Gheorghe Răboacă, București, ASE, 1976;
- *Optimizarea folosirii capacităților de producție în cadrul centralei industriale de construcții navale*, Iulian Ploștinaru, București, ASE, 1977;
- *Îmbunătățirea folosirii resurselor întreprinderilor în condițiile constituirii platformelor industriale*, Gh. Ioan Roman, București, ASE, 1981;
- *Optimizarea activității de programare a fabricației în condițiile producției de unicate și serie mică*, George Z. Moldoveanu, București, ASE, 1982;
- *Căile de îmbunătățire a planificării producției în industria textilă din R.A. Siria*, Gazal Fayez, București, ASE, 1983;
- *Utilizarea rațională a forței de muncă, factor de creștere a productivității muncii în industria chimică*, Dumitru Cristache, București, ASE, 1983;
- *Căile de creștere a eficienței economice în industria ușoară din Irak*, Mahir Sabri Darweesh, București, ASE, 1984;
- *Căile de reducere a costurilor de producție în industria ușoară - cu aplicații în industria confecțiilor textile din Irak*, Dilshad Hanna Petros, București, ASE, 1985;

- *Creșterea gradului de utilizare a capacității de producție în construcții montaj, cerință a aplicării mecanismului economico-financiar*, Mihail T. Darjan, București, ASE, 1986;
- *Perfecționarea activității întreprinderilor industriale prin folosirea metodelor de simulare și a tehnicii de calcul cu aplicații în industria constructoare de mașini*, Ioan R. Radu, București, ASE, 1986;
- *Căile de introducere a progresului tehnic în industria bumbacului și eficiența lor economică*, Ioan Ciobanu, București, ASE, 1986;
- *Căi de economisire a energiei în unități economice consumatoare și eficiența lor economică*, Peter Shiwek, București, ASE, 1988;
- *Căi de creștere a eficienței economice prin introducerea progresului tehnic în industria sticlăriei*, Iosif Luajan Trifu, București, ASE, 1989;
- *Căile de îmbunătățire a folosirii capacității de producție în întreprinderile constructoare de mașini*, Constantin Bâgu, București, Editura ASE, 1990;
- *Eficiența economică a pescuitului oceanic românesc*, Cezar I. Costescu, București, Editura ASE, 1990;
- *Evoluția, tendințele și consecințele economice ale concentrării și specializării producției în industria construcțiilor de mașini*, Florea I. Radu, București, Editura ASE, 1990;
- *Căi de dezvoltare a industriei în regiunea sudică a Yemenului*, Mohamed Amadh Yeslam, București, Editura ASE, 1991;
- *Strategia activității unităților de construcții de locuințe din România, în condițiile economiei de piață*, Dan Popescu, București, Editura ASE, 1993;
- *Creșterea eficienței economice prin perfecționarea activității de întreținere și reparații cu aplicație în industria cimentului a Irakului*, Said Majeed Ahmad Merzha, București, Academia de Studii Economice, Facultatea de Management, 1994;
- *Ways of capitalising the contribution of mineral resources to the development of Jordanian industry*, Adel Sweidan, București, Editura ASE, 1994;
- *Strategii de creștere a competitivității sistemelor de producție*, Ion Năftănăilă, București, Editura ASE, 1995;
- *Ways of reducing the costs of civil building and construction projects in the Republic of Iraq*, Basim Aziz Abbas, București, Editura ASE, 1995;
- *Ways of improving of the production and labor organization in the industrial enterprises producing household appliances in Syria*, Nabil Ayoun, București, Editura ASE, 1995;
- *Valorificarea superioară a resurselor în industria alimentară prin prisma analizei filierelor de producție și comercializare*, Dorin Savu, București, Editura ASE, 1995;
- *Capacitatea managerială - factor de producție*, Virgil Gil Petrovici, București, Academia de Studii Economice, Facultatea de Management, 1996;
- *Strategii de relansare a investițiilor în sectorul editorial și tipografic în condițiile economiei de piață*, Vasile Văcaru, București, ASE, 1996;

- *Contribuții la elaborarea strategiei de dezvoltare a industriei alimentare din Republica Moldova*, Angela Scieru, București, ASE, 1996;
- *Strategia dezvoltării lucrărilor publice (cu aplicații la municipiul Brașov)*, Floriean Firu, București, Academia de Studii Economice, Facultatea de Management, 1997;
- *Managementul transferului de tehnologie și modalitățile de implementare*, George Cojocaru, București, ASE, 1997;
- *Căi de creștere a calității în lucrările de construcții-montaj*, Elena Sarbu, București, ASE, 1997;
- *Contribuții la determinarea posibilităților de aplicare a managementului comparat în domeniul dezvoltării tehnologice*, Alexandru Vana, București, ASE, 1997;
- *Strategii ale creării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, în etapa de tranziție spre economia de piață*, Lavinia Rașca, București, ASE, 1997;
- *Metode și modele utilizate în activitatea de mentenanță a echipamentelor industriale*, Vasile Deac, București, ASE, 1998;
- *Creșterea eficienței economice în întreprinderile constructoare de mașini prin reducerea costului de producție*, Florea Pîrvu, București, ASE, 1998;
- *Managementul activității de cercetare-dezvoltare*, Ștefan Nedelea, București, ASE, 1998;
- *Contribuția economiștilor la perfecționarea organizării activității de înnoire și modernizare a tehnologiei și a produselor în unitățile economice din ramura construcțiilor de mașini*, Bogdan Pădure, București, ASE, 1998;
- *Perfecționarea organizării și implicațiile sale asupra potențialului sistemelor de producție din industria ușoară (confecții, încălțăminte)*, Ioan Petrișor, București, ASE, 1998;
- *Contribuții la elaborarea strategiei de dezvoltare la nivelul colectivităților teritoriale*, Marius Constantin Profiroiu, București, Academia de Studii Economice, Facultatea de Management, 1999;
- *Direcții de perfecționare a organizării producției*, Gheorghe Ion, București, ASE, 1999;
- *Managementul sistemelor dinamice*, Camelia Rațiu-Suciu, București, ASE, 2000;
- *Managementul resurselor umane - factor de creștere a calității producției în industria alimentară*, Maria Nicolai, București, ASE, 2000;
- *Modernizarea managementului societăților cooperative meșteșugărești din Romani*, Dumitru Danga, București, ASE, 2000;
- *Interdisciplinaritatea conceptului de management și definirea statutului de manager în activitatea sportivă*, Mihaela Mioc, București, ASE, 2000;
- *Căi de creștere a competitivității - pe piața internă și externă - a vagoanelor de marfă și a căii de rulare*, Cornel N. Anghel, București, ASE, 2001;
- *Contribuții la creșterea eficienței economice în industria energiei electrice*, C. Orlinschi, București, ASE, 2001;
- *Căi de dezvoltare a întreprinderilor mici și mijlocii din Republica Moldova*, Aurelia Braguta, București, ASE, 2001;

- *Perfecționarea managementului proiectelor în ramura construcții din România*, Doru Curteanu, București, ASE, 2003;
- *Strategie concurențială: factor de creștere a competitivității unei întreprinderi; aplicație: industria petrolieră din România*, Pavel Ciubotaru, București, ASE, 2003;
- *Ways of improving the management in Libyan Organizations: with application on Libyan Arabian Airlines*, Marey Wahishi Hamed, București, ASE, 2003;
- *Scenarii alternative privind strategia economică optimă în industria construcțiilor de mașini agricole*, Doinita Ciocîrlan, București, ASE, 2004;
- *Strategii economice în industria prelucrării laptelui*, Alexandru Ion Creangă, București, ASE, 2005;

Bibl.: Dorina N. Rusu, *Dicționarul membrilor Academiei Române, 1866-2010*, ediția a IV-a revăzută și adăugită, Editura Enciclopedică, București, 2010; Pavel Năstase, Ion Gh. Roșca (coord.), *Academia de Studii Economice. Un secol de existență*, Editura ASE București, 2013; <http://cacheprod.bcub.ro>; <http://www.bnr.ro>; <http://www.ase.ro/upcpr/profesori/367/Rectorii%20ASE.pdf>; <http://opac.biblioteca.ase.ro/opac>; <http://aleph500.biblacad.ro>.

BÂRLĂDEANU, Alexandru

(25 ianuarie 1911, Comrat, azi Republica Moldova - 13 noiembrie 1997, București),
economist și om politic.

Membru titular - 2 iulie 1955.

**Vicepreședinte al Academiei Române
(2 februarie 1990 - 1 februarie 1994).**

Studii: Licențiat al Facultății de Drept din Iași (1937), unde în 1940 și-a susținut și teza de doctorat în economie.

Carieră: Între 1937 și 1940 a fost asistent la Catedra de economie politică și finanțe a Universității din Iași, apoi cercetător la Institutul de Cercetări Științifice din Chișinău (1940-1946) și expert economic al comisiei guvernamentale române la tratativele de pace de la Paris (1946-1947). A fost secretar general pentru problemele comerțului exterior la Ministerul Economiei Naționale (1947-1948); ministru al Comerțului Exterior (1953-1954); vicepreședinte al Consiliului de Miniștri (1955-1965, 1967-1969); președinte al Consiliului de Stat al Planificării (1955-1956); prim-vicepreședinte al Consiliului de Miniștri (1965-1967); președinte al Consiliului Național pentru Cercetare Științifică (1967-1968). Din 1949, profesor și apoi șef al Catedrei de economie politică la Academia de Studii Economice din București. A reprezentat, ca expert, de multe ori România în comisia economică a ONU pentru Europa. A avut un rol hotărâtor în inițierea și ducerea la bun sfârșit a reformei monetare (1947), în pregătirea procesului de desființare a regimului de cartele din România (1954), a cotelor obligatorii în agricultură și înlocuirea lor cu un sistem de contractare (1956) și la tratativele purtate în vederea desființării de pe teritoriul României a sovromurilor (1957-1958). A desfășurat o susținută activitate politică (luptător antifascist din anii studenției, membru al Partidului Comunist din 1946; între 1963 și 1968 a ocupat funcții în conducerea superioară a partidului: membru al CC al PMR/PCR, 1965-1969; membru supleant al Biroului Politic al CC al PMR, 1962-1965; membru al Biroului Politic al CC al PMR, mart.-iul. 1965; membru al Prezidiului Permanent al CC al PCR, 1965-1969; membru al Comitetului Executiv al CC al PCR, 1965-1969).

În 1969, în urma divergențelor cu autoritățile de stat, s-a retras din toate funcțiile deținute până atunci; opoziția față de politica promovată în anii '80 i-a atras excluderea în 1989 din P.C.R. și domiciliu forțat. După dec. 1989 a fost: membru al Consiliului Frontului Salvării Naționale (ian. 1990) și al Partidului Frontul Salvării Naționale, membru al Biroului executiv al CPUN (febr.-mai 1990); președinte al Senatului României (1990-1992) și copreședinte al Adunării Constituante (1990-1991). Din 1992 s-a retras din toate funcțiile politice.

Membru de onoare al Academiei de Științe a Republicii Moldova (1991). A fost distins cu Ordinul "Coroana României" în grad de Comandor (1947), "Ordinul Muncii", cls. II și cls. I (1961), Ordinul "Steaua R.P.R.", cls. II (1959), Ordinul "Tudor Vladimirescu", cls. I (1966).

Publicații:

- *Legislație fiscală română și comparată*, curs predat în anul 1936-1937, editor, G. Zane, Iași, Institutul de Arte Grafice "Albina Românească", 1937;

- *Misiunile lui A.I. Vasînski în România (din istoria relațiilor româno-sovietice, 1944-1946): documente secrete*, traducător cu Ioan Chiper, Florin Constantiniu și Vitalie Varatec, colegiul de redacție: Radu Ciuceanu, Ioan Chiper, Florin Constantiniu și Vitalie Varatec, București, Institutul Național pentru Studiul Totalitarismului, 1997;
- *Memorii: 1939-1974*, Gheorghe Zane, editor cu Irina G. Zane-Marcu și Daniela Poenaru, pref. Dan Berindei, București, Editura Expert, 1997;
- *Radiografii parlamentare: de vorbă cu Alexandru Bârlădeanu*, Sabin Ivan, Constanța, Ex Ponto, 1998;
- *Tezaurul român de la Moscova*, Mihail Gr. Romascanu, addenda împreună cu D.D. Pătrășcanu și G. Oprescu, pref. Apostol Stan, București, Saeculum I.O., 2000;
- *Sistem de dezvoltare cu microcontroler-ul 80C31*, vol. 1-2, coautor cu Viorel Onofrei, Iași, Performantica, 2003;
- *Partea lor de adevăr*, Lavinia Betea, interviu: "Alexandru Bârlădeanu despre Dej, Ceaușescu și Iliescu: convorbiri", colecția ClarObscur, București, Editura Compania, 2008.

Publicații periodice:

➤ *Arhiva vie a comunismului românesc*

- *Alexandru Bârlădeanu despre Dej, Ceaușescu și Iliescu: convorbiri*, de Lavinia Betea, București, Evenimentul Românesc, Drago Print, nr. 1, 1997-1998.

Bibl.: Dorina N. Rusu, *Dicționarul membrilor Academiei Române, 1866-2010*, ediția a IV-a revăzută și adăugită, Editura Enciclopedică, București, 2010; *Membrii Academiei de Științe a Moldovei. Dicționar 1961-2006*, Chișinău, 2006; <http://cacheprod.bcub.ro>; <http://www.bnr.ro>; <http://aleph500.biblacad.ro>.

BIJI, Mircea-Dragoș

(10 ianuarie 1913, Viișoara, jud. Cluj - 3 martie 1992, București),
statistician, economist.

Membru corespondent - 3 februarie 1965.

Studii: A absolvit Facultatea de Filosofie din Cluj în anul 1934.

Carieră: După absolvire a fost încadrat ca asistent la aceeași facultate, dedicându-se studiilor de psihologie experimentală și de pedagogie. După 1940 s-a stabilit la București, fiind angajat la Institutul Central de Statistică. Din 1941 a fost numit conferențiar, iar din 1948 profesor la Institutul de Statistică, Actuariat și Calcul.

În 1947 a coordonat mari acțiuni, între care recensământul întreprinderilor, recensământul populației și agriculturii. Ca subdirector general la Institutul Central de Statistică, a participat la Conferința Ministerială (1947) pentru reorganizarea statisticii. În anii 1947-1948, a organizat și coordonat efectuarea unor acțiuni importante, printre care inventarierea întreprinderilor naționalizate (1948).

În 1948 a devenit profesor de statistică la Facultatea de Drept a Universității din București, de unde a trecut la Academia de Studii Economice ca profesor de statistică teoretică. Între 1962 și 1965 a fost Director general la Direcția Generală de Statistică. În perioada cât a condus Direcția Centrală de Statistică, au fost organizate numeroase ședințe ale Consiliului științific metodologic în cadrul cărora s-au dezbătut lucrări importante metodologice și studii economico-statistice. Au fost organizate cursuri de perfecționare a salariaților, inclusiv cu personalul statistic din teritoriu privind utilizarea metodelor corelației regresiei indicilor etc.

A îndeplinit funcții importante: secretar general și consilier referent al Consiliului Național pentru Știință și Tehnică. Activitatea sa științifică este concretizată în numeroase studii și lucrări pe teme actuale ale statisticii. A fost decanul Facultății de Statistică în perioada 1954-1959. A fost membru corespondent al Academiei Române (1965). A fost șef al Catedrei de Statistică teoretică și economică în perioada 1967-1979.

Sub redacția lui Mircea Biji a fost editat, în anul 1962, primul *Dicționar statistic-economic*. În anul 1963 a organizat Consfătuirea științifică pe țară privind "Problemele statisticii agricole" – prima și unica consfătuire științifică de acest gen. A coordonat prima cercetare statistică exhaustivă privind inventarierea și reevaluarea mijloacelor (fondurilor) fixe din economia națională (ca președinte al Comisiei Centrale, 1963-1965 – acțiune de mare amploare, complexitate și importanță deosebită).

A sprijinit constant acțiunea de documentare și elaborare a *Istoriei Statisticii din România*, apărută în anul 1969, pentru uz intern. Transilvănean de origine, a acordat o atenție deosebită migrației populației din acest ținut istoric, întocmind unele studii importante, bazate pe un fond de date statistice apărute în diverse publicații din Transilvania și rezultatele recensămintelor din anii 1930 și 1941.

A avut o prodigioasă activitate universitară: șef de catedră și decan al Facultății de Statistică, contribuind la dezvoltarea teoriei statisticii, aplicării metodelor statistico-matematice în economie, el fiind unul dintre întemeietorii școlii românești de statistică teoretică. Activitatea sa științifică este concretizată în numeroase studii statistico-economice.

A publicat peste 40 de articole în reviste de specialitate și a prezentat circa 30 de referate în cadrul consfătuirilor științifice din țară și străinătate. A fost membru al Societății Române de Statistică (1941) și al colectivului de redacție al revistei "Geopolitica și geoistoria" (1941).

Publicații:

- *Întreprinderile particulare industriale comerciale și de transport: rezultate provizorii ale inventarierii din octombrie 1947*, coautor cu A. Nichita și C. Itigan, București, Institutul Central de Statistică, 1947;
- *Inventarierea întreprinderilor de stat, industriale, comerciale și de transport: rezultat provizorii*, București, Institutul Central de Statistică, 1948;
- *Curs de statistică*, București, 1951;
- *Ce este statistica*, coautor cu I. Stoichiță, București, Editura de Stat pentru Literatură Economică și Juridică, 1956;
- *Metoda selectivă de cercetare statistică*, 1957;
- *Monografia Uzina I.C. Frimu*, 1958;
- *Dicționar statistic-economic*, coordonator cu Mihail Levente, Manea Mănescu, Roman Moldovan, București, Direcția Centrală de Statistică, 1962;
- *Curs de statistică teoretică*, 1963;
- *Dezvoltarea economică a României: 1944-1964*, coordonator cu Vasile Malinschi, Manea Mănescu, București, Editura Academiei Republicii Populare Române, 1964;
- *Sporirea contribuției informării și documentării tehnice și științifice în cercetare: perioada 1971-1980: studiul nr. 4 pentru ramura știință*, coordonator, colectiv de lucru: A. Avramescu, D. Nanu, V. Taraboi... [et al.], București, Centrul de Documentare Agricolă, 1967;
- *Din istoria statisticii românești, culegere de articole*, coautor cu Manea Mănescu, Constantin Ionescu, Direcția Centrală de Statistică, București, 1969;
- *Preocupări actuale în statistica social-economică*, 1969;
- *Probleme ale statisticii economice desprinse din acțiunea de perfecționare a sistemului informațional*, 1973;
- *Curs de istoria statisticii – uz intern*, două volume, 1973;
- *Curs de statistică teoretică, pentru studenții Facultății de Planificare și Cibernetică Economică* (cursuri de zi, seară și fără frecvență), vol. II, coautor cu Elena Biji, București, Editura ASEM, 1978;
- *Statistică teoretică*, coautor cu Elena-Maria Biji, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1979;
- *Descălecate ardelene în Vechiul Regat în lumina recensămintelor din 1899 și 1930*, 1989;
- *Tratat de statistică*, coautor cu Elena-Maria Biji, Eugenia Lilea și Constantin Anghelache, București, Editura Economică, 2002.

Publicații periodice:

➤ *Probleme economice (revistă lunară de studii și documentare, organ al Consiliului Superior Economic)*

- *Întreprinderile industriale particulare având peste 10 persoane ocupate sau forța motrică peste 20 H.P., pe ramuri și grupe de personal*, red. resp. Radu Mănescu, nr. 2-3, București, Institutul Central de Statistică, 1948;

Coordonare teze de doctorat:

- *Utilizarea cercetării selective în studierea capacităților de producție pe modelul industriei constructoare de mașini*, Gheorghe Șerban, București, ASE, 1969;
- *Analiza seriilor dinamice cu variații sezoniere*, I. Marinescu, București, ASE, 1969;
- *Metodologia balanței statistice a legăturilor dintre ramuri*, Mihai Capătă, București, ASE, 1970;
- *Metode statistico-matematice de cercetare a resurselor de muncă*, Natalia Giurgiu, București, ASE, 1972;
- *Analiza statistică a legăturilor între principalii indicatori economici din industria ușoară*, Maria Bădiță, București, ASE, 1976;
- *Metode statistice pentru estimarea și controlul siguranței în funcționarea produselor în industrie*, Alexandru Isaic-Maniu, București, ASE, 1977;
- *Analiza statistică a factorilor care influențează calitatea produselor metalurgice*, Eugenia Teohari, București, ASE, 1978;
- *Metode statistice de determinare a indicatorilor eficienței economice*, Pavel Wagner, București, ASE, 1978;
- *Metode statistice utilizate în analiza exploatării utilajului de producție în întreprinderile industriei bumbacului*, Constantin Antonescu, București, ASE, 1979;
- *Metode statistice-matematice folosite în studierea factorilor care influențează producția agricolă animală*, Eugenia Lilea, București, ASE, 1979;
- *Perspectivile demografice ale populației Municipiului București*, Viorica Popescu, București, ASE, 1981;
- *Aplicarea metodelor statistice în domeniul aprovizionării tehnico-materiale în ramura construcțiilor de mașini cu exemplificare la fabrica de elemente pentru automatizări*, Ana Constantin, București, ASE, 1981;
- *Metode statistice de analiză și prognoză a consumului material al populației*, Ovidiu-Emil Tănăsoiu, București, ASE, 1984;
- *Probleme metodologice privind compatibilitatea indicatorilor sintetici la nivel macroeconomic pe plan internațional*, Constantin Anghelache, București, ASE, 1985;
- *Modelarea statistico-matematică a procesului de stocare a mărfurilor în comerț*, Ioan Bușilă S., București, ASE, 1987.

Bibl.: Dorina N. Rusu, *Dicționarul membrilor Academiei Române, 1866-2010*, ediția a IV-a revăzută și adăugită, Editura Enciclopedică, București, 2010; Mihai Berca, Laurențiu Guțescu, Ion Bold, *Oameni de seamă. Economişti*, colecția "Reconstituiri", Editura Mica Valahie, București, 2013; <http://cacheprod.bcub.ro>; <http://opac.biblioteca.ase.ro>; <http://www.bnr.ro>.

BRĂȚIANU, Vintilă I.C.

(3 septembrie 1867, București - 22 decembrie 1930, Mihăiești, jud. Vâlcea),
economist, finanțist și om politic.

Membru de onoare - 28 mai 1928.

Studii: După absolvirea cursurilor Liceului "Sf. Sava" din București, și-a continuat pregătirea la Paris, la Liceul "St. Louis" și la Școala Centrală de Arte și Manufacturi, obținând diploma de inginer.

Carieră: După o scurtă perioadă de activitate alături de Anghel Saligny la construirea podului peste Dunăre de la Fetești-Cernavodă, i s-a încredințat conducerea Regiei Monopolurilor Statului (1897-1899). Între 1900 și 1902 a fost secretar general la Ministerul Finanțelor. În 1911 a fost unul dintre inițiatorii înființării Băncii Românești, menită a sprijini dezvoltarea capitalului autohton. Din 1907, în cadrul Partidului Național Liberal, a desfășurat o intensă activitate politică: ca deputat, a luat parte la elaborarea unor proiecte de legi cu privire la reglementarea învoielilor agricole, constituirea de islazuri comunale, organizarea Consiliului superior al agriculturii, înființarea Casei Rurale etc. Între 1907 și 1910 a fost primar al Capitalei, timp în care s-au făcut o serie de lucrări care au contribuit la dezvoltarea și înfrumusețarea orașului: deschiderea, prelungirea și alinierea unor bulevarde, străzi și piețe; înființarea Societății Tramvaielor din București (STB); continuarea lucrărilor de captare a apei potabile de la Ulmi; înființarea Uzinei centrale electrice de la Grăzăvești; construirea de școli, dispensare, hale și a unui nou abator; amenajarea de noi parcuri și grădini publice; ridicarea de monumente și clădiri publice etc. A deținut funcțiile de ministru de Război (1916, 1917), iar după retragerea guvernului la Iași, ministru al Materialelor de Război (1917-1918); ministru de Finanțe (1927, 1927-1928), calitate în care a urmărit să aplice în practică doctrina liberală "prin noi înșine"; președinte al Consiliului de Miniștri (1927-1928); ministru ad-interim al Afacerilor Străine (1928). S-a preocupat îndeaproape de întărirea disciplinei financiare, prin adoptarea Legii contabilității statului, înființarea impozitului pe venitul global, introducerea tarifului vamal protecționist pentru industria națională, stimularea exporturilor etc. A inițiat și a organizat noi instituții economice, între care: Societatea națională de credit industrial, industria aeronautică română, Societatea "Copșa Mică-Cugir", Uzinele Chimice Române, Societatea națională de gaz metan "Petrolul Român" etc. S-a numărat printre inițiatorii organizării Institutului Economic Român și Institutului de Cercetări Agronomice al României.

Operă: A introdus cicluri de conferințe publice pe teme ca: "Reforma agrară și exproprierea", "Utilitatea exproprierii" etc. în presa vremii (între care ziarul "Democrația" a apărut în 1913 din inițiativa sa), dar și în broșuri.

Publicații:

- *Mémoire sur la question du Danube*, présenté avec E. Porumbaru, C.I. Baicoianu et N. Stefanescu (fără editură, oraș și anul editării);
- *Un pericol național. Studiu asupra taxelor de la Porțile-de-fer*, București, Tip. Voința Națională, 1899;

- *Lucrările comisiei însărcinate cu studiul regiunilor petrolifere din România*, coautor cu Constantin Alimanestianu, Ludovic Mrazec, București, Institutul de Arte Grafice "Carol Gobl", 1904;
- *Discurs rostit la desbaterile răspunsului la mesagiul de Vintilă I.C. Brătianu, deputat de Argeș. Sesiunea 1908-1909*, București, Imprimeria Statului, 1908;
- *Chestiunea tramwayelor comunale București. Memoriu și scrisorile deschise către Ministrul de Interne*, septembrie 1911, București, Impr. Independența, 1911;
- *Politica de stat în industria petrolului*, coautor cu Constantin Hălăceanu, București, Impr. Independența, 1911 (descriere după copertă);
- *Observațiuni asupra proiectului de lege industrială*, prefațator, Constantin Hălăceanu, București, Imprimeriile Independența, 1912;
- *Bugetul. Spre o nouă politică financiară a Statului*, discurs rostit în Adunarea Deputaților, cu prilejul discuțiunii generale a bugetului, în colecția "Biblioteca politică", nr. 5, București, Inst. de Editură și Arte Grafice "Flacăra", 1913;
- *Crize de stat: 1901, 1907, 1913*, în colecția "Biblioteca Politică", nr. 1, București, Inst. de Editură și Arte grafice "Flacăra" 1913;
- *Foloasele exproprierii*, București, Impr. Independența, 1914;
- *Interesele României în actualul război*, conferință dezvoltată la Cercul de studii PNL. Miercuri 3 Decembrie 1914, în colecția "Biblioteca Politică", nr. 17, București, Edit. Inst. de arte grafice "Flacăra", 1914;
- *Învățămintele. Politica externă și reformele liberale*, cuvântare ținută în ședința Camerei dela 23 Dec. 1913, cu ocazia discuțiunii Răspunsului la Mesagiul tronului, în colecția "Biblioteca Politică", nr. 12, București, Edit. Inst. de Arte Grafice "Flacăra", 1914;
- *Învățămintele după 10 luni de război*, cuvântare rostită la deschiderea conferințelor Cercului de studii PNL, Miercuri 11 Noembrie 1915, București, Impr. Independența, 1915;
- *Învățămintele trase după 15 luni de Război*, cuvânt de deschidere la Conferințele cercului de Studii al PNL, cuvântare ținută la Cercul de Studii al PNL în ziua de Miercuri 11 Noembrie 1915, Roman, Tip. Frații Rothenberg, 1915;
- *Pentru conștiința națională: I. România și diferitele conflicte. II. Războiul general și orientul Europei. III. Condiții de existență ale României. IV. Atitudinea României de până azi. V. Măine*, în colecția "Biblioteca Politică", nr. 19, București, Edit. Inst. de Arte Grafice "Flacăra", 1915;
- *Participarea băncilor la industrie*, prefațator, Virgil Alimănișteanu, București, 1915;
- *Politica financiară a Statului. Raportul general la proiectul de buget pe exercițiul 1916-1917. Cuvântarea rostită în Adunarea Deputaților în discuțiunea generală a bugetului*, București, Impr. Independența, 1916;
- *Raportul general asupra proiectului de buget general al veniturilor și cheltuelilor statului pe exercițiul 1916-1917*, București, Imprimeria Statului, 1916;
- *Însemnări asupra ultimelor evenimente ale României*, Iași, 1917;

- *Note asupra viitoarelor nevoi economice și financiare ale României*, Iași, 1917;
- *Dunărea, privire istorică, economică și politică*, C.I. Băicoianu, prefațator, București, Tipografia Eminescu, 1915; ed. franceză, Paris, 1917;
- *Petrolul și politica de stat*, București, Imprimeriile Independența, 1919;
- *Pacea de robire*, 1919;
- *Cum pregătim românul nou al României Mari*, în colecția "Cartea pentru toți", 2, Craiova, Editura Tiparului "Prietenii Științei", 192?;
- *Chestia Dunării*, expunere făcută în Adunarea Deputaților (5 martie 1920), București, Imprimeria Statului, 1920;
- *Politica și votul obștesc*, 1920;
- *Politica de stat a lemnului*, 1922;
- *Consolidarea finanțelor României întregite*, conferință ținută miercuri 29 Noembrie 1922, la Cercul de Studii al Partidului National Liberal, București, Imprimeria Independența, 1922;
- *Proiect de lege pentru unificarea contribuțiilor directe și pentru înființarea impozitului pe venitul global*, prezentat Adunării Deputaților la 5 decembrie 1922, București, Imprimeria Statului, 1922;
- *Reforma financiară*, discursuri ținute împreună cu Gr. Dimitrescu, Constant Georgescu, București, Imprimeriile "Independența", 1923;
- *Situația financiară a României*, marele expozeu al d-lui Vintilă I. Bratianu, rostit în ședințele Adunării Deputaților de la 1 și 2 februarie 1923, București, Imprimeriile "Independența", 1923;
- *Loi pour l'unification des contributions directes et pour l'institution de l'impôt sur le revenu global*, București, Globus, 1923;
- *Noua Constituție a României*, 23 de prelegeri publice, cu o anexă cuprinzând nouile constituții europene, coautor cu N. Iorga, C. Dissescu... [et al.], București, Tiparul Cultura Națională, 1923;
- *Refacerea țării și consolidarea financiară*, discursuri rostite în adunarea deputaților cu ocaziunea răspunsului la mesajul regal și a discuției bugetului general, ședințele Adunării Deputaților din 30 Noiembrie, 6 și 28 Decembrie 1923, București, Imprimeriile "Independența", 1924;
- *Situation financière et économique de la Roumanie en juin 1924*, discours prononcé a la Chambre des Deputés le 20 juin 1924, București, Impr. "Independența", 1924;
- *Politica reparațiilor, situația creată României prin aplicarea tratatelor*, cuvântări ținute în ședințele dela 11 și 14 februarie 1925 în Adunarea Deputaților, București, Imprimeria Statului, 1925;
- *Budget général de l'état pour l'exercice 1926*, Bucarest, Imprimeries "Independența", 1925;

- *Convențiunile cu Banca Națională*, discursuri rostite în Cameră și Senat, iunie 1925, București, "Independența", 1925;
- *Reforma financiară din 1923, legea pentru unificarea contribuțiilor directe și pentru înființarea impozitului pe venitul global*, București, Atelierele "Cartea Românească", 1925;
- *Discursuri financiare*, București, 1926(?);
- *Codul contribuțiilor directe*, conținând legea contribuțiilor directe din 1923 cu expunere de motive, debateri parlamentare, doctrina și jurisprudența la zi a Curții de Casație și Curților de Apel, coautor cu Vespasian Erbiceanu, St. Mihăescu, George Alexianu, Editura Librăriei Pavel Suru, București, 1926;
- *Pentru cei mai tari: ce am văzut în România Mică și ce văd în România Mare*, conferință ținută la Ateneul Român, în ziua de 28 februarie 1926, București, Imprimeriile "Independența", 1926;
- *Războiul neatârării: 1877*, conferință ținută în Sibiu, în ziua de 8 mai 1927, Sibiu, Dacia Traiană, 1927;
- *Politica de stat a petrolului în urma noii constituții și a legii minelor*, București, Cartea românească, 1927;
- *Politica financiară, monetară și economică a României*, discurs rostit la Cameră în ziua de 21 decembrie 1926 cu ocaziunea discuției generale a bugetului statului, București, Imprimeriile "Independența", 1927;
- *Războiul neatârării: 1877-78*, conferințe ținute la Ateneul Român împreună cu Alexandru I. Lepădatu, Constantin I.C. Brătianu, Radu Rosetti, I.G. Duca, G. Ion Nistor, I. Ion, Sextil Pușcariu, Constantin Banu, Universitatea Liberă, 1927;
- *Legea clasării cerealelor*, discursuri ținute în Adunarea Deputaților și Senat de către domnii: Vintilă Brătianu - prim-ministru, C. Argetoianu - ministrul Domeniilor și Agriculturii și raportorii: Tancred Constantinescu - fost ministru, Mihail Orleanu - fost ministru, București, Imprimeriile "Independența", 1928;
- *Asupra stabilizării monetei românești*, București, Cartea Românească, 1928;
- *Budget général de l'état pour l'exercice 1928*, Bucarest, Imprimeries de l'État, 1928;
- *Hommage à monsieur de Saint-Aulaire*, avec C. Angelesco, V. Antonesco, Bucarest, Imprimerie Socec, 1930;
- *Memoriul d-lui Vintilă I. Brătianu*, prezentat Comitetului Central al Partidului National-Liberal în ședința din 23 septembrie 1930, București, Imprimeriile "Independența", 1930;
- *Vieța și opera lui Vintilă I.C. Brătianu, văzute de prietenii și colaboratorii săi*, colaborator, București, Imprimeriile "Independența", 1936;
- *Din economia națională*, 1937;
- *Scrieri și cuvântări*, publicate de G. Marinescu și C. Grecescu, vol. 1-3 (vol. 1: 17 Iunie 1899 - 31 Dec. 1906; vol. 2: Fevruarie 1907 - Nov. 1911; vol. 3: Ianuarie 1912 - Dec. 1914), București, Imprimeriile Independența, 1937-1940;

Publicații periodice:

➤ *Legislație economică*

- *Convențiune referitoare la lichidarea emisiunii de stat și întărirea acoperirii circulațiunii fiduciare*, coautor cu Mihail Oromolu, D. Cristescu, BNR, an 8, nr. 5-6, mai-iun. 1925, p. 21-22;
- *Convențiune pentru prelungirea privilegiului Băncii Naționale a României și modificarea unor articole din legea sa organică*, coautor cu Mihail Oromolu, D. Cristescu, BNR, an 8, nr. 5-6, mai-iun. 1925, p. 23-25;

➤ *Necrologuri economiști*

- *Discursuri rostite la înmormântarea lui I.N. Angelescu*, an 13, nr. 1-2, ian.-feb. 1930, p. 3-14;

➤ *L'Indépendance Roumaine*

- *Menirea Partidului național-liberal. Din nevoile noastre. Manifestații bolnave. Un factor constituțional. Partidele politice și voința națională. Necesitatea și puțința unui program. Organizare*, București, Tip. Voința Națională, 1906.

Bibl.: Dorina N. Rusu, *Dicționarul membrilor Academiei Române, 1866-2010*, ediția a IV-a revăzută și adăugită, Editura Enciclopedică, București, 2010; V. Malinschi, *Economiștii la Academia Română, Evocări și restituiri*, vol. I, Editura Academiei Române, București, 1990; Berca Mihai, Guțescu Laurențiu, Bold Ion, Băcescu Marius, *Oameni de seamă – economiști*, colecția Restituiri, Editura Mica Valahie, București, 2013; <http://www.biblacad.ro>; <http://cacheprod.bcub.ro>; <http://opac.biblioteca.ase.ro>; <http://www.bnr.ro>; <http://aleph500.biblacad.ro>.

CANCICOV, Mircea C.

(24 august 1884, Bacău - 25 decembrie 1959, în penitenciarul Râmnicu Sărat),
economist și om politic.

Membru de onoare - 22 iunie 1937
(repus în drepturi - 3 iulie 1990).

Studii: După absolvirea, ca șef de promoție, a Liceului "Principele Ferdinand" din Bacău, a urmat cursurile Facultății de Drept din cadrul Universității din București.

Carieră: Și-a început cariera ca avocat-magistrat în cadrul Baroului Bacău, unde a ocupat și funcția de președinte al Baroului. Intrat în politică în cadrul Partidului Național Liberal, a desfășurat o vie activitate: alături de Costel Tătaranu, Aurelian Benteoiu, Dumitru Alimăneșteanu, Vaier Pop și alții, a făcut parte din grupul liberal "Păreri libere"; în 1936, la Congresul Partidului Național Liberal, a fost ales membru al delegației permanente, iar peste doi ani a fost desemnat, împreună cu Istrate Micescu, Armand Călinescu, Constantin Argetoianu și Gheorghe Tătărescu, să facă parte din comisia restrânsă însărcinată cu elaborarea unui anteproiect de constituție, emis sub lozinca "salvării României contemporane".

De-a lungul anilor a ocupat funcții de răspundere: subsecretar de stat la Agricultură și Domenii (1934-1936), ministru de Finanțe (1936-1937, 1937, 1938, 1938-1939), calitate în care a sprijinit alocarea unor însemnate fonduri pentru Academia Română, ministru ad-interim la Afacerile Străine (1938), ministru al Economiei Naționale (1940-1941) și ministru ad-interim la Comerț Exterior (1940). A fost membru în Directoratul Frontului Renașterii Naționale (1939) și senator (1939); profesor la Catedra de finanțe din cadrul Facultății de Drept din București. Judecat în lotul miniștrilor antonescieni, a fost condamnat de comitetul de judecată al Curții Criminale la 20 de ani de detenție, pentru "crimă de război". În 1950 a fost închis la Aiud, unde, bolnav de T.B.C., a stat până în 1956, când a fost transferat la închisoarea din Râmnicu Sărat, unde a și murit. Membru de onoare al Academiei de Științe din România (1938).

Publicații:

- *Rolul asigurărilor agricole în economia națională*, prefațator, I.Gh. Domocoș în colaborare cu C.N. Constantinescu-Pascu, București, Tipografia Litera, 1934;
- *La capacité de paiement et la capacité de transfert de la Roumanie: memorandum*, M.O. Imprimeria Centrală, 1936;
- *Decret-lege nr. 1333 privitor la pensionarea funcționarilor publici*, prefațator, în colecția "Biblioteca legilor uzuale adnotate", 859, publicat în *Monitorul Oficial*, nr. 73 din 29 martie 1938, București, Curierul Judiciar, 1938;
- *Lege pentru modificarea unor dispozițiuni din legea monopolului vânzării spirtului și băuturilor spirtoase și a taxelor de consumație (referat către Consiliul de Miniștri de Mircea Cancicov)*, în "Colecția legilor României", 7, sub îngrijirea d-lui profesor univ. G. Alexianu, București, Editura Librăriei Universala - Alcalay, 1940;
- *Legea monopolului vânzării spirtului și băuturilor spirtoase și a taxelor de consumație*, publicată în *Monitorul Oficial* nr. 96 din 22 aprilie 1932, cu toate modificările până la

1 aprilie 1939, adnotată cu jurisprudență, ed. a 5-a, în "Colecția legilor României", 7, sub îngrijirea d-lui profesor univ. G. Alexianu, București, Editura Librăriei Universala - Alcalay & Co, 1940.

Bibl.: Dorina N. Rusu, *Dicționarul membrilor Academiei Române, 1866-2010*, ediția a IV-a revăzută și adăugită, Editura Enciclopedică, București, 2010; <http://www.bnr.ro>; <http://aleph500.biblacad.ro>.

CONSTANTINESCU, Nicolae N.

(27 martie 1920, București - 14 decembrie 2000, București),
economist.

Membru titular - 22 ianuarie 1990

(membru corespondent - 1 martie 1974).

Secretar general al Academiei Române (2 februarie 1990 - 1 februarie 1994);

președinte al Secției de științe economice, juridice și sociologie (1992-2000).

Discurs de recepție: *Principiul ecologic în știința economică* (24 martie 1993).

Studii: Studii liceale (Liceul Comercial “N. Bălcescu”) și universitare (Academia de înalte Studii Comerciale și Industriale) la București, în 1959 a devenit doctor în economie, iar în 1972 a obținut titlul de doctor docent.

Carieră: A fost șef de lucrări (1949), conferențiar (1949-1964) și profesor (din 1965) la Academia de Studii Economice din București, între 1954 și 1964 fiind șef al Catedrei de istorie economică, iar între 1964 și 1985 al Catedrei de economie politică. Între 1957 și 1967 a fost cercetător științific și șef al Secției de cercetări - istorie economică și istoria gândirii economice - la Institutul de Cercetări Economice al Academiei Române. În 1974 a fost profesor invitat la Institutul de Dezvoltare Economică al Băncii Mondiale (BIRD). A desfășurat o intensă activitate științifică, îndeosebi în domenii precum: istoria economică și socială, istoria gândirii economice, teoria economică contemporană, economia protecției mediului ambiant, metodologia cercetării științifice economice, problemele economiei de piață etc.

Director al colegiului de redacție al revistei “Revue roumaine des sciences économiques” (“Romanian Economic Review”). Președinte al Asociației Române de Management Ecologic și Dezvoltare Durabilă, fondator și președinte al Asociației Generale a Economistilor din România, “fellow” la Institutul de Dezvoltare Economică din Washington, membru corespondent al Academiei Regale a Doctorilor din Spania. *Doctor honoris causa* al universităților din Chișinău, Craiova, Oradea, Sibiu, Timișoara.

Publicații:

- *Modurile de producție precapitaliste*, București, Institutul de Științe Economice și Planificare, 1951;
- *Capitalul de împrumut și creditul*, 1953;
- *Capitalismul premonopolist în România*, 1957;
- *Cu privire la problema revoluției industriale în România*, coautor cu Olga Constantinescu, București, Editura Științifică, 1957;
- *Aspecte ale dezvoltării capitalismului premonopolist în România*, București, Editura de Stat pentru Literatură Politică, 1957;
- *Din istoricul formării și dezvoltării clasei muncitoare din România și al condițiilor ei de muncă și de trai*, București, Institutul de Științe Economice și Planificare, 1958;

- *Din istoricul formării și dezvoltării clasei muncitoare din România până la primul război mondial*, coautor cu Tudor Paul, Olga Constantinescu..., București, Editura Politică, 1959;
- *Contribuții la istoria capitalului străin în România, de la sfârșitul primului război mondial până la ieșirea din criza economică din 1929-1933*, coautor cu Costin Murgescu, Radu Paul, Constanța Bogdan, Mihai Ștefan, București, Editura Academiei Republicii Populare Române, 1960;
- *Studii privind istoria economică a României*, red. resp. împreună cu V. Axenciuc, București, Editura Academiei R.P.R., 1961;
- *Capitalismul monopolist în România*, coautor cu V. Axenciuc, București, Editura Politică, 1962;
- *Turbarea*, coautor cu Ștefan S. Nicolau, N. Cajal, București, Editura Academiei Republicii Populare Române, 1962;
- *Situația clasei muncitoare din România 1940-1944*, București, Editura Politică, 1966;
- *Economie politică*, manual, 2 volume, coautor cu Ion Rachmuth, Barbu Zaharescu, Costin Murgescu, Ervin Hutira, București, Editura Politică, 1967;
- *Eficiență, ritm și progres în economie: studii și comunicări*, coautor cu C. Botea, Niță Dobrotă, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1969;
- *Contribuții la dezbaterile problemelor teoretice ale economiei socialiste*, 3 volume, coautor cu Emilian Dobrescu, Ervin Hutira, Vasile Rausser, București, Editura Politică, 1969-1974;
- *Trăsături caracteristice ale dezvoltării economice a României la sfârșitul sec. XIX și începutul sec. XX*, 1970;
- *Problema contradicției în economia socialistă*, București, Editura Politică, 1973;
- *Conștiința economică socialistă*, în colecția "Forum. Științe sociale", vol. 1, coordonator, București, Forum, 1973;
- *Dicționar de economie politică*, red. resp. împreună cu Ștefan Arsene și Alexandru Albu, coord. lexicografică Valeriu Șuteu, București, Editura Politică, 1974;
- *Economia protecției mediului natural*, București, Editura Politică, 1976;
- *Economia politică a socialismului*, coordonator, Gh. Apostol, C. Bichi, I. Blaga, C. Enache, C. Manolescu, M. Mehedințu, ed. a 3-a, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1976;
- *Consultații pe teme de economie politică pentru candidații la admitere în Academia de Studii Economice, pe baza programei M.E.I. – 1977*, coordonator, București, ASE, 1977;
- *Capitalismul contemporan. Circuitul economic mondial. Noua ordine economică internațională*, coautor cu Cristian Bichi, Ion Blaga, Gheorghe P. Apostol, Editura Didactică și Pedagogică, 1977;
- *Az ellentmondas problemaja a szocialista gazdasagban*, Budapest, Kozgazdasagi es Jogi Konyvkiado, 1979;

- *Mecanismul acțiunii legilor economice obiective în socialism*, studii, coord. și cuv. înainte, București, Editura Politică, 1980;
- *Economie politică. Capitalismul contemporan*, coautor cu Gheorghe P. Apostol, Niță Dobrotă, Editura Didactică și Pedagogică, 1981;
- *Consecințele economice și sociale ale cursei înarmărilor*, coordonator, Const. Manolescu, Niță Dobrotă... [et al.], București, Editura Didactică și Pedagogică, 1982;
- *Probleme privind teoria unităților economice socialiste*, coordonator și prefațator, București, Editura Politică, 1982;
- *Științe economice*, coautor cu Tudorel Postolache, Ivanciu Nicolae-Văleanu și Ion Bulborea, București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1982;
- *Mecanismul de funcționare a economiei socialiste și problemele perfecționării lui*, coordonator, Ilie Văduva, red. Aneta Spornic, București, Editura Politică, 1983;
- *Probleme de ansamblu ale mecanismului de funcționare a economiei socialiste*, București, Editura Politică, 1983;
- *Teoria valorii, munca și lumea contemporană*, București, Editura Politică, 1984;
- *Scheme și diagrame privind economia politică a capitalismului*, coautor cu T. Postolache și N. Dobrotă, ed. a 4-a rev. și compl., București, 1986;
- *Tratat de economie contemporană*, coordonator cu I.V. Totu, E. Dobrescu, 2 volume (vol. 1: *Sistemul științelor economice și sistemele economice contemporane*, vol. 2: *Economia națională: reproducție socială și mecanisme economice*), București, Editura Politică, 1986-1987;
- *Obiectul științei economice și metoda ei în opera profesorului Virgil N. Madgearu*, București, Editura Academiei Române, 1987;
- *Populație, istorie, economie*, 1988;
- *Economie politică*, pentru uzul studenților, coautor cu C. Bichi, I. Blaga, ed. a 6-a rev. și completată, București, Facultatea de Planificare și Cibernetică Economică, Catedra de Economie Politică, 1988;
- *Democratismul economic socialist în România: autogestiunea și autoconducerea muncitorească*, coautor cu I. Blaga, N. Dobrotă, București, Editura Politică, 1989;
- *Introducere în metodologia cercetării științifice economice*, pentru uzul studenților, coautor cu Alexandru Puiu, Tudorel Postolache, Ion Blaga, Viorica Nicolau, Dumitru Ciucur, Tudor Baron, ed. a 2-a, București, Academia de Studii Economice, 1989;
- *Caiet de analize teoretico-practice la economie politică*, pentru studenții din anii I și II de la toate facultățile, coautor cu N. Dobrotă și M. Mehedințu, București, Academia de Studii Economice, Facultatea de Planificare și Cibernetică Economică, Catedra de economie politică, 1989-1990;
- *Acumularea primitivă a capitalului în România*, București, Editura Academiei Române, 1991;
- *Acumularea primitivă a capitalului în România*, Chișinău, Editura Știința, 1992;

- *Dileme ale tranziției la economia de piață: microradiografii*, București, Ager-Economistul, 1992;
- *Reforma economică: în folosul cui?*, București, Editura Economică, 1993;
- *Romania's economic history, from the beginnings to World War II*, Bucharest, Editura Academiei Române, 1994;
- *Formarea și repartizarea veniturilor și averilor în perioada de tranziție spre economia de piață*, coautor cu Iulian Văcărel, București, Centrul de Informare și Documentare Economică, 1994;
- *Reformă și redresare economică*, București, Editura Economică, 1995;
- *Economiști financiari-promotori și apărători ai interesului național*, discurs rostit la 26 octombrie 1995 în ședință publică, coautor cu Iulian Văcărel, pref. de Dan Rădulescu, București, Editura Academiei Române, 1995;
- *Arta negocierilor*, Bill Scott, prefațator, trad. Mihai Roman, București, Editura Tehnică, 1996;
- *L'Histoire de l'économie Roumaine de l'origine jusqu'à la deuxième guerre mondiale*, coordonator, București, Editura Expert, 1996;
- *Nevoia actuală de teorie economico-socială realistă*, București, Editura Economică, 1996;
- *History of economic cooperation in the Black Sea area during the 20th century*, papers of the first workshop, May 20-22, 1996, Bucharest, Romania [Romanian Academy. Branch of Economic and Legal Sciences and Sociology. Commission for Economic History and History of Economic Thinking], Bucharest, Editura Expert, 1997;
- *Învățămintele ale tranziției economice în România*, București, Editura Economică, 1997;
- *Istoria economică a României de la începuturi până la cel de-al doilea război mondial*, coordonator, București, Editura Economică, 1997;
- *Probleme ale tranziției la economia de piață în România: studii*, vol. 1, coordonator, București, Editura Fundației "România de Măine", 1997;
- *Studii de istorie economică și istoria gândirii economice*, vol. 2: "Dionisie Pop Martian, Ion Ionescu de la Brad, Constantin Dobrogeanu-Gherea", coordonator, București, Editura Academiei Române, 1997;
- *Istoria economică a României*, vol. 1-2, coordonator, București, Editura Economică, 1997-2000;
- *Probleme ale metodologiei de cercetare în știința economică*, București, Editura Economică, 1998;
- *Metodă și tehnică în știința economică*, București, Ed. Economică, 1998;
- *Istoria economică a României*, vol. 1: "De la începuturi până la cel de-al doilea război mondial", coordonator, ed. a 2-a, București, Editura Economică, 1998;
- *Studii de istorie economică și istoria gândirii economice*, vol. 3: "In honorem Paul Cernovodeanu. Demografie istorică. Comerț și structuri alimentare. Economie

urbană și reglementări juridice”, coordonator, București, Editura Academiei Române, 1998;

- *Istoria gândirii economice românești: studii*, București, Editura Economică, 1999;
- *Studii de istorie economică și istoria gândirii economice*, vol. 4: “Gheorghe Zane, Costin C. Kirițescu, Pierre Werner, Florin Aftalion”, coordonator, București, Editura Academiei Române, 2000;
- *Istoria economică a României*, vol. 2: “1939-1989”, coordonator, ed. a 2-a, București, Editura Economică, 2000;
- *Scrieri alese: 1989-1999*, vol. 1, pref. Iulian Văcărel, ed. Coralia Angelescu, București, Editura Economică, 2000;
- *Scrieri alese*, vol. 2: “Teorie economică”, pref. Iulian Văcărel, ed. Coralia Angelescu, București, Editura Economică, 2000;
- *Istoria gândirii economice românești ilustrată prin portrete de economiști români*, coautor cu Ileana Constantinescu, București, Milena Press, 2005;
- *Probleme ale metodologiei de cercetare în știința economică*, ed. a 2-a, revizuită și îngrijită de Ileana Constantinescu, București, Milena Press, 2005;
- *Principiul ecologic în știința economică*, discurs rostit la 24 martie 1993 în ședință publică la Academia Română, pref. Ileana Constantinescu, București, Milena Press, 2005;
- *Marile imposturi ale istoriei*, Claude Mosse, traducător, Pitești, Paralela 45, 2007;
- *Studii de istorie economică și istoria gândirii economice*, 17 volume, coordonator cu Iulian Văcărel, București, Editura Academiei Române, Editura Semne, 1996-2015.

Publicații periodice:

➤ *Romanian Economic Digest*

- *Romania's present economic state and the ways to overcome the crisis*, November-December, 1992;
- *L'état économique actuel de la Roumanie et les voies pour sortir de la crise*, Novembre-Décembre, 1992;

➤ *Analele INCE*

- *Cuvânt de deschidere*, nr. 1-2, 1995;

➤ *Probleme economice - INCE*

- *Lecțiile tranziției: cazul României*, nr. 5, 1996;

➤ *Economistul*

- *Prioritatea intereselor economice naționale în cadrul relațiilor noastre internaționale contemporane*, 17 decembrie 1993;

Coordonare teze de doctorat:

- *Pregătirea cadrelor naționale necesare țărilor în curs de dezvoltare (pe baza analizei situației din unele țări afro-asiatice)*, Valeriu Tudor, București, ASE, 1970;
- *Proprietatea personală în socialism: studiu economic*, Viorica Nicolau, București, ASE, 1971;
- *Criza agrară din România dintre cele două războaie mondiale*, Vasile Bozga, București, ASE, 1972;
- *Industrializarea socialistă a României*, Ion Giubelan, București, ASE, 1972;
- *Cererea și oferta de bunuri de consum în socialism*, Gheorghe Răducanu, București, ASE, 1973;
- *Relațiile economice externe ale țărilor africane în lumina principalelor probleme economice ale acestora*, Ion Porojan, București, ASE, 1973;
- *Criza structurilor economice și sociale în Peru la sfârșitul deceniului 1961-1970*, I. Mircea Nicolaescu, București, ASE, 1975;
- *Experiența României în cooperativizarea socialistă a agriculturii*, Dan Nițescu, București, ASE, 1976;
- *Compoziția organică a fondurilor de producție și influența ei asupra eficienței economice*, Ana Cojol, București, ASE, 1976;
- *Acțiunea legii creșterii cu precădere a producției mijloacelor de producție față de producția bunurilor de consum în economia Republicii Socialiste România în etapa actuală*, Ion Perț, București, ASE, 1976;
- *Legea creșterii cu precădere a producției mijloacelor de producție și acțiunea ei în socialism*, Gruică Pârâian, București, ASE, 1978;
- *Timpul liber ca factor economic în socialism: pe exemplul populației industriale*, Coralia Angelescu, București, ASE, 1979;
- *Dezvoltarea economică și social-culturală regională în Grecia – Thessalia*, Georgios S. Exarchos, București, ASE, 1980;
- *Optimizarea creșterii economice - pe exemplul Republicii Socialiste România*, C. Constantin Popescu, București, ASE, 1981;
- *Dezvoltarea economică și socială a Siriei după cucerirea independenței (1946) până la revoluția din 1963*, Said El Masalmah, București, ASE, 1982;
- *Probleme ale perfecționării metodei de cercetare în domeniul economiei politice cu aplicație la relațiile economice internaționale*, Mircea Coșea, București, ASE, 1986;
- *Autogestiunea economico-financiară a unităților economice*, Constantin Alexandru Dumitrescu, București, ASE, 1986;
- *Obiective și instrumente ale politicii economice actuale în capitalismul monopolist de stat*, Constanta Partenie, București, ASE, 1986;
- *Democrația economică socialistă: conținut, forme de manifestare și perfecționare*, Viorel Gh. Sălăgean, București, ASE, 1987;

- *Participarea R.S. România în cooperarea financiar-bancară internațională*, Gabriela Rapi, București, ASE, 1987;
- *Probleme ale determinării și creșterii eficienței economice a investițiilor, pe exemplul industriei construcțiilor de mașini*, Ioan Gr. Erhan, București, ASE, 1987;
- *Acumularea în economia socialistă*, Gheorghe Gorincu, București, ASE, 1988;
- *Optimizarea structurii economiei naționale*, N. George Georgescu, București, ASE, 1988;
- *Formarea și adaptarea profesională a forței de muncă în condițiile economiei de piață*, Marta-Christina Suciu, București, ASE, 1995;
- *Mecanisme și politici ale echilibrului pe piața muncii*, Ilie Simon, București, Academia de Studii Economice, Facultatea de Economie Generală, 1996;
- *Problematica unei crize timpurii a datoriei externe: criza datoriei externe în România și țările balcanice la cumpăna secolelor XIX-XX*, Robert-Christian-Ștefan Păiușan, București, Academia de Studii Economice, Facultatea de Economie Generală, 1997;
- *Creșterea economică modernă și resursele minerale naturale necombustibile: exemplificare la România*, Gheorghe Sandu, București, ASE, 1998;
- *Creșterea economică și politică în domeniul resurselor naturale*, Valentin Soroceanu, București, ASE, 1998;
- *Funcționarea economiei naționale*, Vasile Pilat, București, ASE, 1999;
- *Restructurarea economiei naționale și impactul ei asupra ocupării și șomajului pe exemplul României*, Petru Andrei Goga, București, ASE, 1999;
- *Șomajul în condițiile perioadei de tranziție la economia de piață, pe exemplul României*, Aurelian-Virgil Băluță, București, ASE, 1999.

Bibl.: Dorina N. Rusu, *Dicționarul membrilor Academiei Române, 1866-2010*, ediția a IV-a revăzută și adăugită, Editura Enciclopedică, București, 2010; <http://cacheprod.bcub.ro>; <http://opac.biblioteca.ase.ro>; <http://www.bnr.ro>; <http://aleph500.biblacad.ro>.

CUZA, Alexandru C.
(8 noiembrie 1857, Iași – 4 noiembrie 1947, Sibiu),
profesor, poet și om politic.

Membru titular - 25 mai 1936
(membru corespondent - 1 aprilie 1903).

Studii: Pensionul francez al lui Anton Frey, apoi la Dresda a urmat la Institutul Krause, cursurile de Artă și Literatură elenă. Bacalaureatul l-a luat la Paris. La Paris, Berlin și Bruxelles a urmat dreptul, obținând doctoratul în științe politice și economice (1882) și drept (1886).

Carieră: Revenit în țară și stabilit la Iași, s-a consacrat studiilor de economie politică, cooperăției române, situației economiei naționale românești, studiilor demografice privind populația etc. A intrat în cercul socialist al revistei "Contemporanul", alături de C. Mille și V.G. Morțun. A devenit apoi membru al societății literare "Junimea" și colaborator al revistei "Convorbiri Literare". După dispariția lui Iacob Negruzzi și transferarea la București a revistei, a scos, împreună cu P. Missir, N. Volenti și E. Ionescu, "Era Nouă", devenită moștenitoarea prezumtivă și continuatoarea "Convorbirilor literare" și a tradițiilor "Junimii". În 1892 a intrat în viața politică, fiind ales deputat junimist; ulterior, a trecut la conservatori. În 1897 a înființat, împreună cu A.D. Xenopol, "Liga contra Alcoolismului" și publicația "Biblioteca «Ligii contra Alcoolismului»".

În anul 1901 a fost numit profesor de economie politică și finanțe la Facultatea de Drept a Universității din Iași (*Obiectul economiei politice și însemnătatea ei*, 1901; *Curs de economie națională*), fiind primul profesor de economie care a inițiat lucrări de seminar la o facultate juridică. Între 1908 și 1910 s-au ținut, la seminarul condus de Cuza, referate pe teme precum: *Despre populație*, *Evoluția dreptului de proprietate*, *Mișcarea cooperatistă din România*, *Problema țărănească*, *Bresle și cooperății*, *Ideile economice ale lui Mihai Eminescu* ș.a.

În 1906, împreună cu N. Iorga, a pus bazele Partidului Național Democrat, pentru ca mai târziu (1922) să înființeze, împreună cu dr. N. Paulescu, "Uniunea Național-Creștină", publicând revista "Apărarea Națională". În anul 1912 a pus bazele unei societăți de propagandă cooperatistă, în care au fost antrenați și studenții Facultății de Drept, al cărei decan a fost. În 1923 a înființat un partid propriu, "Liga Apărării Național-Creștine", contopit, în 1935, cu Partidul Național Agrar al lui Octavian Goga, formând astfel Partidul Național Creștin. Între 1937 și 1938 a fost ministru secretar de stat.

Operă: A colaborat la diverse publicații ale vremii, cu versuri, reunite apoi în volum (1887), dar mai cu seamă studii și articole de economie politică.

Publicații:

- *Versuri*, Iași, Tipografia Națională, 1887;
- *Meseriașul român*, 1893;
- *Țăranii și clasele dirigente*: discursuri rostite în ședințele Adunării Deputaților din 23 Noembrie 1894 și 16 Martie 1895, cu un studiu introductiv, Iași, Tipografia Națională, 1895;

- *Ce-i alcoolismul?*, în colecția "Biblioteca Ligei române în contra alcoolismului", 2, Iassy, Tipografia Națională, 1897;
- *Comerț liber sau monopol?* (răspuns domnului M.C. Haretu), Iassy, Tipografia Națională, 1897;
- *Despre populație, statistică, politică și teoria ei*, 1899;
- *Cei doi Spenceri și alte descoperiri ale D-lui N. Basilescu*, Iași, Tipografia Națională, 1900;
- *Obiectul economiei politice și însemnătatea ei*, lecțiuni de deschidere a cursului de economie politică de la Facultatea de Drept din Iași: 12 februarie 1901, Iași, Tipografia Națională, 1901;
- *Naționalizarea meseriilor*, 1902;
- *Nationalitatea în arta: principii, fapte, concluzii*, București, Minerva - Institut de Arte Grafice și Editură, 1908;
- *Poesii, epigrame și cugetări în prosa*, Vălenii-de-Munte; Tipografia „Neamul Românesc”, 1909;
- *Cursurile de vară din Vălenii de Munte: anul al II-lea (1909)*, lecții ținute împreună cu N. Dobrescu și N. Iorga, Vălenii de Munte, Editura Tipografiei Neamul Românesc, 1910;
- *Problema evreiască la Cameră. Note despre vechimea evreilor în țară: o interpelare*, N. Iorga, prefăcător, Vălenii-de-Munte, Tipografia „Neamul Românesc”, 1910;
- *Proverbe și maxime indiene*, prefăcător, trad. în versuri de Enescu Stâlpeni, Valenii-de-Munte, Tipografia „Neamul Românesc”, 1910;
- *„Plagiatul populației”: o calomnie „more iudaico” sau cum lucrează Cahalul în contra „Goimilor”, după Talmud: anexa la „Jidanii în presă”*, Vălenii-de-Munte, Tipografia „Neamul Românesc”, 1911;
- *Cooperația sătească în România: studiu critic*, prefăcător, Alexandru Cusin, București, Tipografia Românească, 1912;
- *Curs de economie industrială, pentru clasa IV a școalelor inferioare de meserii și școalele industriale de ucenici și lucrători*, prefăcător, P. Marinescu, București, Tipografia Horia Carp & Marinescu, 1912;
- *Cooperația și socialismul în Europa*, prefăcător, Ion N. Angelescu, București, Editura Albert Baer, 1913;
- *Opere complete: poezii; nuvele; roman; teatru; cugetări; scrieri literare, economice, politice și filozofice; scrisori; critica rațiunii pure de Kant*, Mihail Eminescu; prefăcător, Iași, Librăria Românească, Institutul de Arte Grafice N.V. Stefaniu, 1914;
- *Naționalitatea în artă: expunere a Doctrinei Naționaliste: principii, fapte, concluzii*, ed. a 2-a, cu anexe, București, Minerva - Institut de Arte Grafice și Editură, 1915;
- *Trustul zahărului*, C. Casasovici, prefăcător, București, Institutul de Arte Grafice C. Sfetea, 1915;
- *Închiderea Universității din Iași*, interpelare dezvoltată în ședința Adunării Deputaților dela 3 februarie 1916, București, Imprimeria Statului, 1916;

- *Dreptul la grevă (studiu juridico-economic)*, prefațator, E.C. Decusară, doctor în Drept din Paris, șeful Statisticii Judiciare, București, Curierul Judiciar, 1920;
- *Idealul național și acțiunea d-lui C. Stere*, discurs rostit în ședința Adunării Deputaților de la 8 martie 1921, în colecția "Biblioteca Cercului Studențesc «Ștefan-Vodă» din Iași", 1, Iași, Tipografia Lumina Moldovei, 1921;
- *Jidanii în război: documente oficiale*, discurs rostit în ședința Adunării Deputaților de la 17-18 iulie 1918, asupra Proiectului de lege a înpământenirii streinilor născuți în țară, București, Institutul Grafic "Steaua", 1923;
- *Despre poporație*, 1924;
- *Mișcările studențești și cauzele lor*, declarație făcută înaintea Comisiei de anchetă, București, 1925;
- *Învățătura lui Isus: judaismul și teologia creștină*, Iași, Editura „Ligii Apărării Naționale Creștine”, 1925;
- *Libertatea cuvântului, a scrisului și a presei în România Mare*, Take Policrat, prefațator, Turnu-Severin, Tip. și Leg. de Cărți L.I. Niculescu & Ion N. Bojneagu, 1925;
- *Economia politică și clasele sociale*, Polixenia C. Arghiropol, prefațator, Universitatea Mihăileană Iași, Facultatea de Drept, Iași, Tipografia "Trecerea Munților Carpați", 1926;
- *Monumentul durerii*, C. Argintaru, prefațator, Cluj, Institutul de Arte Grafice "Dacia Traiană", 1926;
- *Agricultura și industria în România*, discurs asupra proiectului de lege privitor la organizarea Ministerului Agriculturii și Domeniilor, rostit în ședința Adunării Deputaților de la 4 aprilie 1927, București, 1927;
- *Naționalitatea în artă: principii, fapte, concluzii. Introducere la doctrina naționalistă creștină*, ed. a 3-a, adăogită, București, Cartea Românească, 1927;
- *Călăuza Bunilor Români*, prefațator: *Sistemul politic al Ligii Apărării Naționale Creștine; originea, principiul organic, organizația și acțiunea ei*, ediția a 3-a revăzută și adăogită, Iași, Presa Bună, 1927;
- *Doctrina naționalistă creștină: introducere. Cuzismul: definiție, teze, antiteze, sinteză*, în colecția "Biblioteca Arma", 3, Iași, Tip. Coop. "Trecerea Munților Carpați", 1928;
- *Despre poporație: statistica, teoria, politica ei, studiu economic politic*, ed. a 2-a, rev. și adăug., București, Imprimeriile "Independența", 1929;
- *Studii economice-politice: 1890-1930*, prefațator, București, Imprimeriile Independența, 1930;
- *Doctrina naționalistă creștină. Programul Ligii Apărării Naționale Creștine*, Cluj, Tipografia Națională, 1934;
- *Cântece lăncierești*, coautor cu Octavian Goga, Nichifor Crainic, Roșiori, Lumina Poporului - Mihai D. Stănculescu, 1938;
- *Poezii, epigrame, cugetari în proza*, ed. a 3-a, adăug., București, Bucovina, I.E. Torouțiu, 1939;

- *Îndrumări de politică externă: desființarea „Ligei Națiunilor”, revizuirea tratatelor, alianța României cu Germania: discursuri parlamentare rostite în anii 1920-1936*, București, Cugetarea - Georgescu Delafras, 1941?;
- *Însemnări din viață și documente omenești*, text stabilit, prez. și note Marian Ștefan, București, Oscar Print, 2011;

Publicații periodice:

➤ *Unirea*

- Foaia naționaliștilor democrați ieșeni, sub îngrijirea d-lor Const.N. Ifrim și Alex. Cusin – avocați; director politic Alexandru C. Cuza; săptămânal, din 1913, zilnic; din 1924, neregulat. Din 1915 subtitl.: „Foaie a Partidului Nationalist-Democrat”; din 1924 (anul 13), subtitl.: Organ al Partidului Naționalist-Democrat Creștin și al Ligii Apărării Naționale Creștine”. Apare (din 1924) sub direcția politică a d-lui A.C. Cuza. În perioada când ziarul nu apare (1922-1924), este înlocuit cu „Naționalistul”, Iași, Tip. „Neamul Românesc”, 1912-1924;

Bibl.: Berca Mihai, Guțescu Laurențiu, Bold Ion, Băcescu Marius, *Oameni de seamă – economiști*, colecția Restituiri, Editura Mica Valahie, București, 2013; Talpoș, Ioan; Roșca, Constantin; Istudor, Nicolae, *Pagini din istoria învățământului superior economic din România, 1843-2013*, Editura ASE, București, 2013; Dorina N. Rusu, *Dicționarul membrilor Academiei Române 1866-2010*, Academia Română, Fundația Națională pentru Știință și Artă, ediția a IV-a revăzută și revizuită, Editura Enciclopedică, București, 2010; V. Malinschi, *Economiștii la Academia Română, Evocări și restituiri*, vol. I, Editura Academiei Române, București, 1990; <http://aleph500.biblacad.ro>; <http://cacheprod.bcub.ro>.

DĂIANU, Daniel
(n. 30 august 1952, București),
economist.

Membru titular - 5 noiembrie 2013
(membru corespondent - 29 noiembrie 2001).

Studii: A urmat cursurile Liceului "I.L. Caragiale" și ale Facultății de Comerț, Secția relații economice internaționale din cadrul Academiei de Studii Economice (1971-1975). A obținut titlul de doctor în științe economice în cadrul Institutului Național de Cercetări Economice cu teza *Mecanisme de ajustare a balanței de plăți*. În 1994 a efectuat un program de specializare în management avansat la Harvard Business School.

Carieră: În 1976 a fost repartizat la Departamentul de Informații Externe din cadrul Ministerului de Interne, unde a lucrat până în 1978. Între 1978 și 1979 a lucrat la Centrul de Informare și Documentare al Institutului Național de Cercetări Economice, iar între 1979 și 1990 ca cercetător la Institutul de Economie Națională. Din acei ani datează studii precum: *Echilibrul extern și controlul absorbției interne* (1983); *Un model de creștere economică oneroasă* (1985); *Echilibrul și performanța sistemelor social-economice* (1987), în care a pledat pentru reforma sistemelor de comandă și pentru introducerea mecanismelor de piață. După 1990, cercetător invitat la Russian Research Center (Harvard University), Woodrow Wilson Center (Washington DC), NATO Defense College (Roma), FMI, OCDE, CEE/ONU, William Davidson Institute (University of Michigan, Ann Arbor). Membru al Parlamentului European (2007-2009), unde a fost raportor pentru reforma sistemului de reglementare și supraveghere a piețelor financiare. A fost economist-șef al Băncii Naționale a României (1992– 1997), ministru adjunct la Finanțe (1992), ministru al Finanțelor (1997-1998), prim-vicepreședinte al Autorității de Supraveghere Financiară (2013-2014); din oct. 2014 membru în Consiliul de Administrație al Băncii Naționale a României. între 1999 și 2004 a fost profesor la Academia de Studii Economice din București, profesor invitat la universitățile Berkeley și UCLA (S.U.A.), la Universitatea din Bologna. Între 2002-2004 a fost președinte al Asociației Europene de Economie Comparată (EACES). Este profesor la Școala Națională de Studii Politice și Administrative (din 2004), membru al Consiliului European pentru Relații Externe (din 2012) și membru al Board of Trustees al Friends of Europe (din 2014); cercetător asociat (fellow) la CASE (Warsaw) și membru în colegiul editorial al mai multor publicații internaționale. A fost președinte al Forumului Economic al OSCE (în 2002), președinte al Consiliului de Supraveghere al Băncii Comerciale Române (2005-2006). A conferențiat la numeroase universități din S.U.A. și Europa. Printre domeniile de interes științific se numără moneda și finanțe publice, economia tranziției, analiza sistemelor economice, complexitatea sistemelor sociale, Uniunea Europeană etc.

Este președinte al Societății Române de Economie (SOREC) și președinte de onoare al Asociației Române pentru Studii Europene, președinte al Asociației Europene de Studii Economice Comparative (EACES) (2002-2004). Membru al Asociației Americane de Economie (AEA).

A publicat numeroase articole în "Ziarul financiar", "European Voice", "Piața financiară", "Southeast European Times", "Les Echos", "Economistul", "Adevărul", "World Commerce Review", "Dilema Veche" și pe site-urile "Hotnews", "Curs de guvernare", "Eurozine", "ECFR", "Friends of Europe", "Aspen România".

Publicații:

- *Echilibrul extern și controlul absorbției interne*, 1983;
- *Un model de creștere economică oneroasă*, 1985;
- *Echilibrul și performanța sistemelor social-economice*, 1987;
- *Realizarea echilibrului extern în unele economii socialiste*, în „Caiet de studiu”, vol. 119, București, Consiliul Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale, Institutul Central de Cercetări Economice, Institutul de Economie Socialistă, 1987;
- *Funcționarea economiei și echilibrul extern*, Ed. Academiei Române, București, 1992;
- *Echilibrul economic și moneda: keynesism și monetarism*, Ed. Humanitas, București, 1993;
- *Transformarea ca proces real: de la comandă la piață*, Ed. IRLI, București, 1996;
- *Economic vitality and viability: a dual challenge for European security*, colecția “Euro-Atlantic security studies”, 2, Frankfurt am Main, Peter Lang, 1996;
- *Dileme ale politicii macroeconomice din România*, București, Editura Economică, 1996;
- *Vitalitate și viabilitate economică: o dublă provocare pentru securitatea europeană*, Ed. Clavis, București, 1997;
- *Transformation as a Real Process*, Ed. Ashgate, Aldershot, 1998;
- *Monetarismul în teoria și politica economică*, Tiberiu Brailean, prefațator (cuv. înainte), pref. Vasile Nechita, postf. de Liviu Antonesei, Iași, Institutul European, 1998;
- *Economic transition in Romania: past, present and future*, coordonator cu Christof Rühl, proceedings of the Conference: “Romania 2000. 10 years of transition - past, present and future, October 21st-22nd, 1999, Bucharest;
- *Tranziția economică în România: trecut, prezent și viitor*, lucrările conferinței “Romania 2000. 10 ani de tranziție - trecut, prezent și viitor”, 21-22 octombrie, 1999, coordonator cu Christof Rühl, București, Centrul Român de Politici Economice și Banca Mondială, 1999;
- *Transformarea ca proces real*, ed. a 2-a, IRLI, București, 1999;
- *Încotro se îndreaptă țările postcomuniste? Curente economice în pragul secolului*, colecția “Științe economice”, cu un cuv. înainte de Ilie Șerbănescu, Iași, Polirom, 2000;
- *Structură, încordare și dinamică macroeconomică în România*, București, The World Bank, Centrul Român de Politici Economice, 2000;
- *Structure, strain and macroeconomic dynamic in Romania*, Bucharest, The World Bank, Centrul Român de Politici Economice, 2000;
- *Balkan Reconstruction*, Vladimir Gligorov, Laza Kekic, Marta Muço...; ed. with Thanos Veremis, London, Portland, Frank Cass, 2001;
- *Sărăcia și sistemul de protecție socială*, colecția “Științe economice”, Cornelia Mihaela Teșliuc, Lucian Pop și Emil Daniel Teșliuc, cuv. înainte împreună cu Cătălin Zamfir, Iași, Polirom, 2001;

- *Încotro se îndreaptă țările post-comuniste, curente economice în pragul secolului*, Iași, Polirom, 2001;
- *România și Uniunea Europeană: inflație, balanța de plăți, creștere economică*, coautor cu Radu Vrânceanu, cuv. înainte Theodor Stolojan, Iași, Polirom, București, Lumina Tipo, 2002;
- *Deschiderea contului de capital în România: o abordare optimă*, coautor cu Ion Drăgulin, Liviu Voinea și Radu Vrânceanu, București, Institutul European din România, 2002;
- *Despre globalizare*, colecția "Economie și societate", George Soros, prefațator (cuv. înainte), Iași, Polirom, 2002;
- *Politici publice: teorie și practică*, colecția "Collegium", coautor cu Bogdan Chirițoiu, Ciprian Fartusnic..., coord. Alina Mungiu-Pippidi, Sorin Ioniță, Iași, Polirom, 2002;
- *Transpunerea în România a normelor Uniunii Europene în domeniul impozitării indirecte (TVA și accize)*, colecția "Pre-accession impact studies", 7, coautor cu Claudiu Doltu, Dragoș Pîslaru și Philip Roberts, București, Institutul European din România, 2002;
- *Modificări structurale și performanță economică în România*, 2 volume (vol. 1: *Cadrul macroeconomic și ajustarea structurală*, coord. cu Lucian Croitoru, Georges de Menil și Cornel Târhoacă, vol. 2: *Reforma instituțională și aderarea la Uniunea Europeană*, coord. Constantin Ciupagea și Valentin Lazea), București, Institutul Român pentru Liberă Întreprindere, 2003;
- *Convergența economică: cerințe și posibilități*, București, Editura Academiei Române, 2003;
- *Cum să învingem inflația înaltă în România*, coautor cu Radu Vrânceanu, București, IRLI, 2003;
- *Fluxurile de capital în România*, coautor cu Liviu Voinea, București, Editura Academiei Române, 2003;
- *Instituții slabe, politică fiscală și echilibre precare*, coautor cu Radu Vrânceanu, București, IRLI, 2003;
- *Noii economiști despre tranziția în România*, coordonator cu Mugur Constantin Isărescu, București, Editura Enciclopedică, 2003;
- *Pariul României - economia noastră: reformă și integrare*, București, Ed. Compania, 2004;
- *Aspecte ale falimentului în economia românească - perspectivă comparativă și analiză*, Studiul nr. 8, colecția "Studii de impact", II, coordonator, Dragoș Pîslaru, Liviu Voinea, București, Institutul European din România, 2004;
- *Strategii de politică monetară și curs de schimb în contextul aderării României la Uniunea Europeană*, colecția "Studii de impact", II, coautor cu Radu Vrânceanu, Laurian Lungu, București, Institutul European din România, 2004;
- *Ethical Boundaries of Capitalism*, coautor cu Radu Vrânceanu, Ed. Ashgate, Aldershot, 2005;
- *Diversitatea și politicile economice: politica instituțională și dezvoltarea economică*, București, Editura Academiei Române, 2005;

- *Evoluții internaționale privind falimentul*, coautor cu Dragoș Pîslaru, Liviu Voinea, București, Editura Academiei Române, 2005;
- *Falimentul și ajutorul de stat în România*, coautor cu Dragoș Pîslaru, Liviu Voinea, București, Editura Academiei Române, 2005;
- *Ce vom fi în Uniune: pariul modernizării României*, cuv. înainte de Jonathan Scheele, pref. de Sorin Antohi, Iași, Polirom, 2006;
- *Frontiere etice ale capitalismului*, colecția "Economie și societate", coordonator cu Radu Vrâncănu, trad. Dorin Nistor, Alina Pelea, Marius Gulei, pref. Constantin Bălăceanu-Stolnici, Iași, Polirom, 2006;
- *Epoca failibilității: consecințele luptei împotriva terorii*, colecția "Economie și societate", George Soros, prefațator, trad. Laura Moroșanu, Iași, Polirom, 2007;
- *Pământul este plat: scurtă istorie a secolului XXI*, colecția "Economie și societate", Thomas L. Friedman, prefațator, trad. Dan Nicolae Popescu, Dorin Nistor, Mirela Mircea, Raluca Marincean, Iași, Polirom, 2007;
- *South-East Europe and The World We Live In*, București, Editura Academiei Române, 2008;
- *The Macroeconomics of EU Integration. The Case of Romania*, Bucharest, Rosetti Educational, București, 2008;
- *Which Way Goes Capitalism?*, Central European University Press, Budapest/New York, May 2009;
- *Capitalismul încotro? Criza economică, mersul ideilor, instituții*, cuv. înainte Radu Vrâncănu, Iași, Polirom, București, Lumina Tipo, 2009;
- *Sfârșitul economiei iluziei: criza și anticriza - o abordare heterodoxă*, prefațator (cuv. înainte), Liviu Voinea, București, Publica, 2009;
- *Lupta cu criza financiară: eforturile unui membru român al PE*, București, Editura Rosetti Educational, 2009;
- *Post-accession Romania: issues and prospects*, proceedings of the Conference "The Scientific Romanian Diaspora", 17th-18th of September, 2008, Bucharest – NBR, Buzău, Editura Vega Prod '94, 2009;
- *The Financial Crisis and Its Lessons*, 2009;
- *Whither Economic Growth in Central and Eastern Europe*, Bruegel Blueprint Series, Brussels, 2010;
- *EU Economic Governance Reform: Are We at a Turning Point?*, Romanian Center for European Policies Policy, Brief No. 17, December 2010;
- *Reforma guvernanței economice a UE: ne aflăm la un moment de răscruce?*, CRPE Policy Memo nr. 17, decembrie 2010;
- *Întoarcerea la rațiune este necesară*, București, Editura Compania, 2011;
- *Când finanța subminează economia și corodează democrația*, Iași, Polirom, 2012;

- *Adoptarea Pactului Euro Plus: implicații asupra politicii fiscale a României*, coautor cu Ella Viktoria Kallai, Laurian Lungu, București, Institutul European din România, 2012;
- *The Eurozone Crisis and the Future of Europe: the political economy of future integration and governance*, edited by Giorgio Basevi, Carlo D'Adda and Rajeesh Kumar, Houndmills, Basingstoke, Hampshire; New York, Palgrave Macmillan, 2014;
- *Marele impas în Europa: ce poate face România?*, Iași, Polirom, 2015;
- *România noului val*, postfațator, coord.: Marius Stoian, Bogdan Gavrilă, pref. Solomon Marcus, București, Centrul de Resurse pentru Societatea Civilă, 2015;
- *Romania's new wave*, postf. by, coord. Marius Stoian, Bogdan Gavrilă, pref. by Solomon Marcus, English transl.: Marius Iorgulescu, Razvan Pandea, Mihai Dinu, Bucharest, Centrul de Resurse pentru Societatea Civilă, 2015;
- *Criza zonei euro și viitorul Europei*, coordonator, Giorgio Basevi, Carlo D'Adda, Rajeesh Kumar, trad. Cătălin Dracsineanu, Iași, Polirom, 2016;
- *La gran encrucijada de Europa*, traductores Fabianni Belemuski & Javier de la Fuente, Madrid, London, New York, Niram Art, 2016;

Publicații periodice:

➤ *Analele INCE*

- *Reformele economice în unele țări est-europene*, coautor cu Vasile Pillat (coordonator), Reghina Crețoiu, nr. 1-2, 1991;
- *Problematica comunității economice europene în perspectiva realizării pieței unice – abordări occidentale*, coautor cu Sorica Sava (coordonator) ș.a., nr. 1-2, 1991;

➤ *Studii și cercetări economice – INCE*

- *Problematica comunității economice europene în perspectiva realizării pieței unice*, coautor cu Sorica Sava (coordonator) ș.a., nr. 7, 1991;

➤ *Probleme economice – INCE*

- Conferința „Reformele economice în țările est-europene”, Helsinki, 27-29.03.1990 (sub auspiciile ONU), nr. 24-25, 1990;
- Conferința „Schimbări și restructurări în economia mondială” (Atena, 30 martie – 2 aprilie 1990), nr. 31-32, 1990;

➤ *Profitul agricol*

- *O bancă pentru activități agricole*, v. 8, nr. 25 (2004), p. 15;

➤ *Piața financiară*

- *Dileme și constrângeri în 2004*, nr. 2 (februarie 2004), p. 9-12;
- *Despre competitivitate*, nr. 4 (aprilie 2004), p. 9-10;
- *Leul mai puternic și deficitul de cont curent*, nr. 5 (mai 2004), p. 9-10;

- *Mersul dobânzilor și politica monetară*, nr. 6 (iunie 2004), p. 11-12;
- *Banii de afară și competitivitatea*, nr. 10 (octombrie 2004), p. 9-10;
- *Romania a primit Investment Grade de la Fitch*, nr. 12-1 (decembrie 2004), p. 9-10;
- *Macroeconomia în 2005*, nr. 2 (februarie 2005), p. 9-10;
- *Creșterea pensiilor și bugetul public*, nr. 7-8 (2007), p. 9-10;
- *Piețele internaționale în anul electoral*, nr. 12-1 (2007), p. 11-12;
- *Relaxarea politicilor monetare și bugetare nu are sens*, nr. 2 (2008), p. 9-10;

➤ ***Romanian Journal of European Affairs***

- Vol. 16, No. 1: March, No. 2: June and No. 3: September, European Institute of Romania, ed.-șef împreună cu Oana Mocanu, dir. Gabriela Drăgan, Bucharest, European Institute of Romania, 2016;

➤ ***Revista de politică internațională***

- Directorul revistei Vlad Nistor, președinte Zoe Petre, consiliul editorial: Adrian Cioroianu, Sergiu Celac, Daniel Dăianu, Cristian Diaconescu, Claudiu Doltu, Catherine Durandin, Armando Marques Guedes, Teodor Meleșcanu, Georges De Menel, Marius Oprea, Cristian Preda, Sanda Pralong, Adrian Severin, an I, nr. 3, București, 2006.

Bibl.: Dorina N. Rusu, *Dicționarul membrilor Academiei Române, 1866-2010*, ediția a IV-a revăzută și adăugită, Editura Enciclopedică, București, 2010; <https://ro.wikipedia.org>; <http://cacheprod.bcub.ro>; <http://opac.biblioteca.ase.ro>, <http://aleph500.biblacad.ro>.

DOBRESCU, Emilian
(n. 22 mai 1933, București),
economist.

Membru titular - 22 ianuarie 1990
(membru corespondent - 1 martie 1974).

Studii: Absolvent al fostului Liceu comercial "Regele Carol I" (1951) și al Facultății de Economie a Universității "Lomonosov" din Moscova (1956). În 1963 a devenit doctor în economie.

Carieră: A fost pe rând asistent, lector, conferențiar și profesor universitar în București. A lucrat în Comitetul de Stat al Planificării ca prim-vicepreședinte (1972-1978) și ca președinte (1981-1982), funcție din care a demisionat în urma respingerii propunerilor formulate în nume personal pentru restructurarea economiei românești. A efectuat două stagii de documentare-cercetare în SUA (1970 și 1996). Din 1990 este cercetător al Institutului Național de Cercetări Economice. În 1990 a fondat Seminarul de Modelare Macroeconomică, transformat în 2008 în Centrul de Modelare Macroeconomică al Academiei Române.

Este membru al consiliilor științifice ale "Romanian Journal for Economic Forecasting", "Theoretical and Applied Economics", "Oeconomica", "Romanian Review of Statistics". Membru al International Association for Research in Income and Wealth (New York), al Society for Financial Econometrics (New York), al Royal Economic Society (Londra), al Pan Pacific Association of Input-Output Studies (PAPAIOS), al International Input-Output Association (IIOA), al Asociației generale a economiștilor din România, al Societății Române de Economie; președinte de onoare al Centrului Român de Modelare Economică (București); reprezentant al Academiei Române în Consiliul Național de Coordonare a Statisticii. În 1989, FIDE i-a conferit titlul de "Mare Maestru Internațional" în compoziția studiilor de șah; a publicat trei lucrări în acest domeniu, dintre care una în engleză.

Este membru de onoare al Asociației Internaționale Sonnenberg, membru corespondent al Academiei Oamenilor de Știință, membru al Asociației Române pentru Clubul de la Roma; membru în comitetele de organizare științifică a mai multor conferințe din țară și străinătate; membru în 21 comitete de redacție ale principalelor reviste de economie și sociologie, cotate științific din România; laureat cu Premiul "Victor Slăvescu" al Academiei Române (în 1996); Premiul I și Diploma de onoare pentru promovarea valorilor științelor în România și în lume la Secțiunea I Științe umaniste a Simpozionului internațional "Universul științelor", organizat de Universitatea Alexandru Ioan Cuza Iași, pentru lucrarea "Avatarurile strategiilor Uniunii Europene" (20 august 2010); laureat cu Marele Premiu al Salonului Național de Carte Tehnico-Științifică EURO INVENT (Expoziția Europeană a Creativității și Inovării) (în 2010), pentru coordonarea lucrării Fondurile structurale (ediția a II-a 2009); Premiul "Anghel Rugină" 2010 al Academiei Oamenilor de Știință, în domeniul Științelor Economice, Juridice și Sociologie pentru cartea *Sisteme monetare contemporane*, Editura Wolters Kluwer, București, 2010 (26 aprilie 2012); Diploma de excelență a Primăriei orașului Târgu Lăpuș, "în semn de recunoștință pentru participarea la cea de-a VI-a ediție a Școlii Academice de Sociologie, desfășurată în orașul Tg. Lăpuș (21 august 2012); Diplomă de onoare a Liceului teoretic "Petru Rareș" din Tg. Lăpuș pentru "activitatea desfășurată în cadrul SAS 2012 și promovarea învățământului lăpușean" (24 august 2012); întemeietor și coorganizator al celor șapte ediții ale Școlii Academice de Sociologie din România.

În domeniile sociologiei și conducerii are următoarele recunoașteri: secretar al Comitetului român de organizare a celui de-al IX-lea Congres Mondial de Sociologie Rurală (București, iulie 1996); coorganizator al conferinței nr. 63 – “Les pays de l’Europe Centrale et de l’Europe de l’Est: allez, retour, allez vers l’économie de marche (1850-2000)”, organizată la Universitatea “Lucian Blaga” din Sibiu (4-5 aprilie 2002), premergătoare celui de-al XIII-lea Congres Internațional de Istorie Economică, Buenos Aires, Argentina, 22-26 iulie 2002; membru al Comitetului științific al Conferinței științifice internaționale “Promovarea cercetării științifice interdisciplinare în afaceri publice și private”, București, 9-10 noiembrie 2007, Casa Academiei Române; membru al comitetului științific al Conferinței științifice internaționale despre economie, lege și management, ediția a 3-a, Universitatea “Petru Maior” Tg. Mureș, 4-7 iunie 2008; membru de onoare al Senatului Societății Științifice de Management din România - titlu conferit de Senatul acestei societăți la 13 martie 2008 la Universitatea “Petru Maior” Târgu-Mureș (diplomă, seria MO, nr. 06); membru al grupului de experți al Uniunii Europene, pentru Programul Cadru de cercetare 7, înregistrat la 13 august 2009 (cf. Experts database FP7 registration details).

Pentru contribuțiile sale în domeniul cercetării economice, “Journal of Applied Quantitative Methods” i-a decernat Medalia de onoare pe anul 2007, iar revista “Amfiteatru economic”, Diploma de excelență pentru anul 2014.

Operă: A publicat circa 150 de articole și lucrări de specialitate, dintre care 17 în colaborare. Principalele sale direcții de cercetare sunt: teoria și problemele metodologice ale măsurării economice; analiza corelațiilor macroeconomice fundamentale; studierea economiei românești în perioada postbelică; participarea la pregătirea teoretică și metodologică a introducerii analizei *input-output* în România (1968-1973), cu utilizarea în acest scop a experienței americane; utilizarea acestei tehnici în studierea economiei emergente; elaborarea primelor modele econometrice românești – monosectorial și plurisectorial; analiza caracteristicilor economiei slab structurate și a problemelor prelucrării seriilor statistice în condițiile acesteia; investigarea proceselor inflaționiste în economiile emergente;); elaborarea macromodelului economiei românești de tranziție; elaborarea macromodelului economiei românești de piață.

“Macromodelul Dobrescu” a fost utilizat în simulările analitice și predictive destinate politicilor monetare, în elaborarea strategiei de aderare a României la Uniunea Europeană, precum și în testarea coerenței Programelor economice de preaderare; pe baza lui, “Romanian Journal of Economic Forecasting” publică sistematic estimări previzionale; acest macromodel este implicat în fundamentarea prognozelor pentru România oferite de Project LINK (sub egida ONU).

Lucrarea *Ritmul creșterii economice*, 1968 a fost distinsă cu premiul “Petre S. Aurelian” al Academiei Române, iar lucrarea *Macromodelul economiei românești de tranziție*, cu trei ediții în engleză, 1996, 1998 și 2000, a fost distinsă cu Premiul de Excelență al Băncii Naționale a României.

Publicații:

- *Despre folosirea matematicii în cercetările economice*, 1961;
- *Corelația dintre progresul tehnic și creșterea productivității muncii*, 1963;
- *Productivitatea muncii sociale*, 1964;

- *Cuantificarea intensității schimbărilor structurale în economie*, 1967;
- *Ritmul creșterii economice: teorie și analiză*, București, Editura Politică, 1968;
- *Structura economiei românești*, 1969, cu o ediție extinsă în 1973, în engleză, germană, franceză, rusă;
- *Balanța legăturilor dintre ramuri – instrument de analiză structurală a economiei*, 1970, în română și engleză;
- *Modele ale corelației dintre acumulare și consum pentru prognoza dezvoltării economiei românești*, 1971;
- *Corelația dintre acumulare și consum*, București, Editura Politică, 1971;
- *Cu privire la modelarea corelației fundamentale a utilizării venitului național*, 1972 și 1974 în engleză;
- *Compoziția șahistă în România*, coautor cu Virgil Nestorescu, Editura Stadion, 1973;
- *Optimul economiei socialiste*, București, Editura Politică, 1976;
- *Tipologia economiilor naționale*, 1977;
- *Macro ciclul economic optimal*, 1983, în engleză;
- *Studii de șah*, Editura Sport-Turism, 1984;
- *Măsurarea economică*, 1989;
- *Tranziția și comportamentul economic*, 1992, în engleză;
- *Tranziția și modelarea macroeconomică*, 1993, în franceză;
- *Funcția LM în economia de tranziție*, 1993;
- *Macromodelul economiei naționale a României. Versiunea experimentală INCE - Dobrescu*, 1993;
- *Viteza de circulație a banilor în economia de tranziție*, 1994, în engleză;
- *Procese instabile și modelarea macroeconomică*, 1995, cu o ediție în engleză în 1996;
- *Economia de tranziție - sistem slab structurat*, 1996 și 2000, în engleză;
- *Macromodels of the Romanian transition economy*, București, Expert, 1996;
- *O încercare de estimare a economiei necontabilizate - Cazul României*, 1998, în franceză;
- *Distorsiunea monetară în economia de tranziție - Cazul României*, 1998, în engleză;
- *Macromodels of the Romanian transition economy*, București, Editura Expert, 1998;
- *Chess Study Composition*, Editura ARVES, Amsterdam, 1999 (declarată "Cartea Anului");
- *Inflația de bază în economia de tranziție*, 1999, în engleză;
- *Macromodels of the Romanian transition economy*, București, Editura Expert, 2000;
- *Scenarii pe termen mediu pentru economia românească*, 2000, în engleză;
- *Blocajul financiar în economia României*, 2 părți, 2000 și 2001, în engleză;

- *Unele estimări ale economiei informate în România, 2001, în engleză;*
- *Introducere în fundamentele modelării macroeconomice, 2002, în engleză;*
- *Evoluția macromodelului economiei românești de tranziție, 2002;*
- *Tranziția în România - Abordări econometrice, București, Editura Economică, 2002;*
- *Economia României în perioada 2003-2010: estimări de macromodel, București, Editura Academiei Române, 2003;*
- *Resurse strategice: Populația, Ioan Mihăilescu (coord.), coautor cu Manole Cojocaru..., București, Focus, 2004;*
- *Outputul potențial dublu condiționat, 2004, în engleză;*
- *Influența ratei de referință asupra politicilor economice: opinii, București, Editura Economică, 2004;*
- *Macromodelul economiei românești de piață, versiunea 2005, în engleză, PHARE Programe RO 2003/005-551.02.03;*
- *Economia României în perioada 2003-2010 (estimări de macromodel), București, Editura Expert, 2005;*
- *Integrarea relațiilor macroeconomice comportamentale cu blocul input-output, 2006, în engleză;*
- *Macromodels of the Romanian market economy, București, Editura Economică, 2006;*
- *Cursul de schimb și competitivitatea: experiențe naționale și perspective europene, coautor cu Elena Pelinescu, București, Editura Expert, 2006;*
- *Unele considerente epistemologice cu privire la analiza cantitativă, 2008, în engleză;*
- *Determinanți ai creșterii economice, ocupării și competitivității. Metode și tehnici de măsurare. Analize comparative: Etapa II, prefațator, coord. Lucian-Liviu Albu, București, Editura Academiei Române, 2008;*
- *Estimarea productivității totale a factorilor în economia României, 2009, în engleză;*
- *Măsurarea interacțiunii schimbărilor structurale cu inflația, 2009, în engleză;*
- *Simulări de macromodel pentru economia României, 2010, în engleză;*
- *Structura sectorială și creșterea economică, 2011, în engleză;*
- *Cu privire la acuratețea metodei RAS într-o economie emergentă, 2012, în engleză;*
- *Reconsiderarea problemei stabilității coeficienților I-O, 2013, în engleză;*
- *Modelarea structurii sectoriale a outputului final, 2013, în engleză;*
- *Actualizarea macromodelului economic al României, 2013, în engleză;*
- *Predicții financiare pe termen scurt cu utilizarea predictorilor ANN adaptivi în cascadă, 2014, în engleză;*
- *Încercare de a cuantifica acuratețea prognozelor macroeconomice complexe, 2014, în engleză.*

Publicații periodice:

- *Buletin – "Tezele INCE privind Strategia dezvoltării economiei naționale a României"*
- *Teze cu privire la modelarea macroeconomică în condițiile tranziției la economia de piață*, nr. 1(b), 1991;
- *Analele INCE*
- *Problema calității vieții în modelarea macroeconomică*, nr. 3, 1991;
- *Modelarea macroeconomică și tranziția la economia de piață*, nr. 4-5, 1991;
- *Probleme economice – INCE*
- *Modelarea macroeconomică și tranziția la economia de piață*, coautor, nr. 36-37, 1991;
- *Macromodelul economiei românești de tranziție – Funcțiile econometrice ale versiunii 1997*, nr. 10, 1997;
- *Economia României – Evoluții pe termen scurt*
- *La transition et la modelisation macroeconomique*, 1991;
- *Romanian Economic Digest*
- *Preferințele economice - probleme teoretice*, Decembre, 1991;
- *Revue Roumaine des Sciences Sociales, serie des sciences économiques*
- *The optimum economic macro-cycle*, Tome 27, No. 2, 1983;
- *Revue Roumaine des Sciences Economiques*
- *Macroeconomic modelling and transition to free market economy*, Tome 35, No. 1-2, 1991;
- *Schéma d'un macromodèle expérimental*, Tome 36, No. 2, 1992;

Bibl.: Dorina N. Rusu, *Dicționarul membrilor Academiei Române, 1866-2010*, ediția a IV-a revăzută și adăugită, Editura Enciclopedică, București, 2010; <http://opac.biblioteca.ase.ro>; <http://aleph500.biblacad.ro>; <http://www.ince.ro/Publicatii/Tezaur>.

DOLGU, Gheorghe

(n. 2 aprilie 1929, București – 22 septembrie 2017, București),
economist.

Membru de onoare - 30 martie 2010.

Studii: Studii secundare la Colegiul Național Militar “Nicolae Filipescu” de la Mănăstirea Dealu și superioare la Facultatea de Economie Generală din cadrul Academiei de Studii Economice din București. În 1972 a obținut titlul de doctor în economie cu o teză despre consecințele economice ale înarmărilor. A efectuat stagii de perfecționare în probleme financiare în Canada (1994, 1997) și SUA (1995, 1996).

Carieră: A desfășurat o bogată activitate didactică (asistent, lector la Academia de Studii Economice și alte instituții de învățământ superior din București, 1952-1960, conferențiar la Universitatea din București, 1960-1971, profesor la Academia de Studii Economice din București, 1972-1999; din 1999 profesor consultant, iar din 2011 profesor emerit la Academia de Studii Economice) și de cercetare științifică (cercetător științific principal de gr. I la Institutul Național de Cercetări Economice din 1990). Între 1971-1976 și 1976-1980 a fost rector al Academiei de Studii Economice din București. A fost redactor-șef adjunct (1963-1968) și redactor-șef (1968-1973) al revistei “Viața Economică”. A făcut parte din conducerea delegațiilor române la sesiunile Conferinței Națiunilor Unite pentru Comerț și Dezvoltare din: Santiago de Chile (1972), Nairobi, Kenya (1976), Belgrad (1984), Geneva (1988). A fost ministru adjunct la Ministerul Afacerilor Externe (1980-1984), expert consultant al Secretarului General al ONU (1970/1971, 1975/1976, 1980); reprezentant permanent al României (ambasador) pe lângă Oficiul ONU și organizațiile internaționale cu sediul la Geneva (1986-1990); concomitent ambasador la Berna; reprezentant al României în Grupul interguvernamental de experți pentru studierea posibilităților și formelor de colaborare economică multilaterală în spațiul post CAER (1990-1991); membru al Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare (1994-1997). A contribuit la crearea fundamentelor pieței de capital din România. În cercetarea științifică s-a aplecat îndeosebi asupra economiei înarmării/dezarmării, economiei serviciilor financiare, ciclului economic, tranziției la economia de piață, integrării României în structurile europene și valorificării gândirii economice românești și universale.

A fost distins cu premiul “P. S. Aurelian” al Academiei Române (1976), cu diploma de excelență și medalia de argint pentru colecția “Laureați Nobel în economie” (2001), cu premiul de excelență conferit de Asociația Generală a Economistilor (2006), cu diploma “Meritul Academic” a Academiei Române (2009), cu diploma “Virgil Madgearu” cu medalie de aur a Academiei de Științe Economice (2009), cu diploma “Excelență pentru întreaga activitate” a Asociației Facultăților de Economie (2010). A fost decorat cu ordinul vest-german “Verdienstkreuz am Bande” (1968) și cu Ordinul Național “Serviciul Credincios” în grad de Cavaler (2003).

Operă: A asigurat ediția română a peste zece volume din operele lui Nicholas Georgescu-Roegen și ale altor autori, precum și din seria *Laureați Nobel în economie. Discursuri de recepție*. Rezultatele cercetărilor sale se regăsesc în numeroase lucrări, studii și comunicări.

Publicații:

- *A treia etapă a crizei generale a capitalismului*, București, Editura Politică, 1962;
- *Economia și înarmările*, București, Editura Politică, 1974;
- *Naționalizarea și progresul economico-social* [lucrările sesiunii științifice organizate de Academia de Științe sociale și politice a R.S.R., de Academia "Ștefan Gheorghiu" și Academia de Studii Economice, București, 23-26 octombrie 1973], îngrijire împreună cu Tudorel Postolache, București, Editura Politică, 1974;
- *Economia mondială. Tipologia economiilor naționale*, coord. Cornel Burtică, coautor cu Emilian M. Dobrescu, Costin Murgescu... [et al.], București, Editura Politică, 1977;
- *Economic and Social Consequences of the Arms Race and of Military Expenditures, United Nations*, coordonator, apărută și în franceză, rusă, arabă, spaniolă, chineză și română, 1978;
- *Cursa înarmărilor: dimensiuni, mecanisme, consecințe*, în volumul *Dezarmarea și noua ordine internațională*, București, Editura Politică, 1978;
- *Relații economice internaționale*, București, Editura ASE, 1978;
- *Economie mondială*, coautor, București, Editura ASE, 1985;
- *Economie mondială*, Sterian Dumitrescu (coord.), coautor cu Virgil Gheorghiuță, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1989;
- *Economia mondială = World economics*, coautor cu Sterian Dumitrescu, Virgil Gheorghiuță, București, Microinformatica, 1992;
- *Anghel Rugină și noua revoluție în știința economică*, 1993;
- *Principia oeconomica: fundamente noi și vechi ale analizei economice*, editor și traducător, Anghel N. Rugină, București, Editura Academiei Române, 1993;
- *Nicholas Georgescu-Roegen în gândirea economică universală*, 1994;
- *Mersul ideilor economice la români: epoca modernă*, vol. 1, Costin Murgescu, prefăcător cu Mugur C. Isărescu, ed. a 2-a, București, Editura Enciclopedică, 1994;
- *Opere complete*, vol. 1, *Omul și opera, Nicholas Georgescu-Roegen*, prefăcător și traducător, Aurel Iancu (coord.), București, Expert, 1996;
- *Opere complete*, vol. 2, *Economia României. Economie națională. Economie agrară. Demografie, Nicholas Georgescu-Roegen*, editor, Aurel Iancu (coord.), București, Expert, 1996;
- *Economia mondială*, Sterian Dumitrescu (coord.), coautor cu Virgil Gheorghiuță, București, Interprint, 1997;
- *Piața de capital - resursă a relansării economice a României*, 1999;
- *Revoluția financiară mondială*, 2001;
- *Discursuri de recepție în memoria lui Alfred Nobel*, vol. 1: Frisch, Ragnar Anton Kittil, Tinbergen Jan, Samuelson Paul A., Kuznets Simon, Hicks John R., Arrow Kenneth J., Leontief, Wassily, Myrdal Gunnar, Hayek Friedrich August von, colecția *Laureații*

- Nobel în economie*, îngrijire volum, coordonare Tudorel Postolache și Mugur Isărescu, consultant științific Viorel Barbu, București, Academia Română, Expert, 2001;
- *Discursuri de recepție în memoria lui Alfred Nobel*, vol. 2: Leonid V. Kantorovici, Tjalling Charles Koopmans, Milton Friedman, Bertil Ohlin, James E. Meade, Herbert A. Simon, Theodore W. Schultz, Sir Arthur Lewis, Lawrence Robert Klein, colecția *Laureații Nobel în economie*, îngrijire volum, coordonare Tudorel Postolache și Mugur Isărescu, consultant științific Viorel Barbu, București, Academia Română, Expert, 2001;
 - *Laureații Nobel în economie*, vol. 20: *Scieri alese de Lawrence R. Klein*, cartea 1, consultant științific, Editura Expert, București, 2001;
 - *Acțiunea și sistemul lumii*, Thierry de Montbrial, cu un cuv. înainte de Eugen Simion, traducerea în lb. română împreună cu Aida Sarchizian, București, Expert, 2003;
 - *Al doisprezecelea ceas: 20 probleme globale, 20 ani pentru a le rezolva*, Jean-François Rischard, pref. Ion Iliescu, editor împreună cu Lucian C. Ionescu, București, Millenium Tres, 2004;
 - *Cincisprezece ani care au zguduit lumea: de la Berlin la Bagdad*, Thierry de Montbrial, cu un cuv. înainte de Eugen Simion, versiunea în lb. română împreună cu Aida Sarchizian, București, Academia Română, Fundația Națională pentru Știință și Artă Centrul Român de Economie Comparată și Consens, 2005;
 - *Nicholas Georgescu-Roegen: constructorul unei noi paradigme în știința economică*, 2006;
 - *Discursuri de recepție în memoria lui Alfred Nobel*, vol. 3: James Tobin, George J. Stigler, Gerard Debreu, Richard Stone, Franco Modigliani, colecția *Laureații Nobel în economie*, îngrijire volum, coordonare Tudorel Postolache și Mugur Isărescu, consultant științific Viorel Barbu, București, Academia Română, Expert, 2007;
 - *Vers un "idéal praticable": notes et réflexions*, vol. 1, Tudorel Postolache, traducteur, București, Editura Academiei Române, 2007;
 - *Mari personalități ale ASE: Gheorghe Dolgu, Ion Gh. Roșca, Ioan Popa, Alexandru Puui...*, interviu realizat de Ioan Popa, editor Dumitru Miron, București, ASE, 2009;
 - *Criza. Finanțe. Teorii: studii alese*, Centrul Român de Economie Comparată și Consens, Expert, Centrul de Informare și Documentare Economică, București, 2009;
 - *Repere și instantanee: oameni, cărți, echipe, locuri, evenimente, instituții*, București, Editura ASE, 2009;
 - *Repere și instantanee: oameni, cărți, echipe, locuri, evenimente, instituții*, în colecția "Mari personalități ale ASE", ediția a 2-a, București, ASE, 2009;
 - *Opere complete*, vol. 7, Cartea I: *Epistemologia roegeniană, Nicholas Georgescu-Roegen*, coord. Aurel Iancu, traducător împreună cu Hildegard Puwak și Alina Cotaș, ed. Valeriu Ioan-Franc, București, Expert, 2009;
 - *Unele elemente de orientare în știința economică = Analytical Economics: Issues and Problems. Part I. Introduction: Some Orientation Issues in Economics*, Nicholas Georgescu-Roegen, ediție bilingvă româno-engleză, prefațator, București, Centrul Român de Economie Comparată și Consens, 2009;

- *Criză și redresare*, 2010;

Publicații periodice:

- *ESEN-2 Integrarea României în Uniunea Europeană*
- *Revoluția financiară mondială: implicații pentru România*, Academia Română, Secția de Științe Economice, Juridice și Sociologice, Institutul Național de Cercetări Economice, Centrul de Informare și Documentare Economică, București, nr. 12, 2002;
- *Romanian Journal of Comparative Economics and International Studies*
- *Nicholas Georgescu-Roegen as I knew Him*, No. 1, 2008;
- *Puncte de vedere – INCE*
- *Considerații despre fundamentele teoretice ale Proiectului Rugină de refacere și stabilizare economică și financiară*, nr. 1, 1990;
- *Buletin – "Tezele INCE privind Strategia dezvoltării economiei naționale a României"*
- *Teze privind integrarea României în structurile europene și mondiale*, nr. 1(b), 1990;

Coordonare teze de doctorat:

- *Schimbări structurale în economia energetică a lumii contemporane și implicațiile lor*, Ioan T. Bari, București, ASE, 1977;
- *Economia națională și interdependența economică internațională*, Ioan Popa, București, ASE, 1981;
- *Cooperarea internațională și soluționarea problemei alimentației*, Lazar Comanescu, București, ASE, 1983;
- *Dimensiunea socială a noii ordini internaționale*, Marcela Irimie, București, ASE, 1984;
- *Relațiile valutare-financiare și rolul lor în dezvoltarea economico-socială contemporană*, Adriana-Silvia Câmpeanu, București, ASE, 1988;
- *Aderarea Greciei la C.E.E.: particularități și implicații*, Vieronica Lazos, București, ASE, 1994;
- *Privatization and liberalization of foreign economic relations in Central Europe and in some Asian countries: with special reference to Romania*, Kaplana Mishra, București, ASE, 1995;
- *Dezvoltări conceptuale și empirice în politicile monetare contemporane*, Cristian Popa, București, ASE, 1997;
- *Teorii și experiențe naționale în materie de investiții străine directe*, Maria-Magdalena Popescu, București, ASE, 1998;
- *Formarea și dezvoltarea economiei americane*, Mircea Ionuț Costea, București, ASE, 1998;
- *Resursele petroliere și dezvoltarea în țările membre în Consiliul de Cooperare al statelor din Golf*, Khalifa Thani Mohamed D. al-Zaraa, București, ASE, 2002;

- *Integrarea vest-europeană: probleme actuale și implicații pentru țările estice, cu accent pe România*, Nicolae Iordan-Constantinescu, București, ASE, 2003;
- *Globalizarea și experiența asiatică: diplomația economică românească în Asia*, Ioan Emil Vasiliu, București, ASE, 2003;
- *Grupările regionale în evoluția lumii contemporane*, Anca Maria Hristea, București, ASE, 2004;
- *Piața titlurilor de stat: orientări și tendințe pe plan mondial*, Mihai Gheorghe Macovei, București, ASE, 2005;
- *Strategii și tehnici privind transferul profiturilor companiilor multinaționale*, Bogdan Dancău, București, ASE, 2005;
- *Evoluții în zona Atlanticului de Nord: concluzii pentru integrarea României în structurile euro-atlantice*, Mircea Geoană, București, ASE, 2005;
- *Reformarea sistemului Națiunilor Unite și gestionarea consecințelor globalizării*, Petru Dumitriu, București, ASE, 2005;
- *Politica în domeniul concurenței în economiile contemporane*, Elena Cristina Havriș, București, ASE, 2009;
- *Economia țărilor avansate la început de secol - tendințe și determinanți*, Mihaela Loredana Enăchescu, București, ASE, 2009;
- *Instabilitate și risc pe piețele de capital*, Iulia Lupu, București, 2010;

Bibl.: Dorina N. Rusu, *Dicționarul membrilor Academiei Române, 1866-2010*, ediția a IV-a revăzută și adăugită, Editura Enciclopedică, București, 2010; *Oameni de seamă – economiști*, Academia Oamenilor de Știință din România, colecția "Reconstituiri", Editura Mica Valahie, București, 2013; <http://cacheprod.bcub.ro>; <http://opac.biblioteca.ase.ro>; <http://www.bnr.ro>; <http://www.ase.ro/upcpr/profesori/367/Rectorii%20ASE.pdf>; <http://aleph500.biblacad.ro>.

DRAGOMIR, Silviu

(13 martie 1888, Gurasada, jud. Hunedoara - 23 februarie 1962, București),
istoric și om politic.

**Membru titular - 25 mai 1928 (membru corespondent – 26 mai 1916),
repus în drepturi ca membru titular (3 iulie 1990)**

Președinte al Secțiunii Istorice a Academiei Române (1945-1948).

**Discurs de recepție: *Un precursor al unității naționale:*
*profesorul ardelean Constantin Romanul Vwv (29 mai 1929).***

Studii: A urmat cursurile Liceului românesc din Blaj (1897-1903) și ale Liceului sârbesc din Novisad (1903-1905), după absolvirea cărora s-a înscris la Facultatea de Teologie din Cernăuți (1905-1909). Și-a continuat specializarea la Universitatea din Viena (1909-1911), perioadă din care datează și primele sale investigații în arhive din Viena, Karlowitz și Belgrad (1910), urmate, între 1910 și 1911, de studii și cercetări în arhive din Rusia.

Carieră: A fost profesor de istorie bisericească la Seminarul "Andreian" din Sibiu (1911-1919), profesor de istoria popoarelor din Sud-Estul Europei la Facultatea de Litere și Filosofie din cadrul Universității din Cluj (1919-1947); a deținut conducerea Seminarului de Studii Sud-Est Europene, al unui colectiv de istorie modernă la Institutul de Istorie și Arheologie din Cluj (1957-1962) și al revistei "Revue de Transylvanie", înființată de el (1934). S-a numărat printre participanții la Marea Adunare Națională de la Alba Iulia din 1 Decembrie 1918, fiind ales unul dintre secretari; ministru de stat pentru minorități (1939, 1939-1940); consilier regal (1939-1940). După greva studenților din Cluj (mai-iun. 1946) a intrat în vizorul Siguranței, fiind acuzat că ar fi sprijinit moral mișcarea de protest. Pensionat forțat la numai 59 de ani, a fost arestat și judecat în procesul Băncii Agrare din Cluj, din al cărui Consiliu de administrație făcea parte, primind un an și jumătate de închisoare corecțională. În 1950 a fost transferat la Sighet, fiind anchetat pentru activitatea politică desfășurată anterior, detenția prelungindu-i-se până în 1955. După eliberare, a fost încadrat colaborator extern, apoi cercetător științific permanent la Institutul de Istorie și Arheologie din Cluj.

Operă: Istoric al sud-estului european, s-a distins îndeosebi prin studiile consacrate romanității sud-dunărene și slavisticii. O atenție aparte a acordat Revoluției române de la 1848 din Transilvania, legăturilor istorice dintre Țările Române, frământărilor sociale și religioase din sec. XVIII, diferitelor aspecte din istoria Transilvaniei. A fost și autorul unor monografii.

Publicații:

- *Contribuții privitoare la relațiile Bisericii românești cu Rusia în veacul al XVIII-lea*, 1912;
- *Relațiile bisericești ale românilor din Ardeal cu Rusia în veacul XVIII*, 1914;
- *Istoria Desrobirei Religioase a Românilor din Ardeal în secolul XVIII*, Vol. I-II. - Sibiu: Editura și Tipăriul Tipografiei Archiepiscopale, 1920-1930;
- *Vlahii din Serbia în sec. XII-XV*, 1922;
- *Avram Iancu*, în colecția „Din publicațiunile Casei școalelor”, București, România Nouă, 1924;

- *Fragmente din cronica sârbească a lui George Brancovici*, București, Tipografia Cartea Românească, 1924;
- *Vlahii și morlacii. Studiu din istoria românismului balcanic*, 1924;
- *Originea coloniilor române din Istria*, 1924;
- *Vechimea elementului românesc și colonizările străine în Banat, Cluj, Ardealul*, 1925;
- *Documente noi privitoare la relațiile Țării Românești cu Sibiul în sec. XV-XVI*, 1926-1927;
- *The Ethnical Minorities in Transylvania*, Geneva, Sonor Printing Co., 1927;
- *Ioan Buteanu: prefectul Zarandului în anii 1848-1849*, București, Editura Casei Școalelor, 1928;
- *Adunarea Națională a Unirii 1 Decembrie 1918: cuprinde 12 ilustrații cuprinzând singurele vederi originale de la Adunarea Națională din 1918, prefațator, notarul adunării naționale*, Cluj, Astra, 1928;
- *Un precursor al unității naționale: profesorul ardelean Constantin Romanul Vivu: discurs rostit la 29 mai 1929 în ședința solemnă, cu răspunsul d-lui Dr. I. Lupaș, Academia Română, în colecția „Discursuri de recepțiune”, LXII, București, Cultura Națională*, 1929;
- *Vechile biserici din Zarand și ctitorii lor din sec. XIV-XV*, 1929;
- *Nicolae Bălcescu în Ardeal*, 1930;
- *Nedreptatea elementului ortodox în Ardeal*, București, Tipografia Cărților Bisericești, 1930;
- *La Transylvanie roumaine et ses minorités ethniques*, Bucarest, M.O., Imprimerie Nationale, 1934;
- *La Hongrie et le probleme de la Transylvanie*, 1934;
- *Vasile Goldiș, luptătorul și realizatorul politic*, în colecția „Biblioteca Astra”, 22, Sibiu, Editura Asociațiunii, 1936;
- *Les Roumains de Transylvanie a la veille du mouvement de resurrection naționale*, 1938;
- *Dr. Ioan Mihu: Spicuri din gândurile mele politice, culturale, economice*, 1938;
- *Die Siebenbürgische Frage*, Hermannstadt, Bukarest, Die Dacia Bücher, 1941;
- *Un sfert de veac de la Unirea Transilvaniei*, în colecția „Biblioteca Astra”, 29, Sibiu, Astra, 1943;
- *Transilvania înainte și după arbitrajul de la Viena*, Sibiu, Tipografia Cartea Românească, 1943;
- *La Transylvanie avant et après l'arbitrage de Vienne*, în colecția „Bibliotheca Rerum Transsilvaniae”, 1, Sibiu, Centrul de Studii și Cercetări privitoare la Transilvania, 1943;
- *Vingt-cinq ans apres la reunion de la Transylvanie a la Roumanie*, 1943;
- *La patrie primitive des Roumains et les frontieres historiques*, 1944;

- *La politique religieuse des Habsbourgs et les interventions russes au XVIIIe siècle*, 1944;
- *Le Banat Roumain. Esquisse historique*, în colecția „Bibliotheca Rerum Transsilvaniae”, XIII, Sibiu, Centrul de Studii și Cercetări privitoare la Transilvania, 1944;
- *Studii și documente privitoare la Revoluția românilor din Transilvania: în anii 1848-49*, editor și prefațator, vol. I-III; V, Sibiu, Cartea Românească din Cluj; Cluj, Cartea Românească, 1944-1946;
- *Andrei Șaguna et Joseph Rajačić: un chapitre de l'histoire des relations de l'église roumaine avec l'église serbe*, 1945;
- *La Transylvanie*, Paris, Boivin, 1946;
- *Tratatulele româno-maghiare din vara anului 1849*, Cluj-Kolozsvár, Minerva Irodalmi és Nyomdai Müintézet, 1947;
- *Vlahii din nordul Peninsulei Balcanice în evul mediu*, 1959;
- *Românii din Transilvania și Unirea cu Biserica Romei*, 1959;
- *Studii și documente privitoare la Revoluția românilor din Transilvania în anii 1848-1849*;
- *Studii privind istoria Revoluției române de la 1848*, apărută postum, 1989;
- *Avram Iancu*, Cluj-Napoca, Dacia, 1998;
- *Banatul românesc: Schiță istorică = Le Banat roumain: Esquisse historique*, în colecția „Bibliotheca Rerum Transsilvaniae”, XIII, traducere de Simona Goicu, studiu introductiv de Nicolae Bocșan, ediție îngrijită de Viorica Goicu, Timișoara, Augusta, 1999;
- *Istoria dezrobirii religioase a românilor din Ardeal în secolul XVIII*, în colecția „Homo Religiosus”, 46-47, cuvânt înainte de Onufrie Vințeler, ediție îngrijită, studiu introductiv și note de arhim. Emanuil Rus, vol. I-II, Cluj-Napoca, Dacia, 2002;
- *Istoria desrobirei religioase a românilor din Ardeal în secolul XVIII*, cuvânt introductiv de Ioan-Aurel Pop, ediție și studiu introductiv de Sorin Șipoș, vol. I, Oradea, Editura Universității din Oradea, 2007;
- *Ioan Buteanu: prefectul Zarandului în anii 1848-1849*, în colecția „Portrete și medalioane maramureșene”, 8, ediția a 2-a, îngrijită și completată de Vasile Iuga de Săliște, Cluj-Napoca, Editura Societății Culturale Pro Maramureș „Dragoș Vodă”, 2012;
- *Istoria desrobirei religioase a românilor din Ardeal în secolul XVIII*, cuvânt introductiv de Ioan-Aurel Pop, ediție și studiu introductiv de Sorin Șipoș, vol. 1-2, Cluj-Napoca, Academia Română, Centrul de Studii Transilvane, 2012;

Publicații periodice:

➤ *Transilvani'a*

- Periodic, Fôî'a Asociațiunei transilvane pentru literatur'a romana și cultur'a poporului romanú, dir.: C. Diaconovich; Octavian C. Tăslăuanu; red.: G. Baruțiu; I. Popescu; Zacharia Boiu; Onisifor Ghibu; Alexandru Bogdan; Andreiu Bârseanu; Silviu

Dragomir; Ioan I. Lăpădatu; Victor Stanciu; Ioan Georgescu, Editura Asociațiunei, Brașov, Tip. Arhidieceșană: „Dacia Traiană”, „Universul”, 1860-1878;

➤ ***La Transylvanie***

- *Les roumains de Transylvanie à la veille du mouvement de résurrection nationale*, Bucarest, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, 1938;

➤ ***Dacoromania, Buletinul Muzeului Limbei Române***

- *Câteva urme ale organizației de stat slavo-române*, anul 1, Cluj, 1920;

➤ ***Anuarul Institutului de Istorie Națională din Cluj***

- *Documente nouă privitoare la relațiile Țării Românești cu Sibiul în secolul XV și XVI*, București, Editura Cartea Românească, anul IV, 1927;
- *Nicolae Bălcescu în Ardeal*, Cluj, Ardealul, volumul V, 1928;

➤ ***Revue de Transylvanie***

- *Les deux attitudes du Comte Bethlen: l'impérialisme hongrois: la Transylvanie état-tampon*, Bucarest, M. O., Imprimerie Nationale, Tome 1, nr. 1, 1934;
- *La Hongrie et le problème de la Transylvanie*, Bucarest, M.O., Imprimerie Nationale, tome III, 1935;
- *La politique de la Roumanie à l'égard des minorités ethniques*, Bucarest, M.O., Imprimerie Nationale, tome VI, nr. 2, 1940;
- *Vingt-cinq ans après la réunion de la Transylvanie à la Roumanie*, Bucarest, M.O., Imprimerie Nationale, tomes VII-IX, 1944;
- *La politique minoritaire de la Roumanie entre 1918 et 1940*, Bucarest, M.O., Imprimerie Nationale, tomes VII-IX, 1944;

➤ ***Academia Română. Memoriile Secțiunii Istorice***

- *Mormântul lui Mihai Viteazul și vechea catedrală de la Alba-Iulia*, București, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, seria III, tomul XXI, mem. 17, 1939;
- *Originea coloniilor române din Istria*, București, Cultura Națională, seria III, tomul II, mem. 4, 1924;

➤ ***Anuarul Arhivei de Folklor a Academiei Române***

- *Scriitorii raguzani și refrenul colindelor noastre*, București, Imprimeria Națională, IV, 1937;

➤ ***Anuarul Comisiunii Monumentelor Istorice pentru Transilvania pe anul 1929***

- *Vechile biserici din Zarand și ctitorii lor în sec. XIV și XV*, comunicare făcută în ședința publică a Academiei Române, de la 21 martie 1930, Cluj, Cartea Românească, 1930;

Bibl.: Talpoș, Ioan; Roșca, Constantin; Istudor, Nicolae, *Pagini din istoria învățământului superior economic din România, 1843-2013*, Editura ASE, București, 2013; Dorina N. Rusu, *Dicționarul membrilor Academiei Române 1866-2010*, Academia Română, Fundația Națională pentru Știință și Artă, ediția a IV-a revăzută și revizuită, Editura Enciclopedică, București, 2010; <http://aleph500.biblacad.ro>;

DRĂGĂNESCU, Mihai Corneliu

(6 octombrie 1929, com. Făget, jud. Prahova – 29 mai 2010),
inginer, economist.

Membru titular - 22 ianuarie 1990 (membru corespondent – 1 martie 1974).

Președinte al Academiei Române (2 februarie 1990 – 18 ianuarie 1994).

**Fondator și președinte al Secției de Știința și Tehnologia Informației
(1992-1994 și 1998-2010).**

Discurs de recepție: *Tensiunea filosofică și sentimentul cosmic* (6 septembrie 1990).

Studii: Studii liceale la Ploiești și superioare în Institutul Politehnic București, în 1952 luându-și licența în electronică. În 1957 a devenit doctor inginer și în 1974 a obținut titlul de doctor docent.

Carieră: A fost în Institutul Politehnic București: asistent (1951), lector (1956), conferențiar (1958) și profesor (din 1965) la Facultatea de Electronică și Telecomunicații, în cadrul aceleiași facultăți a fost prodecan și decan (1962-1966) și șef al Catedrei Dispozitive, Circuite și Aparate Electronice, devenită Catedra de Tehnologie Electronică și Microelectronică (1963-1990).

A creat o școală românească de dispozitive electronice semiconductoare și de microelectronică (1963-1990). În etapa microelectronicii, a creat o nouă disciplină originală: electronica funcțională (1978-1991). Lucrarea sa *Procese electronice în dispozitive semiconductoare de circuit* (1962), distinsă cu Premiul de Stat în 1964, a fost unul din primele volume din domeniu apărute în lume. A fost inițiator și promotor al revoluției informatice în România. Înființarea, în 1961, a Institutului de Cercetări pentru Componente Electronice (pe care l-a condus ca director în perioada 1969-1970), precum și managementul acțiunii, privind fabricarea în țară de circuite integrate și calculatoare electronice de generația a III-a, condusă în calitate de secretar permanent al Comisiei guvernamentale pentru dotarea cu tehnică de calcul și automatizarea prelucrării datelor (1967-1971), a determinat trecerea României de la germaniu la etapa siliciului.

A condus, în perioada 1967-1985, realizarea primului program național de informatizare, unul dintre cele mai mari programe tehnologice ale țării în domeniile circuitelor integrate, calculatoarelor electronice și informaticii și a conceput o nouă teorie a informației pe baze structural-fenomenologice și elemente conceptuale privind societatea informatică în România (1970-2001). În anul 1971 a înființat Institutul Central pentru Conducere și Informatică, contribuind efectiv la îndrumarea activității științifice în informatică înspre noi direcții: inteligența artificială, robotica, informatica industrială, în perioada 2001-2003 a publicat lucrări privind societatea cunoașterii, prevăzând încă din anul 1986 apariția unei asemenea societăți. Încă de la începutul deceniului opt al secolului al XX-lea a considerat că „modul de inovare” este la fel de important pentru societate ca și modul de producție. În domeniul filosofiei științei, a elaborat ortofizica - model ontologic -, prin care a dat o explicare unitară a proceselor fizice, biologice, informaționale, mentale și psihologice și a elaborat teorii originale având la bază teoria sa filosofică structural-fenomenologică ortofizică privind mintea, conștiința, inteligența, natura existenței, introducând concepte noi (infor-materie, ortoenergie).

Între 1989 și 1990 a fost viceprim-ministru al guvernului provizoriu, iar între 1994 și 1996 a fost trimis extraordinar și ministru plenipotențiar al României în Belgia, începând cu 1999, a publicat lucrări despre categorii și funcții în modelarea structural-fenomenologică și filosofia științei integrative. A fost și autorul unor lucrări referitoare la istoria științei și tehnologiei, contribuind la punerea în valoare a creației unor înaintași: Augustin Maior, Ștefan Odobleja, Aurel Avramescu, Tudor Tănăsescu, Onisifor Ghibu etc.

A avut un rol important în renașterea, după 1990, a Academiei Române; director fondator al revistei „Academica”. A fost directorul publicațiilor „Noesis” și „Noema” ale Comitetului Român de Istoria și Filosofia Științei și Tehnicii din Academia Română. Președinte (1990-1994 și 1998-2010) și vicepreședinte (1994-1998) al Comitetului Român pentru Istoria și Filosofia Științei și Tehnicii; fondator și președinte (din 1997) și apoi președinte de onoare (din 2000) al Comisiei Academiei Române: Forumul pentru Societatea Cunoașterii. Membru (din 1965) al Institute of Electrical and Electronic Engineers (IEEE), New York; din 1976, Senior member, iar în perioada 1986-1990 președinte al „Romanian IEEE Section in Development”.

A primit premii - recunoașteri naționale și internaționale printre care: Premiul Ministerului Educației Naționale pentru Cercetarea Științifică (1963), Ordinul „Meritul Științific” (1966) și Ordinul „Steaua Republicii” (1971), Medalia „Centenar Mihai Eminescu” (1989), Premiul „Constantin Noica” (1996), Premiul Canalului România Cultural al Societății Române de Radiodifuziune (2000), Medalia Mileniului III, conferită de IEEE și a fost ales membru pe viață IEEE. A fost distins cu ordinul „Comandor al Legiunii de Onoare” (Franța, 1971), cu Diploma „Meritul Academic” (1999) și Ordinul Național „Steaua României”, în grad de Comandor (2000).

A fost ales și ca membru de onoare al Academiei de Științe a Moldovei.

Operă:

Publicații:

- *Economics and Sociology in the Context of the Revolution in Science and Technology*, în „The Revolution in Science and Technology and Contemporary Social Development”, București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, fără an;
- *Lucrări (1970-2002)*, vol. I-XI, București, fără an;
- *The Romanian Academy - 125 Years: from the foundations to the revival of the Romanian Academy*, în colecția „Noesis, Travaux du Comité Roumain d'Histoire et de Philosophie des Sciences”, 18, București, Editura Academiei Române, fără an;
- *Odobleja's Law of Reversibility*, în colecția „Noesis, Travaux du Comité Roumain d'Histoire et de Philosophie des Sciences”, 20, București, Editura Academiei Române, fără an;
- *Capacitățile tuburilor electronice și dependența lor de condițiile de funcționare*, lucrare de disertație, conducător științific: prof. dr. ing. T. Tănăsescu, membru coresp. Ac. R.P.R., Institutul Politehnic București, 1956;
- *Circuite cu tranzistoare*, în colaborare și sub redacția lui T. Tănăsescu, 1961;
- *Electronii la lucru*, 1961;

- *Procese electronice în dispozitive semiconductoare în circuit*, 1962;
- *Electronica corpului solid*, 1972;
- *Muncă și economie*, 1974;
- *The Revolution in Science and Technology and Contemporary Social Development*, editorial board with Miron Niculescu, București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1974;
- *Sistem și civilizație*, 1976;
- *Profunzimile lumii materiale*, 1979;
- *Precursori români ai ciberneticii*, în colaborare, 1979;
- *A doua revoluție industrială*, 1980;
- *Informația între practică și fenomen*, în volumul „Procese revoluționare în știință și tehnică și dezvoltarea societății”, în colecția „Idei contemporane”, 1980;
- *Ortofizica – Încercare asupra lumii și omului din perspectiva științei contemporane*, București, Ed. Științifică și Enciclopedică, 1985;
- *Tensiunea filosofică și sentimentul cosmic*, discurs rostit la 6 septembrie 1990 în ședință publică, cu răspunsul acad. Zoe Dumitrescu-Bușulenga, cuvânt de deschidere a ședinței acad. Nicolae Cajal, în colecția “Discursuri de recepție”, Academia Română, București, Editura Academiei Române, 1991;
- *L’universalité ontologique de l’information*, préface et notes par Yves Kodratoff, București, Ed. Academiei Române, 1996;
- *Tudor Tănăsescu, fondatorul școlii românești de electronică*, editor împreună cu Adrian Rusu și Ștefan Iancu, București, Dorotea, 2001;
- *Categories, Presheaves, Sheaves and Cohomologies for the Theory of Consciousness*, în colecția “Noesis, Travaux du Comité Roumain d’Histoire et de Philosophie des Sciences”, 27, București, Editura Academiei Române, 2002;
- *Reforma spiritului*, Grigore T. Popa, prefăcător, ediție princeps de Petre Popescu-Gogan [și] Claudia Voiculescu, București, Viața Medicală Românească, 2002;
- *De la societatea informațională la societatea cunoașterii*, cuvânt introductiv prof. univ. dr. ing. Doina Banciu, în colecția “Societatea informațională: Societatea cunoașterii”, București, Editura Tehnică, 2003;
- *Principles of integrative science*, coautor cu Menas Kafatos, în colecția “Societatea informațională: Societatea cunoașterii”, București, Editura Tehnică, 2003;
- *Telecomunicațiile în România*, lucrările conferinței „Istoria Telecomunicațiilor în România”, organizată la 15 aprilie 2003 - Pagini de istorie, Academia Română. Secția de Știința și Tehnologia Informației, coordonator, București, Editura Academiei Române, 2003;
- *Noua cultură în secolul XXI*, București, Semne, 2004;
- *Societatea conștiinței*, București, 2007;

Publicații periodice:

➤ *Revue Roumaine de Philosophie*

- *The Frontiers of Science and Self-Organization*, București, Editura Academiei Române, tomes 45, nr. 1-2, 2001;

➤ *Contemporanul*

- *Pentru o teorie generală a tehnologiei*, nr. 49, București, 1982;
- *Pentru o teorie generală a tehnologiei*, nr. 12, București, 1983;

➤ *BRITC*

- *Actualitate și perspectivă în bioelectronică și electronica moleculară*, în *BRITC*, nr. 4, 1987;

➤ *Academia Română. Memoriile Secției de Științe Istorice*

- *Academia Română și anul 1940*, seria 4, tomul 15, București, Editura Academiei Române, 1990;
- *Importanța istorică a Memorandului: memorandumul românilor din Transilvania la împlinirea centenarului*, seria IV, tomul XVII, București, Editura Academiei Române, 1992;

Bibl.: Dorina N. Rusu, *Dicționarul membrilor Academiei Române 1866-2010*, Academia Română, Fundația Națională pentru Știință și Artă, ediția a IV-a revăzută și revizuită, Editura Enciclopedică, București, 2010; ro.wikipedia.org; <http://aleph500.biblacad.ro>;

GEORGESCU-ROEGEN, Nicholas

(4 februarie 1906, Constanța - 30 octombrie 1994, Nashville, SUA),
economist și matematician.

**Membru de onoare din străinătate
al Academiei Române - 3 iulie 1990**

Studii: A urmat ca bursier cursurile Liceului Militar de la Mănăstirea Dealu, perioadă în care a participat activ la rezolvarea problemelor din *Gazeta matematică*. Acest lucru a determinat, pentru a elimina eventualele confuzii, adăugarea la numele său a sufixului "Roegen", care citit invers, nu este altceva decât o anagramă a începutului numelui său (N. Geor.) În anul 1923 obține primul loc la concursul *Gazetei matematice*. În 1926 și-a luat licența în matematici la Universitatea din București, continuându-și specializarea în Franța, unde în 1930 și-a susținut teza de doctorat (*Le problème de la recherche des composantes cycliques d'un phénomène*) la Institutul de Statistică al Universității din Paris, în fața unei comisii prezidate de G. Darmon și publicată în întregime în *Journal de la Société de Statistiques de Paris* în octombrie același an. El dă astfel prima soluție de statistică pură pentru analiza spectrală, fiind unul dintre cele mai importante capitole ale statisticii matematice de mai târziu. Metoda lui Nicolae Georgescu-Roegen prezentată în teza sa de doctorat a fost apoi întrebuințată de mulți statisticieni și economiști, printre care și Joseph A. Schumpeter în celebra sa lucrare *Business Cycles*. A urmat apoi cursuri postdoctorale la Universitatea din Londra, sub conducerea celebrului statistician Karl Pearson.

Carieră: La reîntoarcerea în țară a fost numit secretar al Institutului de Statistică și profesor de statistică teoretică la Academia de Științe Economice, în 1933 publicându-și cursul *Metoda statistică. Elemente de statistică matematică*. Între 1934 și 1936 și-a continuat studiile la Universitatea Harvard. Întâlnirea și colaborarea timp de 2 ani (1934-1936) cu Joseph A. Schumpeter la Universitatea din Harvard, precum și cu unii din colegii acestuia din acea vreme și de mai târziu: P. Samuelson, W. Leontief, Ed. Chamberlain, Ed. Mason ș.a. îl orientează definitiv către științele economice. Revenit în țară, a ocupat funcții de consilier și director la diferite instituții economice, reluându-și, totodată, activitatea didactică. La invitația profesorului Virgil Madgearu a lucrat în cadrul Institutului pentru Studiul Conjuncturii, iar în calitate sa de membru în comitetul de redacție pentru volumul de economie al *Enciclopediei României* (1938-1943, coord. Dimitrie Gusti) a elaborat studii, însoțite de diagrame și tabele statistice, privitoare la inventarul agricol, comerțul exterior al României, veniturile individuale, prețuri, averea națională. În 1948 a emigrat în SUA, unde și-a continuat atât activitatea didactică ca profesor de economie la Universitatea Vanderbilt din Nashville (Tennessee), cât și pe cea de cercetare științifică. Unul dintre cei mai de seamă economiști contemporani, a fost considerat drept "părinte al economiei ecologice", al "bioeconomiei".

Membru al Institutului Internațional de Statistică, al Academiei de Științe și Litere din Toscana, președinte de onoare al Societății Europene de Studii Bioeconomice, membru de onoare al Asociației Economice Americane, membru al Academiei Americane de Arte și Științe, "Distinguished Professor Emeritus" al Universității Vanderbilt (Nashville), membru de onoare al "Phi-Beta-Kapa" de la Universitatea din Vanderbilt ș.a. *Doctor Honoris Causa* al universităților din Florența și Strasbourg.

Operă: Nicholas Georgescu-Roegen a fost primul cercetător român care a publicat lucrări originale în domeniul statisticii matematice: de exemplu, în anul 1932 publică memoriul

Contribuții viitoare la problema Sampling în revista "Biometrika". Cu această lucrare el se înscrie alături de R.A. Fisher, J. Wishart, C.C. Craig, V. Romanovski ca creator al teoriei momentelor și semiinvariantilor de selecție. Nicholas Georgescu-Roegen a publicat și lucrări de statistică economică. Astfel, între anii 1939 și 1943 a publicat în *Enciclopedia României*: "Inventarul agricol al României", "Comerțul exterior al României", "Prețurile în România", "Costul vieții în România", "Veniturile individuale în România", "Avuția națională a României". Rezultatele cercetărilor sale se regăsesc în numeroase volume, studii, articole, comunicări și rapoarte. A fost prezent la numeroase reuniuni științifice internaționale, în cadrul cărora a prezentat comunicări primite cu interes de comunitatea oamenilor de știință din întreaga lume.

Publicații:

- *Coefficients of Production and the Marginal Productivity Theory*, 1935;
- *The Pure Theory of Consumer's Behavior*, 1936;
- *The Theory of Choice and the Constancy of Economic Laws*, 1950;
- *Activity Analysis of Allocation and Production*, 1951;
- *A Dia-grammatic Analysis of Complementarity*, 1952
- *Threshold Choice and the Theory of Demand*, 1958;
- *Economic Theory and Agrarian Economics*, 1960;
- *Process in farming vs. process in manufacturing*, 1965;
- *Analytical Economics issues and problems*, 1966;
- *La science économique: ses problèmes et ses difficultés*, 1970 .
- *The Entropy Law and the Economic Process*, 1971;
- *Process analysis and the neoclassical Theory of production*, 1971;
- *Toward a human economics*, 1974;
- *Mechanistic dogma and economics, Methodology and Science*, 1974;
- *Energy and Economic Myths*, 1975;
- *Bioeconomic aspects of entropy*, 1975;
- *Technology and economic policy*, 1975;
- *Economics or bioeconomics*, 1976;
- *Energy and economic myths. Institutional and analytical economic essays*, 1976;
- *The Steady State and Ecological Salvation*, 1977;
- *Bioeconomics: a new look at nature of the economic activity*, 1977;
- *Matter matters too*, 1977;
- *Prospects for growth: changing expectations for the future*, 1977;
- *The role of matter in the substitution of energies*, 1977;
- *Ecologie et politique*, 1978;

- *Sun! A handbook for the solar decade*, 1978;
- *The feeding web: issues in nutritional ecology*, 1978;
- *Matter: a resource ignored by thermodynamics*, 1978;
- *Technology assessment: the case of the direct use of solar energy*, 1978;
- *Energy and matter in mankind's technological circuit*, 1978;
- *Myths about energy and matter*, 1978;
- *Energy policy: the global challenge*, 1979;
- *Demain la décroissance: entropie - ecologie - économie*, Lausanne și Paris, Editions Pierre-Marcel Favre, 1979;
- *La décroissance Entropie – Écologie – Économie Économiste*, Université Vanderbilt, Nashville, Tennessee, 1979;
- *Legea entropiei și procesele economice*, Editura Politică, București, 1979;
- *Opera și omul', I*, Opere complete, Colecția Biblioteca Băncii Naționale, nr. 13, Editura Expert, București, 1996.
- Georgescu-Roegen, Nicholas, 'Metoda Statistică. Elemente de statistică matematică', Institutul de Statistică Generală a Statului, Biblioteca Institutului, nr.3, Editura Imprimeria Națională, București, 1933.
- Georgescu-Roegen, Nicholas, 'Statistică și matematică', Opere complete, Cartea a-II-a, Statistică și matematică, Colecția Biblioteca Băncii Naționale, nr. 13, Editura Expert, București, 1998.
- *Energy analysis and economic valuation*, 1979;
- *Methods in economic science*, 1979;
- *Entropy and economic myths*, 1980;
- *Energetic dogma, energetic economics and viable technologies*, 1982;
- *La dégradation entropique et la destinée prometteuse de la technologie humaine*, 1982;
- *Opere complete*, vol. 1: *Omul și opera*, notă asupra ediției Aurel Iancu, cuvânt introductiv, traducere și îngrijirea volumului Gheorghe Dolgu, în colecția "Biblioteca Băncii Naționale", 13, București, Editura Expert, 1996;
- *Opere complete*, vol. 5: *Legea entropiei și procesul economic*, îngrijirea volumului Ihor Lemnij, traducerea Georgeta Bolomey, în colecția "Biblioteca Băncii Naționale", 13, București, Editura Expert, 1996;
- *Opere complete*, vol. 2: *Economia României*, îngrijirea volumului Gheorghe Dolgu, în colecția "Biblioteca Băncii Naționale", 13, București, Editura Expert, 1997;
- *Opere complete*, vol. 3: *Statistică și matematică*, Cartea 1: *Metoda statistică - Elemente de statistică matematică*, îngrijirea cărții Aurel Iancu, Cartea 2: *Statistică și matematică - Cercetări de statistică și economie aplicată*, îngrijirea cărții Cornelia Scutaru, în colecția "Biblioteca Băncii Naționale", 13, București, Editura Expert, 1998;
- *Energia e miti economici*, Torino, Bollati Boringhieri, 1998;

- *Opere complete*, vol. 4: *Economie analitică*, Cartea 1: *Economie analitică (teme și probleme)*, îngrijirea cărții Ihor Lemnij, Ludovic Tövissi, Liviu Groza, Cartea 2: *Economie analitică (articole, studii, recenzii)*, îngrijirea cărții Ihor Lemnij, Lucian Liviu Albu, Liviu Groza, în colecția "Biblioteca Băncii Naționale", 13, București, Editura Expert, 2000;
- *Bioeconomia*, Torino, Bollati Boringhieri, 2004;
- *Opere complete*, vol. 6: *Energia, resursele naturale și teoria economică*, Cartea 1-2, îngrijirea volumului Hildegard Puwak, în colecția "Biblioteca Băncii Naționale", 13, București, Editura Expert, 2006;
- *Opere complete*, vol. 7: *Epistemologia roegeniană*, Cartea 1: *Unele elemente de orientare în știința economică*, versiunea în limba română a părții I Gheorghe Dolgu, în colecția "Biblioteca Băncii Naționale", 13, București, Editura Expert, 2009;
- *Opere complete*, vol. 7: *Epistemologia roegeniană*, Cartea 2: *Metode, timp și schimbare în știința economică*, versiunea în limba română a părții a II-a Hildegard Puwak și Alina Cotaș, în colecția "Biblioteca Băncii Naționale", 13, București, Editura Expert, 2009;

Bibl.: Dorina N. Rusu, *Dicționarul membrilor Academiei Române 1866-2010*, Academia Română, Fundația Națională pentru Știință și Artă, ediția a IV-a revăzută și revizuită, Editura Enciclopedică, București, 2010; <http://oeconomica.org.ro/files/pdf/74.pdf>; Mariana Nicolae, Comunicare prezentată la Sesiunea omagială "Nicholas Georgescu-Roegen", organizată de Institutul de Prognoză Economică, 14 februarie 2006;

GHICA, Ion

(12 august 1816, București - 22 aprilie 1897, Ghergani, jud. Dâmbovița),
scriitor, economist și om politic.

Membru titular - 13 august 1874

Președinte al Academiei Române (18 septembrie 1876 - 21 martie 1882,

5 aprilie 1884 - 27 martie 1887, 27 martie 1890 - 24 martie 1893,

13 aprilie 1894 - 29 martie 1895).

Discurs de recepție: *Despre Ioan Câmpineanu* (28 martie 1880).

Studii: A făcut studii de gramatică română cu Ion Heliade Rădulescu și de franceză cu Jean A. Vaillant, după care a urmat Colegiul "Sf. Sava" din București. În 1836 și-a luat bacalaureatul în litere la Sorbona, frecventând apoi Școala Centrală de Arte și Manufacturi din Paris; în 1838 și-a trecut bacalaureatul în științe matematice la Facultatea de Științe a Universității din Paris; în 1840 a absolvit Școala de Mine din capitala Franței; a audiat și cursuri de economie politică la College de France și pe cele ale Conservatorului de Arte și Meserii din Paris.

Carieră: A fost profesor de economie politică, geometrie descriptivă, geologie și mineralogie la Academia Mihăileană din Iași. A desfășurat o susținută activitate politică: a fost unul dintre fondatorii societății secrete "Frăția" (1843); a participat la Revoluția de la 1848 din Țara Românească, fiind numit agent al Guvernului Provizoriu la Constantinopol; s-a numărat printre fondatorii Partidului Național Liberal (1875). Rămas în exil, a fost guvernator (1854) și apoi bei (prinț) de Samos (1856). Revenit în țară (1858), a ocupat diferite funcții: președinte al Consiliului de Miniștri și ministru de Interne al Moldovei (1859) și al Țării Românești (1859-1860), vicepreședinte al Adunării Legislative, director în Departamentul Lucrărilor Publice (1861), membru în Consiliul Superior al Instrucțiunii Publice (1862), președinte al Consiliului de Miniștri și ministru al Afacerilor Străine (1866), președinte al Consiliului de Miniștri și ministru de Interne (1866-1867, 1870-1871), trimis extraordinar și ministru plenipotențiar la Londra (1881-1891).

Operă: Ideile sale politice le-a expus într-o serie de broșuri apărute la Paris. A militat pentru restructurarea procesului de învățământ din Moldova, proiect publicat parțial sub titlul *Însemnări asupra învățăturii publice*, ca și pentru înființarea unei publicații economice și literare în limbile vorbite în Imperiul otoman, intenție nefinalizată însă. În calitate de director general al teatrelor (1877-1881), a încercat să stimuleze repertoriul original și să dea un impuls vieții teatrale românești. A desfășurat și o intensă activitate publicistică: a contribuit la apariția revistei "Propășirea" (1844); a colaborat la numeroase reviste și ziare ale timpului. Spirit enciclopedic, a nutrit o mare încredere în știință, considerată drept principalul factor de propășire și de civilizație, ideile sale în acest sens expunându-le pe larg în articolul *Ochire asupra științelor*, ori în lucrări de compilație: *Omul fizic și intelectualul* (1866); *Pământul și omul* (1884).

A fost printre primii care au tratat, în românește, probleme economice, scriind în acest domeniu articole sau lucrări apărute în ciclul *Convorbiri economice* (2 vol., 1865, 1875). În literatură, numele său se leagă îndeosebi de genul epistolar (*Scrisori către Alecsandri*, 1884). A avut și preocupări de metrologie, în 1844 publicând articolul *Măsuri și greutate*, iar în 1848

broșura *Măsurile și greutățile românești și moldovenești în comparație cu ale celorlalte neamuri*, considerată drept prima lucrare de sinteză în domeniu. S-a numărat printre principalii donatori ai Academiei Române, căreia i-a dăruit manuscrise ale lui N. Bălcescu și D. Bolintineanu, hărți vechi, scrisori etc.

Publicații:

- *Coup d'oeil sur l'etat actuel de la Valachie et de la conduite de la Russie relativement à cette province*, 1835;
- *Poids de la Moldo-Valachie dans la Question d'Orient*, 1838;
- *Precis des droits des Moldaves et des Valaques fonde sur le droit des gens et les traites*, 1839;
- *Măsuri și greutăți*, 1844;
- *Măsurile și greutățile românești și moldovenești în comparație cu ale celorlalte neamuri*, 1848;
- *Derniere occupation des Principautes Danubiennes par la Russie*, 1853;
- *Convorbiri economice*, 2 vol., 1865, 1875;
- *Omul fizic și intelectualul*, 1866;
- *Pământul și omul*, 1884;
- *Scrisori către Alecsandri*, 1884;

Bibl.: Dorina N. Rusu, *Dicționarul membrilor Academiei Române 1866-2010*, Academia Română, Fundația Națională pentru Știință și Artă, ediția a IV-a revăzută și revizuită, Editura Enciclopedică, București, 2010; V. Malinschi, *Economistii la Academia Română, Evocări și restituiri*, vol. I, Editura Academiei Române, București, 1990.

GUSTI, Dimitrie

(13 februarie 1880, Iași - 30 octombrie 1955, București),
sociolog, filosof și estetician, economist.

Membru titular - 4 iunie 1919

(membru corespondent - 10 octombrie 1918; repus în drepturi - 3 iulie 1990).

Președinte (2 iunie 1944 - 8 iunie 1946) și vicepreședinte

**(6 iunie 1923 -11 iunie 1925; 2 iunie 1942 - 2 iunie 1944) al Academiei Române;
președinte al Secțiunii istorice (1935-1938).**

Discurs de recepție: *Ființa și menirea academiilor* (10 iunie 1923).

Studii: Studii liceale și universitare (Facultatea de Litere, 1898-1899) la Iași; și-a continuat pregătirea la Berlin (1899-1900) și Leipzig (1900-1904), unde a audiat cursuri de filosofie, în 1904 luându-și doctoratul cu teza *Egoismus und Altruismus*. În 1905 s-a înscris la Universitatea din Berlin, pentru a studia sociologia, dreptul și economia politică; între 1909 și 1910 a studiat sociologia la Paris.

Carieră: În 1910 a fost numit profesor de istoria filosofiei antice, etică și sociologie la Universitatea din Iași, unde a pus bazele învățământului sociologic modern; aici, în 1911, a înființat Seminarul de sociologie și etică. În 1920 a fost transferat la Catedra de sociologie, etică, politică și estetică a Facultății de Litere și Filosofie din cadrul Universității din București, în 1947 fiind pensionat abuziv. S-a preocupat de evoluția învățământului sociologic și etic din școlile secundare, fiind fondator al școlii sociologice bucureștene. A fundamentat metoda de cercetare, numită monografică, inițiind și îndrumând activitatea de cercetare monografică a satelor românești. A fost ministru al Instrucțiunii Publice, Cultelor și Artelor (1932, 1932-1933, 1933). Prin legea serviciului social (1939), a reușit să legitimeze pentru prima oară în lume cercetarea sociologică, îmbinată cu acțiunea socială practică și cu pedagogia socială. A fondat și a condus Asociația pentru Știința și Reforma Socială (1919-1921), Institutul Social-Român (1921-1939, 1944-1948), Institutul de Științe Sociale al României (1939-1944), Consiliul Național de Cercetări Științifice (1947-1948). A conceput ideea "muzeului sociologic", pe temeiul căruia, în 1939, împreună cu Victor Ion Popa și Henri H. Stahl, a pus bazele Muzeului Satului din București. A militat pentru înființarea de cămine culturale la sate și școli superioare țărănești pe regiuni. A fondat și a condus revistele "Arhiva pentru știința și reforma socială" (1919-1943) și "Sociologia românească" (1936-1944). Fondator al școlii sociologice (monografice) de la București, a conceput sociologia ca o "știință a națiunii". A inițiat chestionarele sociologice, făcând astfel de cercetări în comunele Goicea Mare, Cornova etc.

Publicații:

- *Scrisoare adresată de Dimitrie Gusti lui G.T. Kirileanu*, București, fără an, 1 filă (îi transmite invitația de a-i fi oaspete, la hotel);
- *Scrisoare adresată de Dimitrie Gusti lui Tudor Vianu*, București, fără an, 1 filă (îi aduce la cunoștință că este cooptat membru al Institutului de Științe Sociale al României);
- *De la Paris la Atena. Pelerinajul de Lainici*, Ponson du Terrail, traducător, Iași, Buciumul Românesc, 1851;

- *Elemente de istoria naturală: pentru clasele elementare*, Teodor Stamate, editiunate de Th. Codrescu & D. Gusti, Iasii, Tipografia Buciumului Român, 1860;
- *Istoria romanilor: biografii românesce după metoda catehetică, pentru clasa a II-a și a III-a primară și scoalele sâtesti din Principatele-Unite* [Unu Român], de V.A. Urechia, editiunată de T. Codrescu și D. Gusti, Part. 1, Iasi, Tipografia Buciumului Român, 1861;
- *Partidul politic: sociologia unui sistem al partidului politic*, București, Cultura Națională, [19--];
- *Egoismus und Altruismus. Zur soziologischen Motivation des praktischen Wollens*, Inaugural-Dissertation zur Erlangung des Doktorgrades der Hohen Philosophischen Fakultät der Universität zu Leipzig vorgelegt von Demetrius Gusti aus Jassy (Rumänien), Leipzig (Druck von Max Schmiersow vorm. Zahn & Baendel, Kichhain, N.L.), 1903;
- *Die Donaufrage*, Recueil de documents relatifs à la liberté de navigation du Danube, publiés par D. Sturdza, secrétaire général de l'Académie roumaine. Avec huit cartes et diagrammes. 933 Pages. Berlin, Puttkamer & Mühlbrecht, 1901 [Buchbesprechung], Berlin, Verlag von Georg Stilke, 1904;
- *Gabriel Tarde (12 März 1843 bis 15 Mai 1904), Eine Skizze zur Wiederkehr seines Todestages*, Berlin, 1906;
- *Mitteilung* [Zur die Mitteilung von R. Turnwald: Für die Umgestaltung des Strafrechts und Strafprozesses], Iassy, Zurzeit Berlin. Cöthen (Buchdruckerei Paul Dünnhaupt), 1906;
- *Memoriu prezentat onor. Minister al Cultelor și Instrucțiunii Publice, cu prilejul candidării la Catedra de istoria filosofiei antice, etică și sociologie dela Facultatea de Litere din Iași, potrivit dispozițiilor respective din legea învățământului secundar și superior*, Berlin, Reichsdruckerei, 1907;
- *Carte poștală ilustrată adresată de Dimitrie Gusti lui G.T. Kirileanu,, 1 filă* (îi aduce la cunoștință că în țară nu se poate face "știință pentru știință"), Berlin, 1907;
- *Le droit social, le droit individuel et la transformation de l'Etat*, Leon Duguit, Conférences, Paris, 1908, Alcan, 154 S. [Buchbesprechung], Leipzig, Verlag von Duncker & Humbolt, 1908;
- *Die Grundbegriffe des Pressrechts: Eine Studie zur Einführung in die pressrechtlichen Probleme*, in Abhandlungen des kriminalistischen Seminars an der Universität Berlin, Herausgegeben von Dr. Franz v. Liszt, Berlin, J. Guttentag, Verlagsbuchhandlung, 1908;
- *Die Grundbegriffe des Pressrechts. Eine Studie zur Einführung in die pressrechtlichen Probleme*, Berlin, I. Gutentag, Verlagsbuchhandlung G.m.b.H. (Druck von Georg Reimer), 1908;
- *Die soziologischen Bestrebungen in der neueren Ethik*, Berlin, 1908;
- *Carte poștală ilustrată adresată de Dimitrie Gusti lui G.T. Kirileanu, 29 mai 1908, 1 filă* (se interesează ce a hotărât ministerul în privința sa), Berlin, 1908;

- *Carte poștală ilustrată adresată de Dimitrie Gusti lui G.T. Kirileanu*, 11 iunie 1908, 1 filă (îi aduce la cunoștință că va sosi și I.L. Caragiale la Berlin), Berlin, 1908;
- *Carte poștală ilustrată adresată de Dimitrie Gusti lui G.T. Kirileanu*, 12 iunie 1908, 1 filă (îi transmite salutări din Leipzig), Leipzig, 1908;
- *Carte poștală imprimată adresată de Dimitrie Gusti lui G.T. Kirileanu*, 1 filă (îi aduce la cunoștință că se află în tren, spre patrie), Berlin, 1908;
- *Carte poștală imprimată adresată de Dimitrie Gusti lui G.T. Kirileanu*, 1 filă (îi transmite rugămintea să îi comunice lui Șumuleanu noutățile pe care le are), Iași, 1908;
- *Scrisoare adresată de Dimitrie Gusti lui G.T. Kirileanu*, 19 aprilie 1908, 2 file (îi aduce la cunoștință că Nicolae Iorga a fost sărbătorit la Iași), Iași, 1908;
- *Carte poștală imprimată adresată de Dimitrie Gusti lui G.T. Kirileanu*, 16 decembrie 1908, 1 filă (își exprimă îngrijorarea că nu mai are nicio veste de la G.T. Kirileanu), Iași, 1908;
- *Scrisoare adresată de Dimitrie Gusti lui G.T. Kirileanu*, 2 file (îi aduce la cunoștință că va pleca la Berlin și că îi va înapoia datoria), Berlin, 1908;
- *Carte poștală ilustrată adresată de Dimitrie Gusti lui G.T. Kirileanu*, 1 filă (îi aduce la cunoștință că se află din nou în Berlin), Berlin, 1909;
- *Carte poștală ilustrată adresată de D. Gusti lui G.T. Kirileanu*, 4 mai 1909, 1 filă (îi transmite mulțumiri pentru scrisoare), Berlin, 1909;
- *Carte poștală ilustrată adresată de Dimitrie Gusti lui G.T. Kirileanu*, 6 octombrie 1909, 1 filă (îi mărturisește că abia așteaptă să se întoarcă în țară și să înfăptuiască ceva), Berlin, 1909;
- *Memoriu cu prilejul candidării la catedra de istoria filosofiei antice, etică și sociologie, delă Facultatea de Litere din Iași, potrivit dispozițiilor respective din legea învățământului secundar și superior*, București, Tip. „Carol Göbl”, 1909;
- *Sozialwissenschaften, Soziologie, Politik und Ethik, in ihrem einheitlichen Zusammenhang: Prolegomena zu einem System*, in „Zeitschrift für Politik,” 3, Berlin, Carl Heymanns Verlag, 1909;
- *Introducere la cursul de istoria filosofiei grecești, etică și sociologie*, București, Institutul de Arte Grafice „Carol Göbl”, 1910;
- *Sozialwissenschaften, Soziologie, Politik und Ethik in ihrem einheitlichen Zusammenhang. Prolegomena zu einem System*, Berlin, Carl Heymanns Verlag, Reichs-u. Staatswissensch. Verlag Gedruckt bei Julius Sittenfeld, Hofbuchdrucker, 1910;
- *Carte poștală ilustrată adresată de Dimitrie Gusti lui G.T. Kirileanu*, 21 decembrie 1911, 1 filă (îi transmite rugămintea de a-i comunica adresa lui Pogoneanu), Berlin, 1911;
- *Carte poștală ilustrată adresată de Dimitrie Gusti lui G.T. Kirileanu*, 21 octombrie 1912, 1 filă (îi transmite salutări din Berlin, de la un Congres de sociologie), Berlin, 1912;
- *Carte poștală imprimată adresată de Dimitrie Gusti lui G.T. Kirileanu*, 1 filă (îi mulțumește pentru volumul lui Pogoneanu și îi cere detalii despre guvernul Titu Maiorescu, proaspăt instalat), Berlin, 1912;

- *Ein Seminar für Soziologie, Politik und Ethik an der Universität Iassy, Ein Beitrag zur Universitätspädagogik*, Jassy, Berlin, 1912;
- *Necesitatea reorganizării Bibliotecii Centrale de pe lângă Universitatea din Iași*, Iași, Inst. de Arte Grafice N.V. Ștefăniu & Co., 1913;
- *Întemeierea bibliotecii și seminariilor de pe lângă Universitatea din Iași. Un sistem de propuneri, cu numeroase documente și planuri în anexe*, Iași, Inst. de Arte Grafice "N.V. Ștefăniu & Co.", 1914;
- *Scrisoare adresată de Dimitrie Gusti lui G.T. Kirileanu*, 17 septembrie 1914, 5 file (îi aduce la cunoștință părerea sa despre poporul german), Ripiceni, județul Botoșani, 1914;
- *Carte poștală ilustrată adresată de Dimitrie Gusti lui G.T. Kirileanu*, 26 septembrie 1915, 1 filă (îi aduce la cunoștință că i-a trimis un volum de lucrări seminariale), Ripiceni, jud. Botoșani, 1915;
- *Sociologia războiului*, București, Edit. și Inst. de Arte Grafice "C. Sfetea", 1915;
- *Din lucrările Seminarului de sociologie și etică al Facultății de Litere și Filosofie din Iași*, director, Petru Andreiu, Neculai Ghiulea, Corina N. Leon, Gheorghe Savul și Ion Setlacec, vol. 1-2, în colecția "Studii sociologice și etice", Iași, Librăria Sfetea, 1915;
- *Realitate, știință și reformă socială. Câteva indicațiuni asupra metodei* (1919);
- *Fenomenele sociale în Statele-Unite*, Nicolae Petrescu, îngrijire ediție, în colecția "Biblioteca socială", București, Cultura Națională, 1921;
- *Scrisoare adresată de Dimitrie Gusti lui G.T. Kirileanu*, 28 martie 1921, 1 filă (îi transmite rugămintea de a interveni pentru a obține o invitație la festivitățile organizate cu ocazia sosirii în țară a principelui Carol), București, 1921;
- *Socialismul și agricultura*, de Emile Vandervelde, în românește de Șerban Voinea, îngrijire ediție, în colecția "Biblioteca socială", București, Cultura Națională, 1922;
- *Opere complete*, de Vasile Conta, îngrijire ediție, București, Cultura Națională, 1923;
- *Doctrinile partidelor politice: 19 prelegeri publice*, org. de Institutul Social Român, coautor cu N. Iorga, C. Rădulescu-Motru..., București, Cultura Națională, 1923;
- *Doctrinile partidelor politice: 19 prelegeri publice organizate de Institutul Social Român*, D. Gusti (articolul "Partidul politic"), N. Iorga, C. Rădulescu-Motru, V. Madgearu, G. Tașcă, I.G. Duca, Al. Marghiloman, Ș. Voinea, M. Manoilescu, I. Răducanu, N. Ionescu, N. Petrescu, I.N. Anghelescu, A. Teodorescu, G. Kiss, H.O. Roth, M. Popovici, I. Moscovici, M. Djuvara, București, Cultura Națională, 1923;
- *Scrisoare adresată de Dimitrie Gusti lui G.T. Kirileanu*, 13 ianuarie 1923, 1 filă (îi transmite urări pentru noul an), București, 1923;
- *Scrisoare adresată de Dimitrie Gusti lui Tudor Vianu*, 25 decembrie 1923, 1 filă (îl roagă să susțină comunicarea de la Institutul Social Român ținând cont de programul lucrărilor), București, 1923;
- *Individ, societate, stat* (1923);

- *Catehismul industriașilor. Noul creștinism*, de Claude Henri de Saint-Simon, trad. în românește de I. Floroiu, notă introductivă de D. Gusti, colecția "Biblioteca socială", București, Cultura Națională, 1924;
- *Legile sociale*, de Gabriel Tarde, îngrijire ediție, în colecția "Biblioteca socială", în românește de M. Hodos, București, Cultura Națională, 1924;
- *Sociologia: regulile metodei sociologice*, de Emil Durkheim, îngrijire ediție, în colecția "Biblioteca socială", trad. de C. Sudețeanu, București, Cultura Națională, 1924;
- *Burghezia română: originea și rolul ei istoric*, de St. Zeletin, îngrijire ediție, în colecția "Biblioteca socială", București, Cultura Națională, 1925;
- *Universalitatea socială* (1926);
- *Călăuza studentului - vademecum academicum: 1927-1928*, îndrumător, red. C.M. Zaharescu, Gh. Astancăi și Al. Nicolici, București, Editura Fundației Culturale "Principele Carol", 1927;
- *Raport despre activitatea Fundației Familiei Menachem H. Elias, în anul 1925-1926*, prezentat Academiei Române în sesiunea generală din iunie 1926, Gr. Antipa, I. Bianu, D. Gusti și G. Țițeica, membri ai Academiei Române, delegați în Consiliul de administrație al fundației, în colecția "Analele Academiei Române", București, Cultura Națională, 1927;
- *Scrisoare adresată de Dimitrie Gusti lui G.T. Kirileanu*, 28 mai 1927, 1 filă (îi transmite regretul de a nu-i fi înmănat personal noul număr din revista "Arhiva pentru știința și reforma socială" dedicat comemorării lui G. Vâlsan), 1927;
- *Scrisoare adresată de Dimitrie Gusti lui Tudor Vianu*, 22 decembrie 1927, 1 filă (îi urează sănătate), București, 1927;
- *Carte poștală imprimată adresată de D. Gusti lui G.T. Kirileanu*, 1 iunie 1928, 1 filă (îi transmite rugămintea de a-l ajuta pe ministrul Hiott), 1928;
- *Catalogul materialului sociologic privitor la cercetările întreprinse în comuna Fundul Moldovei din Bucovina, în anul 1928, cu referințe la cercetările anterioare din 1925 (Goicea Mare), 1926 (Rușetu) și 1927 (Nereju)*, Universitatea din București, Seminarul de Sociologie, Etică și Politică de la Facultatea de Filosofie și Litere din București, conducător, Secția Monografiilor Sociologice, București, Luceafărul, 1928;
- *Politica culturii și statul social* (1928);
- *Problema organizării muncii culturale* (1929);
- *Cosmologia elenă* (1929);
- *Doi oameni și o operă: Nicolae Xenopol, Stanislas Cihoski și Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București*, coautor cu Al. Averescu și Aureliu Eliescu, Neamț, Tipografia Mănăstirii Neamțu, 1929;
- *Carte de vizită adresată de Dimitrie Gusti lui G.T. Kirileanu*, 8 mai 1929, 1 filă (îi aduce la cunoștință că s-a votat cererea pentru catedra lui George Vâlsan), București, 1929;
- *Carte poștală ilustrată adresată de Dimitrie Gusti lui Tudor Vianu*, 31 martie 1929, 1 filă (îi urează sănătate), Iași, 1929;

- *Carte poștală ilustrată adresată de Dimitrie Gusti lui Tudor Vianu*, 6 septembrie 1929, 1 filă (îi trimite salutări din Karlsbad), Karlsbad, 1929;
- *Scrisoare adresată de Dimitrie Gusti lui G.T. Kirileanu*, 5 octombrie 1929, 1 filă (speră să se înființeze facultatea pe care o dorește Mihai Costăchescu), București, 1929;
- *Catalogul materialului sociologic privitor la cercetările întreprinse în anul 1929, între 15 iulie și 15 august, în comuna Drăguș, județul Făgăraș*, expus în sălile Seminarului, Universitatea din București, Seminarul de Sociologie, Etică și Politică de la Facultatea de Filosofie și Litere din București, conducător, București, Luceafărul, 1929;
- *Recensământul populației: principii și directive expuse delegaților regionali, județeni și municipali la conferința din 27 și 28 octombrie 1930*, coautor cu Emil Hațieganu, O. Onicescu..., București, Editura Direcțiunii Recensământului General al Populației, 1930;
- *Problema federației statelor europene*, București, Imprimeria Națională, 1930;
- *Scrisoare adresată de Dimitrie Gusti lui G.T. Kirileanu*, 15 iunie 1930, 1 filă (îl asigură că va avea grijă de doctoratului lui Lupu), București, 1930;
- *Curs de sociologie generală [pentru uzul studenților]*, București, Universitatea din București, Facultatea de Filosofie și Litere, 1931;
- *Îndreptar pentru studentul de la Facultatea de Filosofie și Litere din București*, coautor cu Marin Popescu-Spineni, București, Editura Facultății de Filosofie și Litere, 1931;
- *Curs de etică*, litografiat, îngrijit de D.C. Amzăr și Ernest Bernea, editat de Dem.N. Vasilescu, București, Facultatea de Filosofie și Litere, 1931-1932;
- *Sociologia. Schița unui sistem de sociologie* (1932);
- *Expoziția retrospectivă Paciurea*, noembrie-decembrie, Pavilionul Artelor [catalog], Ministerul Instrucției, Cultelor și Artelor, prefațator, București, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, 1932;
- *Catalogul bibliotecii populare*, cuvânt înainte, București, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, 1933;
- *Sociologia monografică, știință a realității sociale* (1934);
- *Idei călăuzitoare pentru munca culturală la sate* (1934);
- *Rapoartele Comisiunii de întocmire a programului, Partidul Național-Țărănesc*, articolul "Organizarea culturală", în colecția "Cercul de studii al Partidului Național Țărănesc", București, Institutul de Arte Grafice "Eminescu", 1934;
- *Un an de activitate la Ministerul Instrucției Cultelor și Artelor: 1932-1933*, București, Tipografia "Bucovina", 1934;
- *Teoria monografiei sociologice*, de Traian Herseni, în colecția "Sociologia României", 1, studiu introductiv, București, Editura Institutului Social Român, 1934;
- *Organizarea culturală*, raport prez. Comisiunii de întocmire a programului, București, Institutul de Arte Grafice "Eminescu", 1934?;

- *Sociologia militans*, vol. 1: *Introducere în sociologia politică*, în "Studii și cercetări", 3, București, Editura Institutului Social Român, 1934;
- *La monographie et l'action monographique en Roumanie, Conférences données à l'Université de Paris*, în colecția "Etudes de sociologie et d'ethnologie juridiques", 23, Paris, Les Editions Domat-Montchrestien, 1935;
- *Echipe studentești la sate: program de lucru - întâiul an 1934*, cuvânt introductiv, în colecția "Cartea Căminului cultural", București, Fundația Culturală Regală "Principele Carol", 1935;
- *Scrisoare adresată de Dimitrie Gusti lui Tudor Vianu*, 1 august 1935, 2 file (îi mulțumește pentru volumul dedicat, "Omagiu", cu prilejiul împlinirii a 25 de ani de învățământ universitar), Jáchymov, 1935;
- *Contribuțiuni la întocmirea programului Partidului Național Țărănesc*, articolul "Organizarea culturală", în colecția "Cercul de studii al Partidului Național Țărănesc", București, Institutul de Arte Grafice "Eminescu", 1935;
- *A II-a Expoziție a echipelor regale studentești*, Parcul Carol, Pavilionul Regal, catalog, în prefață: Cuvântarea Majestății Sale Regelui Carol II și Cuvântarea d-lui prof. D. Gusti, rostite la inaugurarea celei de a II-a Expoziții de lucru a Echipelor Studentești, 9 decembrie 1935, București, Fundația Culturală Regală "Principele Carol", 1936;
- *Scrisoare adresată de Dimitrie Gusti lui Tudor Vianu*, 31 iulie 1936, 1 filă (îi adresează condoleanțe cu ocazia decesului lui Alexandru Vianu, fratele lui Tudor Vianu), Carmen Sylva, 1936;
- *Elemente de sociologie cu aplicări la cunoașterea țării și a neamului nostru, pentru clasa VIII-a secundară*, coautor cu Traian Herseni, ed. a 2-a rev., București, Editura Autorilor Asociați, 1936;
- *Cunoașterea sociologică și acțiunea culturală. Însemnătatea lor pentru viața națională și de stat* (1936);
- *La sociologie des unites sociales* (1936);
- *Considerații în legătură cu un concurs universitar*, București, Institutul de Arte Grafice "Tiparul Universitar", 1936;
- *Les fondations culturelles royales de Roumanie*, communication a l'Academie des Sciences Morales et Politiques, Bucarest, Union des Fondations Culturelles Royales, 1936;
- *Temeiurile teoretice ale cercetărilor monografice* (1937);
- *Les fondations culturelles royales de Roumanie*, communication, Bucarest, Union des Fondations Culturelles Royales, 1937;
- *La pose de la première pierre du Pavillon de Roumanie (le 18 décembre 1936)*, discours prononcés par MM. D. Gusti, E. Labbé, P. Bastid et Victor Antonesco, Paris, Commissariat Général de Pavillon de Roumanie à L'Exposition Internationale, 1937;

- *Monografia unui sat: cum se alcătuiește, spre folosul căminului cultural*, de Henri H. Stahl, prefațator, în colecția "Cartea căminului cultural", 4, București, Fundația Regală "Principele Carol", 1937;
- *Enciclopedia României*, comitet de redacție: Dimitrie Gusti, Constantin Orghidan, Mircea Vulcănescu..., vol. 1: *Statul* (1938); vol. 2: *Țara Românească* (red.: N. Arcadian, Th. Bălan, Dan Botta...), 1938; vol. 3: *Economia națională: cadre și producție* (colab.: Gr. Antipa, N.P. Arcadian, Eugeniu Bădescu...), 1939; vol. 4: *Economia națională: circulație, distribuție și consum*, 1943, București, Imprimeriile Naționale, 1938-1943;
- *La sociologie et les sciences sociales* (1938);
- *Cunoaștere și acțiune în serviciul națiunii* (1939);
- *Știința națiunii* (2 vol., 1939);
- *Un sat dobrogean: Ezibei*, de C.D. Constantinescu-Mircești, prefațator, București, "Bucovina" I.E. Toroutiu, 1939;
- *The Royal Foundations of Rumania*, Bucarest, Prince Carol Royal Foundation, 1939;
- *Principiile și scopurile Serviciului Social*, în colecția "Biblioteca serviciului social", 1, București, Fundația Culturala Regala "Principele Carol", 1939;
- *Monografia unui sat: cum se alcătuiește, spre folosul căminului cultural*, de Henri H. Stahl, prefațator, în colecția "Cartea căminului cultural", București, Fundația Regală "Principele Carol", ed. a 2-a, 1939;
- *Cartea echipelor*, semnează: MS Regele Carol II, D. Gusti, H.H. Stahl, Octavian Neamțu, Anton Coșbuc, F. Popu, Sabin Manuilă, Al. Lascarov-Moldovanu, V. Sabău, Aurel S. Goia, A.I. Gheorghiu, Gh. Focșa, Valeriu Măgureanu, Gr. Popescu, I. Dobrinescu, Emanoil Bucuța, N.N. Popescu, I. Dejica, București, Fundația Culturală Regală "Principele Carol", 1939;
- *Carte de vizită adresată de Dimitrie Gusti lui G.T. Kirileanu*, 1 filă (îi transmite rugămintea de a-l primi pe Kirileanu, în interesul unor sate moldovenești), 1939;
- *Problema sociologiei* (1940);
- *Îndrumări pentru monografiile sociologice*, Biroul Cercetărilor Sociologice din Institutul de Științe Sociale al României, redactor științific, București, Institutul de Științe Sociale al României, 1940;
- *La Vie rurale en Roumanie*, XIVe congrès international de sociologie, Bucarest, études par: D. Gusti, N. Cornatzeano, Jean C. Vasiliu... [et al.], par Nicolae D. Cornățeanu, Bucarest, Imprimeria Națională, 1940;
- *Cunoaștere și acțiune în serviciul națiunii*, 2 vol., în colecția "Cartea echipelor", 1, Fundația Culturală Regală "Principele Carol", București, Luceafărul, 1940;
- *Cunoaștere și acțiune în serviciul națiunii*, în colecția "Studii și cercetări", 9, București, Institutul de Științe Sociale al României, 1940-1941;
- *La science de la réalité sociale: introduction à un système de sociologie d' éthique et de politique*, în colecția "Bibliothèque de philosophie contemporaine", Paris, Alcan Presses Universitaires de France, 1941;

- *Arbeiten des XIV Internationalen Soziologen Kongresses*, București, Band I-II, Vorwort: D. Gusti, Internationale Soziologenkongress, Internationales Soziologisches Institut, Rumänisches Institut für Sozialwissenschaft, 5 vol., în colecția "Schriften zur Soziologie, Ethik und Politik", Studien und Forschungen, 5, București, 1941;
- *Știința și pedagogia națiunii*, București, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, Imprimeria Națională, 1941;
- *60 sate românești, cercetate de echipele studențești în vara 1938 - anchetă sociologică*, condusă de Anton Golopenția și dr. D.C. Georgescu, prefațator, vol. 1-5, colecția "Sociologia României", București, Institutul de Științe Sociale al României, 1941-1942;
- *Legile unităților sociale*, București, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, Imprimeria Națională, 1943;
- *Filosofia valorii*, Petre Andrei, cuv. înainte, în colecția "Biblioteca de filosofie", București, Fundația Regele Mihai I, 1945;
- *Sate, orașe și regiuni cercetate de Institutul Social Român: 1925-1945*, în colecția "Biblioteca de sociologie, etică și politică", 5, de Lucia Apolzan, prefațator, București, Institutul Social Român, 1945;
- *Sociologia militans: cunoaștere și acțiune în serviciul națiunii*, vol. 1: *Cunoaștere*, în "Studii și cercetări", 3, București, Fundația Regele Mihai I, 1946;
- *Un an de activitate în afară de țară: crearea Institutului Social al Națiunilor*, București, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, Imprimeria Națională, 1947;
- *Scrisoare adresată de Dimitrie Gusti lui Tudor Vianu*, 1 august 1948, 2 file (îi relatează schimbările care au loc în viața culturală), București, 1948;
- *Scrisoare adresată de Dimitrie Gusti lui Tudor Vianu*, 13 noiembrie 1951, 2 file (îi mulțumește și-l felicită pentru traducerea piesei "Antoniou și Cleopatra" de W. Shakespeare), București, 1951;
- *Scrisoare adresată de Dimitrie Gusti lui G.T. Kirileanu*, 1 filă (îi relatează condițiile precare în care locuiește), București, 1952;
- *Pagini alese*, editor științific și prefațator Ovidiu Badina, editor științific Octavian Neamțu, București, Editura Științifică, 1965;
- *Sociologia*, studiu introd. Ovidiu Badina, texte stabilite, comentarii, note de Ovidiu Badina și Octavian Neamțu, București, Editura Acad. R.S. România, 1968;
- *Opere*, texte stab., note și coment. de Ovidiu Badina și Octavian Neamțu, cuv. înainte și introd. de Ovidiu Badina, 7 volume, București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1968-1993;
- *Scrieri pedagogice*, în colecția "Pedagogia secolului XX", st. introd. de Ion Berca, texte alese de Ion Berca și Octavian Neamțu, note și comentarii de Octavian Neamțu, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1973;
- *A szociológiai monográfia*, fordította Balázs Sándor, colecția "Téka", Bukarest, Kriterion, 1976;

- *Opere*, în colecția “Documente: Institute și programe românești de cercetare sociologică în perioada 1920-1955”, texte stabilite, comentarii, note și postfață de Ovidiu Bădina și Octavian Neamțu, glosar gustian, indice de materii și indice de nume de Ilie Sulea-Firu București, Editura Academiei R.S. România, 1977;
- *Studii critice*, coord. Henri H. Stahl, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1980;
- *Ritorica pentru tinerimea studioasă*, ed. îngrij., studiu introd., note și indice de nume Mircea Frinculescu, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1984;
- *Comunism, socialism, anarhism, sindicalism și bolșevism: clasificarea sistemelor privitoare la societatea viitoare*, cuv. înainte de Argentina Firuța, colecția “Opinii”, București, Editura Științifică, 1993;
- *Sociologia națiunii și a războiului*, ed. îngrijită de Ilie Bădescu, București, Editura Floare Albastră, 1995;
- *Opere: Despre cultură*, texte stabilite, adnotate, prefață, studiu introductiv, note și comentarii de Ovidiu Bădina, în colecția “Biblioteca de sociologie, etică și politică”, Buzău, Fundația “Dimitrie Gusti”, Biblioteca Județeană “V. Voiculescu”, 1996;
- *Sociologie juridică: culegere de texte*, st. introd., selectarea și sistematizarea textelor de Ion Vlăduț, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1997;
- *Știința realității sociale: o introducere*, vol. 1, București, Paideia, 1998;
- *Idealul etic și personalitatea*, ediția a 4-a revăzută și adăugită, București, Floare Albastră, 1998;
- *Monografia: teorie și metodă*, coautor cu T. Herseni, H.H. Stahl, în colecția “Fondul Restitutio”, București, Paideia, 1999;
- *Enciclopedia României*, cuv. înainte, prefațator Petru Rascanu, vol. 1: *Statul* (2000); vol. 2: *Județe și orașe* (2001), Iași, Alfa, 2000-2001;
- *Îndrumări pentru monografiile sociologice*, coautor cu Traian Herseni, pref. de Ioan Mihăilescu, ed. îngrij. și postf. de Septimiu Chelcea și Iancu Filipescu, în colecția “Biblioteca Institutului Social Român”, București, Editura Universității din București, 2002;
- *Sociologia: regulile metodei sociologice*, Emile Durkheim, îngrijire ediție, tradusă de C. Sudețeanu, București, Antet, 2004;
- *Sociologia războiului*, Iași, Tipo Moldova, 2007;
- *Știința națiunii și reforma politică*, cuv. înainte de Ion Bulei, ed. îngrij. de Marin Diaconu, în colecția “Biblioteca de politică românească”, București, Editura Institutului de Științe Politice și Relații Internaționale, 2008;
- *Cornova: 1931*, coautor cu N. Argintescu-Amza, Ernest Bernea..., ed. îngrij. de Marin Diaconu, Zoltán Rostás, Vasile Șoimaru, Chișinău, Quant, 2011;
- *Școala sociologică de la București: Considerații asupra unui sistem de sociologie, etică și politică*, București, Uniunea Scriitorilor din România, Fundația Culturală Secolul 21, 2012;

Publicații periodice:

➤ *Zimbrul*

- *Țiar cotidian, politic și economic*, dir. A. Fotino, redactor împreună cu T. Codrescu, Vasile Alexandrescu (Urechia), în colecția “Publicațiile Periodice Românești”, vol. I, Iași, Buciumul Român, 1850-1852;

➤ *Foiletonul Zimbrului*

- Supliment la “Zimbrul” (în colecția “Publicațiile Periodice Românești”, redactor împreună cu T. Codrescu, tom I, descriere bibliografică de Nerva Hodoș și Al. Sadi Ionescu, cu o introd. de Ioan Bianu, București, Librăriile Socec & Comp. și C. Sfetea, 1913), Iași, Buciumul Român, 1855-1856;

➤ *Revista literară și științifică*

- 15 febr.-15 mai 1876 (I), dir. B.P. Hașdeu, D. Brandză, redactor împreună cu E. Acolas, N. Chernbach, Gh. Cretzianu, N. Densusianu, M. Kogălniceanu etc. (în colecția “Publicațiile Periodice Românești”, tom I, descriere bibliografică de Nerva Hodoș și Al. Sadi Ionescu, cu o introd. de Ioan Bianu, București, Librăriile Socec & Comp. și C. Sfetea, 1913), București, Tip. Laboratorilor Români, 1876. La 1 iul. 1876, se contopește cu “Revista contemporană” și apare în locul lor “Revista contemporană literară și științifică”;

➤ *Discursuri de recepțiune*

- *Ființa și menirea academiilor*, discurs rostit la 10 iunie 1923, cu răspunsul d-lui Vasile Pârvan, în colecția “Discursuri de recepțiune”, 57, Academia Română, București, Cultura Națională, 1923;
- *Andrei Bârseanu și naționalismul*, discurs rostit în ședința solemnă la 9 iunie 1924 sub președinția de onoare a M.S. Regelui, de C. Rădulescu-Motru, cu răspuns de Dimitrie Gusti, în colecția “Discursuri de recepțiune”, LVIII, Academia Română, București, Cultura Națională, 1924;
- *Conflictul generațiilor și factorii progresului*, discurs rostit la 25 mai 1941 în ședință publică solemnă, de P.P. Negulescu, cu răspunsul d-lui Dimitrie Gusti, colecția “Discursuri de recepțiune”, Academia Română, 80, București, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, Imprimeria Națională, 1941;

➤ *Arhiva pentru știință și reformă*

- *Problema federației statelor europene*, Anexe: *Bibliografia critică a problemei paneuropene* (Romulus Cotaru), Documents relatifs a l’organisation d’un régime d’Union Fédérale Européenne, anul IX, nr. 1-3, București, Tip. “Reforma socială”, 1930;
- *Toma Garrigue Masaryk: o caracterizare*, o recenzie de Emanoil Bucuța, anul VI, nr. 1-2, București, Tip. “Reforma socială”, lipsă an (19--);

➤ *Brazda*

- Revistă lunară pentru răspândirea învățaturii, președinte, Universitatea Populară "Ialomița", dir. V.V. Stanciu, Călărași; București, Tip. "Curierul Juridic", 1927-1928;

➤ *Buletinul informativ, științific și administrativ*

- Buletin informativ, științific și administrativ, Academia Română, Consiliul Național de Cercetări Științifice, D. Gusti, Tr. Savulescu, București, Imp. Națională, 1948;

➤ *Studii europene*

- *Europa în gândirea românească interbelică*, o antologie de Ovidiu Pecican (articolul *Problema federației europene*), în colecția "Studii europene", 16, Iași, Institutul European, 2008;

➤ *Analele Academiei Române*

- *Problema sociologiei: sistem și metodă - trei comunicări*, în "Analele Academiei Române. Memoriile Secțiunii Istorice", Seria 3, Tom. 22, Mem. 21-23, București, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, Imprimeria Statului, 1940;

➤ *Revista Româno-Americană*

- Organul Societății Amicii Statelor Unite, revistă pentru cunoașterea Statelor Unite în România și pentru dezvoltarea relațiilor româno-americane, director, București, Imprimeria "Tiporex", 1945-1947, 1998- (În perioada 1925-1932 a apărut la New York, cu titlul: *Romania: a quarterly review*; din 1998, editor: Asociația "Amicii Statelor Unite");

➤ *Sociologie românească*

- Revistă fondată în 1936, Asociația Română de Sociologie, director fondator, red.-șef Dumitru Sandu, București, Asociația Română de Sociologie (ASR), 1999-. (Între 1972-1989, cu titlul: "Viitorul social"; între anii 1996-1999 a fost editată de Academia Română; din 2003 resp. și Universitatea București. Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, Institutul Social Român în colaborare cu Grupul editorial Tritonic; include și "Revista de cercetări sociale");

➤ *La République Française*

- "Toward a realistic and scientific conception of peace", in English version, Vol. III, No. 9, September 1946, New York, Fischer Press, 1946;
- "Vers une conception réaliste et scientifique de la paix", Vol. III, No. 9, 1946.

Bibl.: Dorina N. Rusu, *Dicționarul membrilor Academiei Române, 1866-2010*, ediția a IV-a revăzută și adăugită, Editura Enciclopedică, București, 2010; V. Malinschi, *Economiștii la Academia Română, Evocări și restituiri*, vol. II, Editura Academiei Române, București, 1991; *Oameni de seamă – economiști*, Academia Oamenilor de Știință din România, colecția "Reconstituiri", Editura Mica Valahie, București, 2013; <http://www.biblacad.ro>; <http://cacheprod.bcub.ro>; <http://opac.biblioteca.ase.ro>; <http://www.bnr.ro>; <http://aleph500.biblacad.ro>.

HARET, Spiru C.

(15 februarie 1851, Iași - 17 decembrie 1912, București),
matematician, sociolog, pedagog și om politic.

Membru titular - 31 martie 1892
(membru corespondent - 3 iulie 1879).
Vicepreședinte al Academiei Române
(23 martie 1904 - 18 aprilie 1907).

Studii: Studii liceale (1862-1869) și universitare (Facultatea de Științe, Secția fizico-matematici, 1869-1874) la București, în 1874 luându-și licența în matematici. Și-a continuat specializarea la Paris, unde și-a trecut din nou licența în matematici (1875) și în științe fizice (1876). În 1878 a susținut la Sorbona teza *Sur l'invariabilité des grands axes des orbites planetaires*, luându-și doctoratul în matematici, fiind cel dintâi român doctor în matematici la Sorbona.

Carieră: A fost profesor suplinitor la Gimnaziul "Mihai Bravul", apoi profesor la Catedra de mecanică rațională de la Facultatea de Științe din București (1878-1910); paralel, a predat matematicile la Seminarul "Nifon", mecanica rațională la Școala de Artilerie și Geniu (1888), algebra superioară și geometria analitică la Școala de Poduri și Șosele din București (1882-1910). A ocupat un loc important în ierarhia instituțiilor de conducere, organizare și orientare a școlilor din România: membru în Consiliul permanent de instrucțiune, inspector general al școlilor (1883-1884), secretar general al Ministerului Instrucțiunii (1885-1888), ministru al Instrucțiunii și Cultelor (1897-1899, 1901-1904, 1907-1908, 1908-1909, 1909-1910). A fost considerat drept sufletul școlii românești. De numele său sunt legate elaborarea și aprobarea legilor învățământului secundar și superior și a învățământului profesional, organizarea școlară cu tendințe practice, organizarea învățământului secundar, a învățământului meseriilor și a agriculturii la sate, organizarea pe baze științifice a școlii primare, introducând pentru prima oară obligativitatea învățământului primar și aceleași programe școlare la sate și la orașe, dezvoltarea educației fizice și a culturii muzicale în școli etc. în 1905 a fondat "Revista generală a învățământului".

Pentru meritele sale, Uniunea Internațională Astronomică a atribuit numele său unui crater de pe fața invizibilă de pe Pământ a Lunii (1976). A fost distins cu Coroana Italiei (1903) și Legiunea de Onoare (1908).

Operă: În domeniul științific a publicat, în 1910, *Mecanica socială*, prin care a pus, pentru prima dată în România, problema introducerii unor metode matematice la studiul fenomenelor vieții sociale. A încercat o apropiere între mecanică și sociologie, reprezentarea fenomenelor sociale fiind făcută prin curbe continue, modelarea mecanică adoptând modelul newtonian și introducând principiul efortului minim în activitățile sociale cu scopul de a se obține un randament cât mai mare cu un efort cât mai mic. A depus o intensă activitate pentru introducerea noului calendar, pentru realizarea recensământului din 1913 după metode științifice etc. A avut și preocupări în domeniul astronomiei.

Publicații:

- *Despre accelerațiunea seculară a mișcării medii a Lunii*, 1880;

- *Raport Adresat M.S. Regelui asupra Activității Ministerului Instrucțiunii Publice*, București, 1903;
- *Chestia țărănească*, București, Institutul de Arte Grafice Carol Göbl, 1907;
- *Mecanica socială*, 1910;
- *Pata cea mare roșie de pe planeta Jupiter*, 1912.

Bibl.: Dorina N. Rusu, *Dicționarul membrilor Academiei Române, 1866-2010*, ediția a IV-a revăzută și adăugită, Editura Enciclopedică, București, 2010; Acad. Vasile Malinschi, *Economiști la Academia Română*, II, București, 1991;

HASDEU, Bogdan Petriceicu

(26 februarie 1838, Cristinești-Hotin, azi Ucraina-25 august 1907, Câmpina, jud. Prahova),
filolog, scriitor, folclorist, istoric și publicist.

Membru titular al Societății Academice Române - 13 septembrie 1877.

**Vicepreședinte al Academiei Române (18 martie 1885 - 5 aprilie 1886;
28 martie 1887 - 16 aprilie 1888; 1 aprilie 1889 - 1 aprilie 1892).**

Studii: A urmat cursurile colegiilor din Vinița, Rovno și Camenița, ale Liceului din Chișinău și ale Universității din Harkov (1852-1854), unde a studiat dreptul și a audiat prelegeri de filologie și istorie.

Carieră: În 1854 s-a angajat în regimentul de husari al contelui J. Radețki, luând parte, pentru scurt timp, la Războiul Crimeii. A demisionat curând din armată (1857); s-a stabilit definitiv în România, mai întâi la Iași (până în 1863), unde a fost custode al Bibliotecii Școalelor, profesor de istorie, geografie și statistică, apoi la București, a fost profesor de filologie comparată, "îmbrățișând limbile sanscrită, zendică, armeană, elenă, latină, albaneză, celtică, germanică, slavică și limbile romanice, toate în raport cu limba română" la Universitatea din București, director al Arhivelor Statului (1876-1900).

Membru al Academiei Imperiale de Științe din St. Peterburg, al Academiei Regale din Belgrad, al Societății de Lingvistică din Paris, al Societății Neolingvistice Americane din Baltimore, al Societății Academice din Sofia, membru de onoare al Academiei de Științe din New York etc. A fost distins cu Marea Medalie de aur pentru Istoria Națională (1873).

Operă: A desfășurat o bogată activitate publicistică; a scos o serie de publicații: "România" (1858-1859), "Foaia de Storiă Română" (1859), "Foița de Istorie și Literatură" (1860), "Din Moldova", devenită apoi "Lumina" (1862-1863), "Aghiută" (1863-1864), "Satyrul" (1866), "Traian (1869-1870)", "Columna lui Traian" (1870-1877, 1882-1883), "Revista Nouă" (1887-1895); a fost director la "Foaia Societății «Românismul»" și la "Revista Literară și Științifică"; a colaborat la numeroase publicații ale vremii. Personalitate enciclopedică a culturii române, dominând, prin vocația universalității, a doua jumătate a sec. XIX, a lăsat însemnate contribuții în istorie, filologie și literatură. În 1864 i s-a încredințat editarea "Arhivei Istorice a României", publicând, în cele trei tomuri, numeroase documente de cultură veche românească. Bogatul material documentar adunat din țară și din străinătate l-a folosit în lucrările sale de istorie și de filologie, proiectate la dimensiuni impresionante. Îi revine meritul de a fi așezat pe baze științifice filologia românească. A relevat fondul autohton al limbii române: *Principie de lingvistică*, cea dintâi sinteză românească a disciplinei, inițiind pentru prima dată anchetele dialectale de la noi; *Cuvente den bătrâni* (2 vol.), lucrare distinsă cu Premiul "Heliade-Rădulescu" al Academiei Române. Lucrarea fundamentală în domeniul lingvisticii este *Etymologicum Magnum Romaniae*, pe care a proiectat-o la proporții grandioase, ca un tezaur de cunoștințe lingvistice, filologice, folcloristice, istorice, geografice, literare, din care însă nu a reușit să realizeze decât trei volume și introducerea la cel de-al patrulea. A lăsat și lucrări în proză, poezie, teatru. După moartea fiicei sale Iulia, a avut și preocupări de filosofie spiritistă (volumul *Sic cogito*, 1892).

Publicații:

- *Luca Stroici, părintele filologiei latino-romane*, București, 1864;

- *Filosofia portretului lui Țepeș. Schiță iconografică*, București, 1864;
- *Studie critice asupra istoriei romane. Câteva analize literare externe (Raicevich, Wolf, Palanzov, Crusius, Eutropius, Gorczyn)*, București, 1864;
- *Micuța. Trei zile și trei nopți din viața unui student*, București, 1864;
- *Ioan Vodă cel Cumplit. Aventurile, domnia, resbelele, moartea lui; rolul său în istoria universală și în viața poporului român*, București, 1865;
- *Trei evrei: jupânul Shylok al lui Shakespeare, domnul Gobseck al lui Balzac și jupânul Moise al lui Alecsandri*, București, 1865;
- *Răzvan Vodă*, ed. II, București, 1867;
- *Răzvan și Vidra*, ed. III, București, 1869;
- *Oda la boieri. 1848-1869*, București, 1869;
- *Poezie*, București, 1873;
- *Istoria critică a românilor. Pământul Terrei Românești*, I, București, 1873;
- *Principie de filologia comparativă ario-europeană, cuprinzând grupurile indo-perso-tracic, greco-italo-celtic și leto-slavo-germanic, cu aplicațiuni la istoria limbei române*, tom I, București, 1875;
- *Fragmente pentru istoria limbei române. Elemente dacice*, București, 1876;
- *Histoire critique des Roumains. La Valachie jusqu'en 1400*, ed. entièrement refondue, traduit du roumain sous les yeux de l'auteur par Frederic Dame, Bucarest, 1878;
- *Zana Filma. Geții și gepizii în Dacia*, București, 1878;
- *Cuvente den bătrâni*: I, *Limba vorbită între 1550-1600. Studiu paleografico-linguistic*, București, 1878; II, *Cărțile poporane ale românilor în sec. al XVI-lea. Studiu de filologie comparativă*, București, 1879; III, *Istoria limbei române, partea I: Principe de lingvistică*, București, 1881;
- *Obiceiuri juridice ale poporului român. Programa*, București, 1878;
- *Trei crai de la Răsărit*, București, 1879;
- *Românul stă bine înfipt în ambele Dacii, în Album macedo-român*, București, 1880;
- *Psaltirea*, publicată românește la 1577 de Diaconul Coresi, reprodusă cu un studiu bibliografic și un glosar comparativ de B.P. Hasdeu, I, București, 1881;
- *Din istoria limbei române*, București, 1883;
- *Olteneștele. Patru discursuri: Originile Craiovei: Hrist și Tudor Vladimirescu*, Craiova, 1884; *Sur les elements tures dans la langue roumaine*, București, 1885; *Etymologicum Magnum Romaniae*, I-IV, București, 1886-1898; *Sic cogito. Ce e viața? Ce e moartea? Ce e omul?*, București, 1892;
- *"Eine Trilogie": O istorie germană a literaturii române*, coautor cu L. Săineanu, G. Ionescu-Gion, București, 1892;
- *Sarcasm și ideal. 1887-1896. Ultimii nouă ani de literatură*, București, 1897;
- *Papa de la Neva*, București, 1901;

- *O nevestă româncă în traiul pământesc și în viața după moarte. O conferință academică și mai multe ședințe extraacademice*, București, 1903;
- *Ursita*, pref. de I. Dragomirescu, București, 1910;
- *Cuvente den bătrâni, texte alese*, cu o introducere și note de J. Byck, București, 1937;
- *Scrieri literare, morale și politice*, I-II, ed. critică, cu note și variante de M. Eliade, București, 1937;
- *Ioan Vodă cel Cumplit (1572-1574)*, ed. comentată de C. Chitimia, Craiova, 1942;
- *Scrieri literare*, ed. îngrijită de A. Rusu, pref. de G. Munteanu, București, 1960;
- *Articole și studii literare*, ed. îngrijită și pref. de C. Măciucă, București, 1961;
- *Scrieri alese*, ed. îngrijită de J. Byck, pref. de G. Munteanu, București, 1968;
- *Etymologicum Magnum Romaniae*, I-II, ed. îngrijită de A. Rusu, pref. P. Cornea, București, 1970;
- *Răzvan și Vidra*, postfață de C. Măciucă, București, 1971;
- *Etymologicum Magnum Romaniae*, I-II, ed. îngrijită și studiu introductiv de Gr. Brâncuș, București, 1972-1976;
- *Răzvan și Vidra. Trei crai de la Răsărit*, pref. de M. Dragan, București, 1973;
- *Duduca Mamuca*, ed. îngrijită și pref. de G. Seuleanu, Cluj, 1973;
- *Scrieri istorice*, I-II, ed. îngrijită și pref. de A. Sacerdoteanu, București, 1973;
- *Sarcasm și ideal*, ed. îngrijită și postfata de M. Zaciu, București, 1975;
- *Correspondența B.P. Hasdeu-Iulia Hasdeu*, în *Documente și manuscrise*, publicate, adnotate și comentate de P. Cornea, Elena Piru, Roxana Sorescu, vol. III, București, 1976;
- *Studii de folclor*, ed. îngrijită și note de N. Bot, pref. de Ov. Barlea, Cluj-Napoca, 1978;
- *Teatru*, cuvânt înainte de C. Cubleşan, Cluj-Napoca, 1982;
- *Cuvente den bătrâni*, ed. îngrijită, studiu introductiv și note de G. Mihăilă, 1983-1984;
- *Istoria critică a românilor*, studiu introductiv și note de M. Neagoe, ed. îngrijită și studiu introductiv de Gr. Brâncuș, București, 1984;
- *Răzvan și Vidra. Trei crai de la Răsărit*, București, 1985;
- *Scrieri filosofice*, ed. îngrijită, selecția textelor, studiu introductiv, note și comentarii însoțite de o terminologie filosofică hasdeană de V. Vetisanu, București, 1985;
- *Opere*, I, *Poezii*, ed., note, comentarii, variante și indici de S. Ilin, studiu introductiv de George Munteanu, trad. versurilor de Raluca Tulbure și Victor Tulbure, București, 1986-1998;
- *Studii de lingvistică și filologie*, I-II, ed. îngrijită, studiu introductiv și note de Gr. Brâncuș, București, 1988;
- *Scrieri literare*, postfață și bibliografie de P. Cornea, București, 1989;
- *Istoria toleranței religioase în România*, ed. și pref. de S. Ilin, București, 1992;

- *Poezie, proza, dramaturgie*, Chișinău, 1997;
- *Răzvan și Vidra, poemă dramatică în cinci cânturi*, postfață, tabel cronologic și aprecieri critice de C. Mohanu, București, 1998.

Bibl.: Dorina N. Rusu, *Dicționarul membrilor Academiei Române, 1866-2010*, ediția a IV-a revăzută și adăugită, Editura Enciclopedică, București, 2010; V. Malinschi, *Economiștii la Academia Română, Evocări și restituiri*, vol. II, Editura Academiei Române, București, 1991;

IANCU, Aurel Gh.

(n. 17 decembrie 1928, Răcoasa, jud. Vrancea), economist.

Membru titular - 21 decembrie 2001

(membru corespondent - 12 noiembrie 1993).

**Vicepreședinte executiv al Secției de științe economice,
juridice și sociologie (2001-2006).**

**Discurs de recepție: *Nicholas Georgescu-Roegen -
întemeietor de școală economică* (3 iunie 2009).**

Studii: Studii liceale la Focșani și universitare (Facultatea de Economie Generală) la București. Și-a continuat specializarea în SUA, la Massachusetts Institute of Technology (1970/1971). În 1973 a devenit doctor în economie.

Carieră: După terminarea studiilor universitare a ocupat diferite funcții: economist-analist la Ministerul Industriei Grele (1953-1959); cercetător principal și șef de sector la Institutul de Cercetări Economice (1960-1976); cercetător principal și director științific la Institutul de Economie Industrială (1977-1993); cercetător științific gr. I și șeful Departamentului de cercetări complexe al Institutului Național de Cercetări Economice (din 1993). Din 1983 este consultant științific ONU în probleme de repartitie a veniturilor și de mecanism economic; în 1985 a fost cooptat cadru didactic asociat la Academia de Studii Economice din București și în 1990, profesor asociat la Universitatea Ecologică din București. A desfășurat o intensă activitate științifică în domenii diverse ale științelor economice: modelarea economico-matematică, eficiența economică, creșterea economică, economia resurselor, economia mediului înconjurător, teoria relațiilor economice internaționale, echilibrul economic, structura economică, integrarea economică, interdisciplinaritatea în științele economice, teoria politicii economice, convergența economică, financiarizarea economiei și instabilitatea financiară, austeritatea și consolidarea fiscală.

Coordonator al unor programe fundamentale ale Academiei Române: "Probleme ale Integrării României în Uniunea Europeană" (ESEN 2, 2001-2002) și "Strategia privind dezvoltarea și ridicarea competitivității economiei României" (ESEN 3, 2003-2004); coordonator al colecției "Opere complete" (7 vol. și 11 cărți) ale economistului Nicholas Georgescu-Roegen. A realizat și a coordonat proiecte de cercetare finanțate de instituții internaționale (ONU, Banca Mondială, Comisia Europeană). A participat cu comunicări la conferințe și colocvii internaționale și a făcut vizite de studii și documentare în SUA, Marea Britanie, Rusia, Republica Cehă, Ungaria, Germania, Italia ș.a. Este membru în colegiile de redacție ale unor publicații științifice de profil: "Romanian Economic Review", "Romanian Journal of Economic Forecasting", "Theoretical and Applied Economics", "Review of Economic & Business Studies", "Oeconomica". Membru în International Society for the New Ideas - New York și International Society of Natural Resources, New York, membru fondator al Asociației Generale a Economistilor și al Societății Române a Economistilor, membru al Consiliului științific al Institutului Național de Cercetări Economice al Academiei Române, președinte al Consiliului Național de Statistică, președinte al Consiliului director al Fundației "Elias". Cartea *Eficiența economică maximă. Metode de modelare* (1972) a fost distinsă cu Premiul "Petre S. Aurelian" al Academiei Române. A fost distins cu Ordinul Național "Serviciul Credincios" în grad de Comandor (2000).

Operă: A publicat peste 400 de articole și studii, precum și 21 de cărți.

Publicații:

- *Eficiența economică maximă: metode de modelare*, în colecția "Creșterea economică", București, Editura Politică, 1972;
- *Modele de creștere economică și de optimizare a corelației dintre acumulare și consum*, în colecția "Bibliotheca oeconomica", 29, București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1974;
- *Creșterea economică și resursele naturale*, București, Editura Politică, 1976;
- *Contribuții la metodologia de prognoză a costurilor de producție*, cuv. înainte, sub red. Ilie Marinescu, în colecția "Biblioteca economică", 31, București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1976;
- *Creșterea economică și mediul înconjurător*, București, Editura Politică, 1979;
- *Legea entropiei și procesul economic*, de Nicholas Georgescu-Roegen, studiu introductiv împreună cu Gh. Mihoc, B. Zaharescu, trad. Georgeta Bolomey, în colecția "Idei contemporane", București, Editura Politică, 1979;
- *Consumul energetic și structura producției*, coautor cu Radu Burbea, Mihai Ion ș.a., București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1979;
- *Resursele și structura industriei: elemente metodologice și de analiză economică*, coordonator, autori: Vasilie Bogdan, Alexandru Mihăilescu și Mihail Giuvelea, București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1980;
- *The Dynamics of the Interrelationship between Economic and Social Development Rate and Energy Consumption*, coautor cu Călin Mihăileanu, M. Pop..., 11th World Energy Conference, Vol. 2, 8-12 Sept., München, 1980;
- *Schimbările economice internaționale: o analiză critică a teoriei înzestrării națiunilor cu factori de producție*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1983;
- *Structura economiei și sistemul industrial: modernizare și adaptare*, coordonator, autori: Alexandru Mihailescu și Mihail Gondos... [et al.], București, Editura Politică, 1986;
- *Tratat de economie*, vol. 3: *Piață, concurență, monopol*, București, Expert, 1992;
- *Tratat de economie*, vol. 1: *Știința economică și interferențele ei*, București, Editura Economică, 1993;
- *Tratat de economie*, vol. 3: *Piață, concurență, monopol*, București, Editura Economică, 1993;
- *Tratat de economie*, vol. 5: *Bazele teoriei politicii economice*, București, Editura Economică, 1993;
- *Opere complete*, Nicholas Georgescu-Roegen, vol. 1: *Omul și opera*, coordonator, pref. trad. Gheorghe Dolgu, București, Expert, 1996;
- *Opere complete*, Nicholas Georgescu-Roegen, vol. 2: *Economia României. Economie națională. Economie agrară. Demografie*, coordonator, ed. Gheorghe Dolgu, București, Expert, 1996;

- *Tratat de economie*, vol. 5: *Bazele teoriei politicii economice*, București, All Beck, IRLI, 1998;
- *Opere complete*, Nicholas Georgescu-Roegen, vol. 3, cartea 1: *Metoda statistică: elemente de statistică matematică*, coordonator, pref. Octav Onicescu; cartea 2: *Statistica și matematica: cercetări de statistică și economie aplicată*, coordonator, îngrij. vol. și trad. Cornelia Scutaru, în colecția "Biblioteca Băncii Naționale", 13, București, Expert, 1998;
- *Bazele teoriei politicii economice*, București, Editura All Beck, 1998;
- *Opere complete*, Nicholas Georgescu-Roegen, vol. 4: *Economie analitică*, Cartea I: *Teme și probleme*, coordonator cu Liviu Groza, ed. Ludovic Tovissi, București, Expert, 2000;
- *Opere complete*, Nicholas Georgescu-Roegen, vol. 4: *Economie analitică*, Cartea II: *Articole, studii, recenzii*, coordonator cu Liviu Groza, ed. Lucian-Liviu Albu, București, Expert, 2000;
- *Politică și economie: repere ale unui sistem economic performant*, București, Centrul Român de Economie Comparată și Consensuală, 2000;
- *Investițiile străine directe în România*, Ion E. Anghel, prefațator, București, Editura Expert, 2002;
- *Liberalizare, integrare și sistemul industrial*, București, Editura Expert, 2002;
- *Liberalization, integration and the industrial system*, Bucharest, Romanian Academy, The Romanian Centre for Consent and Compared Economics, 2002;
- *Dezvoltarea intensivă și specializarea națiunilor: scrieri alese*, București, Editura Economică, 2003;
- *Decalaje și convergențe tehnologice între țările europene centrale și cele periferice*, București, Editura Academiei Române, 2003;
- *Factorii naturali geografici ai României*, București, Editura Academiei Române, 2003;
- *Dezvoltarea economică a României: competitivitatea și integrarea în Uniunea Europeană*, coordonator, pref. de Eugen Simion, vol. 1-2, București, Editura Academiei Române, 2003-2005;
- *Finanțarea activităților de protecție a mediului: între teorie și practică*, Victor Platon, prefațator, București, Editura Economică, 2004;
- *Alianțele științifice și tehnologice*, București, Editura Academiei Române, 2005;
- *Industriile strategice și criteriile de determinare*, București, Editura Academiei Române, 2005;
- *Opere complete*, Nicholas Georgescu-Roegen, vol. 6, Cartea I: *Energia, resursele naturale și teoria economică*, coordonator, ed. Hildegard Puwak, București, Expert, 2006;
- *Cunoaștere și inovare: o abordare economică*, București, Editura Academiei Române, 2006;
- *Problema convergenței economice*, București, Academia Română, Institutul Național de Cercetări Economice, 2007;

- *Reforma și vizibilitatea cercetării românești*, București, Academia Română, Institutul Național de Cercetări Economice, 2007;
- *Societatea și economia bazate pe cunoaștere: provocări și oportunități pentru România: Probleme actuale privind convergența economică și societatea bazată pe cunoaștere*, coordonator cu Marta-Christina Suciu, autori: Luminița Daniela Constantin, Gabriela Drăgan, Raluca Ipate, București, ASE, 2008;
- *Riscul în economie. Aplicații în domeniul financiar-bancar*, Gabriela Cornelia Piciu, prefațator, București, Editura Economică, 2008;
- *Convergența instituțională și integrarea în UE*, București, Editura Academiei Române, 2008;
- *Convergența nominală*, București, Editura Academiei Române, 2008;
- *Convergența reală*, București, Editura Academiei Române, 2008;
- *Convergența economică*, coordonator cu Moisă Altăr, postf. Constantin Ionete, Dan Olteanu, Steliana Sandu, vol. 1-2, București, Editura Academiei Române, 2008-2009;
- *Economic convergence*, coordonator cu Moisă Altăr, postf. Constantin Ionete, Dan Olteanu, Steliana Sandu, Vol. 1-2, Bucharest, The Publishing House of the Romanian Academy, C.H. Beck, 2008-2009;
- *Opere complete*, Nicholas Georgescu-Roegen, vol. 5, *Legea entropiei și procesul economic*, coord. generală, ed. Vasile Dogaru, trad. Georgeta Bolomey. ed. a 3-a, București, Expert, 2009;
- *Opere complete*, Nicholas Georgescu-Roegen, vol. 7, Cartea I: *Epistemologia roegeniană*, coordonator, trad. Gheorghe Dolgu, ed. Valeriu Ioan-Franc, București, Expert, 2009;
- *Nicholas Georgescu-Roegen: întemeietor de școală economică*, ed. Valeriu Ioan-Franc, București, Academia Română, 2009;
- *Calcul de regresie privind convergența și evidențierea contribuției factorului instituțional*, coautor cu Eugen Ștefan Pecican, Dan Constantin Olteanu, București, Editura Academiei Române, 2009;
- *Industriile strategice: criterii de determinare, politici de susținere*, București, Editura Academiei Române, 2009;
- *Modelul endogen și problema convergenței economice*, București, Editura Academiei Române, 2009;
- *Transition, integration and convergence: the case of Romania*, ed. Valeriu Ioan-Franc, București, Academia Română, Institutul de Cercetări Economice "Costin C. Kirițescu", Expert, 2010;

Publicații periodice:

➤ Studii de economie industrială

- *Dezvoltarea în perspectivă a ramurilor industriale: elemente metodologice și de analiză economică*, uz intern, dir. adj., dir. Corneliu Russu, București, nr. 20, 1981;

- *Eficiența economică a utilizării și a modernizării capacităților de producție. Mari consumatoare de energie din industria construcțiilor de mașini*, uz intern, dir. adj., dir. Corneliu Russu, șef sector Aureliu Ionescu, București, nr. 21, 1981;
- *Implicații economice ale modificării randamentelor energetice în extracția petrolului, a cărbunelui și în producerea energiei electrice*, uz intern, dir. adj., dir. Corneliu Russu, șef sector Radu Burbea, București, nr. 23, 1981;
- *Nivelul tehnic al produselor industriale și progresul economic*, dir. adj., dir. Corneliu Russu, șef sector Dan Sava, București, nr. 25, 1982;
- *Investițiile și utilizarea factorilor de bază ai procesului investițional*, uz intern, dir. adj., dir. Corneliu Russu, șef sector Aureliu Ionescu, București, nr. 29, 1982;
- *Tendențe ale evoluției cantitative și structurale a producției principalelor grupe de produse în ramuri ale industriei grele în țara noastră și pe plan mondial*, uz intern, dir. adj., dir. Corneliu Russu, șef sector Dan Sava, București, nr. 31, 1982;
- *Determinarea evoluției investițiilor în industrie luând în considerare modificarea nivelelor și structurii producției, precum și creșterea eficienței economice a utilizării fondurilor fixe, cu aplicație în industria chimică*, uz intern, coord. și dir. adj., dir. Corneliu Russu, șef sector Mihail Giuvelea, București, nr. 34, 1983;
- *Creșterea eficienței utilizării capacităților de producție în industrie*, coordonator, București, nr. 55, 1985;
- *Implicații economice ale valorificării zăcămintelor de resurse minerale și energetice cu conținut scăzut de substanțe utile și condiții dificile de extracție*, coordonator, București, nr. 56, 1985;
- *Creșterea productivității muncii în unele domenii ale industriei construcțiilor de mașini*, uz intern, coordonator, București, nr. 67, 1986;
- *Atragerea în circuitul economic a zăcămintelor minerale cu conținut scăzut de elemente utile și obținerea eficientă a unor resurse regenerabile*, uz intern, dir. adj. științific, dir. Corneliu Russu, șef sector Ștefan Răgălie, București, 1986;
- *Reducerea costurilor de producție și gospodărirea fondurilor de investiții în vederea creșterii eficienței economice în industrie, cu referire la industria construcțiilor de mașini*, București, nr. 73, 1987;

➤ **Programul ESEN-2 Un proiect deschis (coordonator, 40 de volume)**

- *Issues on Romania's integration into the European Union. Requirements and evaluation. The official launching of the research programme*, coordonator cu Eugen Simion, Caiet nr. 1, București, National Institute of Economic Research, 2001;
- *Probleme ale integrării României în Uniunea Europeană. Cerințe și evaluări. Lansarea oficială a programului de cercetare*, coordonator cu Eugen Simion, Caiet nr. 1, București, Institutul Național de Cercetări Economice, 2001;
- *Liberalizare, integrare și sistemul industrial*, Caiet nr. 27, București, Academia Română, Secția de Științe Economice, Juridice și Sociologie, Institutul Național de Cercetări Economice, Centrul de Informare și Documentare Economică, 2002;

➤ **Working Papers**

- *Tipurile de convergență: convergența instituțională*, București, Academia Română, Institutul Național de Cercetări Economice, nr. 1, 2007;
- *Convergența nominală*, București, Granada, nr. 2, 2007;
- *Convergența reală și integrarea*, București, Granada, nr. 3, 2007;
- *Problema convergenței economice*, București, Academia Română, Institutul Național de Cercetări Economice, nr. 4, 2007;
- *Reforma și vizibilitatea cercetării românești*, București, Academia Română, Institutul Național de Cercetări Economice, nr. 5, 2007;
- *Modelul endogen și problema convergenței economice*, București, Granada, nr. 11, 2008;
- *Ipoteze și modele de determinare a convergenței economice multifactoriale*, București, Granada, nr. 18, 2008;

➤ **Economistul**

- *Drumul spre modernizarea rapidă a României*, v. 14, nr. 1608 (aprilie 2004), p. 3;

➤ **Revue Roumaine des Sciences Sociales**

- *Price Modelling*, în *Série de Sciences Économiques*, Tome 16, No. 2, București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1972;
- *Prognozirovaniye proizvodstvennih rashodov*, în *Série de sciences économiques*, Tome 18, No. 1, București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1974;
- *Croissance économique, environnement et instruments d'harmonisation*, în *Série des sciences économiques*, Tome 20, No. 2, juillet-décembre (p. 187-197), București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1976;
- *Factor Endowment and Industrial Structure*, în *Série des Sciences Économiques*, Tome 23, No. 1, Janvier-Juin, București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1979;
- *On the Development of the Energy System and Energy Conservation (with reference to Romania's Economy)*, în *Série des Sciences Économiques*, Tome 25, No. 1-2, Janvier-Décembre, București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1981;
- *Classical Theory of Comparative Advantage. Merits and Limits*, în *Série des Sciences Économiques*, Tome 28, No. 2, juillet-décembre, București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1984;
- *Environment and the quality of life*, în *Série des Sciences Économiques*, Tome 29, No. 2, Juillet-Décembre, București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1985;
- *Income Distribution in Romania: policies and programmes*, în *Série des Sciences Économiques*, Tome 30, No. 1-2, Janvier-Décembre, București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1986;

- *Role and functioning of the enterprise in Romania*, în *Série de sciences économiques*, Tome 33, No. 1, Janvier-Juin (p. 3-24), București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1989;

➤ *Romanian Economic Review (Revue Roumaine des Sciences Économiques)*

- *Nicholas Georgescu-Roegen - a great Romanian scholar*, Tome 38, No. 2, Juillet-Décembre, București, Editura Academiei Române, 1994;
- *The reform crisis transition as an institutional change process*, Tome 40, No. 1, Janvier-Juin, București, Editura Academiei Române, 1995;
- *The state during the transition period*, Tome 40, No. 2, Juillet-Décembre, București, Editura Academiei Române, 1995;
- *Strategic Industries and Selection Criteria*, Tome 47, No. 1-2, Janvier-Décembre, București, Editura Academiei Române, 2002;

➤ *Academica*

- *Gromoslav Mladenatz - reputat economist*, coautor cu Iulian Văcărel, nr. 12, 2001;

➤ *Probleme economice*

- *Centenar Nicholas Georgescu-Roegen*, coautor cu Mariana Nicolae, București, Centrul de Informare și Documentare Economică, vol. 252, 2007;

Coordonare teze de doctorat:

- *Competitivitatea economiei românești în condițiile integrării*, Mihaela-Nona Chilian, București, 2010;
- *Subsidiaritatea și coeziunea în construcția instituțională a Uniunii Europene*, Cristian Ene Corbeanu, București, 2011;

Bibl.: Dorina N. Rusu, *Dicționarul membrilor Academiei Române, 1866-2010*, ediția a IV-a revăzută și adăugită, Editura Enciclopedică, București, 2010; Aurel Iancu, *on his 80 Birthday*, în "Romanian Journal of Economic Forecasting", 4/2008; <http://cacheprod.bcub.ro>; <http://opac.biblioteca.ase.ro>; <http://www.bnr.ro>; <http://www.ince.ro/Publicatii/Tezaur/tezaur.html>; <http://aleph500.biblacad.ro>.

IONESCU DE LA BRAD, ION

(24 iunie 1818, Roman, jud. Neamț - 17 decembrie 1891, Brad, jud. Bacău),
agronom și economist.

Membru de onoare - 1 aprilie 1884
(membru corespondent - 7 septembrie 1871).

Studii: Școala "Trei Ierarhi" și Academia Mihăileană din Iași (1835-1838), apoi în Franța, unde a studiat botanica, chimia și economia politică. A continuat pregătirea în agricultură, viticultură și creșterea viermilor de mătase la fermele model "Mathieu de Dombasie", Roville (Nancy), apoi la Foret de Senart (lângă Paris).

Carieră: A revenit în Moldova în 1841; în 1844 a colaborat la revista "Propășirea", în paginile căreia a publicat studiul *Îmbunătățiri în agricultura noastră* (1844), urmat de *Ferma model* (1846), după ce în prealabil editase un almanah intitulat "Calendar pentru bunul gospodar" (1845). A participat la Revoluția de la 1848 din Țara Românească; în calitate de vicepreședinte al Comisiei proprietății, a activat pentru împrumutarea clăcășilor. Între 1848 și 1856 a fost nevoit să trăiască în exil, în Imperiul otoman, unde a fost director al Școlii Imperiale de Agricultură și administrator general al moșiilor marelui vizir Reșid Pașa, în Thessalia, și, în sfârșit, expert al sultanului. În această perioadă a făcut călătorii de studii, în urma cărora a publicat câteva lucrări. După revenirea în țară (1857) a înființat și a condus "Jurnalul de agricultură" (1857-1859), devenit ulterior "Foaia de agricultură practică", "Țăranul român" (1861-1863) și mai târziu "Gazeta satelor" (1869-1870). Sfătuitor al domnitorului Al. I. Cuza, în 1864 a fost numit inspector general al agriculturii, însărcinat cu controlul aplicării legii rurale. În această calitate a contribuit la înființarea primelor ferme experimentale din țară (Pantelimon, Brad), la introducerea mașinilor agricole și la emanciparea învățământului și experimentului agricol și zootehnic din România.

Membru al Societății de Medici și Naturaliști din Iași, al Academiei Franceze de Agricultură, al societăților de statistică din Londra și Viena.

Operă: A întocmit o serie de lucrări, care constituie și primele lucrări de cercetare sociologică concretă, bazate pe chestionare. În 1870 a publicat primul *Manual de agricultură*. În ultima parte a vieții s-a stabilit la Brad, unde a înființat o fermă-model, precum și o școală particulară de agricultură pentru răspândirea cunoștințelor agricole în rândul țăranilor din împrejurimi. Organizarea fermei, activitatea ei economică, rezultatele obținute le-a prezentat pe larg în lucrarea *Agricultura română de la Brad* (1886). Îi revine și meritul de a fi organizat primul serviciu de statistică din Moldova (*Povățuiri pentru catagrafia Moldovei precedate de oarecari elemente de statistică*, 1859), standurile agricole internaționale, precum și desfășurarea unor concursuri de cunoștințe agrozootehnice la sate.

Publicații:

- *Îmbunătățiri în agricultura noastră*, 1844;
- *Excursion agricole dans la Dobroudja*, 1850;
- *Excursion agricole à Brousse*, 1851;
- *Despre Tesalia agricolă*, 1851;
- *Excursion agricole dans l'Asie Mineure*, 1855;

- *Povățuiri pentru catagrafia Moldovei precedate de oarecari elemente de statistică*, 1859;
- *Calendar pentru bunul cultivator*, ediția a treia, Tipografia Statului, Nifon, București, 1861;
- *Agricultura jud. Dorohoi*, 1866;
- *Agricultura jud. Mehedinți*, 1868;
- *Agricultura jud. Putna*, 1869;
- *Manual de agricultură*, 1870;
- *Agricultura română de la Brad*, 1886;
- *Opere agricole*, vol. I, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1968.

Bibl.: Dorina N. Rusu, *Dicționarul membrilor Academiei Române, 1866-2010*, ediția a IV-a revăzută și adăugită, Editura Enciclopedică, București, 2010; V. Malinschi, *Economiștii la Academia Română, Evocări și restituiri*, vol. I, Editura Academiei Române, București, 1990;

IONESCU-ȘIȘEȘTI, Gheorghe

(16 octombrie 1885, Șisești, jud. Mehedinți - 4 iunie 1967, Otopeni-București),
agronom.

Membru titular - 25 mai 1936

(membru corespondent - 8 iunie 1925).

Vicepreședinte al Academiei Române

(3 iunie 1938 - 31 mai 1941; 23 decembrie 1959 -18 martie 1963);

președinte al Secției de biologie și științe agricole (1959-1963).

Discurs de recepție: *Desvoltarea studiilor despre sol în România* (24 mai 1937).

Studii: Studii secundare la Turnu Severin (Liceul "Traian", 1897-1905) și superioare (Înalta Școală de Agricultură, 1906-1909) la Hohenheim (Stuttgart). Și-a continuat studiile la Universitatea din Jena, Secția de Agronomie pentru obținerea titlului de doctor. La data de 11 februarie 1911 i s-a acordat titlul de "doctor în agronomie, botanică și economie politică", cu distincția *magna cum laudae*. Era al doilea român care obținea titlul de doctor la Universitatea din Jena. Primul a fost Grigore Antipa care a obținut, în 1892, titlul de doctor în științele naturii.

Carieră: A fost administrator al fermei Școlii Superioare de Agricultură de la Herăstrău (1911-1919), conferențiar universitar la Iași și la Școala de Medicină Veterinară din București (1919), director al Institutului de Cercetări Agronomice din București (din 1928), profesor la Academia de Înalte Studii Agronomice; ministru al Agriculturii și Domeniilor (1931-1932, 1937, 1939-1940, 1940), ministru al Agriculturii, Domeniilor și Cooperăției (1938, 1938-1939). În cadrul Institutului de Cercetări Agronomice, fondat de el (1928), a inițiat și a condus cercetările pentru dezvoltarea agrotehnicii la principalele plante de cultură (grâu, porumb etc.) și pentru obținerea unor soiuri superioare, stabilind, după criterii științifice, aplicarea diferențială a îngrășămintelor după tipurile de sol; a indicat noi metode de ameliorare a solurilor erodate, nisipoase, saturate, noi sisteme de irigații, devenind conducătorul de necontestat al școlii române moderne de științe agricole.

Președinte al Societății Române de Agricultură, membru al Academiei de Agricultură din România și al Academiei de Unionale de Științe Agricole "V.I. Lenin" din Moscova, membru corespondent, ulterior membru de onoare al Academiei Cehoslovace de Agricultură. A fost distins cu Ordinul "Coroana României" în grad de Comandor (1922), cu Ordinul "Steaua României", cls. I (1938), cu "Ordre du Merite Agricole" în grad de Comandor (1924). Mare Ofițer al Legiunii de Onoare (1930). Laureat al Premiului de Stat.

Academia de Științe Agricole și Silvice a României a fost redenumită, în anul 1992, Academia de Științe Agricole și Silvice "Gheorghe Ionescu-Șișești".

Operă: A lăsat lucrări științifice considerate de referință în domeniul agronomiei românești. O contribuție de mare valoare a fost introducerea soiului de grâu "A15", cu însușiri superioare de productivitate, obținut prin selecție și hibridare (*Grâul Alb*, 1943). Postum a apărut *Jurnalul* său (3 vol., 2013-2014).

Publicații:

- *Despre îngrășămintele*, 1911;
- *Studii economice*, București, Institutul de Arte Grafice "Eminescu", 1912;

- *Contribuțiuni la studiul grâului românesc din punct de vedere fitotehnic*, 1916;
- *Politica agrară cu privire la România*, București, Editura Librăriei Leon Alcalay, 1916;
- *Asupra câtorva proveniențe de grâu cultivate în România*, 1920;
- *Congresul de Zootehnie și Igienă Veterinară: Problema pășunilor și fânețelor*, Cluj, 12-15 septembrie 1924;
- *Fenomene de distrugere și de reconstituire a solului*, 1925;
- *La standardisation des cereales*, 1925;
- *Congresul internațional de agricultură din Varșovia: Aspecte din agricultura Poloniei*, București, Institutul de Arte Grafice "Bucovina", 1925;
- *Importanța grâului*, 1928;
- *L'agriculture de la Roumanie pendant la guerre*, Paris, New Haven, Yale University Press, Les Presses Universitaires de France, 1929;
- *Cercetări asupra solului României*, 1930;
- *Cercetări asupra principalelor tipuri de sol ale României*, 1931;
- *Cercetări asupra podzolului*, 1932;
- *Aratul*, București, Editura ziarului "Universul", 1933;
- *Lunca Dunării și punerea ei în valoare*, 1933;
- *Rapița*, cu 8 figuri în text, București, Editura Ziarului Universul, 1934;
- *Aratul*, ed. a 2-a, București, Editura ziarului "Universul", 1934;
- *Cercetări asupra stării de fertilitate a solurilor din România. Rezultatele experiențelor cu îngrășăminte chimice în țară pe anii 1929-1932*, 1935;
- *Cultura porumbului*, cu 49 figuri în text, București, Editura ziarului "Universul", 1935;
- *Desvoltarea studiilor despre sol în România*, discurs rostit la 24 mai 1937 în ședința solemnă la Academia Română, cu răspunsul d-lui Dr. Grigore Antipa, București, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, Imprimeria Națională, 1937;
- *La Réforme agraire en Roumanie et ses conséquences*, coautor cu N.D. Cornățeanu, București, Cartea Românească, 1937;
- *Cultura porumbului*, cu 49 figuri în text, ed. a 2-a, București, Editura ziarului "Universul", 1937;
- *Cultura grâului: cu privire specială la condițiunile din România*, București, Cartea Românească, 1938;
- *Mijloacele de lucru și înfăptuirile din primăvara anului 1938 ale Ministerului de Agricultură și Domenii*, București, Tipografia "Bucovina", 1938;
- *Principalele tipuri de sol din România*, 1939;
- *Îndrumări agricole*, București, Tipografia ziarului "Universul", 1941;
- *Rapița*, cu 8 figuri în text, ed. a 4-a, București, Editura Ziarului Universul, 1943;

- *Aratul*, ed. a 3-a, București, Editura ziarului "Universul", 1944;
- *Agrotehnica*, 1947;
- *Buruienile și combaterea lor*, 1955;
- *La mise en valeur des terrains erodes en Roumanie*, 1961;
- *Culegere din lucrările științifice*, București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1966;
- *Politica agrară cu privire specială la România*, Iași, Tipo Moldova, 2002;
- *Probitate*, resursă electronică, București, Invel Multimedia, 2010;
- *Îndrumări agricole* [resursă electronică]: 35 conferințe ținute la Radio București, București, Invel Multimedia, 2010;
- *Școala Superioară de Agricultură Herăstrău, azi Academia de Înalte Studii Agronomice din București*, București, Invel Multimedia, Cop. 2010;
- *Jurnal*, coordonatori Cristian Hera, Constantin Mocanu, Roxana Ionescu-Șișești, vol. 1-3, București, Editura Academiei Române, 2012-2014;

Publicații periodice:

➤ *Independența economică*

- *Reforma agrară în Basarabia: I. Măsurile agrare administrative, II. Lucrările comisiei agrare*, an I, nr. 31, 1 noiembrie, p. 3-7, 1918;
- *Aspecte economice basarabene*, an I, nr. 34, 15-31 decembrie, p. 11-14, 1918;
- *Exproprierea. Cu privire la decretul-lege*, an I, nr. 1, 1-15 ianuarie, p. 8-10, 1919;

➤ *Albina*

- *În chestiunea țărănească*, 1909;

➤ *Ramuri*

- 1906: începe să colaboreze cu revista *Ramuri* din Craiova, în care va publica timp de 60 de ani, până în 1965 recenzii, articole și nuvele.

Bibl.: Dorina N. Rusu, *Dicționarul membrilor Academiei Române, 1866-2010*, ediția a IV-a revăzută și adăugită, Editura Enciclopedică, București, 2010; V. Malinschi, *Economiștii la Academia Română, Evocări și restituiri*, vol. II, Editura Academiei Române, București, 1991; <http://cacheprod.bcub.ro>; <http://opac.biblioteca.ase.ro>; <http://www.bnr.ro>; <http://aleph500.biblacad.ro>.

IONETE, Constantin

(24 martie 1922, Măldărești, jud. Vâlcea - 5 august 2011, București),
economist.

Membru de onoare - 23 martie 1993.

Studii: Studii liceale la Caransebeș și universitare (Facultatea de Filosofie) la București, doctor în economie (1971). Și-a continuat specializarea în probleme financiare și de marketing în SUA, Italia și Irlanda.

Carieră: Timp de 40 de ani s-a dedicat activităților didactice, de cercetare și de producție: a fost lector, conferențiar și profesor (din 1974) la Academia de Studii Economice; a îndeplinit importante funcții în Ministerul Finanțelor, în conducerea Institutului de Cercetări Comerciale din Ministerul Comerțului, în sistemul bancar și ca expert guvernamental. A fost membru al Consiliului de administrație al Băncii Naționale, participând activ la definirea și aplicarea politicii monetare a României și director general al Institutului Național de Cercetări Economice (1991-2000). S-a aplecat asupra unor probleme fundamentale ale științelor economice moderne: teoria prețurilor, dezechilibrele financiare ale economiei de comandă și prăbușirea acesteia în România, lecțiile tranziției la economia de piață, creșterea economică și dezvoltarea umană.

S-a preocupat de apariția revistelor "Finanțe și Credit" și "Comerțul modern". A coordonat elaborarea lucrării *National Human Development Report. România* (1997, 1998, 1999). Membru al Asociației Române a Economistilor, al Asociației României pentru Clubul de la Roma. A fost distins cu Premiul "Petre S. Aurelian" al Academiei Române.

Operă: Rezultatele cercetărilor sale s-au concretizat într-un mare număr de cărți, studii și articole, apărute în țară sau în străinătate.

Publicații:

- *Comportamentul procesului de formare a prețurilor*, 1972;
- *Comportamentul procesului de formare a prețurilor*, în colecția "Bibliotheca oeconomica", 19, București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1972;
- *Prețul și echilibrul dinamic al economiei*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1983;
- *Prețuri și tarife*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1985;
- *Prețurile și echilibrul dinamic al economiei*, 1983;
- *Criza de sistem în economia de comandă și etapa sa explozivă*, 1993;
- *Criza de sistem a economiei de comandă și etapa sa explozivă*, în colecția "Economia României", București, Editura Expert, 1993;
- *Contradicții ale tranziției la economia de piață*, Varujan Vosganian, prefăcător, București, Expert, 1994;
- *National human development report: Romania - 1997*, coordonator cu Pavel Wagner, București, Expert, 1997;

- *Raportul național al dezvoltării umane: România – 1997*, coordonator cu Pavel Wagner, București, Expert, 1997;
- *Evoluția sectorului agroalimentar în România: raport anual 1997 al Ministerului Agriculturii și Alimentației*, postfațator, pref. de Dinu Gavrilescu, București, Agris, 1997;
- *Raportul național al dezvoltării umane: România 1998*, coordonator cu Constantin Chircă, autori: Dorel Abraham, Dan Adrian, Camelia Camășoiu... [et al.], București, Editura Expert, 1998;
- *Raportul național al dezvoltării umane: România 1999*, coordonator cu Victor Dinculescu, autori: Ana Bălașa, Emilian M. Dobrescu, Constantin Grigorescu..., București, Editura Expert, 1999;
- *Orientări în activitatea bancară contemporană*, prefațator, Aurel Octavian Berea, Octavian Antonio Berea, București, Expert, 1999;
- *Central banking in transition economies*, coautor cu Nigel Healey, Zenon Wisniewski, Torun, Torunska Szkola Zarzadzania Sp., 1999;
- *Piața muncii: teorii, politici, tranziția în România*, prefațator, Gheorghe Oprescu, București, Expert, 2001;
- *Clasa politică postdecembristă*, București, Expert, 2003;
- *Tehnica și managementul operațiunilor bancare*, prefațator, Ilie Mihai, ed. Valeriu Ioan-Franc, București, Expert, 2003;
- *Analiza economico-financiară la nivel microeconomic*, prefațator, Alexandru Gheorghiu, București, Editura Economică, 2004;
- *Economic convergence*, vol. 1-2, postfațator, Aurel Iancu (coord.), Moisă Altăr, Dan Olteanu, Steliana Sandu, București, Editura Academiei Române, 2008;
- *Convergența economică*, vol. 1-2, postfațator, Aurel Iancu (coord.), Moisă Altăr, Dan Olteanu, Steliana Sandu, București, Editura Academiei Române, 2008;

Publicații periodice:

➤ Piața financiară

- *Motoarele creșterii economice pe 2004*, nr. 1 (ianuarie 2004);
- *Opțiunile de politică fiscală*, nr. 2 (februarie 2004), p. 16-21;
- *Impozitarea averilor dubioase*, nr. 4 (aprilie 2004), p. 16-19;
- *Finanțarea domeniilor sociale*, nr. 5 (mai 2004), p. 19-23;
- *Utilizarea fondurilor din privatizare*, nr. 6 (iunie 2004), p. 14-17;
- *Implicațiile creșterii prețurilor la energie*, nr. 12-1 (decembrie 2004), p. 14;

Coordonare teze de doctorat:

- *Perfecționarea sistemului de stabilire și reflectare a costurilor de producție în construcții și căile de reducere a acestora*, Valerian Vlădescu, București, ASE, 1980;

- *Perfecționarea planificării financiare în unitățile industriale*, Abdul-Kadhim H. Hasan, București, ASE, 1981;
- *Folosirea pârghiei prețurilor în producția și desfacerea produselor alimentare*, Aurian Teodorescu, București, ASE, 1983;
- *Perfecționarea sistemului veniturilor bugetare în R.P.D. Yemen*, Abdulla Ahmed Jawad, București, ASE, 1983;
- *Metode economico-matematice privind dimensionarea optimă a necesarului de mijloace circulante*, Gabriela Anghelache, București, ASE, 1983;
- *Sistemul de prețuri și perfecționarea acestuia în R.A. Siria*, Mahomed Akhras, București, ASE, 1983;
- *Modele de perfecționare a planificării resurselor de finanțare a investițiilor și creșterea eficienței acestora*, Ștefan Popa, București, ASE, 1985;
- *Creșterea eficienței economice în industria siderurgică: modelarea alocării și utilizării resurselor*, Ion Vasilescu, București, ASE, 1985;
- *Corelarea dintre prețurile produselor industriale și prețurile produselor agricole*, Marin Oprițescu, București, ASE, 1988;
- *Optimizarea folosirii resurselor de creditare și finanțare a investițiilor*, Waleed Zammar, București, ASE, 1989;
- *Creditarea și finanțarea creșterii economice în țările în curs de dezvoltare (pe exemplul Nigeriei)*, Odusote Georgeta, București, Academia de Studii Economice, Facultatea de Finanțe și Contabilitate, 1990;
- *Rolul sistemului financiar și bancar intern și internațional în dezvoltarea țărilor din lumea a treia (exemplul Somaliei)*, Mohamed Ibrahim Ahmed, București, Academia de Studii Economice, Facultatea de Finanțe, Credit și Contabilitate, 1991;
- *Corelații ale indicatorilor relevanți în optimizarea alocării resurselor financiare*, Ioan I. Trenca, București, ASE, 1991;
- *Modernizarea structurilor bancare românești*, Luminița Violeta Roxin, București, Academia de Studii Economice, Facultatea de Finanțe, Asigurări, Bănci și Burse de Valori, 1995;
- *Politica monetară în procesul de dezvoltare a economiei românești*, Eugen Traian Rădulescu, București, Academia de Studii Economice, Facultatea de Finanțe, Asigurări, Bănci și Burse de Valori, 1997;
- *Echilibrul financiar al societăților comerciale*, Alexandru Bran, București, Academia de Studii Economice, Facultatea de Finanțe, Asigurări și Burse de Valori, 1998;
- *Managementul activelor și pasivelor unei societăți bancare*, Radu Răduț, București, ASE, 2001;
- *Eficiența auditului bancar în vederea reducerii riscului de sistem*, Agnes Nagy, București, ASE, 2005;
- *Politici monetare de stabilizare economică în România*, Carolina-Catrinel Oancea, București, ASE, 2005;

- *Modernizarea plăților în sistemul bancar în condițiile informatizării*, Gabriela-Beatrice Bădescu, București, ASE, 2006;
- *Politici monetare de integrare în sistemul monetar european*, Rodica Tomescu-Olariu, București, ASE, 2006;

Bibl.: Dorina N. Rusu, *Dicționarul membrilor Academiei Române, 1866-2010*, ediția a IV-a revăzută și adăugită, Editura Enciclopedică, București, 2010; <http://cacheprod.bcub.ro>; <http://opac.biblioteca.ase.ro>; <http://www.bnr.ro>; <http://aleph500.biblacad.ro>.

IORGA, Nicolae

(5 iunie 1871, Botoșani - 27 noiembrie 1940, Strejnic, lângă Ploiești),
istoric, publicist, scriitor și om politic.

Membru titular - 26 mai 1910

(membru corespondent - 9 aprilie 1897).

Președinte al Secțiunii istorice (1924-1927).

Discurs de recepție: Două concepții istorice (17 mai 1911).

Studii: Studii liceale la Botoșani (Liceul "A.T. Laurian") și Iași (Liceul "Național") și universitare (Facultatea de Litere) la Iași. După o scurtă perioadă în care a fost profesor de limba latină la Școala de băieți din Ploiești, și-a continuat studiile la Ecole Pratique des Hautes Etudes din Paris. După susținerea, în 1892, a lucrării de diplomă *Philip de Mezieres (1327-1405) et la croisade au XIV siecle*, a studiat la Berlin și Leipzig, unde, în 1893, și-a susținut teza de doctorat *Thomas III Marquis de Saluces, etude historique et litteraire*.

Carieră: Revenit în țară, a fost numit profesor suplinitor la Catedra de Istorie medie din cadrul Universității din București, inaugurându-și cursul cu lecția *Despre concepția actuală a istoriei și geneza ei*; în 1895 a devenit profesor titular al Catedrei de Istorie medie, modernă și contemporană de la Universitatea din București. De numele său se leagă înființarea unor importante instituții de cercetare istorică: Institutul de Studii Sud-Est Europene (1914), Școala Română din Paris (1921), Institutul de Istorie Universală (1937), Casa Română de la Fontenay-aux-Roses, Casa Română din Veneția.

S-a afirmat și ca un deosebit de activ om politic: a luat atitudine împotriva reprimării răscoalei țărănești din 1907 (în "Neamul românesc" a semnat virulentul pamflet *Dumnezeu să-i ierte*), a militat pentru desăvârșirea statului național unitar român; în 1910 a pus bazele Partidului Național-Democrat; a fost președinte al Camerei Deputaților (1919-1920); președinte al Consiliului de Miniștri (1931-1932); ministru al Instrucțiunii Publice și Cultelor (1931-1932); ministru ad-interim la Afacerile Străine (1931-1932); ministru secretar de stat (1938); președinte al Senatului (9-13 iun. 1939); a desfășurat o intensă campanie împotriva războiului, a pericolului nazist, a Gărzii de fier.

A depus o uriașă muncă în vederea ridicării nivelului cultural al poporului, atât prin scris, cât și prin conferințe, ținute la Ateneul Român, în cadrul Ligii Culturale, al cărei președinte a devenit în 1919, dar mai cu seamă în cadrul cursurilor de vară de la Universitatea Populară de la Vălenii de Munte, înființată de el în 1908. În calitate de președinte al Comisiunii Monumentelor Istorice (din 1919), s-a preocupat stăruitor de restaurarea unor monumente existente și de ridicarea altora noi.

Membru al academiilor de științe din Cehia, Polonia, Serbia, Suedia, al Accademiei dei Lincei, al Academiei de Inscipții și Litere Frumoase din Paris, al Academiei "San Lazzaro" din Veneția, al Academiei "Stanislas" din Nancy, al Academiei de Istorie din Santiago de Chile, al Societății de Geografie din Lisabona. *Doctor honoris causa* al universităților din Alger, Barcelona, Bratislava, Cernăuți, Geneva, Lyon, Oxford, Paris, Roma, Strasbourg, Vilnius. Comandor al Legiunii de Onoare. S-a numărat printre principalii donatori ai Academiei Române, căreia i-a oferit manuscrise, cărți, stampe, hărți.

Operă: A desfășurat o foarte bogată activitate publicistică: a editat și a condus o serie de ziare și reviste ("Bulletin de l'Institut pour l'Etude de l'Europe Sud-Orientale", "Cuget

clar", "Drum drept", "Floarea darurilor", "Neamul românesc", "Neamul românesc literar", "Neamul românesc pentru popor", "Ramuri", "Revista istorică", "Revue historique des etudes sud-est europeennes") și a colaborat la numeroase publicații ale vremii.

S-a consacrat peste 50 de ani cercetărilor istorice, concretizate în câteva mii de titluri (1003 de volume, 12 755 de articole și studii, 4963 de recenzii), care acoperă toate domeniile istoriei românilor și ale istoriei universale, fiind, pe bună dreptate, considerat cel mai de seamă istoric al românilor. A publicat volume de documente, a întocmit lucrări de sinteză, a publicat lucrări de sinteză privitoare la istoria universală. A fost și istoric al Bizanțului, precum și al Imperiului otoman. Cercetările sale s-au extins și asupra istoriei cruciadelor, asupra unor popoare balcanice ori a unor state din vestul Europei și a legăturilor acestora cu poporul român.

A pregătit o lucrare unică în literatura de specialitate, *Istoriologia umană*, rămasă însă neterminată. Preocupările sale s-au extins și asupra literaturii: a scris volume de versuri, peste 40 de piese de teatru, cele mai multe de inspirație istorică, memorialistică, portretistică, jurnale de călătorie, discursuri pe teme politice și culturale. A lăsat traduceri din A.S. Pușkin (*Țigani*, 1908), Carlo Goldoni (*Hangița*, 1914), Regina Măria (*My Country - Țara mea*, partea I-II, 1917), Eschil (*Prometeu înălțuit*, 1940) ș.a.

Publicații:

- *Amintiri din Italia: Giosuè Carducci*, București, Editura Librăriei H. Steinberg, 1895;
- *Basta și Mihai-Viteazul*, conferință ținută la Ateneul Român în ziua de 15 ianuarie 1895, București, Editura Librării Ignatz Hertz, 1895;
- *Acte și fragmente cu privire la istoria românilor adunate din depozitele de manuscrise ale Apusului*, 3 vol., București, Imprimeria Statului, 1895-1897;
- *Manuscripte din bibliotecile străine relative la istoria românilor*, 2 vol., 1898;
- *Documente românești din arhivele Bistriței*, 2 vol., 1899-1900;
- *Notes et extraits pour servir a l'histoire des croisades au XV siecle*, 6 vol., 1899-1916;
- *Adevăr și greșeală în scrierea istoriei: lecție de deschidere la Universitatea din București*, București, Tipografia Bucovina, 19--;
- *Acte din secolul al XVI-lea relative mai ales la domnia și viața lui Petru Vodă Șchiopul: 1517-1612*, adunate, adnotate și publicate, vol. 11, Bucuresci, Socec, 1900;
- *Studii și documente cu privire la istoria românilor*, 31 vol., 1901-1916;
- *Acte relative la războaiele și cuceririle lui Mihai Vodă Viteazul: 1594-1602*, adnotate și publicate, vol. 12, Bucuresci, Socec, 1903;
- *Acte și documente din trecutul farmaciei în Țările Românești*, prefațator, adunate și comentate de Nicolae I. Angelescu, București, Tipografia "Speranța", 1904;
- *Sate și mănăstiri din România*, 1905;
- *Geschichte des Rumänischen Volkes*, 2 vol., 1905;
- *Istoria românilor în chipuri și icoane*, 2 vol., 1905;
- *Inscripții din bisericile României*, 2 vol., 1905-1908;

- *Istoria învoățăământului românesc*, 1906;
- *The Byzantine Empire*, 1907;
- *Istoria literaturii românești în veacul al XLX-lea - de la 1821 înainte*, 3 vol., 1907-1909;
- *A cui e Dunărea?*, conferință ținută la Giurgiu, în ziua de 9 novembre 1908, Vălenii de Munte, Tipografia "Neamul Românesc", 1908;
- *Istoria Bisericii românești și a vieții religioase a românilor*, 2 vol., 1908-1909;
- *Geschichte des Osmanischen Reiches nach den Quellen dargestellt*, 5 vol., 1908-1913;
- *Anul '48 și urmarile sale*, vol. 3 al seriei *Istoria literaturii românești în veacul al XIX-lea: de la 1821 înainte: în legatura cu dezvoltarea culturala a neamului*, 3 vol., Vălenii de Munte, Editura Tipografiei "Neamul Românesc", 1909;
- *Balade*, prefațator, adunate de C.N. Mateescu, în colecția "Din literatura populara româneasca", 1, Vălenii-de-Munte, Tipografia "Neamul Românesc", 1909;
- *Alte lămuriri despre veacul al XVIII-lea după izvoare apusene: luarea Basarabiei și Moruzestii*, ședința dela 8 octombrie 1910, București, Institutul de Arte Grafice „Carol Göbl”, 1910;
- *Balada populară românească: originea și ciclurile ei*, Vălenii de Munte, Tipografia "Neamul Românesc", 1910;
- *Istoria armatei românești*, 2 vol., 1910, 1919;
- *Acte și scrisori din arhivele orașelor ardelene Bistrița, Brașov, Sibiu: 1358-1600*, publicate după copiile Academiei Române, partea 1, în "Documente privitoare la istoria românilor", vol. 15, București, Atelierele Grafice Socec, 1911;
- *Chestiunea Rinului. Istorie a Europei apusene în legătură cu această chestie*, 1912;
- *Basarabia noastră: scrisă după 100 de ani de la răpirea ei de către ruși*, vol. 24 al colecției "Studii și documente cu privire la istoria românilor", Vălenii de Munte, Neamul Românesc, 1912;
- *Acte și scrisori din arhivele orașelor ardelene Bistrița, Brașov, Sibiu: 1601-1825*, publicate după copiile Academiei Române, partea a 2-a, în "Documente privitoare la istoria românilor", vol. 15, București, Atelierele Grafice Socec, 1913;
- *Acte străine din arhivele Galiției, vechii Prusii și Țerilor-de-Jos*, vol. 23 al colecției "Studii și documente cu privire la istoria românilor", București, Editura Ministeriului de Instrucție Publică, 1913;
- *Acțiunea militară a României: în Bulgaria cu ostașii noștri*, Vălenii de Munte, Tipografia Societății "Neamul Românesc", 1913;
- *Armenii și românii: o paralelă istorică*, București, Socec și C. Sfetea; Leipzig, Otto Harrassowitz; Viena, Gerold, 1913;
- *Barbu Știrbei ca educator*, București, Socec: C. Sfetea; Leipzig, Otto Harrassowitz; Viena, Gerold, 1913;
- *Les bases nécessaires d'une nouvelle histoire du moyen age; La survivance byzantine dans les Pays Roumains*, deux communications faites, le 7 et 8 avril 1913, au troisième Congrès

international d'études historiques, à Londres, Bucarest, Edition du Ministère de l'Instruction Publique, 1913;

- *Chestiunea Dunării. Istorie a Europei răsăritene în legătură cu această chestie*, 1913;
- *Relations entre Serbes et Roumains*, 1913;
- *Istoria statelor balcanice*, 1913;
- *Note de drum. Prin Germania*, 1913;
- *Activitatea culturală a lui Constantin Vodă Brâncoveanu și scopurile Academiei Române*, București, Socec, 1914;
- *Drumuri și orașe din România*, 1914;
- *Chestiunea Mării Mediterane. Istorie a Europei de miazăzi în legătură cu această chestiune*, 1914;
- *Pagini spre Serbia de azi*, 1914;
- *Discursuri parlamentare, O luptă literară*, 2 vol., 1914-1916;
- *Cărți reprezentative în viața omenirii*, 4 vol., 1914-1931;
- *Istoria Românilor din Ardeal și Ungaria*, 1915;
- *Istoria comerțului românesc: drumuri, mărfuri, negustori și orașe. I. Până la 1700*, Vălenii de Munte, Tipografia ziarului "Neamul Românesc", 1915;
- *Albania și România*, lecție de deschidere ținută în București la Institutul pentru studiul Europei sud-estice în ziua de 31 ianuar 1915, Vălenii de Munte, Neamul Românesc, 1915;
- *Conferință ținută la Ateneul Român din București*, în ziua de 3 Maiu 1915, Vălenii de Munte, Neamul Românesc, 1915;
- *Conferință ținută la Ateneul Român pentru Societatea ortodoxă națională a femeilor române*, 24 Ianuar 1916, București, Editura "Librăriei Românești" Pavel Suru, 1916;
- *Alte note despre cultura și viața socială românească sub vechiul regim*, 1916;
- *Războiul nostru în note zilnice*, 2 vol., 1916-1918;
- *Histoire des relations entre la France et les Roumains*, 1917;
- *Histoire des relations entre la Russie et les Roumains*, 1917;
- *Developpement de la question rurale en Roumanie - une contribution*, Imprimerie de l'Etat, 1917;
- *Originea și dezvoltarea statului austriac*, 1918;
- *Histoire des Roumains des Balcons*, 1919;
- *Chestiunea Oceanelor: lecții făcute la Școala de la Războiu*, București, 1919;
- *Zile triste, nuvele*, de căpitanul G. Băgulescu, Regimentul Vânătorilor de Munte, cu o scrisoare de N. Iorga, București, Editura Tipografiei Lupta - N. Stroilă, 1919;

- *Din vremuri grele: poezii eroice*, Virgil Cârstescu, prefațator, ed. a 2-a, Roman, Tipografia Rapid, 1919;
- *Ce sînt și ce vor sașii din Ardeal: expunere din izvor competent*, prefațator, Consiliul Național Săsesc din Transilvania, București, Cultura Neamului Românesc, 1919;
- *Zile de energie – impresii și povestiri de pe front: 1916-1917*, G. Băgulescu, Regimentul Vânători de Munte, fost în Regimentul 1 Vânători, cu o scrisoare de N. Iorga, ediția a 2-a, București, Institutul de Arte Grafice C. Sfetea, 1919;
- *Histoire des Roumains et de leur civilisation*, 1920;
- *Anthologie de la littérature roumaine des origines au XX-e siècle*, traduction et extrait des principaux poètes et prosateurs, introduction historique et notices par N. Iorga et Septime Gorceix, în colecția "Pallas", Paris, Librairie Delagrave, 1920;
- *100 de ani de la nașterea lui Cuza-Vodă*, cuvântare comemorativă ținută la Ateneul Român în ziua de 2 April 1920, Cultura Neamului Românesc, 1920;
- *Alegerea de la Săliște înaintea Camerei*, cuvântare, București, Tipografia "Cultura Neamului Românesc", 1920;
- *Dezvoltarea așezămintelor politice și sociale ale Europei*, 3 vol., 1920-1922;
- *Istoria Românilor prin călători*, 4 vol., 1920-1922;
- *Istoria literaturilor romanice în dezvoltarea și legăturile lor*, 3 vol., 1920-1925;
- *Pagini spre Serbia de azi, în Franța*, 1921;
- *Pe drumul desrobirii: poeme în proză ritmată*, Virgil Cârstescu, prefațator, Roman, Tip. Leon Friedmann, 1921;
- *Elemente de unitate ale lumii medievale, moderne și contemporane*, 3 vol., 1921-1922;
- *Istoria presei românești de la primele începuturi până în 1916*, 1922;
- *Din lumea Islamului. Turcia Junilor turci*, N. Batzaria, prefațator, București, Ancora - Alcalay & Calafeteanu, 1922;
- *Pentru țară: însemnări din 1913*, D.G. Chițoiu, cuvânt înainte, București, Cartea Românească, 1922;
- *Poesiile lui Mihail Eminescu*, vol. I-II, îngrijire ediție critică, București, Editura Ligii culturale, 1922;
- *Albumul familiei regale*, cu două pagini scrise de N. Iorga, *Expoziția de desene ale copiilor de la școlile primare din țară*, București, 1922;
- *Histoire de l'art roumain ancien*, coautor cu G. Balș, ingénieur, membre de la Commission des Monuments Historiques, Paris, E. de Boccard, Éditeur, 1922;
- *Programul Partidului Naționalist-Democrat*, Congresul de la Craiova, București, Tipografia Cultura Neamului Românesc, 1922;
- *L'art roumaine du XIV-e au XIX-e siècle: description et documentation historique*, Paris, E. de Boccard, 1922;

- *Călătoriile unui român ardelean, în țară și în străinătate: 1835-44: Peregrinul Transilvan*, I. Codru Drăgușanu, prefațator, ediție prefăcută în stilul literar de astăzi de Constantin Onciu, tipograf, în colecția "Din publicațiile Casei Școalelor", ed. a 2-a, București, Tip. Societății Cultura Neamului Românesc, 1923;
- *Doctrinile partidelor politice, 19 prelegeri publice organizate de Institutul Social Român*, D. Gusti, N. Iorga, C. Rădulescu-Motru, V. Madgearu, G. Tașcă, I.G. Duca, Al. Marghiloman, Ș. Voinea, M. Manolescu, I. Răducanu, N. Ionescu, N. Petrescu, I.N. Anghelescu, A. Teodorescu, G. Kiss, H.O. Roth, M. Popovici, I. Moscovici, M. Djuvara, București, Cultura Națională, 1923;
- *L'Art populaire en Roumanie: son caractere, ses rapports et son origine*, Paris, Gamber, 1923;
- *Influences étrangères sur la nation roumaine: leçons faites à la Sorbonne*, Paris, Librairie Universitaire, 1923;
- *Istoria artei medievale și moderne în legătură cu dezvoltarea societății*, București, N. Stroilă, 1923;
- *Regele Ferdinand: cu prilejul încoronării*, exemplar de lux, București, Socec, 1923;
- *Regina Maria: cu prilejul încoronării*, exemplar de lux, București, Cartea Românească S.A., 1923;
- *Dicționar de citate românești*, B. Marian, prefațator, București, Editura Librăriei Alexandru Stănculescu, 1923;
- *Idees et formes litteraires françaises dans le sud-est de l'Europe*, 1924;
- *Breve histoire des croisades et de leurs fondations en Terre Sainte*, Paris, 1924;
- *Note polone*, 1924;
- *Ciocoi vechi și noi sau Ce naște din pisică, șoareci mănâncă*, Nicolae Filimon, prefațator, ed. a 3-a, în colecția "Biblioteca scriitorilor români", București, Cartea Românească, 1924;
- *Dinastia regală și poporul român*, broșură, Alexe Anastasiu, prefațator, București, Institutul de Arte Grafice "Convorbiri literare", 1924;
- *Viața lui Constantin-Vodă Cantemir*, Dimitrie Cantemir, text latin revăzut și traducere românească de N. Iorga, în colecția "Clasicii români comentați", București, Tipografia Cărților Bisericești, 1925;
- *Histoire des États balkaniques jusqu'à 1924*, Paris, Gamber, 1925;
- *Istoria comerțului românesc*, vol. 1-2, lucrare scrisă din inițiativa Camerei de Comerț din București și cu sprijinul "Sfatului Negustoresc din România", București, Tiparul Românesc, 1925;
- *A history of Romania: land, people, civilisation*, transl. from the second enlarged edition by Joseph McCabe, London, T. Fisher Unwin, 1925;
- *Istoria literaturii românești*, 3 vol., ed. a II-a, 1925-1933;

- *Așezămintele culturale din municipiul Oradea și județul Bihor*, Petre Dejeu, fost consilier cultural orășenesc, prefațator, Oradea, Editura Autorului, 1926;
- *Românii în America*, Șerban Drutz, în colaborare cu Andrei Popovici, prefațator, București, Cartea Românească, 1926;
- *Contribution à l'étude des origines de l'ancien Droit coutumier Roumain: un chapitre de l'Histoire de la Propriété au Moyen âge*, par Georges Fotino, docteur en sciences juridiques de l'Université de Paris, préface de m. N. Iorga, de l'Académie Roumaine, Correspondant de l'Institut de France, Professeur à l'Université de Bucarest, Agréé à la Sorbonne, Paris, Librairie de Jurisprudence Ancienne et Moderne, 1926;
- *Industria și dezvoltarea ei în Țările Românești*, lucrare făcută pe baza documentelor de Dumitru Z. Furnică, comerciant și industriaș, membru al Camerei arbitrale și de colajunie pe lângă Bursa din București, f. membru al Camerei de comerț și industrie din București, scrisoare de introducere de N. Iorga, București, Tiparul Românesc, 1926;
- *Essai de synthese de l'histoire de l'humanité*, 4 vol., 1926-1928;
- *Istoria industriilor la români*, București, 1927;
- *Câteva zile prin Spania*, 1927;
- *Dicționar de citate românești*, B. Marian, prefațator, ed. a 2-a, București, Cultura Românească, 1927;
- *B.P. Hașdeu: cu prilejul comemorării lui la Cîmpina*, în colecția "Biblioteca de vulgarizare", Vălenii de Munte, Cuvîntul, 1927;
- *Țara latină cea mai depărtată în Europa: Portugalia*, 1928;
- *Livres populaires dans le sud-est de l'Europe et surtout chez les Roumains*, 1928;
- *Anglia și poporul engles prezentat în conferințe*, coautor cu Radu Rosetti, Michaela Catargi și Richard F.A. Hillard, București, Editura Casei Școalelor, 1928;
- *Autonomia comerțului*, conferință ținută în ziua de 29 ianuarie 1928, în colecția "Biblioteca Cercului de Studii al «Sfatului Negustoresc» Central", 1, București, Tiparul Românesc;
- *Essay-uri sociale și științifice*, W. Clinton Logio, traducător, București, Librăria Pavel Suru, 1928;
- *Cântări de stea și colinde*, N.I. Dumitrașcu, prefațator, în colecția "Biblioteca Societății «Steaua»", București, Editura Casei Școalelor, 1928;
- *Commémoration de deux cent cinquante ans de la fondation d'une Faculté des Lettres à Bucarest, L'«Académie» de Bucarest*, Bucarest, Édition de la Faculté des Lettres, 1928;
- *Die heiden Schwestern: dramatische legende in versen*, Übersetzt in prosa von Emma Kraus, Gertrud Barthmes, Herta Fronius, Hermannstadt, Sibiu), Krafft & Drotleff, 1928;
- *Istoria învățămîntului românesc*, București, Casa Școalelor, 1928;

- *Storia dei Romeni e della loro civiltà*, traduzione dal romeno del Dott. Jean Antohi, disegni di D. Stoica e di Nadia Bulughin, Milano, Ulrico Hoepli, 1928;
- *Istoria bisericii românești și a vieții religioase a românilor*, Editura Ministerului de Culte, București, 1928;
- *Civilizația fascistă*, Vincenzo Meletti, prefațator, traducere din italienește de Gr. Florescu și C.N. Negoită, București, Oltenia, 1928?;
- *Documente putnene*, studiu introductiv Aurel V. Sava, Judecător de Ședință în Tribunalul Putna, prefațator, vol. 1: *Vrancea. Odobești-Câmpuri*, Focșani, Tipografia Cartea Putnei, 1929;
- *Câteva corpuri barbare din armata romană de la Augustus la Gallienus*, G. Cantacuzino, prefațator, București, Curierul Judiciar, 1929;
- *Documente vrâncene: cărți domnești, hotărnicii, răvașe și izvoade*, C. Constantinescu-Mircești și H.H. Stahl, prefațator, București, 1929;
- *Revoluțiile Valahiei, după textul reeditat de N. Iorga*, Anton-Maria Del Chiaro, în românește de S. Cris-Cristian, cu o introducere de N. Iorga, Iași, Viața Românească, 1929;
- *Art et littérature des roumains: synthèses parallèles*, Paris, J. Gamber, 1929;
- *Istoria literaturii românești: introducere sintetică, după note stenografice ale unui curs*, București, Editura Librăriei Pavel Suru, 1929;
- *Documente privitoare la Brăila*, colecție îngrijită de Gh.T. Marinescu, prefațator, Brăila, Lupta - N. Stroilă, 1929;
- *Administrația de ieri și administrația de mâine*, conferință ținută la 5 Novembre 1928 (din ciclul organizat de Școala de Științe de Stat din București), București, Editura Școalei Superioare de Științe de Stat, 1929;
- *Țări scandinave: Suedia și Norvegia*, 1929;
- *Priveliști elvețiene*, 1930;
- *Istoria artei românești*, 1930;
- *Poems of Mihail Eminescu*, translated from the Rumanian and rendered into the original metres by E. Sylvia Pankhurst and I.O. Stefanovici, Ph. D., with an Preface by George Bernard Shaw, reproduced in facsimile, with an Introduction by N. Iorga, London, Kegan Paul, Trench, Trubner, 1930;
- *Istoria românilor și a civilizației lor*, traducere din limba franceză de Al. Lascarov-Moldovanu, București, Editura Fundației Ferdinand I, 1930;
- *Vechiul Stat și comerțul*, Institutul Economic Românesc, București, Cartea Românească, 1930;
- *America și românii din America: note de drum și conferințe*, Vălenii de Munte, Așezământul Tipografic Datina Românească, 1930;
- *Anciens documents de droit roumain, avec une préface contenant l'histoire du droit coutumier roumain*, 2 vol, Paris, Bucarest, 1930-1931;

- *Vederi din Grecia de azi*, 1931;
- *Documente privitoare la Comerțul Românesc: 1473-1868*, cu o scrisoare a d-lui profesor N. Iorga publicate [și cu o prefață] de Dum. Z. Furnică, membru în Comitetul de Scont al Băncii Naționale a României, membru în Camera Arbitrară și de Conciliațiune pe lângă Bursa din București, fost membru al Camerei de Comerț și industrie din București etc., București, România Nouă, 1931;
- *Documente putnene*, studiu introductiv Aurel V. Sava, Judecător de Ședință în Tribunalul Putna, prefațator, vol. 2: *Vrancea. Irești-Câmpuri*, Chișinău, Tipografia Băncii Centrale Cooperative, 1931;
- *A history of Anglo-Roumanian relations*, with a pref. by R. W. Seton-Watson, Bucharest, Societatea Anglo-Româna, 1931;
- *Arte e letteratura dei romeni: sintesi parallele*, trad. italiana di G.V. Sampieri, Roma, Edizioni Sapienza, 1931;
- *Memorii*, 7 vol., 1931-1939;
- *Poesiile lui Mihail Eminescu*, îngrijire ediție critică, vol. I-II, ed. a 2-a, în colecția "Cartea bună", 1-2, București, Editura Legii Culturale, 1931-1932;
- *Studi sulla Romania*, autori: N. Iorga (*Rapporti politici tra l'Italia e la Romania*); A. Giannini; O. Randi; N. Banescu; Em. Panaitescu; P. Nicorescu; G.G. Mateescu; C. Stoicescu; V. de Sanctis; I. Bianu; A. Marcu; S. Puscariu; G. Pascu; G. Tagliavini; [prefazione Amedeo Giannini], Napoli: Riccardo Ricciardi Editore, MCMXXIII [1932], Pubblicazioni Dell' "Istituto per l'Europa Orientale", Roma, seconda seria, Politica-Storia-Economia, IV;
- *Supt trei regi. Istoria luptei pentru un ideal moral și național*, 1932;
- *Pentru Tron și Țară, conferință de ziua M. Sale Regelui nostru Carol al II-lea*, Grigorie Gh. Comșa, Episcopul Aradului, prefațator, Arad, Tiparul Tipografiei Diecezane, 1932;
- *My american lectures*, collected and arranged by Norman L. Forter, preface [by] John L. Gerig, profesor of Celtic, Columbia University, Bucharest, State Printing Office, 1932;
- *Acte românești și câteva grecești din arhivele Companiei de Comerț Oriental din Brașov*, publicate cu o introducere despre istoria companiei de N. Iorga, Vălenii de Munte, 1932;
- *...Acuma patruzeci de ani: versuri uitate în saltar (cu câteva altele)*, București, 1932;
- *B.P. Hașdeu ca istoric*, București, 1932;
- *Comment la Roumanie s'est detachee de la Triplice: d'apres des documents austro-hongrois et des souvenirs personnels*, Bucarest, 1932;
- *Curs de istorie contemporană*, București, Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale, 1932-33;
- *La Politica estera della Romania nel quarantennio prebellico*, Lilio Cialdea, con presentazione di S.E. Nicola Iorga, Bologna, Licinio Cappelli, 1933;

- *Wybór poezyj i poematów*, M. Eminescu, w przekładzie Emila Zegadłowicza, ze słowem wstępnym Mikołaja Jorgi, oraz z essayem biograficznym I.L. Caragiale, Warszawa, Nakładem księgarni F. Hoesicka, 1933;
- *Argintăriile românești*, conferință ținută la Fundația Dalles, București, 1933;
- *La Bessarabie et l'oeuvre des Roumains*, communication radiographique à l'occasion du quinzième anniversaire de la réunion de la Bessarabie à la patrie roumaine, Bucarest, J. Gamber, 1933;
- *Cuvântarea președintelui Comitetului Central Executiv*, Congresul Ligii Culturale, București, 1933;
- *În halat și în papuci*: d-nii: C. Angelescu, C. Argentoianu, Armand Călinescu, Dem. Dobrescu, I.G. Duca, Grigore Filipescu, M. Ghelmegeanu, N. Iorga, N. Lupu, Virgil Madgearu, Iuliu Maniu, G.G. Mironescu, V.V. Tilea, Al. Vaida-Voevod, de Victor Rodan, Tudor Șoimaru și L.G. Legrel, caricaturi de A. Dragoș și I. Anestin, în colecția "În halat și papuci", București, Vreimea, 1933;
- *Documente privitoare la comerțul românesc: scrisori și recenzii: 1473-1868*, cu o scrisoare a d-lui profesor N. Iorga, publicate de Dum.Z. Furnică, industriaș, membru în Comitetul de Scont al Băncii Naționale a României, membru în Camera Arbitră și de Conciliațiune pe lângă Bursa din București, fost membru al Camerei de Comerț și Industrie din București etc., București, Tipografia Dimitrie Cantemir, 1934;
- *Un student în străinătate acum o jumătate de veac: maramureșanul Artemie Anderco – jurnalul său*, prefațator, Vălenii de Munte, 1934;
- *A optsprezecea bătălie decisivă în istoria lumii lângă Varșovia în anul 1920*, Viconte d'Abernon, prefațator la ed. românească, prefațator la ed. polonă August Zaleski, editor Artur Dobiecki, senator al Republicii Polone, Varșovia, București, Drukarnia Mazowiecka, 1934;
- *Histoire de la vie byzantine. Empire et civilisation*, vol. 1: *L'Empire Oecumenique, 527-641*, București, 1934;
- *Histoire de la vie byzantine. Empire et civilisation*, vol. 2: *L'Empire Moyen de civilisation hellenique, 641-1081*, București, 1934;
- *Histoire de la vie byzantine. Empire et civilisation*, vol. 3: *L'Empire de penetration latine, 1081-1453*, București, 1934;
- *O viață de om așa cum a fost*, 1934;
- *Istoria literaturii românești contemporane*, 2 vol., 1934;
- *Les arts mineurs en Roumanie, Part 1: Icônes, argenterie, miniatures*, Bucarest, Édition de l'Imprimerie de l'État, 1934;
- *Oameni cari au fost*, 4 vol., 1934-1939;
- *Byzance apres Byzance*, 1935;
- *Pregătirea preregimentară: studiu aplicat la țara și poporul românesc*, Alexandru Marin, căpitan de Stat Major, cu o prefață de d-l dr. C. Angelescu, ministru al Educației Naționale, cuvântul marelui cărturar: d-l profesor N. Iorga, 1935;

- *Cântece de toamnă: fragmente din natură*, V.I. Bergheanu, prefațator, București, Cronicarul, 1935;
- *Aromânii moscopoleni și comerțul venețian în secolele al XVII-lea și al XVIII-lea*, Valeriu Papahagi, prefațator, București, Editura Societății de Cultură Macedo-Română, 1935;
- *Ce a fost, ce este, ce poate fi Iașul*, conferință ținută în Aula Universității din Iași, la 6 aprilie 1935, București, Tipografiile Române Unite, 1935;
- *La place des Roumains dans l'histoire universelle*, vol. 1: *Antiquité et moyen-âge*, Bucarest, Edition de l'Institut d'Etudes Byzantines, 1935;
- *La place des Roumains dans l'histoire universelle*, 3 vol., 1935-1936;
- *Les arts mineurs en Roumanie, Part 2: La sculpture en bois. Les tissus*, Bucarest, Édition de l'Imprimerie de l'État, 1936;
- *Primele mele drumuri italiene*, 1936;
- *România în cadrul vieții economice din Balcani*, ciclu de conferințe: Nicolae Iorga, Cristache Staicovici, Florin Codrescu, V.M. Ioachim, Ion Christu, Ion Răducanu, organizat de Florin Codrescu, Congres ținut sub auspiciile Camerei de Comerț și de Industrie din București, București, I.C. Văcărescu, 1936;
- *Legenda fantastică: Radu-Negru la Topoloveni*, versuri de Valeriu I. Cocos, prefațator, desene de A. Dragoș, București, Tiparul Oltenia, 1936;
- *Mocanii: importanța lor și evoluția social-economică în România: teză de doctorat economic*, prof. Ion I. Ghelase, doctor în științe economice și financiare, inspector general în Ministerul Agriculturii și Domeniilor, prefațator, București, Tipografia I.C. Văcărescu, 1936;
- *Cum învață a-și cunoaște țara Măria Sa Mihai*, cu 4 hărți și 102 fotografii, Ion Conea, prefațator, București, Cartea Românească, 1936;
- *1866-1936: Carol, Ferdinand R, Carol R*, prefațator, București, Institutul de Arte Grafice "Luceafărul", 1936;
- *Amintiri din Țara Oltului*, conferință ținută la Făgăraș, Vălenii de Munte, Datina Românească, 1936;
- *"Școala nouă" de istorie: o lămurire definitivă*, București, Imprimeria Datina Românească, 1936;
- *Istoria românilor*, 10 vol. în 11 părți, București, Imprimeria Datina Românească, 1936-1939;
- *Istoria românilor*, vol. 1, partea 1: *Strămoșii înainte de romani*, București, Imprimeria Datina Românească, 1936;
- *Istoria românilor* vol. 1, partea a 2-a: *Sigiliul Romei*, București, Imprimeria Datina Românească, 1936;
- *Istoria românilor*, vol. 2: *Oamenii pământului, până la anul 1000*, București, Imprimeria Datina Românească, 1936;
- *Sfaturi pe întunec*, 2 vol., 1936-1940;

- *Istoricul reședințelor Poliției Capitalei: fosta Agie*, cu 25 de gravuri, o planșă în color, 6 facsimile, 2 planuri hors-texte și diferite vignete, Vasile V. Dașkevici, licențiat în Drept, chestor în Prefectura Poliției București, prefațator, București, Tipografia Cultura, 1937;
- *Figuri revoluționare*, cinci conferințe ale Universității libere: N. Iorga, P.P. Panaitescu; D. Bodin, Al. Lapedatu, N. Bănescu; *Horea, Cloșca și Crișan*, conferința rostită la Sala Dalles, la 11 noiembrie 1936, în colecția "Așezământul Cultural Ion C. Brătianu", XXXVI, București, Cartea Românească, 1937;
- *Din trecutul românesc al Brașovului: documente comerciale: 1741-1860*, D.Z. Furnică, prefațator, București, 1937;
- *Naissance de la nation roumaine: de Byzance à Étienne le Grand de Moldavie*, E. Beau de Loménie, avec une préface de N. Iorga, membre de l'Académie Roumaine, professeur à l'Université de Bucarest, Bucarest, 1937;
- *Histoire des Roumains et de la Romanité Orientale*, Vol. 1, Part 1: *Les Ancêtres avant les Romains*, Bucarest, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, Imprimeria Națională, 1937;
- *Histoire des Roumains et de la Romanité Orientale*, Vol. 1, Part 2: *Le Sceau de Rome*, Bucarest, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, Imprimeria Națională, 1937;
- *Au fost Moldova și Țara Românească provincii supuse fanarioților?*, București, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, Imprimeria Națională, Depozitul General Cartea Românească, 1937;
- *Istoria românilor*, vol. 3, *Ctitorii*, București, 1937;
- *Istoria românilor*, vol. 4: *Cavalerii*, București, Imprimeria Datina Românească, 1937;
- *Istoria românilor*, vol. 5: *Vitejii*, București, 1937;
- *Instantanee venețiene*, 1938;
- *Pentru Rege, națiune și cultură: era nouă*, lucrare apărută sub îngrijirea domnului dr. Florin Codrescu, Asociația Publiciștilor Români: tipăritura a 5-a, București, 1938;
- *Mocanii: importanța lor și evoluția social-economică în România*, Ion I. Ghelase, prefațator, București, 1938;
- *Bizanțul și romanitatea dela Dunărea-de-Jos*, discurs rostit la 25 maiu 1938 în ședință solemnă, de N. Bănescu, cu răspunsul d-lui N. Iorga, în colecția "Discursuri de recepție", 72, București, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, 1938;
- *Antologia Bugeacului*, Dragomir Petrescu, cu un cuv. al d-lor N. Iorga, St. Ciobanu și Artur Gorovei, București, Editura "Intelect", 1938;
- *Aria exploatării petrolifere în România*, textul întregit al Conferinței rostite pe ziua de 19 iulie 1938, Mihail Pizanty, prefațator, București, Tiparul "Cartea Românească", 1938;
- *Istoria românilor*, vol. 6: *Monarhii*, București, 1938;
- *Istoria românilor*, vol. 7: *Reformatorii*, București, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, Imprimeria Națională, 1938;

- *Istoria românilor*, vol. 9: *Unificatorii*, București, Imprimeria Datina Românească, 1938;
- *Istoria românilor*, vol. 10: *Revoluționarii*, București, 1938;
- *L'origine et la patrie premiere des Roumains: response a une agression*, Bucarest, Imprimeria Datina Românească, 1938;
- *Istoria Bucureștilor*, București, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, 1939;
- *Istoria universală văzută prin literatură: simple note ale elevilor după lecțiile făcute la Școala de misionare în anul 1936-37*, lucrată de d-rele M. Oprea și I. Frölich, misionare, Vălenii de Munte, 1939;
- *Mihail Eminescu*, H.Dj. Siruni, în armeneste, prefațator, București, 1939;
- *Dobrogea, terre roumaine: émouvante témoignages d'un passé lointain: discours de ce qui s'est passé en Transylvanie*, préface de N. Iorga, texte réédité par D.A. Dospinesco, București, 1939;
- *Documente de pe Valea Teleajenului: din Arhiva Domnului Gh.I. Cereșanu*, Eleonora Alexiu, prefațator, București, Tipografia Bucovina - I.E. Torouțiu, 1939;
- *Memorii*, vol. 5: *Agonia regală și Regența: [1925-1930]*, București, Editura "Națională" S. Ciornei, 1939;
- *Basele populare ale oricarii mișcări din Balcani*, conferință ținută la 3 martie 1939, București, Institutul Sud-Est-European, 1939;
- *Definiția noii stări de lucruri în România*, discursul d-lui N. Iorga rostit în ședința Senatului, miercuri, 28 iunie 1939, cu prilejul răspunsului la Mesagiul Tronului, București, Tipografia Lupta - Nicolae Stroilă, 1939;
- *Discursuri parlamentare*, vol. 1-2, București, Tipografia Bucovina, 1939-1940;
- *Comedia nedivină*, Zygmunt Krasinski, tradus de Tadeusz Gostynski și Luca Djamo, prefațator, în colecția "Capodoperelor Literaturii polone", 1, București, Institutul Sud-Est European, Secția Polonă, 1940;
- *Adevărul asupra trecutului și prezentului Basarabiei*, traducere Dorina Florian, București, 1940;
- *Vieux temps - vieilles figures*, N.B. Cantacuzène, préface par N. Iorga, Bucarest, 1940;
- *Ange Bally: un ouvrage d'il y a un siècle sur la Bessarabie comme pays moldave*, Vălenii de Munte, 1940;
- *Prometeu înlănțuit: tragedie în patru perdele și două tablouri*, Eschile, prolog și traducere, București, 1940;
- *Afirmarea vitalității românești*, conferințe la cursurile de vară din Vălenii de Munte, 1939: resumat de ascultătoare, Vălenii de Munte, 1940;
- *Concepția românească a ortodoxiei*, conferință ținută în ziua de 13 ianuarie 1940 la Societatea "Femeilor Ortodoxe", București, Editura "România", 1940;
- *Histoire des roumains de Transylvanie et de Hongrie*, Vălenii de Munte, Imprimeria Datina Românească, 1940;

- *Opera lui Eminescu*, H.Dj. Siruni, cu o scrisoare a lui N. Iorga și o dare de seamă a lui Gr.M. Avakian, în colecția "Eminescu în armenește", București, Carpați, 1941;
- *Une Nouvelle Histoire de l'Empire Byzantin*, extras din Georg Ostrogorsky, *Geschichte des byzantinischen Staates*, Munchen, 1940, București, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, 1941;
- *Viața lui Constantin-Vodă Cantemir*, Dimitrie Cantemir, traducător, ediție nouă îngrijită de Liliana N. Iorga, Craiova, Scrisul Românesc, 1943;
- *Generalități cu privire la studiile istorice*, București, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, 1944;
- *Anglia și poporul engles: presintat în conferințe*, coautor cu Radu Rosetti, Micaela Catargi și Richard F.A. Hillard, București, Editura Modernă, 1945;
- *Divina Comedie: infernul*, Dante Alighieri, prefațator, traducere de Ion A. Țundrea, București, Casa Școalelor, 1945;
- *Amintirile unui diplomat român*, N.B. Cantacuzino, cuvânt introductiv, București, Cartea Românească, 1945;
- *Histoire du peuple français*, traduction française par Pierre Angelesco, în colecția "Bibliothèque franco-roumaine", Paris, O. Zeluck, éditeur, 1945;
- *Istoria literaturilor romanice în dezvoltarea și legăturile lor*, 3 vol., ed. a II-a, 1968;
- *Istoria armatei românești*, vol. 1-2, pref. Manole Neagoe, ed. V. Iova, ed. N. Gheran, București, Editura Militara, 1970;
- *Byzance apres Byzance*, în rom. 1972;
- *Istoria literaturii românești: introducere sintetică, după note stenografice ale unui curs*, postf. Mihai Ungheanu, București, Minerva, 1977;
- *Istoria lui Ștefan cel Mare*, ed. îngrij. și tabel cronol. Victor Iova, pref. Manole Neagoe, în colecția "Biblioteca pentru toți", 965, București, Minerva, 1978;
- *O luptă literară*, vol. I, ed. Valeriu Râpeanu, Sanda Râpeanu, studiu introd., note și comentarii Valeriu Râpeanu, București, Minerva, 1979;
- *O luptă literară*, vol. II, ed. Valeriu Râpeanu, Sanda Râpeanu, studiu introd., note și comentarii Valeriu Râpeanu, București, Minerva, 1979;
- *Călătorii peste hotare*, vol. I, ed. îngrij., pref. și tabel cronologic de Lucian Cursaru, în colecția "Biblioteca pentru toți", 1053, București, Minerva, 1980;
- *Călătorii peste hotare*, vol. II, ed. îngrij. de Lucian Cursaru, în colecția "Biblioteca pentru toți", 1054, București, Minerva, 1980;
- *Eminescu*, ed., îngrij., studiu introd., note și bibliogr. Nicolae Liu, Iași, Junimea, 1981;
- *Nicolae Iorga: discursuri parlamentare 1907-1917*, introd. și antologie Ion Constantinescu, București, Editura Politică, 1981;
- *Opere economice*, ed. îngrij. de Georgeta Penelea, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1982;

- *Istoria literaturii românești în veacul al XIX-lea: de la 1821 înainte: în legătură cu dezvoltarea culturală a neamului*, vol. I: *Epoca lui Asachi și Eliad, 1821-1840*, ed. și note Rodica Rotaru, pref. Ion Rotaru, București, Minerva, 1983;
- *Istoria literaturii românești în veacul al XIX-lea: de la 1821 înainte: în legătură cu dezvoltarea culturală a neamului*, vol. II: *Epoca lui M. Kogalniceanu, 1840-1848*, ed. și note Rodica Rotaru, pref. Ion Rotaru, București, Minerva, 1983;
- *Istoria literaturii românești în veacul al XIX-lea: de la 1821 înainte: în legătură cu dezvoltarea culturală a neamului*, vol. III: *Anul '48 și urmările sale, opera politică a emigraților. Literatura din țară de la 1847 până la agitațiile pentru Unire. Regalitatea literară a lui Vasile Alecsandri. Literatura românească în epoca Unirii și supt Domnia lui Vodă Cuza, 1848-1866*, ed. și note Rodica Rotaru, pref. Ion Rotaru, București, Minerva, 1983;
- *Correspondență*, vol. I: *Documente literare*, ediție, note și indici Ecaterina Vaum, București, Minerva, 1984;
- *Studii asupra evului mediu românesc*, ed. îngr. de Șerban Papacostea, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1984;
- *O viață de om așa cum a fost: orizonturile mele*, ed. îngrij., note, comentarii de Valeriu Râpeanu, Sandra Râpeanu, studiu introd. Valeriu Râpeanu, București, Minerva, 1984;
- *Geschichte des Rumänischen Volkes*, 2 vol., ed. a II-a, 1985;
- *Istoria literaturii românești. Introducere sintetică*, ed. a III-a, 1985;
- *Istoria poporului românesc*, ed. îngr. de Georgeta Penelea, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1985;
- *Locul românilor în istoria universală*, ed. îngr. de Radu Constantinescu, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1985;
- *Istoria literaturii românești contemporane*, 2 vol., ed. a II-a, 1986;
- *Correspondență*, vol. II: *Documente literare*, ediție, note și indici Ecaterina Vaum, București, Minerva, 1986;
- *Conferințe: Ideea unității românești*, ed. îngr. de Ștefan Lemny, Rodica Rotaru, postf., note și bibliogr. Ștefan Lemny, București, Minerva, 1987;
- *Istoria românilor*, 10 vol., ed. a II-a, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1988-2006;
- *Istoria românilor*, vol. 1, partea 1: *Strămoșii. Înainte de romani*, text stabilit, note, comentarii, postfață și indice de Vasile Chirică, Virgil Mihăilescu-Birliba, Ion Ioniță, introd. și nota asupra ediției Gheorghe Buzatu, Victor Spinei, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1988;
- *Istoria românilor*, vol. 1, partea a 2-a: *Sigiliul Romei*, text stabilit, notă asupra volumului, postfață, addenda și indice Virgil Mihăilescu-Birliba, Vasile Chirică, Ion Ioniță, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1988;
- *Istoria românilor din Ardeal și Ungaria*, ed. Georgeta Penelea-Filitti, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1989;

- *Despre cronici și cronicari*, ed. îngrij. de Damaschin Mioc, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1988;
- *Cărți reprezentative în viața omenirii*, 4 vol., ed. a II-a, 1991;
- *În lupta cu absurdul revizionism maghiar*, ed. Mihai Ungheanu, București, Globus, 1991;
- *Politica externă a regelui Carol I*, lectii ținute la Universitatea din București, în colecția "Documente istorice interzise în comunism", red. Marilena Rădulescu, pref. Vicențiu Rădulescu, București, Glykon, 1991;
- *Istoria lui Mihai Viteazul*, vol. 1-2, Chișinău, Universitas, 1992;
- *Basarabia noastră. Liberarea Basarabiei. Lupta pentru limba românească și ideea unirii...*, coautor cu Zamfir Arbore, Leon Boga, Chișinău, Universitas, 1993;
- *Amintirile unui diplomat român*, cuv. înainte, N.B. Cantacuzino, ed. îngrij. și postf. de Adrian Anghelescu, Iași, Editura Apollonia, 1994;
- *Oameni cari au fost*, 4 vol., ed. nouă, 1994-1997;
- *Istoria bisericii românești și a vieții religioase a românilor*, vol. 1-2, ed. a 2-a rev., București, Gramar, 1995;
- *Sfaturi pe întunec*, 2 vol., ed. a II-a, 1996;
- *Hotare și spații naționale. Afirmarea vitalității românești*, în colecția "Doctrină românești", pref. Mihai Ungheanu, postf. Sever Ardelean, Galați, Porto-Franco, 1996;
- *Chestiunea Dunării: Istorie a Europei Răsăritene în legătură cu această chestie*, în colecția "Istorie și Diplomatie", 16, pref. Victor Spinei, Iași, Institutul European, 1998;
- *Regii României: o istorie adevărată*, ed. Mircea Vulcănescu, ed. Mihail Polihroniade, București, Tess Expres, 1998;
- *Istoria românilor*, vol. 5: *Vitejii*, ed. Constantin Rezachevici, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1998;
- *Supt trei regi. Istoria luptei pentru un ideal moral și național*, ed. a II-a, 1999;
- *Istoria presei românești de la primele începuturi până în 1916*, ed. a II-a, 1999;
- *Generalități cu privire la studiile istorice*, în colecția "Cărți fundamentale ale culturii române", ed. a 4-a, ed. Victor Durnea, ed. Andrei Pippidi, Iași, Polirom, 1999;
- *Istoria românilor*, vol. 6: *Monarhii*, ed. Ștefan Andreescu, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 2000;
- *Bizanț după Bizanț*, în colecția "Sinteze. Documente. Eseuri", trad. Liliana Iorga-Pippidi, București, 100+1 Gramar, 2002;
- *Istoria românilor*, vol. 8: *Revoluționarii*, ed. Georgeta Filitti, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 2006;
- *Istoria Bucureștilor*, București, Editura Vremea, 2008;
- *Adevărul asupra trecutului și prezentului Basarabiei (1914-1940)*, selecție și argument editorial Pavel Balmus, București, Institutul Cultural Român, 2008;

- *Art et littérature des roumains: synthèses parallèles*, éd. préf. et notes par Andrei Pippidi; trad. par Lidia Simion et Andrei Pippidi, 2e éd., București, Editura Academiei Române, 2008;
- *Istoria românilor*, vol. 9: *Unificatorii*, ed. Gheorghe Cliveti, Mihai Cojocariu, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 2010;
- *Istoria românilor*, vol. 10, partea 1: *Întregitorii*, ed. Georgeta Filitti, Gheorghe Buzatu, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 2011;
- *Istoria românilor*, vol. 10, partea a 2-a: *Întregitorii*, ed. Gheorghe Buzatu, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 2011;
- *Studii și documente cu privire la istoria românilor*, vol. 24: *Basarabia noastră: scrisă după 100 de ani de la răpirea ei de către Ruși*, București, Semne, 2012;
- *Scritti veneziani*, a cura di Andrei Pippidi, trad. di Corina Anton, Venezia, Istituto Romeno di Cultura e Ricerca Umanistica di Venezia, Institutul Cultural Român, 2015;

Publicații periodice:

➤ ***Biserica Ortodoxă Română***

- *Noui contribuții la istoria bisericii noastre: mitropolitul Antim Ivireanul în luptă cu Ierusalimul pentru drepturile bisericii sale: câteva acte privitoare la biserica Bucovinei și Moldovei*, extras, anul LII, nr. 11-12/1934, București, Tipografia Cărților Bisericești, 1934;

➤ ***Revue historique de Sud-Est européen***

- *Les frontières roumaines*, Jacques Ancel, preface par N. Iorga, extras, janvier-mars, 1934, Bucarest, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, Imprimeria Națională, 1935;

➤ ***Monitorul Oficial***

- *Lege pentru organizarea și funcționarea Învățământului Secundar Industrial: de băieți și de fete*, publicată în nr. 88, 16 aprilie 1936, în colecția "Biblioteca legilor uzuale adnotate", 692, București, Curierul Judiciar, 1936.

➤ ***Buletinul Comisiunii Monumentelor Istorice (publicațiune trimestrială sub auspiciile Ministerului de Culte și Instrucțiune Publică și în editura Admimministrației Casei Bisericii)***

- *Arta românească în Banatul Muntos*, Fasc. 98 (1938), Vălenii de Munte, Datina Românească, 1940;

➤ ***Buletinul Comisiei istorice a României***

- *Acte românești din Ardeal privitoare în cea mai mare parte la legăturile secuilor cu Moldova*, ed. Ioan Bogdan, București, Atelierele Grafice Soccec, 1916;

➤ **Buletinul Comisiunii Monumentelor Istorice**

- *Icoana românească: după niște conferințe*, extras, XXVI, București, 1933;

➤ **Analele Academiei Române**

- *Amănunte din istoria noastră în veacul al XIX-lea*, seria 2, tom 38, București, Socec, C. Sfetea; Leipzig, Otto Harrassowitz; Viena, Gerold, 1916;
- *Activitatea politică și literară ale lui Ioan C. Brătianu: cuvântare*, seria II, tom XLI, Desbaterile 1920-21, București, Cartea Românească, 1922;
- *Note istorice asupra editării operei poetice a lui M. Eminescu*, seria III, tom IV, mem. 6, București, Cultura Națională, 1929;
- *Apelul către Unire al lui Cuza-Vodă la 1859*, seria 3, tom 12, mem. 8, București, 1931;
- *Eminescu în și din cea mai nouă ediție*, comunicare făcută în ședința dela 17 noembrie 1939, seria III, tom XXII, mem. 9, București, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, 1939;

➤ **ANI**

- *Revistă de cultură armeană*, sub patronajul d-lui prof. N. Iorga, director H.Dj. Siruni, trimestrial, București, Tip. Modernă, 1935/36-1937/38;

➤ **Boabe de grâu**

- *Așezămintele mele*, descrieri analitice ale articolelor apărute în perioada 1930-1932, an I, nr. 5, 1930;

Bibl.: Dorina N. Rusu, *Dicționarul membrilor Academiei Române, 1866-2010*, ediția a IV-a revăzută și adăugită, Editura Enciclopedică, București, 2010; <http://cacheprod.bcub.ro/>; <http://opac.biblioteca.ase.ro/>; <http://www.bnr.ro/>; <http://aleph500.biblacad.ro>.

ISĂRESCU, Mugurel Constantin
(n. 1 august 1949, Drăgășani, jud. Vâlcea),
economist.

Membru titular - 24 martie 2006
(membru corespondent - 6 iunie 2001).

Președinte al Secției de științe economice, juridice și sociologie (din 2006).

Studii: După absolvirea liceului teoretic din Drăgășani (1967), a urmat cursurile Academiei de Studii Economice din București, Facultatea de Comerț (1967-1971). În 1989 și-a susținut teza *Tendințe în politica guvernamentală a cursurilor de schimb pe plan internațional și incidența lor asupra relațiilor externe ale României*, devenind doctor în științe economice.

Carieră: Cercetător principal și șef al unei echipe de cercetare (1971-1990) în cadrul Institutului de Economie Mondială din București. Profesor asociat (1975-1989) la Academia de Studii Economice și lector specializat în finanțe și valută la Ministerul Comerțului Exterior (1980-1989), la Universitatea Populară din București și la Universitatea "A.I. Cuza" din Iași. Profesor universitar la Universitatea de Vest din Timișoara (1994-1996) și la Academia de Studii Economice din București (din 1995), unde predă cursul consacrat politicilor monetare. Profesor la Institutul Bancar Român, la disciplina "Teorii și politici monetare" (1997-1999). În sept. 1990 a fost numit guvernator al Băncii Naționale a României, cu mandatul de a elabora și a pune în practică reforma sistemului bancar. În iulie 1991, Parlamentul României l-a numit guvernator al Băncii Naționale a României pentru o perioadă de 8 ani, pe baza noii legislații bancare; de asemenea, este numit guvernator pentru România în Consiliul Guvernatorilor Fondului Monetar Internațional și reprezentant al României în cadrul Băncii Reglementelor Internaționale. Între 22 dec. 1999 și 28 dec. 2000 a fost prim-ministru al României, perioadă în care s-au dobândit succese economice importante: stoparea declinului economic și marcarea primului an de creștere economică după trei ani de recesiune; redresarea poziției financiare a țării, inclusiv prin relansarea României pe piețele internaționale de capital. În calitate de prim-ministru a prezentat, la 20 mart. 2000, oficialilor de la Bruxelles, "Strategia de dezvoltare economică pe termen mediu a României", document care a obținut semnăturile tuturor președinților de partide parlamentare. În realizarea strategiei, guvernul de sub conducerea sa a obținut o largă cooperare națională, fiind antrenate institutele de cercetare ale Academiei Române, sindicatele, patronatele, partidele politice. Aprobat la Bruxelles, documentul reprezintă o Cartă a integrării europene a României.

Membru al Clubului de la Roma (1993) și președinte al Asociației Române pentru Clubul de la Roma (din 1993, reales în 1999 și 2009), membru fondator al grupului "Un viitor pentru România" și al Societății Române de Economie (SOREC) (1993), membru de onoare al ACI (Association Cambiste International) - România (1998); director al Institutului de Economie Mondială (1998); vicepreședinte (1998-2002) și președinte al Clubului guvernatorilor băncilor centrale din zona Mării Negre, Balcani și Asia Centrală (2003-2004); membru al Comisiei Trilaterale, al Consiliului Consultativ al Biroului regional pentru Europa și CSI din cadrul PNUD (2002); membru corespondent al Academiei Regale de Științe Economice și Financiare din Spania (2007) și al Academiei Regale a Doctorilor din Spania (2009). *Doctor Honoris Causa* al Universității de Nord din Baia Mare (2000), al Universității din Craiova (2003), al Universității din Pitești (2006), al Universității din Bacău (2007), al Universității de Vest din Timișoara (2007), al Universității "Babeș-Bolyai" din Cluj-

Napoca (2009) și al Universității “Al. I. Cuza” din Iași (2009). A fost distins cu: Ordinul Național “Steaua României” în grad de Mare Cruce (2000), Ordinul “Marea Cruce a Sudului”, cea mai înaltă distincție braziliană acordată străinilor (2000), “Crucea Ardealului” (2000), “Crucea Moldavă” (2000), “Crucea Sfântului Andrei” (2000), “Crucea Patriarhiei” (2002), Ordinul “Steaua României” în grad de Colan, cea mai înaltă distincție a statului român, decorația regală “Nihil Sine Deo”. A primit titlurile de: “Guvernatorul anului 2001”, acordat de revista “The Banker”, componentă a grupului “Financial Times” (2002); “Bancherul anului 2002”, acordat de revista “Piața Financiară” (2002); “Bancherul Deceniului”, acordat de revista “Capital” (2002).

Operă: Activitatea de cercetare științifică, desfășurată în paralel cu cea didactică și cu funcțiile deținute pe linie de stat, s-a materializat în numeroase articole, studii și lucrări privind: datoria externă a țărilor în curs de dezvoltare, determinarea cursului de schimb, relațiile monetare internaționale, evoluția inflației de-a lungul timpului, crize monetare și financiare internaționale etc.

Publicații:

- *Datoria externă a țărilor în curs de dezvoltare și lichidarea subdezvoltării*, coautor cu E. Dijmărescu, A. Ghibuțiu, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1977;
- *Afaceri și căderi financiare în lumea capitalului*, coautor cu Nicolae Murgu, Paul Ștefănescu, Cluj-Napoca, Dacia, 1979;
- *Metodologia prognozei evoluției cursurilor de schimb a principalelor monede*, coordonator, autori: Ion Anton, Florina Olteanu, în colecția “Biblioteca de Economie Mondială”, 15, București, Institutul de Economie Mondială, 1980;
- *Inflation through the Ages* (cap.: *Inflation in Romania during the Post - World War I Period*), Brooklyn College, New York, 1981;
- *Aurul: mit și realitate*, coautor cu Nicolae Murgu, Iași, Junimea, 1981;
- *În zgomotul bursei*, coautor cu N. Murgu, C. Lazar, pref. Costin Murgescu, București, Albatros, 1982;
- *Criza economică mondială*, Costin Murgescu (coord.), coautor cu Eugen Dijmărescu, Aurel Ghibuțiu..., București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1986;
- *Tendențe în politica guvernamentală a cursurilor de schimb pe plan internațional și incidența lor asupra relațiilor economice externe ale României*, teză de doctorat, cond. șt. prof. univ. dr. Costin C. Kirițescu, București, Academia de Studii Economice, Facultatea de Finanțe-Contabilitate, 1989;
- *Relații monetare internaționale*, coordonator, în colecția “Biblioteca de Economie Mondială”, 106, București, Institutul de Economie Mondială, 1989;
- *Central Banking Issues in Emerging Market-Oriented Economies*, 1990;
- *România after Tyranny*, San Francisco, Oxford, USA, 1992;
- *Dicționar de relații economice internaționale*, 1993, în colab.;

- *Raport privind regimul valutar din România și măsurile necesare pentru stabilizarea cursului leului*, coautor cu Eugen Rădulescu, Ion Drăgulin, București, Banca Națională a României, 1993;
- *Despre reforma sistemului bancar și politica Băncii Naționale a României*, 1994;
- *Mersul ideilor economice la români: epoca modernă*, vol. 1, Costin Murgescu, ed. a 2-a, în colecția "Biblioteca Băncii Naționale", 8, București, Editura Enciclopedică, 1994;
- *Politica monetară, stabilitatea macroeconomică și reforma bancară în România*, București, Banca Națională a României, 1995;
- *Banca Națională a României. 1880-1995*, coordonator, 1995;
- *Reglementări ale Băncii Naționale a României privind instrumentele de plată*, prefațator, București, Monitorul Oficial, 1995;
- *Sistemul bancar în România: evoluții recente și perspective. Reforma sistemului financiar în România și integrarea europeană*, 1996;
- *Inflația și echilibrele fundamentale ale economiei românești*, 1996;
- *Pregătirea economistului în consonanță cu funcțiile sistemului bancar-financiar monetar*, București, Editura Economică, 1996;
- *Incendiul inflaționist amenință economia românească*, 1998;
- *Sistemul național de plăți al Băncii Naționale a României: file dintr-o cartă albă: 1998*, Mariana Diaconescu, Vasile Savoiu, prefațator, București, Imprimeria BNR, 1998;
- *Starea sistemului bancar*, 1999;
- *Tezaurul Băncii Naționale a României la Moscova: Documente*, comentariu istoric și ediție Cristian Păunescu și Marian Ștefan, cuvânt înainte Mugur Isărescu, București, Editura Fundației Culturale Magazin Istoric, 1999;
- *Economia românească în perspectiva anului 2000: selecție de studii și alocuțiuni din anii 1998 și 1999*, București, Banca Națională a României, 1999;
- *The Romanian Economy in the Perspective of the Year 2000: Selected Papers and Speeches 1998-1999*, București, National Bank of Romania, 1999;
- *Reflecții economice*, vol. 1, *Piețe, bani, bănci*, București, Expert, 2000;
- *Un proiect deschis: Strategia națională de dezvoltare economică a României pe termen mediu = An open project: Romania's Medium Term National Strategy of Economic Development*, Documents: Documente, edited by prof. Mugur Constantin Isărescu and prof. Tudorel Postolache, Bilingual edition, romanian-english, București, Centrul Român de Economie Comparată și Consensuală, 2000;
- *The Treasury of the National of Romania in Moscow: Documents*, historical commentary Cristian Păunescu and Marian Ștefan, foreword prof. Mugur Isărescu, translated by Ileana Barbu, Alma Cârâc..., English edition Nicolae Șarambei and Corneliu Radeș, Bucharest, Foreign Languages Press, 2000;
- *Modelul românesc de relații interetnice*, Cluj-Napoca, Centrul de Resurse pentru Diversitate Etnoculturală, 2000;

- *Dilema ocupării forței de muncă și viitorul muncii: raport către Clubul de la Roma*, Orio Giarini, Patrick M. Liedtke, prefațator, trad. Agnes Ghibuțiu, București, All Beck, 2001;
- *Discursuri de recepție în memoria lui Alfred Nobel*, 3 vol., coautor cu Tudorel Postolache, București, Expert, 2001-2007;
- *Primul deceniu al reformei bancare din România*, Simpozionul de istorie și civilizație bancară “Cristian Popișteanu”, București, 22-23 nov. 2002, vol. 1, Banca Națională a României, Fundația Culturală “Magazin Istoric”, Asociația Română a Băncilor, prefațator cu Dan Berindei, București, Banca Națională a României, 2002;
- *Primul deceniu al reformei bancare din România*, Simpozionul de istorie și civilizație bancară “Cristian Popișteanu”, București, 22-23 nov. 2002, vol. 2: *Specialiști din institutii internationale despre reforma sistemului bancar = International institution experts on the banking system reform*, Banca Națională a României, Fundația Culturală “Magazin Istoric”, Asociația Română a Băncilor, prefațator cu Dan Berindei, București, Banca Națională a României, 2002;
- *Reforma bancară din România, 1990-2002*, București, Banca Națională a României, 2002;
- *Noii economiști despre tranziția în România*, coordonator cu Daniel Dăianu, în colecția “Biblioteca Băncii Naționale”, 31, București, Editura Enciclopedică, 2003;
- *Spre o nouă strategie de politică monetară: țintirea directă a inflației*, disertație cu ocazia decernării titlului de Doctor Honoris Causa al Universității din Craiova = *Towards a new strategy of monetary policy: inflation targeting*, dissertation on the occasion of being awarded degree Doctor Honoris Causa by Craiova University, București, Banca Națională a României, 2003;
- *Politici de locuire în România: între istorie și actualitate*, Nicolae Șt. Noica, prefațator, București, Mașina de scris, 2003;
- *Marketingul bancar modern*, Emanuel Odobescu, cuvânt înainte de Mugur Isărescu, ediție îngrijită de Adina Mareș, București, Sigma, 2003;
- *Competiția dolar-euro din perspectiva sistemului bancar românesc*, Simpozionul de istorie și civilizație bancară “Cristian Popișteanu”, București, 25 noiembrie 2003, Banca Națională a României, Fundația Culturală “Magazin Istoric”, Asociația Română a Băncilor, prefațator cu Dan Berindei, București, Banca Națională a României, 2003;
- *Reflecții economice*, vol. 3: *Contribuții la teoria macrostabilizării*, ed. Valeriu Ioan-Franc, București, Expert, 2003;
- *14 ani de evoluții monetare*, București, Banca Națională a României, 2003;
- *Politica monetară, inflația și sectorul real*, coautor cu Lucian Croitoru, Cornel Târhoacă, București, Institutul Român pentru Libera Întreprindere, IRLI, 2003;
- *România. Drumul către Euro*, prezentare la Conferința organizată de Colegiul Academic al Universității “Babeș Bolyai” = *Romania: The Path to Euro Adoption*, Cluj-Napoca, 2004;
- *Din istoria construcțiilor românești: Emil Prager - un model*, Nicolae Șt. Noica, prefațator, București, Mașina de scris, 2004;

- *Denominarea monedei naționale*, București, Banca Națională a României, 2004;
- *Banca Națională a României*, cuv. înainte, București, Direcția Studii și Publicații, 2005;
- *Banque Nationale de Roumanie*, prefațator, București, Banca Națională a României, 2005;
- *National Bank of Romania*, prefațator, București, Banca Națională a României, 2005;
- *Integrarea României în Uniunea Europeană și drumul către euro*, București, Banca Națională a României, 2005;
- *Stabilitatea prețurilor și stabilitatea financiară*, disertație cu ocazia decernării titlului de Doctor Honoris Causa al Universității din Pitești, Pitești, 8 decembrie 2006 = *Price Stability and Financial Stability*, București, 2006;
- *Banca Națională a României și personalități din istoria construcțiilor*, Nicolae Șt. Noica, prefațator, București, Mașina de scris, 2006;
- *125 de ani de la prima emisiune de bancnote a Băncii Naționale a României*, coordonator, autori: Surica Rosentuler, Sabina Maritiu și Romeo Cîrjan, în colecția "Bancnotele României", 1, București, Banca Națională a României, 2006;
- *Reflecții economice*, vol. 2: *Politici ale Băncii Naționale a României*, ed. Valeriu Ioan-Franc, București, Expert, 2006;
- *Istoria Băncii Naționale a României în date*, vol. 1: 1880-1914, coautor cu Mihaela Tone, Cristian Păunescu, București, Oscar Print, 2006;
- *Intermedierea financiară în România în perioada 1990-2007*, disertație cu ocazia decernării titlului de Doctor Honoris Causa al Universității "George Bacovia" - Bacău, 23 august 2007 = *Financial intermediation in Romania during 1990-2007*, București, 2007;
- *Rolul politicii monetare în mix-ul de politici macroeconomice*, disertație cu ocazia decernării titlului de Doctor Honoris Causa al Universității de Vest - Timișoara, 8 noiembrie 2007 = *The Role of Monetary Policy in the Macroeconomic Policy Mix*, București, 2007;
- *Emisiunile de bancnote ale Băncii Naționale a României în perioada 1896-1929*, coordonator, autori: Surica Rosentuler, Sabina Marițiu, Romeo Cîrjan, în colecția "Bancnotele României", 2, București, Banca Națională a României, 2007;
- *Marketingul bancar modern*, Emanuel Odobescu, prefațator, București, Sigma, 2007;
- *Abordarea trecerii la euro: România și experiența internațională*, București, Banca Națională a României, 2007;
- *A cross-cultural approach to communication in the field of banking and finance*, Flavia Toader, prefațator, București, Oscar Print, 2008;
- *Lucrări publice din vremea lui Carol I: acte de fundare și medalii comemorative*, Nicolae Șt. Noica, prefațator, ediție îngrijită de Stelian Țurlea, București, Cadmos, 2008;
- *Managementul proiectelor*, Florian Bușe, Aurelian Simionescu, Nicolae Bud, prefațator, București, Editura Economică, 2008;
- *În slujba sistemului bancar. Oameni și fapte*, Simpozionul de istorie și civilizație bancară "Cristian Popișteanu", vol. 7, Banca Națională a României, Fundația Culturală

- “Magazin Istoric”, Asociația Română a Băncilor, prefațator, București, Banca Națională a României, 2008;
- *Virtuți ale politicii monetare*, Napoleon Pop, prefațator, ed. Valeriu Ioan-Franc, București, Expert, 2008;
 - *Costin C. Kirițescu: un bancher fără bani*, București, Banca Națională a României, 2008;
 - *Monetary policy issues in an emerging economy: the case of Romania*, coautor cu Alfredo Rocafort Nicolau, Barcelona, Real Academia de Ciencias Economicas y Financieras, 2008;
 - *Contribuții teoretice și practice în domeniul politicilor monetare și bancare*, București, Editura Academiei Române, 2009;
 - *Criza financiară internațională și provocări pentru politica monetară din România*, disertație cu ocazia decernării titlului de Doctor Honoris Causa al Universității “Babeș-Bolyai” - Cluj-Napoca, 26 februarie 2009 = *The Global Financial Crisis and Challenges Facing Monetary Policy in Romania*, București, 2009;
 - *Palatul Regal: Muzeul Național de Artă al României*, Nicolae Șt. Noica, cu colaborarea lui Peter Derer, cuvânt înainte de Mugur Isărescu, guvernatorul Băncii Naționale a României, ediție îngrijită de Stelian Țurlea, București, Cadmos, 2009;
 - *Istoria Băncii Naționale a României în date*, vol. 2: 1915-1918, Cristian Păunescu, Mihaela Tone, Nadia Manea, prefațator, București, Oscar Print, 2009;
 - *Colaborarea: lideri care evită capcanele, creează unitate și obțin rezultate extraordinare*, Morten T. Hansen, traducere din limba engleză de Aida Elvira Mihai și Alecsandra Botoșăneanu, prefața la ediția în limba română de Mugur Isărescu, postfață de Emil Hurezeanu, în colecția “Profit”, București, Curtea Veche, 2010;
 - *Banca Națională a României – portretul unei instituții: 1880-2010*, coordonator, Banca Națională a României, 2010;
 - *Banque Nationale de Roumanie – portrait d’une institution: 1880-2010*, sous la coordination de Monsieur l’académicien Mugur Constantin Isărescu, Gouverneur, par la Direction Études Économiques dans le cadre de la Banque Nationale de Roumanie, 2010;
 - *<The> National Bank of Romania Portrait of an Institution – Portrait of an Institution: 1880-2010*, coordination, National Bank of Romania, 2010;
 - *Emil Prager - un model*, Nicolae Șt. Stoica, cuvânt înainte, ediția a 2-a, București, Vremea, 2010;
 - *Școala Națională de Poduri și Șosele: 125 de ani*, Nicolae Șt. Noica, cuvânt înainte, București, Vremea, 2010;
 - *Eugeniu Carada: 1836-1910*, M. Theodorian-Carada, Mihail Gr. Romașcanu, Constant Răutu, prefațator cu Ion Bulei, George Virgil Stoenescu, București, Institutul Cultural Român, Monitorul Oficial, 2010;
 - *Banca Națională a României – Chronicle of the Old Palace Restoration: str. Lipscani nr. 25 = National Bank of Romania: Chronicle of the Old Palace Restoration: 25, Lipscani Street,*

Cristina Țurlea, cuvânt înainte de Mugur Isărescu, ediție îngrijită de Stelian Țurlea, versiune engleză: Florin Mirică, Despina Naghi, București, Cadmos, 2010;

- *Istoria Băncii Naționale a României în date, vol. 1: 1880-1914*, Mihaela Tone, Cristian Păunescu, prefațator, ed. a 3-a, rev., București, Oscar Print, 2010;
- *Înființarea sistemului monetar național și crearea Băncii Naționale a României: două reforme fundamentale ale modernității românești*, București, Banca Națională a României, 2010;
- *Macroprudentialitatea: reglementarea, crizele financiare și politica monetară*, disertație cu ocazia decernării titlului de Doctor Honoris Causa al Universității Româno-Americane, București, 30 iunie 2011 = *Macroprudentiality: Regulation, Financial Crises and Monetary Policy*, București, 2011;
- *Banca Națională a României în timpul Primului Război Mondial*, Simpozionul de istorie și civilizație bancară "Cristian Popișteanu", București, aprilie 2011, prefațator, București, Banca Națională a României, 2011, lucrările simpozionului au fost publicate, integral sau sub formă de rezumat, în revista *Magazin istoric*, nr. 7/2011;
- *Tezaurul Băncii Naționale a României la Moscova: documente*, cuv. înainte de Mugur Isărescu, comentariu istoric și ed. Cristian Păunescu, Marian Ștefan, ed. a 2-a, rev. și adăug., București, Oscar Print, 2011;
- *The treasury of the National Bank of Romania in Moscow: documents*, prefațator, ed. Cristian Păunescu, Marian Ștefan, trad. Nicolae Sarambel, Corneliu Rades, Ileana Barbu, Alina Carac, Daniela Dolgu, 2nd ed. rev., București, Oscar Print, 2011;
- *Emisiunile de bancnote românești în perioada 1929-1947: istorie și tehnologie*, în colecția "Bancnotele României", 3, coautor cu Sabina Maritiu, Romeo Cîrjan, București, Banca Națională a României, 2011;
- *Palatul Lipscani în timpul Primului Război Mondial*, coautor cu Mihaela Tone, Nadia Manea, București, Banca Națională a României, 2011;
- *Politica monetară – ipostaze neconvenționale: atacul speculativ, criza din zona euro, șomajul, inflația*, Lucian Croitoru, prefațator, cuvânt introductiv de Ella Kállai, în colecția "Profit", București, Curtea Veche, 2012;
- *Ministerul Lucrărilor Publice: 150 de ani*, Nicolae Șt. Noica, cuvânt înainte, București, Vremea, 2012;
- *Datoria publică a României, 1864-1949*, Angela Banu, cuvânt înainte, postf. Maria Mureșan, București, Oscar Print, 2012;
- *Palatele Băncii Naționale a României, vol. 1: Palatul Vechi*, coordonator, autori: Sabina Maritiu, Romeo Cîrjan, București, Banca Națională a României, 2012;
- *Proiecte de bancnote românești: 1921-1947*, catalog, coautor cu Sabina Maritiu, Romeo Cîrjan, în colecția "Bancnotele României", 4, București, Banca Națională a României, 2012;
- *Mihail Manoilescu: life and works*, coautor cu Alexandru Leonte, Sabina Maritiu, Wilhelm Salter, Romeo Cîrjan, Bucharest, Banca Națională a României, 2013;

- *Monetary Policy: Unconventional Approaches*, Lucian Croitoru, foreword by Mugur Isărescu, preamble by Ella Kállai, în colecția "Profit", Bucharest, Curtea Veche, 2014;
- *Palatul Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale și personalități din lumea constructorilor*, Nicolae Șt. Noica, cuvânt înainte, București, Editura Vremea, Asociația Kultura, 2014;
- *Istoricul Băncii Naționale a României: 1880-1924*, Victor Slăvescu, cuvânt înainte Mugur Isărescu, studiu introductiv Sabina Marițiu, ed. îngrijită de George Virgil Stoenescu, în colecția "Biblioteca Băncii Naționale a României", serie nouă, 1, București, Humanitas, 2014;
- *Lucrări publice în vremea Regelui Ferdinand*, Nicolae Șt. Noica, cuvânt înainte, ediție îngrijită de Silvia Colfescu, București, Vremea, 2015;
- *Generalul Nicolae Rădescu: profilul unui om de stat în imagini și documente*, coautor cu Oana Ionel Demetriade, Alexandru Șerbănescu, București, Oscar Print, 2015;

Publicații periodice

➤ *Evoluția cursurilor valutare*

- Periodic, redactor, București, 1983;

➤ *Restitutio*

- Periodic, editor (nr. 1 apărut în 2001), București, 2001-;
- *Viața și opera lui Victor Slăvescu*, coordonator, autori: Surica Rosentuler, Wilhelm Salater, Ovidiu Slavoiu, Sabina Maritiu, București, Direcția de Studii și Publicații, nr. 1, 2001;
- *Viața și opera lui Virgil Madgearu*, coordonator, autori: Surica Rosentuler, Sabina Maritiu, Wilhelm Salater, București, Direcția de Studii și Publicații, nr. 2, 2002;
- *Viața și opera lui Eugeniu Carada*, coordonator, autori: Surica Rosentuler, Sabina Maritiu, București, Direcția de Studii și Publicații, nr. 3, 2003;
- *Viața și opera lui Mitita Constantinescu*, coordonator, autori: Surica Rosentuler, Sabina Maritiu, Ion Soare, Anton Dumitrescu, București, Direcția de Studii și Publicații, nr. 4, 2004;
- *Viața și opera lui Ioan G. Bibicescu*, coordonator, autori: Surica Rosentuler și Sabina Maritiu, București, Direcția de Studii și Publicații, nr. 5, 2005;
- *Viața și opera lui Radu Dudescu*, coordonator, autori: Mihai Sorin Rădulescu și Sabina Maritiu, București, Direcția de Studii și Publicații, nr. 6, 2006;
- *Eugeniu Carada: corespondență și mărturii inedite*, prefațator, ed. îngrijită și studiu introd. Sabina Maritiu, Romeo Cîrjan, București, Banca Națională a României, Direcția Secretariat, Serviciul Bibliotecă, nr. 7, 2013;

➤ *Magazin istoric*

- "Banca Națională a României în timpul Primului Război Mondial", Simpozionul de istorie și civilizație bancară "Cristian Popisteanu", București, aprilie 2011, prefațator,

București, Banca Națională a României, 2011 (lucrările simpozionului au fost publicate, integral sau sub formă de rezumat, în revista *Magazin istoric*, nr. 7/2011);

➤ *Central Bank Journal of Law and Finance*

- Periodic, prefațator (an 1, nr. 1 apărut în 2014), București, Banca Națională a României, 2014-;

➤ *Audit financiar*

- *Nouă lecții din actuala criza financiară*, v. 7, nr. 6, 2009;

➤ *Adevărul economic*

- *Uniunea Europeană și Monetară: un spațiu politico-economic de primă mărime în lumea secolului al XXI-lea*, nr. 14, aprilie 2004;

Coordonare teze de doctorat:

- *Condițiile și pregătirea țărilor central și est-europene pentru trecerea la moneda euro*, Eugen Andreescu, Institutul Național de Cercetări Economice “Costin C. Kirițescu”, București, 2010;
- *Crize financiare: cauze, consecințe și răspunsuri ale politicilor monetare*, Gabriel Cătălin Șopandă, Institutul Național de Cercetări Economice “Costin C. Kirițescu”, București, 2011;

Bibl.: Dorina N. Rusu, *Dicționarul membrilor Academiei Române, 1866-2010*, ediția a IV-a revăzută și adăugită, Editura Enciclopedică, București, 2010; <http://cacheprod.bcub.ro>; <http://opac.biblioteca.ase.ro>; <http://www.bnr.ro>; <http://aleph500.biblacad.ro>.

KIRIȚESCU, Costin C.

(25 mai 1908, București - 13 decembrie 2002, București),
economist.

Membru titular - 10 noiembrie 1992
(membru corespondent - 18 decembrie 1991).

Studii: După absolvirea Liceului "Matei Basarab", a urmat concomitent cursurile Facultății de Drept și ale Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București, ale căror licențe le-a obținut în 1929 și, respectiv, în 1930. După absolvirea studiilor universitare, a efectuat un stagiu la Banca Națională, la "Dresdner Bank" din Berlin și la Camera de Comerț Germano-Română. În 1934 și-a susținut, la Universitatea "Friedrich-Wilhelm (Humboldt)" din Berlin, teza *Die Landwirtschaft und die Entwicklung des Organisierten Agrarkredits in Rumänien*, devenind doctor în filosofie și economie.

Carieră: În același an (1934) a fost numit asistent la Facultatea de Drept din București, parcurgând apoi toate treptele ierarhiei didactice la disciplinele economie politică, politică economică, monedă, legislație agrară, drept financiar. După o întrerupere de șase ani, și-a reluat activitatea didactică (1934-1952) la Academia de Studii Economice din București, la disciplinele: finanțe și relații valutar-financiare internaționale. A lucrat în cadrul Ministerului Finanțelor, calitate în care a contribuit la elaborarea documentelor privind aderarea României la Fondul Monetar Internațional și la Banca Mondială. A fost membru în Consiliul de administrație al Băncii Naționale a României. A conferențiat la numeroase institute și universități străine, între care la Institutul FMI (Washington, DC), în 1981.

Membru al Societății Economistilor Români, al Societății "Ateneul Român", al Asociației române pentru Clubul de la Roma. A fost distins cu Ordinul Național "Serviciul Credincios" în grad de Mare Cruce (2000).

Operă: A publicat peste 400 de cărți și studii apărute în limba română și în limbi străine.

Publicații:

- *Die Landwirtschaft und die Entwicklung des organisierten Agrarkredits in Rumänien*, Würzburg, Verlag Konrad Triltsch, 1934;
- *Cum s-a creat o conjunctură de stat în Germania: programele pentru redresarea economiei germane*, București, Inst. de Arte Grafice "Bucovina", 1936;
- *Criteriul omenesc în orientarea politicii economice a României*, București, Cartea Românească, 1940;
- *Coordonatele umane ale industrializării în România*, București, Cartea Românească, 1940;
- *Uniunea Sovietelor și problema agrară: o paralelă între premisele ideologice și înfăptuiri*, București, 1941;
- *Politica de credit a României în perspectiva trecutului și a viitorului*, București, Curierul Judiciar SA, 1942;
- *Inflația și combaterea ei un capitol de teorie și politică monetară actuală*, Tipografia Remus Cioflec, 1943;

- *Caracterele specifice ale actualei economii de război*, București, Cartea Românească, 1943;
- *Geneza monetei: un studiu critic al ipotezelor asupra originii și scopului primelor instrumente monetare*, București, Tipografia Remus Cioflec, 1945;
- *Aspecte ale problemelor monetare contemporane*, 1946;
- *La monnaie roumaine pendant la guerre de 1941-1945*, București, Cartea Românească, 1947;
- *La reforme monetaire roumaine de 1947*, Bucarest, Cartea Românească, 1948;
- *Moneta: curs predat studenților anului IV Licență la Facultatea de Drept din București*, București, 1948;
- *Sistemul bănesc al leului și precursorii lui*, 3 vol., 1964-1971, Editura Academiei Republicii Populare Române; ediția a II-a, 1997, Editura Enciclopedică, lucrare distinsă cu Premiul "Petre S. Aurelian" al Academiei Române;
- *Sistemul bănesc al leului după 23 August 1944: continuarea și lichidarea inflației. Sistemul bănesc al leului în condițiile construirii socialismului*, vol. 3, București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1967;
- *Crearea sistemului monetar național la 1867*, coautor cu Constantin C. Giurescu, Bucur Tincu, et al., pref. de Costin Murgescu, București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1968;
- *Sistemul monetar național din 1867 și Uniunea Monetară Latină*, București, Editura Academiei Române, 1968;
- *Crearea sistemului bănesc al leului și funcționarea lui în perioada capitalismului premonopolist*, vol. 1, București, Editura Academiei Republicii Populare Române, 1964-1971;
- *Relațiile valutar-financiare internaționale*, colab., București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1978;
- *Pentru o nouă politică a dezvoltării internaționale*, Angelos Angelopoulos, cuvânt înainte și control șt. de Costin C. Kirițescu, trad. din lb. franceză de Iulia Giroveanu, București, Editura Politică, 1980;
- *Moneda: mică enciclopedie*, coord. redacțională și lexicografică Gheorghița Voicu, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1982;
- *Portrete: oameni pe care i-am cunoscut*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1985;
- *Istoria războiului pentru întregirea României: 1916-1919*, vol. 1, text ales și stabilit în colaborare cu Mircea N. Popa și Lucia Popa, prefață și note Mircea N. Popa, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1989;
- *Călător prin secolul XX: memoriile unui bancher fără bani*, București, Editura Enciclopedică, 1992;
- *Căile stabilității monetare*, Florea Dumitrescu, prefațator, București, Editura Academiei Române, 1993;

- *România în al doilea război mondial*, text stabilit și îngrijit, adnotat și comentat, însoțit de un indice general de nume și de o bibliografie curentă de referință de Gh. Buzatu, cuvânt înainte, vol. 1-2, București, Univers Enciclopedic, 1995;
- *O viață închinată Băncii Naționale a României*, București, Editura Enciclopedică, 1995;
- *Idei contemporane în acțiune*, București, Editura Enciclopedică, 1996;
- *Un secol de frământări monetare: 1900-1996*, București, Editura Enciclopedică, 1996;
- *Băncile: mică enciclopedie*, coautor cu Emilian M. Dobrescu, București, Expert, 1998;
- *Moneda: mică enciclopedie*, coautor cu Emilian M. Dobrescu, București, Editura Enciclopedică, 1998;
- *Academicianul Costin C. Kirițescu la 90 de ani*, monografie, București, Editura Enciclopedică, 1998;
- *Titluri de valoare românești din prima jumătate a secolului XX - Romanian securities issued in the first half of the XXth century*, Emanuel Odobescu, ed. Boris Singer, prefață de Costin C. Kirițescu, lucrare editată cu ocazia înființării Piraeus Bank-Romania, București, Sigma, 2000;
- *Lumea în care și-a croit drumul Banca Națională a României: istoria paralelă a unei țări și a băncii ei centrale*, București, Editura Enciclopedică, 2001;
- *Un enciclopedist român: Constantin Kirițescu*, București, Expert, 2002.

Coordonare teze de doctorat:

- *Sistemul monetar internațional*, Dorel Oprescu, București, Editura ASE, 1975;
- *Evoluția rolului aurului în teoria și practica monetară*, Magdalena Vorzsak, București, Editura ASE, 1978;
- *Planul de casă în profil teritorial - instrument operativ pentru reglementarea circulației numerarului: perfecționarea planului de casă în etapa actuală*, Petru Birtea, București, Editura ASE, 1980;
- *Probleme ale finanțării dezvoltării economice. Poziția României*, Nicolae Dănilă, București, Editura ASE, 1981;
- *Concepția monetară a lui Milton Friedman: formula de înviorare economică a capitalismului în Republica Chile: o alternativă democratică*, Carlos F. Ramirez Valdebenito, București, Editura ASE, 1986;
- *Tendențe în politica guvernamentală a cursurilor de schimb și incidența lor asupra relațiilor economice externe ale R.S. România*, Mugur Isărescu, București, Editura ASE, 1989;

Bibl.: Dorina N. Rusu, *Dicționarul membrilor Academiei Române, 1866-2010*, ediția a IV-a revăzută și adăugită, Editura Enciclopedică, București, 2010; <http://cacheprod.bcub.ro>; <http://www.bnr.ro>; <http://opac.biblioteca.ase.ro>; <http://aleph500.biblad.ro>.

LAPEDATU, Ion I.

(2 septembrie 1876, Cernatul Săcelelor, jud. Brașov - 24 martie 1951, București),
economist și om politic.

Membru de onoare - 25 mai 1936

(repus în drepturi - 3 iulie 1990).

Studii: A urmat cursurile Liceului "Andrei Șaguna" și ale Școlii Comerciale Superioare din Brașov, perioadă în care a desfășurat o intensă activitate publicistică, colaborând la "Gazeta Transilvaniei", "Telegraful român" și "Tribuna". În 1898 s-a înscris la Universitatea din Budapesta, urmând în paralel și cursurile Seminarului economic, destinat pregătirii profesorilor pentru școlile superioare de comerț.

Carieră: În anii studenției a făcut parte din societatea studenților români "Petru Maior", al cărui președinte a devenit în 1901 și s-a numărat printre fondatorii revistei "Luceafărul", în paginile căreia a publicat una dintre cele mai reușite sinteze originale asupra lucrării lui Adam Smith, *Avuția națiunilor*, totodată, a început și colaborarea la "Revista economică", în 1900 publicând un studiu original despre *Teoria matematică a asigurărilor vieții*. După terminarea studiilor universitare a fost numit al doilea secretar al Asociațiunii Transilvane pentru Limba Română și Cultura Poporului Român (ASTRA), ocupând apoi funcții de răspundere: secretar și director la banca "Ardeleana" din Orăștie; director al Băncii de Asigurare din Sibiu, prima instituție de acest fel a românilor transilvăneni, la a cărei înființare a avut un rol hotărâtor; secretar al "Solidarității" - federala băncilor române din Transilvania. S-a remarcat și ca secretar al Fundațiunii pentru ajutorarea ziariștilor români din Ungaria.

A participat la Marea Adunare Națională de la Alba Iulia din 1 Decembrie 1918 și la alcătuirea Consiliului Dirigent al Transilvaniei, încredințându-i-se funcția de secretar al Resortului Financiar. În calitate de specialist în probleme economico-financiare, a fost delegat al guvernului român la Conferința financiară internațională de la Bruxelles, membru al delegației române de lichidare a datoriilor postbelice de la Budapesta, delegat în Comisia reparațiilor de la Paris. A fost în mai multe rânduri deputat și senator, iar în 1926-1927 ministru de Finanțe. În 1922 a fost numit profesor la Catedra de Economie și finanțe a Academiei de înalte Studii Comerciale și Industriale din Cluj, elaborând cursul de bază *Noțiuni fundamentale de știința finanțelor*. În 1928 a fost ales director la Băncii Naționale a României, ulterior viceguvernator, iar între 1944 și 1945 guvernator. Începând cu 1946 s-a aflat, până la sfârșitul vieții, în urmărirea permanentă a Siguranței/Securității Statului.

Operă: A desfășurat o neobosită activitate de cercetare, concretizată în cărți, studii și articole.

Publicații:

- *Adam Smith. Sistemul său de economie politică*, 1903;
- *Studii de contabilitate*, 1904;
- *Politica de discount*, Sibiu, Tipografia Arhidiecezane, 1905;
- *Efectele publice*, în colecția "Biblioteca Băncilor Române", 3-4, Sibiu, Tipografia Arhidiecezane, 1905;

- *Studii practice de bancă*, colecția "Biblioteca Bancilor Române", 5-8, Sibiu, Tipografia Arhiepiscopale, 1906;
- *Băncile în noua reformă a dărilor*, 1908;
- *Problemele viitoare ale băncilor noastre*, conferință ținută la adunarea Solidarității din 22 iunie 1913 în Sebeșul-săsesc, în colecția "Biblioteca Bancilor Române", 14, Sibiu, Tipografia Poporului, 1913;
- *Chestiunea valutei*, București, Imprimeria Statului, 1920;
- *Chestiuni de finanțe publice. Moștenirea austro-ungară. Unificarea monetară*, 1923;
- *Chestiuni economice și financiare. Creditul industrial. Lichidarea bunurilor inamice*, 1923;
- *Problema datoriei publice și reforma monetară*, București, Cartea Românească, 1924;
- *Banca Națională a României. Reforma din 1925*, 1925;
- *Discurs rostit în sesiunea de la 5 iunie 1925 a Camerei deputaților din prilejul debaterilor asupra Convențiilor relative la reforma monetară și prelungirea privilegiului de emisiune*, în colecția "Biblioteca Bancilor Române", 28, Cluj, Institutul de Arte Grafice "Ardealul", 1925;
- *Clearingul în cadrul unor noi concepții de politică economică*, Petre V. Drăgan, doctor în științele economice și comerciale, cu o prefață de d-l I.I. Lapedatu, administrator la Banca Națională a României, București, Cartea Românească, 1940;
- *Memorii și amintiri*, ediție îngrijită, prefață și note de Ioan Opriș, în colecția "Memorii", 11, Iași, Institutul European, 1998.

Bibl.: Dorina N. Rusu, *Dicționarul membrilor Academiei Române, 1866-2010*, ediția a IV-a revăzută și adăugită, Editura Enciclopedică, București, 2010; V. Malinschi, *Economiștii la Academia Română, Evocări și restituiri*, vol. I, Editura Academiei Române, București, 1990; <http://cacheprod.bcub.ro>; <http://opac.biblioteca.ase.ro>; <http://www.bnr.ro>; <http://aleph500.biblacad.ro>.

MADGEARU, Virgil Traian N.

(14 decembrie 1887, Galați - 27 noiembrie 1940, pădurea Snagov),
economist, sociolog și om politic.

Membru post-mortem - 13 noiembrie 1990.

Studii: Studii liceale la Galați și universitare (științele economice) la Leipzig, în 1911 devenind doctor în științe economice și financiare cu teza *Cu privire la dezvoltarea industrială a României*. Și-a continuat pregătirea la Londra, perioadă din care datează și apariția primelor sale studii originale: *Naționalitatea capitalului și politica; Primele trepte ale sistemului de fabrică*.

Carieră: Reîntors în țară (1912), a fost numit șef de serviciu la Casa Centrală a Meseriilor și Asigurărilor Muncitorești și apoi redactor-șef al publicației "Monitorul asigurărilor muncitorești". Din 1916 a devenit profesor la Academia de înalte Studii Comerciale și Industriale din București, ținând cel dintâi curs de știința întreprinderilor și transporturilor, ulterior cel de economie națională și introducere în științele economice. Din inițiativa sa s-au înființat noi catedre: de politică socială și de studierea cooperăției. Pentru doctoranzi a inițiat un seminar special, pe care l-a condus personal. Împreună cu Ion Răducanu, Victor Slăvescu ș.a., a organizat Școala Superioară de Tehnică și Practică Comercială, menită să ridice pregătirea profesională a personalului comercial mediu. Prin grija sa, în 1935, s-a înființat Institutul Românesc pentru Studiul Conjuncturii Economice, ale cărui cercetări au fost publicate într-un buletin trimestrial. În 1918, la Iași, împreună cu Ion Răducanu, a editat revista "Independența economică", iar după război, alături de Dimitrie Gusti și Vasile Pârvan, a luat parte la înființarea Asociației pentru studiul și reforma socială, ulterior Institutul Social-Român, al cărui secretar general și președinte al Secției de Politică socială a fost.

A desfășurat și o intensă activitate politică, ca secretar al Partidului Țărănesc, apoi Național Țărănesc. A condus succesiv mai toate ministerele economice: de Industrie (1918), de Industrie și Comerț (1928-1929, 1930, 1932), de Finanțe (1929-1930, 1932-1933), de Agricultură și Domenii (1930-1931).

Operă: Autor a numeroase lucrări în care s-a aplecat asupra structurii și perspectivelor economiei românești. A formulat teorii economice privind specificul dezvoltării țărilor agrare și a adus noi contribuții la fundamentarea doctrinei "statului țăărănesc".

Publicații:

- *Reforma cooperăției*, Virgil N. Madgearu, Gr. Mladenatz, București, Cultura Națională, fără an;
- *Reorganizarea sistemului de credit*, raport prezentat comisiunii de întocmire a programului, în colecția "Cercul de Studii al Partidului Național-Țărănesc", București, Institutul de Arte Grafice "Eminescu", 19--;
- *Bursele muncii în Anglia. Organizarea pieței muncii engleze*, 1911;
- *În chestiunea meseriașilor*, conferință ținută la Liga Culturală, secția București la 25 februarie 1911, București, Institutul Grafic "Eminescu", 1911;
- *Zur industriellen Entwicklung Rumäniens. Die Vorstufen des Fabriksystems in der Walachei, Inaugural-Dissertation der Hohen philosophischen Fakultät der Universität*

- Leipzig zur Erlangung der Doktorwürde, vorgelegt von Virgil N. Madgearu, Leipzig, Weida i. Th., 1911, Leipzig, Druck von Thomas & Hubert, 1911;*
- *Bresle vechi și bresle nouă, conferință ținută la Ateneul Român în ziua de 26 ianuarie 1912, București, Socec, 1912;*
 - *Industria la domiciliu și asigurările sociale, în colecția "Publicațiunile Casei Centrale a Meseriilor, Creditului și Asigurărilor Muncitorești", 6, București, Minerva, 1913;*
 - *Structura și tendințele băncilor populare în România, 1914;*
 - *Ocrotirea muncitorilor în România, în colecția "Biblioteca socială", 1, București, Flacăra, 1915;*
 - *Teoria și tehnica întreprinderilor comerciale și industriale, București, Institutul de Arte Grafice "Universala", 1915;*
 - *Politica socială și războiul, București, Flacăra, 1915;*
 - *Introducere în studiul practic al întreprinderilor comerciale și industriale, București, Tipografia Profesională "Dimitrie C. Ionescu", 1916;*
 - *Studiul practic al întreprinderilor comerciale și industriale: partea generală, București, Tipografia Profesională "Dim. C. Ionescu", 1916;*
 - *Studiul transporturilor în economia socială, 1916;*
 - *Organizarea comerțului exterior în epoca de tranziție, București, 1919;*
 - *Participarea la beneficiu, București, Institutul de Editura "Reforma Socială", 1919;*
 - *Țărănismul. Partide politice și clase sociale, Clasele sociale în politica de după războiu, Țărănimea ca factor politic, Concepția socială a țărănismului. Structura partidului țărănesc, Tactica: Un program, București, Tipografia "Reforma socială", 1921;*
 - *Impozitul pe avere și pe îmbogățiri din timpul războiului, București, Tipografia "Reforma socială", 1921;*
 - *Criza de guvernare, cuvântare ținută în ședința dela 9 decembrie 1921 a Adunării Deputaților cu prilejul discuțiunii mesajului, București, Imprimeria Statului, 1921;*
 - *Cum se plătesc impozitele noi, în "Colecția comenteriiilor de legi", București, Editura Cultura Națională, 1921;*
 - *Revoluția agrară și evoluția clasei țărănești, 1923;*
 - *Doctrinile partidelor politice, 19 prelegeri publice organizate de Institutul Social Român, D. Gusti, N. Iorga, C. Rădulescu-Motru, V. Madgearu, articol "Doctrina țărănistă"), G. Tașcă, I.G. Duca, Al. Marghiloman, Ș. Voinea, M. Manoilescu, I. Răducanu, N. Ionescu, N. Petrescu, I.N. Angheliescu, A. Teodorescu, G. Kiss, H.O. Roth, M. Popovici, I. Moscovici, M. Djuvara, București, Cultura Națională, 1923;*
 - *Curs de transporturi, stenografiat și editat de I. Olteanu, București, 1924;*
 - *Imperialismul economic și Liga Națiunilor, conferință ținută la Fundația Universitară Carol I, în ziua de 10 februarie 1924, București, Cultura Națională, 1924;*
 - *Teoria economiei țărănești, 1925;*

- *Formarea și evoluția burgheziei române*, 1925;
- *Reforma monetară și Banca națională, un discurs parlamentar*, București, Imprimeria Statului, 1925;
- *Dictatură economică sau democrație economică?, trei discursuri parlamentare*, București, Tipografia "Reforma Socială", 1925;
- *Finanțele publice în 1927*, cuvântare rostită în ședința dela 21 decembrie 1926 a Adunării Deputaților, București, Imprimeria Statului, 1927;
- *Politica căilor ferate*, discurs rostit în Adunarea Deputaților în ziua de 22 ianuarie 1927, București, Imprimeria Statului, 1927;
- *Turtușia economică, patru discursuri parlamentare și un cuvânt de încheiere*, București, Dreptatea, 1928;
- *Le budget roumain de 1928*, discours tenu à l'occasion du projet de budget de 1928 à la Chambre des Députés, le 16 Décembre 1927, Paris, Maurice Lavergne, 1928?
- *Bazele noiei politici economice*, cuvântările rostite de Ministrul Industriei și Comerțului, domnul Virgil Madgearu, cu prilejul votării Legii pentru organizarea și administrarea pe baze comerciale, a întreprinderilor și avuțiilor publice și a Legii pentru modificarea legii minelor din 4 iulie 1924, București, Socec, 1929;
- *Legea minelor din 1929*, însoțită de expunerea de motive a d-lui ministru V. Madgearu, avizul Consiliului Legislativ și rapoartele dela Senat și Cameră, în colecția "Biblioteca legilor uzuale adnotate", 20, București, Editura Institutului de Arte Grafice "Curierul Judiciar", 1929;
- *Rumania's new economic policy*, London, P.S. King & Son, 1930;
- *Doi ani de guvernare*, discurs ținut cu prilejul discuțiunii răspunsului la mesajul Tronului în ședința dela 17 decembrie 1930 a Adunării Deputaților, București, Regia M. O., Imprimeria Națională, 1931;
- *Le traitement préférentiel et l'entente économique régionale*, București, Cartea Românească, 1931;
- *Orientarea agriculturii românești*, 1931;
- *Politica Partidului Național-Țărănesc*, discurs ținut în ziua de 25 August 1932, București, Atelierele "Adevărul", 1932;
- *Politica noastră financiară în cursul depresiunii economice*, discurs rostit în ședința din 28 martie 1933 a Adunării Deputaților cu ocaziunea discuțiunii bugetului general al statului pe 1933/34, București, Monitorul Oficial, Imprimeria Centrală, 1933;
- *La capacité de paiement et la dette publique de la Roumanie, memorandum*, présenté par Virgil Madgearu, Ministre des Finances, Bucarest, M. O., Imprimerie Nationale, 1933;
- *Politica monetară*, raport prezentat comisiunei de întocmire a programului, București, Institutul de Arte Grafice "Eminescu", 1933?
- *La Roumanie à la Conférence de Stresa*, discours prononcé à la séance du 7 septembre 1932, par Virgile Madgearu Suivi du Memorandum, Imp.de la Tribune de Genève, 1933;

- *În halat și în papuci: d-nii: Dr. C. Angelescu, C. Argetoianu, Armand Călinescu, Dem. Dobrescu, I.G. Duca, Grigore Filipescu, M. Ghelmegeanu, N. Iorga, N. Lupu, Virgil Madgearu, Iuliu Maniu, G.G. Mironescu, V. V. Tilea, Al. Vaida-Voevod*, în colecția “În halat și papuci”, prima serie, de Victor Rodan, Tudor Șoimaru și L.G. Legrel, București, Vremea, 1933;
- *Pentru apărarea avuției statului*, 1934;
- *Reorganizarea sistemului de credit*, 1934;
- *Anglia și România – relațiunile lor economice: 1929-1934*, T. Cristureanu, prefațator, București, Adeverul, 1934;
- *Adevărul în Afacerea Skoda*, discursul d-lui Virgil Madgearu și intervențiile d-lor: dr. N. Lupu, Ion Mihalache, Eduard Mirto și Armand Călinescu în ședința din 28 aprilie 1934 a Camerei, București, Institutul de Arte Grafice “Eminescu”, 1934;
- *Contribuțiuni la întocmirea programului Partidului Național Țărănesc*, articole: “Politica monetară”; “Reorganizarea sistemului de credit”; “Politica financiară”, în colecția “Cercul de studii al Partidului Național Țărănesc”, București, Institutul de Arte Grafice Eminescu, 1935;
- *Drumul echilibrului financiar: probleme actuale ale economiei românești*, București, Atelierele “Adeverul”, 1935;
- *Agrarianism, capitalism, imperialism, contribuțiuni la studiul evoluției sociale românești*, București, Institutul de Arte Grafice “Bucovina”, 1936;
- *Politica financiară*, raport prezentat Comisiunei de întocmire a programului, București, Institutul de Arte Grafice “Eminescu”, 1936?;
- *Realitatea finanțelor publice românești, două discursuri parlamentare*, București, Institutul de Arte Grafice “Eminescu”, 1937;
- *Contribuția capitalului străin în industria petroliferă românească*, Octav Constantinescu, prefațator, București, Institutul Modern de Arte Grafice “Unirea”, 1937;
- *Românizarea vieții economice și utilizarea tineretului în statul național-țărănesc*, București, “Bucovina”, I.E. Toroutiu, 1937;
- *Politica monetară și reevaluarea aurului*, textul Interpelării dezvoltate în ședința din 28 ianuarie și a Replicii date răspunsului ministrului de finanțe, în ședința din 11 februarie 1937, a Camerei Deputaților, București, Institutul de Arte Grafice “Eminescu”, 1937?;
- *Curs de economie națională: științei economice*, București, I.C. Vasilescu, 1938;
- *Curs de economie politică aplicată (politica agrară): anul II*, redactat după note stenografice de I.C. Vasilescu, București, Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București, 1939;
- *Curs de economie politică*, București, Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale, 1939;
- *La politique économique extérieure de la Roumanie (1927-1938)*, présenté à la Conférence permanente des Hautes Etudes Internationales, XII-e session 1939: conférence

générale d'études sur les politique économique et la paix, dans "Mémoire roumain", 1, Paris, Institut International de Coopération Intellectuelle, 1939;

- *Mémoire sur le contrôle des changes en Roumanie*, conférence générale d'études sur les politiques économiques et la paix: étude collective, par St. Dumitresco, D. Jordan et M. Vulcanesco, sous la direction de Virgile Madgearu, présenté par Le Centre de Hautes Études Internationales, dans "Mémoire roumain", 2, Bucarest, Institut International de Coopération Intellectuelle, 1939;
- *Evoluția economică românească după războiul mondial*, în colecția "Biblioteca economica", 1, București, Independenta economică, 1940;
- *Studiul întreprinderilor comerciale și industriale*, 1944;
- *Curs de economie politică*, Craiova, Ramuri, 1944;
- *Evoluția economiei românești: după războiul mondial*, București, Editura Științifică, 1995;
- *Agrarianism, capitalism, imperialism: contribuții la studiul evoluției sociale românești*, în colecția "Cărți fundamentale ale culturii române", ediție, studiu introductiv și note explicative de Ludovic Báthory, Cluj-Napoca, Dacia, 1999;
- *Agrarianism, capitalism, imperialism: contribuțiuni la studiul evoluției sociale românești*, cuv. înainte de Ioan Căpreanu, Iași, Editura Moldova, 1999;
- *Bazele noiei politici economice*, cuvântările rostite cu prilejul votării Legii pentru organizarea și administrarea, pe baze comerciale, a întreprinderilor și avuțiilor publice și Legii pentru modificarea legii minelor din 4 Iulie 1924, ediție anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010;
- *Dictatură economică sau democrație economică?, trei discursuri parlamentare*, în colecția "Opera Omnia", cu o introducere de V.N. Madgearu, ediție facsimilată, Iași, Tipo Moldova, 2011;
- *Curs de economie politică*, ediție îngrijită și studiu introductiv de George Virgil Stoenescu, București, Humanitas, 2014;

Publicații neperiodice:

➤ *Revista Comerțului, Finanței și Industriei*

- *Bursele muncii în Anglia: organizarea pieței muncii engleze*, extras, nr. 10 (octomvrie 1911), București, Socec, 1911;

➤ *Conjunctura economiei românești*

- Președinte, Asociația Românească pentru studiul conjuncturii economice, an 1, nr. 1, București, Impr. Națională, 1936-1940;

➤ *Independența economică*

- Periodic – apare în fiecare luni, directori V. Madgearu și I. Răducanu, de la nr. 28/29 (1918), loc. Iași, din 1919 revine la București, până la nr. 26 (1918) format ziar; între 1918 și 1924 are format III, 27 cm; din 1925 revine la format II, București, Tip. Petru Iliescu, 1918-1947;

- *Casa Centrală a Muncii*, an I, nr. 27 (1 septembrie 1918), p. 11-13;
- *Centralizarea plăților în străinătate*, an I, nr. 27 (1 septembrie 1918), p. 10-11;
- *Comerțul nostru cu Ucraina*, an I, nr. 28 (15 septembrie 1918), p. 13-14;
- *Naționalizarea organizării economice a României*, an I, nr. 29 (1 octombrie 1918), p. 1-5;
- *Chestiunea monetară a Basarabiei*, an I, nr. 31 (1 noiembrie 1918), p. 7-9;
- *Sfatul federaledor*, an I, nr. 31 (1 noiembrie 1918), p. 9-11;
- *Administrația asigurărilor muncitorești în România*, an I, nr. 32-33 (1 decembrie 1918), p. 25-31;
- *Mișcările muncitorești*, an I, nr. 1 (1-15 ianuarie 1919), p. 11-12;
- *Participarea la beneficiu*, an I, nr. 3 (1-15 februarie 1919), p. 2-8;
- *Organizarea gospodăriei de tranziție*, an I, nr. 3 (1-15 februarie 1919), p. 9-10;
- *Cooperativele populare orașenești*, an II, nr. 5 (1-15 martie 1919), p. 14-15;
- *Înțelegerea economică a statelor dunărene*, nr. 1-2, București, Institutul de Arte Grafice "Bucovina", 1932;

➤ *Arhiva pentru știință și reformă socială (organ al Asociației pentru studiul și reforma socială, dir. Dimitrie Gusti)*

- *Măsurile financiare extraordinare*, anul 2, nr. 4, în colecția "Secția financiară", 15, București, Institutul de Editură "Reforma socială", 1921;
- *Revoluția agrară și evoluția clasei țărănești*, fără date, 1923;

Coordonare teze de doctorat:

- *Contribuțiuni la studiul carturilor: monografia*, Alexandru C. Vasilescu, București, Vointa, 1935
- *Formarea și mișcarea capitalurilor în România, în perioada 1925-1938*, Roman E. Moldovan, București, ASE, 1943;
- *Valorificarea gazelor naturale combustibile din România și importanța lor în economia națională*, Spiridon G. Foca, București, ASE, 1944;

Bibl.: Dorina N. Rusu, *Dicționarul membrilor Academiei Române, 1866-2010*, ediția a IV-a revăzută și adăugită, Editura Enciclopedică, București, 2010; V. Malinschi, *Economiștii la Academia Română, Evocări și restituiri*, vol. II, Editura Academiei Române, București, 1991; <http://cacheprod.bcub.ro>; <http://opac.biblioteca.ase.ro>; <http://aleph500.biblacad.ro>; <http://www.bnr.ro>.

MANUILĂ (MĂNUILĂ), Sabin

(19 februarie 1894, Sâmbăteni, jud. Arad - 20 noiembrie 1964, New York),
medic, demograf și statistician.

Membru corespondent al Academiei Române - 1 iunie 1938.

Repus în drepturi ca membru corespondent al Academiei Române - 3 iulie 1990.

Studii: Studii liceale la Arad și Brașov și universitare (Facultatea de Medicină) la Budapesta. În 1919 și-a luat titlul de doctor în medicină la Facultatea din Budapesta.

Carieră: În anii studenției s-a numărat printre membrii Societății studenților români "Petru Maior", al cărei delegat la Marea Adunare Națională de la Alba Iulia de la 1 Decembrie 1918 a fost. S-a înrolat în gărzile naționale, luând parte la preluarea Universității din Cluj de la autoritățile maghiare (primăvara 1919). Stabilizat la Cluj, a organizat și a condus Spitalul de Copii al Universității; ulterior, a fost numit asistent universitar, între 1925 și 1926, s-a specializat în SUA, la Universitatea "Johns Hopkins" din Baltimore, ca bursier al Fundației "Rockefeller".

Revenit în țară în 1927, s-a stabilit la București, a fost șef de secție la Institutul de Igienă și Sănătate Publică (1927-1939), apoi director al recensământului general al populației României (1930), director al Institutului Central de Statistică, în cadrul căruia a înființat un serviciu demografic; director al Institutului de Demografie și Recensământ, iar din 1936 - secretar general al Ministerului Sănătății și Ocrotirilor Sociale și președinte al Consiliului de numiri a personalului medical; șef al Secției de Statistică a Institutului Social Român, calitate în care a participat la numeroase anchete demografice. A avut preocupări în domeniile medicinei, antropologiei, epidemiologiei și biometriei, dar mai ales în cele ale sociologiei, demografiei și statisticii. A organizat și a condus recensământul din 1941.

Membru al Academiei de Medicină din România, al Academiei de Știință a României, Comisiunii de Populație a Ligii Națiunilor, al Institutului de Statistică de la Haga, al Institutului Internațional de Statistică, consultant al Organizației Mondiale a Sănătății la Haga și Geneva și vicepreședinte al Uniunii Internaționale pentru Studiul Populației de la Berlin.

Operă: Deosebit de importantă a fost și activitatea sa de editor și publicist: "Anuarul Mișcarea Populației României", "Anuarul Statistic al României", "Buletinul Demografic al României", "Buletinul Președintelui", "Buletinul Statistic" ș.a. Împreună cu A. Golopenția și C. Constante, a publicat lucrarea *Românii din Timoc* (3 vol, 1943-1944). După emigrarea în SUA (1948) și-a continuat activitatea științifică.

Publicații:

- *Recensământul populației din 1930*, 9 vol.;
- *Evoluția demografică a orașelor și minorităților etnice din Transilvania*;
- *Știința de carte a populației României*;
- *Populația României*;
- *Les problemes demographiques en Transylvanie*;
- *La population de Dohroudja*;
- *Demografia rurală a României*;

- *Rolul statisticii în dezvoltarea statului modern;*
- *Studiul etnografic asupra populației României;*
- *Metode noi în tehnica studiilor de populație;*
- *Cartea echipelor*, semnează: MS Regele Carol II, D. Gusti, H.H. Stahl, Octavian Neamțu, Anton Coșbuc, F. Popu, Sabin Manuilă, Al. Lascarov-Moldovanu, V. Sabău, Aurel S. Goia, A.I. Gheorghiu, Gh. Focșa, Valeriu Măgureanu, Gr. Popescu, I. Dobrinescu, Emanoil Bucuța, N.N. Popescu, I. Dejica, București, Fundația Culturală Regală "Principele Carol", 1939;
- *Românii din Timoc*, 3 vol., 1943-1944;
- *Agriculture and Food in România during World War II;*
- *Regional Development of the Jewish Population in România*, 1957, în colab.

Bibl.: Dorina N. Rusu, *Dicționarul membrilor Academiei Române, 1866-2010*, ediția a IV-a revăzută și adăugită, Editura Enciclopedică, București, 2010; V. Malinschi, *Economiștii la Academia Română, Evocări și restituiri*, vol. II, Editura Academiei Române, București, 1991;

MALINSCHI, Vasile

(1 mai 1912, Râbnița, azi Republica Moldova - 15 iulie 1992, București),
economist.

Membru titular - 2 iulie 1955.

Președinte al Secției de științe economice și sociologie (1966-1974)

și al Secției de științe economice, juridice și sociologie (1990-1992).

Studii: Studiile primare sunt legate de meleagurile basarabene, iar ciclul liceal îl urmează în cadrul Liceului Regional Ion Creangă din Bălți. A absolvit, în 1935, Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale (AISCI), secția Administrativă. Și-a luat doctoratul în 1939 la AISCI. Teza de doctorat i-a fost coordonată de Virgil-Traian N. Madgearu.

Carieră: Între 1936 și 1937 a lucrat ca economist-diurnist la Oficiul de Studii al Direcției Comerțului Exterior din cadrul Ministerului Industriei și Comerțului (1936-1937); în 1938 a fost angajat la Banca Națională a României și repartizat la Direcția Relații Externe, ulterior cercetător la Institutul de Cercetări Științifice din Chișinău.

Influențat de puternica pregătire și personalitate a celui ce i-a fost mentor, Vasile Malinschi a căutat, cu sau fără voia sa, să-l urmeze în ceea ce face, ca profesor, publicist, cercetător și organizator. Din anul 1949 a fost profesor la AISCI, specialitatea Economie agrară. În același an a fost numit șef al Catedrei de Economie agrară. În martie 1949 a fost numit Rector al Institutului de Științe Economice și Planificare (ISEP), înlocuindu-l pe predecesorul său, Anton Alexandrescu. Și-a încheiat mandatul în mai 1954.

În perioada 1951-1959 a fost șef al noii Catedre de Economia agriculturii socialiste și organizarea și planificarea gospodăriilor agricole socialiste. Ca profesor, Vasile Malinschi a abordat tematica agrară atât la cursuri, cât și în cercetarea științifică. A fost conducător științific de doctorat, alături de Ion Mărculescu și Marin A. Lupu.

În anul 1955 a devenit membru al Academiei Române. Membru de Onoare al Academiei de Științe din Republica Moldova și al Asociației Științifice Internaționale a Economistilor Agrari. A fost distins cu Ordinul "Steaua R.P.R.", cls. II. Economist la Oficiul de Studii al Direcției Comerțului exterior din Ministerul Industriilor și Comerțului (1936-1937). Funcționar la Banca Națională a României (din 1938). Ministru al Comerțului Interior (1949-1953, 1953-1954). Prim secretar adjunct al Academiei Republicii Populare Române (1959-1963). Guvernator al Băncii Naționale a Republicii Socialiste România (1963-1977). Președinte al Secției de Științe economice și sociologice a Academiei Române (1966-1974). Președinte al Secției de Științe economice, juridice și sociologice a Academiei Române (1990-1992). Secretar al Academiei Republicii Populare Române.

În anul 1963, a devenit șeful aparatului executiv din cadrul BNR cu funcția de guvernator. În această calitate va semna, în 1957, o adresă către Nicolae Ceaușescu, însoțită de note cu privire la devalorizarea lirei sterline și măsurile ce trebuie luate pentru prevenirea efectelor negative ale acesteia și administrarea disponibilităților de deize convertibile ale Băncii Naționale. În anul 1970, Vasile Malinschi a consiliat echipa subordonată Ministerului de Finanțe care a negociat aderarea României la Fondul Monetar Internațional și la Banca Mondială.

Vasile Malinschi s-a afirmat deopotrivă ca profesor universitar, publicist, guvernator al BNR, cercetător și manager al unei instituții care și-a câștigat prestigiul odată cu înființarea ei. Activitatea sa științifică s-a orientat în principal asupra economiei agrare, dar și asupra activității unor economiști români și străini.

În lucrarea *Din trecutul învățământului românesc: Contribuții la istoria învățământului românesc 1800-1944* face o analiză a evoluției învățământului economic de la începuturile sale, sintetizând că structura și dotarea, corpul profesoral, materiile predate au înlesnit, mai ales în perioada interbelică, furnizarea de economiști bine pregătiți teoretic și practic diferitelor instituții de specialitate, ca de exemplu întreprinderilor economice, școlilor de profil, instituțiilor publice. Acordă un capitol învățământului economic superior, făcând o analiză comparativă cu Facultatea de Drept în ceea ce privește numărul disciplinelor predate și elogiind contribuția marilor profesori Ion Răducanu, Virgil-Traian Madgearu și Victor Slăvescu la dezvoltarea lui, calificându-le cursurile ca amănunțite, temeinice și benefice. Contribuția economiștilor în agora Academiei Române, în perioada 1866-1946, la dezvoltarea gândirii, învățământului, cercetării, publicisticii și, în general, la cultura economică națională l-a preocupat pe Vasile Malinschi și a materializat acest lucru în două volume publicate la Editura Academiei. "Importanța economiei politice, și a altor discipline economice, a început să se bucure de recunoașterea tot mai largă a învățământului superior, universitar și tehnic, iar mai apoi, treptat, și în sânul Academiei Române". Din observația făcută de Malinschi reiese că Academia și-a schimbat atitudinea prin renunțarea la rezerva față de științele economice și alegerea ca membru corespondent al Academiei Române a lui Gheorghe Tașcă (1926), urmat la un interval de 10 ani de Ion Răducanu (1936) și Victor Slăvescu (1939). Se pune astfel punct unui "abandon" de 50 de ani.

Operă: În tematica cercetărilor sale se înscrie o reușită monografie a vieții și activității profesorului Virgil-Traian N. Madgearu, *Contribuții la dezvoltarea gândirii economice*. Studiul asupra economistului Virgil-Traian Madgearu aduce în atenție viața și opera, ambele făcând de-a lungul timpului obiectul de studiu, atât pentru istorici, cât și pentru economiști.

Publicații:

- *Marxism-leninismul și problema agrară*, București, Editura Academiei Republicii Populare Române, 1958;
- *Economia României între anii 1944-1959*, coautor cu Roman Moldovan, Ion Rachmuth, București, Editura Academiei Republicii Populare Române, 1959;
- "Învățătura luministă despre construirea economiei socialiste", în *90 de ani de la nașterea lui V.I. Lenin. Studii și comunicări*, București, Editura Academiei Republicii Populare Române, 1961;
- *Industria României, 1944-1964*, coordonator, autori: Roman Moldovan și Vasile Rausser, București, Editura Academiei Republicii Populare Române, 1964;
- *Dezvoltarea economică a României: 1944-1964*, coordonator cu Mircea Biji și Manea Mănescu, București, Editura Academiei Republicii Populare Române, 1964;
- *Tradiții și realizări în știința economică din România*, 1966;
- *Studii economice*, București, Editura Academiei R.S.R., 1967;
- *Studii agrare*, București, Editura Academiei R.S.R., 1968;

- *Agricultura și relațiile agrare în Japonia*, București, Editura Agrosilvică, 1969;
- *Aspecte actuale ale rentei funciare*, București, Editura Academiei R.S.R., 1970;
- *Studii de reformă agrară*, București, Editura Academiei R.S.R., 1971;
- *Studii, probleme, comentarii bancare*, coautor cu Liviu Andrucovici, Antoniu Evanghelie, Ion Beloiu, Coloman Maioreanu, Alexandru Oprea, București, Editura Academiei R.S.R., 1972;
- *Problema agrară în Vietnam*, București, Editura Academiei R.S.R., 1973;
- *Profesorul V. Madgearu (1887-1940). Contribuții la dezvoltarea gândirii economice*, București, Editura Academiei R.S.R., 1975;
- *Din trecutul învățământului economic. Contribuții la istoria învățământului românesc. 1800-1944*, București, Editura Academiei R.S.R., 1978;
- *Economia, dreptul, diplomația în viziunea lui Nicolae Titulescu: studiu sociologic*, București, Editura Academiei R.S.R., 1985;
- *Evocări biografice*, București, Editura Academiei R.S.R., 1987;
- *Economiștii la Academia Română: Evocări și restituiri*, vol. 1, București, Editura Academiei Române, 1990;
- *Economiștii la Academia Română: Evocări și restituiri*, vol. 2, București, Editura Academiei Române, 1991.

Coordonare teze de doctorat:

- *Repartizarea teritorială și specializarea producției agricole în gospodăriile agricole de stat*, Oprea Parpală, București, Institutul de Științe Economice și Planificare, 1957;
- *Eficiența economică a producției viticole în podgoria Odobești*, I. Popțean, București, ASE, 1971.

Bibl.: Dorina N. Rusu, *Dicționarul membrilor Academiei Române, 1866-2010*, ediția a IV-a revăzută și adăugită, Editura Enciclopedică, București, 2010; <http://www.ase.ro/upcpr/profesori/367/Rectorii%20ASE.pdf>.; Roșca, Ion Gh.; Vlad, Liviu Bogdan, *Rectorii Academiei de Studii Economice din București*, Editura ASE, București, 2013; <http://cacheprod.bcub.ro>; <http://opac.biblioteca.ase.ro>; <http://aleph500.biblacad.ro>; <http://www.bnr.ro>.

MIHOC, Gheorghe

(7 iulie 1906, Brăila - 25 decembrie 1981, București),
matematician, economist.

Membru titular - 21 martie 1963

(membru corespondent - 2 iulie 1955).

Președinte al Academiei Române (19 martie 1980 - 25 decembrie 1981).

Studii: Studii liceale și universitare (Facultatea de Științe) la București, în 1928 luându-și licența în matematici. Și-a continuat pregătirea în statistică și actuariat la Universitatea din Roma; în 1930 a obținut titlul în științe statistice și actuariale. În 1934 și-a susținut, la Universitatea din București, teza de doctorat *Asupra proprietăților generale ale variabilelor statistice interdependente*, devenind doctor în științele matematice.

Carieră: A fost profesor la Școala de Statistică, Actuariat și Calcul din București (1931-1944), la Academia Comercială din București (1946-1949), șef al Catedrei de calculul probabilităților și statistică matematică la Facultatea de Matematică-Fizică a Universității din București (1948-1973); profesor consultant (din 1973); rector al Universității din București (1963—1968); director general al Institutului Central de Statistică din București (1948-1951) și al Centrului de Statistică al Academiei Române, fondat de el (1964-1975).

Membru al Institutului Internațional de Statistică, al Societății Internaționale de Biometrie, membru în Consiliul de conducere al Organizației Europene pentru Controlul Calității. Laureat al Premiului de Stat (1962). "Profesor Emerit" (1964). "Om de Știință Emerit" (1969).

Operă: A întocmit, singur sau în colaborare, manuale pentru învățământul superior și liceal. Rezultatele cercetărilor sale le-a prezentat în peste 180 de lucrări, studii, comunicări. Opera sa științifică se caracterizează printr-o constanță a preocupărilor pentru teoria probabilităților și aplicațiile acesteia. A abordat: "teoria lanțurilor Markov", dependența cu legături complete și aplicațiile teoriei probabilităților în actuariat, statistica matematică și cercetările operaționale. Împreună cu Octav Onicescu, a fost considerat drept creatorul școlii române de teoria probabilităților și statistică matematică. O contribuție de seamă, deschizătoare de drumuri nu numai în teoria probabilităților, este generalizarea noțiunii de lanț. Folosind metodele funcționale, grefate și pe ideea de punct fix, împreună cu Octav Onicescu a introdus și a dezvoltat noțiunea de lanț cu legături complete, ca forma cea mai deplină a unui proces al trecerilor aleatoare de la o stare la alta în cadrul unui număr finit de stări. A studiat comportarea asimptotică a lanțurilor cu legături complete și a mișcărilor discontinue. În procesele stochastice, a dat o explicație teoriei rezervelor matematice.

Publicații:

- *Curs de matematici actuariale*, redactat de dl. Paul Marin, București, Școala de Statistică, 1931-1932;
- *Asupra proprietăților generale ale variabilelor statistice interdependente*, teză de doctorat (prezentată Facultății de Științe din București pentru a obține titlul de doctor în științele matematice, susținută la 28 aprilie 1934), București, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, Imprimeria Centrală, 1934;

- *La dépendance statistique: chaînes et familles de chaînes discontinues*, par Octave Onicescu et Georges Mihoc, în colecția "Actualités scientifiques et industrielles", 503, Paris, Hermann, 1937;
- *Asigurările sociale în România sub regimul legii de unificare: studiu statistic asupra rezultatelor obținute în intervalul 1933-1937*, coautor cu Ion V. Pupeza, cu o prefață de Ion Argeșeanu, subdirectorul General al Casei Centrale a Asigurărilor Sociale, București, Tiparul Românesc, 1937;
- *Calculul probabilităților*, coautor cu Octav Onicescu, București, Fundația pentru Literatură și Artă "Regele Carol II", 1939;
- *Tratat de matematici actuariale*, în colecția "Biblioteca Institutului de Statistică, Actuarial și Calcul al Universității din București", București, Tipografia "Modernă", 1943;
- *Les Chaînes de variables aléatoires: problèmes asymptotiques*, par Octav Onicescu et Gh. Mihoc, în colecția "Études et recherches", 14, București, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, Imprimeria Națională, 1943;
- *Studiu actuarial privind modificarea regimului de pensii din asigurările sociale*, 1944;
- *Curs de matematici generale*, red. de D. Francu, București, Tipografia Universității București, 1945;
- *Memoriu de titluri și lucrări*, București, 1946;
- *Elemente de calculul probabilităților*, în colecția "Biblioteca Societății de Științe Matematice și Fizice din R.P.R.", 6, București, Editura Tehnică, 1954;
- *Curs de matematici pentru statisticieni și economiști*, 1956, în colab.;
- *Calculul probabilităților și aplicații*, coautor cu O. Onicescu, C.T. Ionescu Tulcea, București, Editura Academiei Republicii Populare Române, 1956;
- *Lecții de statistică matematică*, coautor cu O. Onicescu, red. V. Neicov și D. Firescu, București, Editura Tehnică, 1958;
- *Teoria matematică în operațiile financiare*, coautor cu Nicolae Craiu, N.C. Radu, D. Firescu, B. Comisioner, 2 vol., București, Editura Științifică, 1959-1960;
- *Matematici aplicate în statistică*, în colecția "Teoria probabilităților", 4, București, Editura Academiei Republicii Populare Române, 1962;
- *Probleme actuale de matematică*, conferințe ținute la cursurile de vară pentru profesorii de matematică, Săcele, 1962, coautor cu Miron Nicolescu, O. Onicescu, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1964;
- *Bazele matematice ale programării liniare*, coautor cu H.M. Ionescu, București, Editura Științifică, 1965;
- *Statistica matematică*, coautor cu D. Firescu, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1966;
- *Elemente de teorie a probabilităților și aplicațiile ei*, coautor cu Marius Iosifescu, V. Urseanu, București, Editura Științifică, 1966;

- *Teoria probabilităților și statistica matematică*, coautor cu Marius Iosifescu, Radu Theodorescu, București, Editura Tehnică, 1966;
- *Elemente de teoria probabilităților și statistică, proiect de manual pentru clasa a 12-a*, coautor cu Nicolae Micu, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1966;
- *Programarea matematică* (2 vol.), vol. 1: *Programarea parametrică și neliniară*, coautor cu Ileana Nădejde, București, Editura Științifică, 1966;
- *Programarea matematică* (2 vol.), vol. 2: *Programarea stochastică*, coautor cu Ileana Nădejde, București, Editura Științifică, 1967;
- *Matematici pentru economiști*, coautor cu I.N. Craiu și V. Craiu, vol. 1-3, București, Editura Tehnică, 1966-1971;
- *Introducere în teoria așteptării*, coautor cu G. Ciucu, în colecția "Biblioteca Societății de Științe Matematice și Fizice din R.P.R.", București, Editura Tehnică, 1967;
- *Elemente de teoria probabilităților și statistică, manual pentru clasa a XII-a*, coautor cu N. Micu, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1968;
- *Elemente de teoria probabilităților și statistică*, coautor cu N. Micu, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1969;
- *Elemente de teoria probabilităților și statistică, manual pentru clasa a-12-a liceu, secția reală*, coautor cu Nicolae Micu, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1970;
- *Introducere în teoria probabilităților*, coautor cu N. Micu, în colecția "Biblioteca Societății de Științe Matematice și Fizice din R.P.R.", București, Editura Tehnică, 1970;
- *Teoria probabilităților și statistica matematică* (pentru uzul studenților), coautor cu George Ciucu și V. Craiu, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1970;
- *Rolul statisticii matematice în realizarea obiectivelor economice* (1971);
- *Elemente de teoria probabilităților și statistică, manual pentru clasa a XII-a liceu, secția reală*, coautor cu N. Micu, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1971;
- *Elemente de teoria probabilităților și statistică, manual pentru anul IV liceu, secția reală*, coautor cu N. Micu, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1972;
- *Inferența statistică pentru variabile dependente*, coautor cu Mariana Craiu, București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1972;
- *Elemente de teoria probabilităților și statistică, manual pentru anul IV liceu, secția reală*, coautor cu N. Micu, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1973;
- *Modele matematice ale așteptării*, coautor cu G. Ciucu și Aneta Muja, București, Academiei Republicii Socialiste Romania, 1973;
- *Programarea matematică*, coautor cu Anton Ștefănescu, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1973;
- *Compoziția șahistă în România*, Emilian Dobrescu și Virgil Nestorescu, prefățător, București, Stadion, 1974;

- *Elemente de teoria probabilităților și statistică, manual pentru anul IV liceu, secția reală și licee de specialitate*, coautor cu N. Micu, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1974;
- *Elemente de teoria probabilităților și statistică, manual pentru anul IV liceu, secția reală și licee de specialitate matematică*, coautor cu N. Micu, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1975;
- *Bazele matematice ale teoriei fiabilității*, coautor cu Aneta Muja, Eugeniu Diatcu, Cluj-Napoca, Dacia, 1976;
- *Elemente de teoria probabilităților și statistică, manual pentru anul 4 liceu, secția reală și licee de specialitate*, coautor cu N. Micu, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1976;
- *Tratat de statistică matematică (4 vol.)*, vol. 1: *Selecție și estimatie*, coautor cu Virgil Craiu, București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1976;
- *Tratat de statistică matematică (4 vol.)*, vol. 2: *Verificarea ipotezelor statistice*, coautor cu Virgil Craiu, București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1977;
- *Sondaje și estimatii statistice: teorie și aplicații*, coautor cu V. Urseanu, red. Valentina Crețu, București, Editura Tehnică, 1977;
- *Elemente de teoria probabilităților și statistică, manual pentru anul 4 liceu, secția reală și licee de specialitate*, coautor cu N. Micu, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1977;
- *Gîndirea statistică: un mod de gîndire al viitorului*, Viorel Gh. Vodă, cuv. înainte, București, Editura Albatros, 1977;
- *Statistică și toleranțe*, Dan V. Iliescu și Viorel Gh. Vodă, prefațator, București, Editura Tehnică, 1977;
- *Procese stochastice: elemente de teorie și aplicații*, coautor cu C. Bergthaller, V. Urseanu, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1978;
- *Tratat de statistică matematică (4 vol.)*, vol. 3: *Analiza secvențială*, coautor cu Virgil Craiu, București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1979;
- *Introducere în teoria probabilităților*, Rodica Trandafir, cuv. înainte, în colecția "Lyceum", 230, București, Albatros, 1979;
- *Legea entropiei și procesul economic*, Nicholas Georgescu-Roegen, studiu introductiv împreună cu A. Iancu și B. Zaharescu, trad. Georgeta Bolomey, în colecția "Idei contemporane", București, Editura Politică, 1979;
- *Teoria probabilităților și statistica matematică*, coautor cu N. Micu, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1980;
- *Matematică: elemente de teoria probabilităților și statistică matematică, manual pentru clasa a XII-a*, coautor cu N. Micu, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1980;
- *Tratat de statistică matematică (4 vol.)*, vol. 4: *Corelație și regresie liniară*, coautor cu Virgil Craiu, București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1981;

- *Pagini inedite*, Dan Barbilian/Ion Barbu, cuvînt înainte, București, Editura Albatros, 1981;
- *Creșterea preciziei soluțiilor în scheme cu diferențe*, G.I. Marciuk și V.V. Saidurov, prefațator, București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1981;
- *Matematică: elemente de teoria probabilităților și statistică matematică, manual pentru clasa a XII-a*, coautor cu N. Micu, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1981;
- *Revoluțiile industriale în istoria societății*, lucrările sesiunii științifice din 30 ianuarie 1981, Academia Republicii Socialiste România, Comisia "Revoluția științifică și tehnică", Academia de Științe Sociale și Politice, Comisia de studiere a implicațiilor social-politice și umane ale revoluției științifice-tehnice, cuv. de deschidere Gheorghe Mihoc, în colecția "Idei contemporane", București, Editura Politică, 1981;
- *Surprize în matematica elementară*, Viorel Gh. Vodă, cuv. înainte, București, Albatros, 1981;
- *Academia Republicii Socialiste România: scurt istoric*, București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1981;
- *Vyborocinyj metod i statisticeskoe ocenivanie = Sondaje și estimări statistice. Teorie și aplicații*, coautor cu V. Urseanu, red. V.M. Ostianu, ed. V.F. Matveeva, Moskva, Financy i Statistika, 1982;
- *Modele de analiză statistică*, coautor cu Veniamin Urseanu, Emiliana Ursianu, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1982;
- *Procese stohastice de reînnoire*, coautor cu Ștefan P. Niculescu, București, Editura Academiei R.S.R., 1982;
- *Metode statistice, aplicații în producție*, Ludovic Tövissi și Viorel Gh. Vodă, cuv. înainte, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1982;
- *Matematică: elemente de teoria probabilităților și statistică matematică, manual pentru clasa a XII-a*, coautor cu N. Micu, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1982;
- *Matematică: elemente de teoria probabilităților și statistică matematică, manual pentru clasa a XII-a*, coautor cu N. Micu, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1983;
- *Vraja geometriei demodate*, Viorel Gh. Vodă, cuvânt înainte, București, Albatros, 1983;
- *Matematică: elemente de teoria probabilităților și statistică matematică, manual pentru clasa a XII-a*, coautor cu N. Micu, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1984;
- *Matematică: elemente de teoria probabilităților și statistică matematică, manual pentru clasa a XII-a*, coautor cu N. Micu, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1985;
- *Matematică: elemente de teoria probabilităților și statistică matematică, manual pentru clasa a XII-a*, coautor cu N. Micu, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1986;
- *Matematică: elemente de teoria probabilităților și statistică matematică, manual pentru clasa a XII-a*, coautor cu N. Micu, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1990;
- *Matematika: tankönyv a XII osztály számára: a valószínű segelmelet elemei és matematikai statisztika*, coautor cu N. Micu, trad. Cseke Vilmos, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1990;

Publicații periodice:

➤ *Analele Academiei Republicii Populare Române*

- *Legea limită de probabilitate a numărului de iterații de lungime dată*, Secțiunea de Științe Matematice, Fizice și Chimice, Seria A, Tom. II, Mem. 8, p. 213-226, București, Imprimeria Națională, 1949;

➤ *Analele Universității București*

- Red. responsabil, seria Științele Naturii: Matematică-Fizică (descriere bazată pe an 10, nr. 29, 1961; din 1964 rămâne seria Fizică; începând cu 1974, se unifică cele două serii Matematică-Fizică în *Analele Universității București. Seria Științele Naturii*; revista continuă cu *seria Fizică*), București, Redacția Universitatea București, 1961-1963;

➤ *Buletinul Oficial al Asigurărilor Sociale*

- *Unificarea pensiilor din asigurările sociale*, coautor cu V. Cazacincu, H. Ionescu, nr. 4-5, București, 1941;

➤ *Bulletin Mathématique de la Société Roumaine des Sciences*

- *Sur le problème des itérations dans une suite d'épreuves*, București, Tipografia Curții Regale "F. Göbl și Fii", 1944;

Bibl.: Dorina N. Rusu, *Dicționarul membrilor Academiei Române, 1866-2010*, ediția a IV-a revăzută și adăugită, Editura Enciclopedică, București, 2010; <http://cacheprod.bcub.ro>; <http://opac.biblioteca.ase.ro>; <http://aleph500.biblacad.ro>; <http://www.bnr.ro>.

MOISIL, Grigore C.

(10 ianuarie 1906, Tulcea - 21 mai 1973, Ottawa, Canada),
matematician, economist.

Membru titular - 2 noiembrie 1948.

Studii: Studii liceale la Vaslui (1916-1918) și București (1918-1923), universitare (Facultatea de Științe, 1923-1926) la București, în 1926 luându-și licența în matematici. În 1929 a susținut teza de doctorat *Mecanica analitică a sistemelor continue*. A continuat pregătirea la Paris (1930-1931, 1932) și Roma (1931-1932). În 1931 și-a trecut docența în matematică la Universitatea din București.

Carieră: A fost profesor la Catedra de calcul diferențial și integral la Universitatea din Iași (din 1939), inaugurând primul curs de algebră modernă ținut la o universitate românească; a predat, totodată, și cursuri de logică și teoria demonstrației, topologie etc. Chemat, în 1942, la Universitatea din București, a predat, până în 1973, la Facultatea de Științe, ulterior la Facultatea de Matematică-Fizică și la Facultatea de Filosofie. A fost profesor de analiză matematică la Institutul de Geologie și Tehnică Minieră din București (1948-1951).

A organizat Centrul de Calcul al Universității din București (în 1962), fiind numit director onorific; șef de sector pentru algebră aplicată la Institutul de Matematică al Academiei Române (1949-1973). Între 1946 și 1949 a fost ambasador al României în Turcia. Fondator al școlii de algebra logicii și teoria algebrică a mecanismelor automate, a lăsat lucrări esențiale în mecanica mediilor continue, analiza matematică, teoria ecuațiilor cu derivate parțiale, fizica matematică, teoria algebrică a mecanismelor automate, geometria diferențială, teoria probabilităților, algebra, lingvistica matematică ș.a.

A fost un pionier al aplicării analizei funcționale în mecanică și în geometria diferențială. A studiat mecanica mediilor continue, mecanica ondulatorie a câmpurilor de undă, geometria diferențială funcțională. A obținut rezultate interesante în algebrele necomutative, în reprezentarea grupurilor abeliene infinite. Între 1936 și 1946 s-a preocupat de aplicarea metodelor algebrei în logica matematică. Un domeniu deosebit asupra căruia s-a aplecat a fost cel al logicii matematice, în care a studiat algebra logicii și structura algebrică a calculului propozițiilor; a construit un model algebric al logicilor lukasiewiczziene tri- și tetravalente, numite astăzi "algebrele Lukasiewicz-Moisil". Din 1960 a dezvoltat o activitate de pionierat în domeniul lingvisticii matematice, ocupându-se cu traducerea automată prin calculator, de modele logice ale limbii, de indexarea și publicarea lucrărilor apărute.

Membru în colegiile de redacție ale unor publicații de profil: "International Computing Center Bulletin", "Automatisme", "Journal de Mecanique" etc. Membru al Academiei de Științe din Bologna, Messina, Varșovia, al Societății Regale de Științe din Liege, al Institutului Internațional de Filosofie din Paris, al Societății Matematice din Franța, al Asociației de Logică Simbolică din Oslo, vicepreședinte al Uniunii Internaționale de Istorie și Filosofie Științelor. *Doctor honoris causa* al Academiei de Științe din Bratislava. A fost distins cu Ordinul bulgar "Sf. Metodiu și Chiril". Laureat al Premiului de Stat (1964). "Om de Știință Emerit" (1964).

Publicații:

- *Memoriu prezentat la concursul pentru obtinerea premiului "Inginer H. Capriel", București, 1926;*
- *La mecanique analytique des systèmes continus* (Thèses présentées à la Faculté des Sciences de Bucarest pour obtenir le grade de docteur en Sciences mathématiques, 4 Juin 1929), Paris, Gauthier-Villars et Cie, Editeurs, 1929;
- *Sur une classe de systèmes d'équations aux dérivées partielles de la physique mathématique*, București, Imprimerie de la Cour Royale, 1931;
- *Curs de analiză matematică (1936-1937): teoria mulțimilor*, București, 1936;
- *Sur le syllogisme hypothétique dans la logique intuitioniste*, fără date, 1938;
- *La logique formelle et son problème actuel*, Bucarest, Société Romaine de Philosophie, 1939;
- *Problema determinismului*, Octav Onicescu (*Determinismul clasic; Un nou concept al obiectului și o nouă formă a legii: lanțul probabilist*), Gr.C. Moisil (*Determinism și înlănțuire*), Șerban Țițeica (*Fizica atomică și determinismul*), Dan Barbilian (*Determinism și ordonare*), în colecția "Biblioteca Natura", 2, București, Editura Societății Cooperative "Oficiul de Librărie", 1940;
- *Remarques sur la logique modale du concept*, București, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, Imprimeria Națională, 1941;
- *Seminarul de calcul diferențial și integral*, București, 1941;
- *Logique modale*, 1942;
- *Curs de analiză generală*, București, 1942;
- *Curs de analiză matematică*, 2 vol., vol. 1: *Funcțiuni elementare*, București, Institutul de Geologie și Tehnică Minieră, 1948;
- *Curs de analiză matematică*, 2 vol., vol. 2: *Integrale și derivate*, București, Institutul de Geologie și Tehnică Minieră, 1949;
- *Fundamentele matematicii*, 1949;
- *Teoria mediilor continue deformabile*, București, 1949-1950;
- *Ecuatii cu derivate parțiale: teoria geometrizării*, Part.1-2, București, 1950;
- *Introducere la cursurile de matematici*, București, 1950;
- *Ecuatii diferențiale ordinare și cu derivate parțiale*, redactat de Mariana Nedelcu, Part. 1-3, București, 1953-1954;
- *Introducere în algebră*, vol. 1: *Inele și ideale*, București, Editura Academiei R.P.R., 1954;
- *Algebra*, Part. 1-2, București, Litografia Învățământului, 1955;
- *Ecuatiile fizicii matematice*, București, Litografia Învățământului, 1955;
- *Fundamentele aritmeticii și algebrei*, București, Litografia și Tipografia Învățământului, 1958;

- *Ecuațiile fizicii matematice*, București, Universitatea "C.I. Parhon", Facultatea de Matematică-Fizică, 1958;
- *Teoria algebrică a mecanismelor automate*, în colecția "Știință și tehnică", 11, București, Editura Tehnică, 1959;
- *Materialismul dialectic și științele contemporane ale naturii: culegere de studii*, coautor cu Călin Popovici, T. Popoviciu..., vol. 1-4, 10, București, Editura Politică, 1959;
- *Scheme cu comandă directă cu contacte și relee*, în colecția "Monografii asupra teoriei algebrice a mecanismelor automate", București, Editura Academiei R.P.R., 1959;
- *Funcționarea în mai mulți timpi a schemelor cu relee ideale*, în colecția "Monografii asupra teoriei algebrice a mecanismelor automate", București, Editura Academiei Republicii Populare Române, 1960;
- *Circuite cu tranzistori*, vol. 1-2, în colecția "Monografii asupra teoriei algebrice a mecanismelor automate", București, Editura Academiei Republicii Populare Române, 1961-1962;
- *Teoria algebrică a mecanismelor automate*, 1962;
- *Études d'histoire et de philosophie des sciences*, coautor cu Athanase Joja, C.I. Gulian... [et al.], Bucarest, Academie de la République Populaire Roumaine, 1962;
- *Algebraicheskaia teoria diskretnyh avtomaticheskikh ustrojstv*, per. s rumynskogo V.M. Ostianu, pod red. V.I. Sestakova, Moskva, Inostrannoj Literatury, 1963;
- *Algebraická teorie automatů*, Praha, Nakladatelství Československé Akademie věd, 1964;
- *Aplicații ale metodelor matematice în probleme de repartitie*, Moisă Altăr, Ioan Measnicov, M. Rădulescu, D.Th. Rădulescu, prefațator, București, Editura Științifică, 1964;
- *Funcționarea reală a schemelor cu contacte și relee*, în colecția "Monografii asupra teoriei algebrice a mecanismelor automate", București, Editura Academiei R.P.R., 1965;
- *Încercări vechi și noi de logică neclasică*, București, Editura Științifică, 1965;
- *Teoria algebrică a schemelor cu contacte și relee*, București, Editura Tehnică, 1965;
- *Logică și filozofie: orientări în logica modernă și fundamentele matematicii*, ed. apare sub îngrij. M. Tîrnoveanu și Gh. Enescu, prefațator, în colecția "Materialismul dialectic și științele moderne", 11, București, Editura Politică, 1966;
- *Zastovanie algebr Lukasiewicz do teorii ukladow po przekaznikowo-stykovich*, 2 vol., 1966-1967;
- *Theorie structurelle des automates finis*, Paris, Gauthier-Villars, 1967;
- *Elemente de logică matematică și de teoria mulțimilor*, în colecția "Enciclopedia de buzunar", București, Editura Științifică, 1968;
- *Circuite cu contacte de relee*, Leon Livovschi, prefațator, în colecția "Monografii asupra teoriei algebrice a mecanismelor automate", București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1968;

- *Lukasiewiczian algebras*, Bucharest, Academy of the Roumanian Socialist Republic, Institute for Mathematics, University of Bucharest, Computing Centre, 1968;
- *The algebraic theory of switching circuits*, în colecția "Pure and applied mathematics", 41, Oxford, Pergamon Press; Bucharest, Editura Tehnică, 1969;
- *Sisteme de reglare automată*, Radu Mihai Constantinescu și Ion Mincu, prefațator, București, Editura Militară, 1969;
- *Crezul meu? Matematica!*, G.H. Hardy, postfațator, pref. de C.P. Snow, trad. de Mihai Livescu, în colecția "Orizonturi", 13, București, Editura Enciclopedică Română, 1970;
- *Îndoieli și certitudini*, București, Editura Enciclopedică Română, 1971;
- *Rolul Academiei R.S. România în dezvoltarea informaticii în țara noastră*, referat prezentat la colocviul "Pregătirea cadrelor pentru informatică", 17-19 februarie 1971, București, 1971;
- *Essai sur les logiques non chrysippiennes*, 1972;
- *Bibliografia matematică în România*, Eliza Roman, colab. N.N. Mihăileanu și Ilie Popa, prefațator, București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1972;
- *Essais sur les logiques non chrysippiennes*, Bucarest, Édition de l'Académie de la République Socialiste de Roumanie, 1972;
- *Inițiere în COBOL*, Margareta Drăghici, prefațator, seria "Inițiere", București, Editura Tehnică, 1972;
- *Inițiere în Fortran*, Stelian Niculescu, prefațator, București, Editura Tehnică, 1972;
- *Introducere în combinatorică*, Ioan Tomescu, prefațator, în colecția "Bazele matematice ale cercetării operationale", București, Editura Tehnică, 1972;
- *Introducere matematică în teoria clasificării*, vol. 1, București, Tipografia Universității București, 1972;
- *Matematici*, cap. 1-6, București, Tipografia Universității din București, 1972-1973;
- *Fundamentele matematicii*, cap. 1-5, București, Universitatea din București, Facultatea de Filosofie, 1972-1973;
- *Informatică*, lecții ținute în colaborare cu Margareta Drăghici, cap. 1-2, București, Centrul de Multiplicare al Universității din București, 1972-1973;
- *Cercetare operațională*, lecții ținute, București, Centrul de multiplicare al Universității din București, 1972-1973;
- *Ensembles flous et logiques a plusieurs valeurs*, Montreal, Université de Montreal, Centre de Recherches Mathematiques, 1973;
- *La logique des propositions du type superieur*, Montreal, Université de Montreal, Centre de Recherche Mathematiques, 1973;
- *Informatică*, cap. I: *Înmagazinarea, regăsirea și prelucrarea informației*, lecții, București, Centrul de multiplicare al Univ. din București, 1973;

- *Logica pentru ingineri: sinteza logică a automatelor finite combinatorii*, București, Centrul de Multiplicare al Universității București, 1973;
- *Noesis*, travaux du Comité Roumain d'Histoire et de Philosophie des Sciences, coordonator cu Ștefan Bălan, București, Editura Academiei R.S. România, 1973;
- *Știința și marxismul: eseuri*, V. Roman, postfațator, București, Editura Enciclopedică Română, 1973;
- *Îndoieli și certitudini*, ed. a 2-a, în colecția "Orizonturi", București, Editura Enciclopedică Română, 1974;
- *Probleme de teoria mulțimilor și logică matematică*, I.A. Lavrov și L.L. Maksimova, trad. din lb. rusă de Eugenia Metoni și Constantin P. Popovici, prefațator, București, Editura Tehnică, 1974;
- *Lecții despre logica raționamentului nuanțat*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1975;
- *Sur L'emploi des mathematiques dans les sciences de l'home*, conferența ținută il 5 giugno 1972, Roma, Accademia Nazionale dei Lincei, 1976;
- *Opera matematică*, 3 vol., sub îngrij. prof. S. Marcus, București, Editura Academiei Române, 1976-1992;
- *Știință și umanism*, cu o introducere de Constantin Noica, ediție și note de Solomon Marcus, în colecția "Humanitas", 13, Iași, Junimea, 1979;
- *Cascada modelelor în fizică*, în colecția "Sinteze Lyceum", București, Albatros, 1985;
- *O familie ca oricare alta: corespondența lui Grigore C. Moisil cu familia*, selecție, postf., note și cronologie de Viorica Moisil, București, Cartea Românească, 1989;
- *Grigore C. Moisil, un profesor nu ca oricare altul, articole, interviuri și cugetări*, selectate de Viorica Moisil, prefață Solomon Marcus, în colecția "Interferențe", București, Editura Tehnică, 1998;

Publicații periodice:

➤ *Analele Academiei Republicii Populare Române*

- *Asupra teoriei caracteristicelor sistemelor de ecuații cu derivate parțiale*, în Secțiunea de Științe Matematice, Fizice și Chimice, Seria A, Tomul II, Memoriul 25, București, Editura Academiei Republicii Populare Române, 19--;
- *Sisteme de ecuații cu derivate parțiale și numere ipercomplexe*, în Secțiunea de Științe Matematice, Fizice și Chimice, Seria A, Tom. 2, Mem. 14, p. 409-422, București, Editura Academiei Republicii Populare Române, 1949;
- *Sisteme de ecuații cu derivate parțiale și ideale de polinoame*, în Secțiunea de Științe Matematice, Fizice și Chimice, Seria A, Tom. 2, Mem. 17, p. 467-473, București, Editura Academiei Republicii Populare Române, 1949;
- *Asupra ecuațiilor echilibrului corpurilor elastice*, în Seria: Matematică, Fizică, Chimie, 3, Mem. 31, București, Editura Academiei Republicii Populare Române, 1950;

➤ *Cahiers de linguistique théorique et appliquée*

- Red. resp. Împreună cu A. Rosetti, Académie de la République Populaire Roumaine, Institutul de Lingvistică al Academiei R.P.R. (anual; din 1972, 2 nr./an; între 1976-1990, titl. *Revue roumaine de linguistique. Cahiers de linguistique théorique et appliquée*; între 1965-1967, resp. Universitatea București, din 1991, editor Academia Română), Bucurest, Edit. Acad. RPR, 1962-1975, 1991-;

➤ *Annales Scientifiques de l'Universite de Jassy*

- *Recherches sur la theorie des chaines*, première section, vol. 27, anul 1941, fascicula 1, Iași, Inst. Grafic "Presa Bună", 1941;

➤ *Revue roumaine de mathématiques pures et appliquées*

- Autor; red. resp. Romulus Cristescu, București, Editura Academiei, 1964-;

➤ *Caiete de filosofie*

- *Știință și cunoaștere*, conferință ținută la Fundația Carol I, colecție îngrijită de Anton Dumitriu, nr. 4, p. 111-210, București, Tipografia Societatea Națională de Editură și Arte Grafice "Dacia Traiana", 1942;

Bibl.: Dorina N. Rusu, *Dicționarul membrilor Academiei Române, 1866-2010*, ediția a IV-a revăzută și adăugită, Editura Enciclopedică, București, 2010; <http://cacheprod.bcub.ro>; <http://opac.biblioteca.ase.ro>; <http://aleph500.biblacad.ro>.

MOLDOVAN, Roman

(14 decembrie 1911, Daia, jud. Mureș - 17 noiembrie 1996, București),
economist și sociolog.

Membru titular - 22 ianuarie 1990
(membru corespondent - 21 martie 1963).

Studii: Licențiat al Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București (1936), în 1940 și-a susținut teza de doctorat în economie și statistică *Formarea și mișcarea capitalurilor în România în anii 1925-1938*; în 1954 i s-a acordat titlul de doctor docent.

Carieră: A fost profesor la Institutul de Științe Economice din București (1959-1964); director al Institutului de Cercetări Economice al Academiei Române; președinte al Consiliului Național al Cercetării Științifice și vicepreședinte al Consiliului de Miniștri (1965-1967); președinte al Comitetului de Stat al Planificării (1965); vicepreședinte al Consiliului de Miniștri și președinte al Consiliului Național al Cercetării Științifice (1965-1967); președinte al Comitetului de Stat pentru Prețuri (1967-1969); președinte al Camerei de Comerț și Industrie (1972-1976); președinte al Comisiei Naționale de Demografie, cu rang de ministru (1971-1974); deputat în Marea Adunare Națională.

Vicepreședinte al Academiei de Științe Sociale și Politice (din 1970). A fost distins cu "Ordinul Muncii" cls. III (1954), cls. II (1956) și cls. I (1962), cu Ordinul "Meritul Științific", cls. I (1966), cu Ordinul "Tudor Vladimirescu", cls. II (1966), cu Ordinul "Steaua R.P.R.", cls. IV (1957) și cls. II (1964).

Operă: A desfășurat o bogată activitate de cercetare, concretizată în numeroase cărți, studii și articole.

Publicații:

- *Formarea și mișcarea capitalurilor în România, în perioada 1925-1938*, în colecția "Publicațiile Seminarului de Economie Politică", nr. 1, București, Tipografia Bucovina, I.E. Touroutiu, 1940;
- *Mișcarea prețului principalelor produse agricole de origine vegetală în România în perioada 1922-1940*, 1942;
- *Formarea și mișcarea capitalurilor în România, în perioada 1925-1938*, teză de doctorat, cond. șt. Virgil N. Madgearu, București, ASE, 1943;
- *Circulația cambială în România*, 1944;
- *Venitul național, discuțiuni în legătură cu definirea conceptului și lămurirea problemelor ridicate de metoda de calcul*, colecția "Publicațiunile Oficiului de Studii al Ministerului Economiei Naționale", 1, București, Tiparul Românesc, 1944;
- *Codul legislației prețurilor: metoda de calcul a prețurilor, reglementarea circulației mărfurilor*, coautor cu Cecilia Niculescu, București, Tipogr. Universul, 1945;
- *Statistica economică*, redactor responsabil al vol., 1956;
- *Valoare, prețuri și unele probleme actuale ale statisticii*, 1958;

- *Economia României între anii 1944-1959*, coautor cu Ion Rachmuth, Vasile Malinschi, București, Editura Academiei Române, 1959;
- *Dicționar statistic-economic*, coordonator cu Mircea Biji, Mihail Levente, Manea Mănescu, București, Direcția Centrală de Statistică, 1962;
- *Planificarea economiei naționale și folosirea metodelor matematice*, 1962;
- *Știința și tehnica în slujba regiunilor slab dezvoltate*, 1963;
- *Dezvoltarea economică a României în anii 1944-1964*, redactor responsabil al vol., 1964;
- *Industria României: 1944-1964*, editor cu Vasile Malinschi, Vasile Rausser, București, Editura Academiei Republicii Populare Române, 1964;
- *Valorificarea superioară a resurselor naturale*, coautor cu Nicolae Ionescu, D. Canila, București, Editura Politică, 1965;
- *Economie, drept, statistică, sociologie*, coautor cu Manea Mănescu, G. Murgescu..., în colecția "Teorie și metoda în științele sociale", București, Editura Politică, 1966;
- *Plan de developpement de l'economie naționale en tont qu'illustration d'un modele dans les sciences sociales*, 1966;
- *Sociologia dezvoltării*, contribuții românești la al VI-lea congres internațional de sociologie de la Evian, 1966, coautor cu Manea Mănescu, Ath. Joja..., în colecția "Teorie și metodă în științele sociale", 4, București, Editura Politică, 1967;
- *Profilul și rolul economistului în societatea noastră*, 1970;
- *Sociologia românească azi*, coautor cu Henri H. Stahl, Constantin Vlad, Ioan Matei, Vasile V. Caramelia, Pompiliu Caraioan, în colecția "Sinteze sociologice", București, Editura Științifică, 1971;
- *Planificare și sociologie*, 1972;
- *Prognoza sociologică*, coautor cu Constantin Ionescu, Ioan I. Matei..., în colecția "Sinteze sociologice", București, Editura Științifică, 1972;
- *Studii de istorie economică. Contribuții la caracterizarea dezvoltării forțelor de producție din România în perioada dintre cele două războaie mondiale*, București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1983;
- *Știință, tehnologie, dezvoltare socială și umană*, cuprinde lucrările mesei rotunde cu tema "Tendințe viitoare în dezvoltarea științei și tehnologiei vizînd o dezvoltare socială și umană", desfășurate în cadrul celui de-al XVI-lea Congres internațional de istoria științei, București, august-septembrie 1981, coordonator cu Mihail Florescu, Eleonora Masini, Abdur Rahman, colectiv redacțional: Ștefan Costea, Ana Maria Sandi, Ileana Ionescu-Sisești, traducere: Daniela Rusu, în colecția "Idei contemporane", București, Editura Politică, 1984;
- *Împrejurările în care l-am cunoscut pe profesorul Virgil N. Madgearu*, București, Editura Academiei Române, 1987;

Coordonare teze de doctorat:

- *Principalele probleme metodologice ale studiului statistic al circulației mărfurilor de pe piața neorganizată din actuala etapă de dezvoltare a R.P.R.*, B. Stănescu, București, Institutul de Științe Economice și Planificare, 1956;
- *Analiza factorilor de creștere a venitului național în economia României*, Stelian Militaru, București, ASE, 1983;

Bibl.: Dorina N. Rusu, *Dicționarul membrilor Academiei Române, 1866-2010*, ediția a IV-a revăzută și adăugită, Editura Enciclopedică, București, 2010; <http://cacheprod.bcub.ro>; <http://opac.biblioteca.ase.ro>; <http://aleph500.biblacad.ro>; <http://www.bnr.ro>.

MURGESCU, Costin

(27 octombrie 1919, Râmnicu Sărat, jud. Buzău - 30 august 1989, București),
economist.

Membru corespondent - 21 martie 1963.

Studii: Studii universitare la București, unde și-a luat și titlul de doctor în științe economice.

Carieră: A fost șef al Catedrei de economie politică a Universității din București (1956-1965); director al Institutului de Cercetări Economice al Academiei Române; consilier la Consiliul de Miniștri (1968-1974); redactor-șef al revistei "Viața economică" (1968-1971); director al Institutului de Economie Mondială (din 1970); director general al Institutului pentru Studierea Conjuncturii Economiei Naționale (1970-1973). A fost membru al comitetului de direcție al Centrului de Științe Sociale UNESCO din Viena.

Membru al International Conference of Agricultural Economists, reprezentant al României la Consiliul Economic și Social al ONU cu grad de ambasador.

Publicații:

- *Industria grea, pivot al reconstrucției României*, 1947;
- *Reforma agrară din 1945*, București, Editura Academiei Române, 1956;
- *Contribuții la istoria capitalului străin în România, de la sfârșitul Primului Război Mondial până la ieșirea din criza economică din 1929-1933*, coautor cu Nicolae N. Constantinescu, Radu Paul, Constanța Bodgan, Mihai Ștefan, București, Editura Academiei Române, 1960;
- *Cooperarea economică și tehnico-științifică internațională. Efectele ei asupra creșterii economice și dezvoltării schimburilor externe*, București, Editura Academiei Române, 1967;
- *Economie politică. Manual*, 2 vol., coautor cu Ion Rachmuth, Barbu Zaharescu, Ervin Hutira, Nicolae N. Constantinescu, București, Editura Politică, 1967;
- *Cooperarea economică internațională în cadrul O.N.U.*, 1967;
- *L'influence de l'industrialisation sur la mobilite sociale*, 1967;
- *Opere economice: texte alese*, Petru S. Aurelian, studiu introductiv de Costin Murgescu, ed. îngrijită, cu comentarii și adnotări de Mihai C. Demetrescu, București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1967;
- *Casa regală și afacerile cu devize: 1935-1940*, în colecția "Bibliotheca Oeconomica", 14, București, Editura Academiei Române, 1970;
- *Aspecte economice ale Conferinței general-europene pentru securitate și cooperare*, 1970;
- *România și promovarea principiilor cooperării economice internaționale*, 1970;
- *Echipa de conducere în unitățile economice, eseuri despre munca și conducerea colectivă*, în colecția "Biblioteca organizării și conducerii științifice", București, Editura Politică, 1971;

- *Reflecții asupra cooperării economice general-europene*, 1971;
- *David Ricardo în Anglia revoluției industriale*, București, Editura Științifică, 1972;
- *Relații comerciale ale României și colaborarea economică cu alte țări*, 1977;
- *Economia mondială. Tipologia economiilor naționale*, coautor cu Cornel Burtică, Emilian Dobrescu, Gheorghe Dolgu, București, Editura Politică, 1977;
- *Restructurarea ordinii internaționale*, raport către Clubul de la Roma, coordonator Jan Tinbergen, comentariu introductiv la ediția în limba română Costin Murgescu, traducere din limba engleză, Radu Chiculescu și Virgil Goian, control științific Silviu Brucan, în colecția "Idei contemporane", București, Editura Politică, 1978;
- *Prezența României în circuitul economic internațional și sud-estul european*, coautor cu Aurel Ghibuțiu, București, Editura Politică, 1979;
- *Japonia în economia mondială, carnet de călătorie*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1982;
- *Probleme actuale privind creșterea economică a României*, 1983;
- *Japonia în economia mondială, carnet de călătorie*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1985;
- *Economie politică*, coautor cu Gheorghe P. Apostol, Florin Burtan, Gheorghe Crețoiu, Eugen Prahoveanu, Ioan V. Totu, ed. a 3-a, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1985;
- *Criza economică mondială*, coautor cu Alexandru Puiu, Eugen Dijmărescu, Napoleon Pop, Nicolae Nistorescu, Sterian Dumitrescu, București, Institutul de Economie Mondială 1986;
- *Criza economică mondială*, coordonator cu Eugen Dijmărescu, Aurel Ghibuțiu, Mugur Isarescu ș.a., București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1986;
- *Mersul ideilor economice la români: epoca modernă*, vol. 1, în colecția "Biblioteca Băncii Naționale", 8, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1987;
- *Omenirea peste un sfert de secol*, coordonator cu Mihail Florescu, secretar st. Constantin Faciu, București, Editura Politică, 1989;
- *Mersul ideilor economice la români: epoca modernă*, vol. 2: *Profiluri de epocă. Mersul ideilor agrare. Mersul ideii naționale*, în colecția "Biblioteca Băncii Naționale", 9, București, Editura Enciclopedică, 1990;
- *Fra Luca Di Borgo și doctrinele contabilității în cultura economică românească*, red. Dumitru Rusu, prefațator, Iași, Junimea, 1991;
- *Opere alese*, David Ricardo, vol. 1-2, prefațator cu Mihai Patras, Chișinău, Universitas, 1993;
- *Drumurile unității românești: drumul oilor, drumurile negustorești*, în colecția "Biblioteca Băncii Naționale", 12, București, Editura Enciclopedică, 1996;

Publicații periodice:

➤ *Conjunctura economiei mondiale*

- *Conjunctura economiei mondiale, studii privind situația pieței capitaliste pe 1970 și previziuni pe 1971*, Republica Socialistă România, Institutul de Studierea Conjuncturii Economice Internaționale, dir. general, București, Grafica Nouă, 1971;
- *Conjunctura economiei mondiale, studii privind situația pieței capitaliste în 1971 și previziuni pe 1972*, Ministerul Comerțului Exterior, Institutul de Studierea Conjuncturii Economice Internaționale, dir. general, București, Grafica Nouă, 1972;
- *Conjunctura economiei mondiale, studii privind situația pieței capitaliste pe 1972 și previziuni pentru 1973*, Ministerul Comerțului Exterior, Institutul de Studierea Conjuncturii Economice Internaționale, dir. general, București, Grafica Nouă, 1973.

Bibl.: Dorina N. Rusu, *Dicționarul membrilor Academiei Române, 1866-2010*, ediția a IV-a revăzută și adăugită, Editura Enciclopedică, București, 2010; <http://cacheprod.bcub.ro>; <http://opac.biblioteca.ase.ro>; <http://aleph500.biblacad.ro>; <http://www.bnr.ro>.

ONICESCU, Octav

(20 august 1892, Botoșani – 19 august 1983, București),
matematician, economist.

Membru titular - 3 februarie 1965
(membru corespondent - 27 mai 1938).

Studii: Studii de matematică cu Gheorghe Țițeica, Dimitrie Pompeiu și Traian Lalescu și de filosofie cu Constantin Rădulescu-Motru și P.P. Negulescu la Universitatea București. Și-a susținut doctoratul în anul 1920 în Italia, la Universitatea din Roma, cu profesorii Tullio Levi-Civita, G. Castelnuovo și V. Voterra, pe probleme de geometrie diferențială legate de teoria relativității.

Carieră: Membru al Seminarului P. Hadamard (Paris 1920-1921), docent în 1922, apoi conferențiar și în 1928 profesor la Facultatea de Științe din București (din 1962 - profesor consultant). A predat mecanica, grupuri continue de transformări, calcul diferențial absolut, aducându-și ulterior importante contribuții la modernizarea învățământului de algebră.

Ca matematician, este considerat întemeietorul școlii românești de teoria probabilităților, dându-i acesteia o nouă axiomatizare, cu ajutorul noțiunii de “funcție-eveniment”, sau “funcție-sumă”. A introdus conceptul de “lanț probabilistic cu legături complete”, cea mai importantă contribuție românească în teoria probabilităților. Ca specialist în mecanică, a dezvoltat o nouă mecanică a sistemelor materiale și a fost autor al unei varietăți noi de mecanică (mecanica invariantă Onicescu). Se poate afirma faptul că școala matematică românească de teoria probabilităților și statistică matematică este creația lui Octav Onicescu și Gheorghe Mihoc.

Membru al Academiei Române, membru al Uniunii interbalcanice a matematicienilor, membru al Academiei Lagrange (Italia) și al altor academii din străinătate. Secretar general și ulterior președinte al Societății Române de Științe, fondator și rector al institutului Center of Mechanical Sciences (C.I.S.M.), Udine, Italia, înființat în 1967.

Octav Onicescu realizează o serie de analize și avansează importante considerente cu privire la modelare în general și la cea economică în special, la informație și modelarea informațională, la rolul informației în epoca modernă și în modelele economice, la entropie, la cauzalitate (repartiția, în modele, a variabilelor endogene și exogene) etc.

Operă: Din punctul de vedere al conceptualității economice, cea mai adecvată și importantă lucrare a lui Octav Onicescu este *Incertitudine și modelare economică*, scrisă în colaborare cu M.C. Botez (care s-a străduit să urmeze și să redea cât mai fidel coordonatele gândirii maestrului său, pe care l-a venerat), apărută în 1985. Însă numeroase și importante idei economice transpar și din alte lucrări, matematice sau socio-publicistice (în principal din perioada când colabora cu Institutul Național de Statistică, pe probleme precum administrarea fondurilor de pensii și în alte fapte și evenimente ale vremii), îndeosebi din culegerile de reflecții și amintiri (Memorii) publicate în deceniile al optulea - al nouălea ale secolului trecut.

Publicații:

- Principiile teoriei probabilității;

- Calculul probabilităților;
- Mecanica invariantă și cosmologia;
- Numere și sisteme aleatoare;
- Galileo Galilei, renașterea științifică;
- Problema determinismului;
- Principii de cunoaștere științifică;
- Principes de logique et de philosophie mathématique;
- *Algebra elementară, pentru clasa IV secundară*, coautor cu D. Pompeiu, Gh. Bratu, A. Angelescu, București, Socec, 1929;
- *Algebra elementară, pentru clasa V secundară*, coautor cu D. Pompeiu, Gh. Bratu, A. Angelescu, București, Socec, 1929;
- *Aritmetica, pentru clasa I secundară*, coautor cu D. Pompeiu, Gh. Bratu, A. Angelescu, București, Socec, 1929;
- *Geometrie, pentru clasa II secundară*, coautor cu D. Pompeiu, Gh. Bratu, A. Angelescu, București, Socec, 1929;
- *Aritmetica, pentru clasa I secundară*, coautor cu D. Pompeiu, Gh. Bratu, A. Angelescu, ed. a 2-a, București, Socec, 1931;
- *Aritmetica, pentru clasa I secundară*, coautor cu D. Pompeiu, Gh. Bratu, A. Angelescu, ed. a 3-a, București, Socec, 1932;
- *Aritmetica, pentru clasa I secundară*, coautor cu D. Pompeiu, Gh. Bratu, A. Angelescu, București, Socec, 1933;
- *Aritmetica, pentru clasa I secundară*, coautor cu D. Pompeiu, Gh. Bratu, A. Angelescu, București, Socec, 1934;
- *Descartes*, în colecția "Cunoștințe folositoare. Seria A: Știință pentru toți", 67, București, Cartea Românească, 1937;
- *Problema determinismului*, coautor cu Gr. C. Moisil, Șerban Țițeica, Dan Barbilian, în colecția "Biblioteca Natura", 2, București, Editura Societății Cooperative Oficiul de Librărie, 1940;
- *Societatea Română de Științe - 50 de ani de activitate: 1890-1940*, Barbu N. Angelescu; prefațator, București, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, 1942;
- *Tablele școliei*, Riccardo Del Giudice, cuvânt înainte, în colecția "Italia de azi", 3, București, Instituto di Cultura Italiana in Romania, 1942;
- *Izvoare de filosofie: culegere de studii și texte*, îngrijită de Const. Floru, Const. Noica și Mircea Vulcănescu, cuprinde: Funcțiunea epistemologică a iubirii, Nae Ionescu; Două tipuri de filosofie medievală, M. Vulcănescu; Despre natură sau despre ființă, Melis Augustin, Augustin Monarhia Dante; Despre infinit, O. Onicescu; Structură, Alice Botez; Unu și Multiplu, C. Noica; Însemnătatea editării integrale a opus-ului postum kantian, C. Noica, București, Bucovina, 1942;

- *Algebră*, coautor cu Gh. Galbură, vol. 1, București, Colecția Natura, 1948;
- *Metode și procedee tehnice de calcul economic în agricultură*, Vasile Baghinschi, Mihaela Banu ... [et al.], cuv. înainte de Octav Onicescu, red. și coord. Mihaela Banu, Dumitru Dumitriu și Ion Negură, București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1971;
- *Mecanica invariantivă și cosmologia*, București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1974;
- *Psihologie logică și matematică*, Nicolae Mărgineanu, prefațator, Cluj-Napoca, Dacia, 1975;
- *Elemente de statistică informațională cu aplicații*, coautor cu dr. Vasile Ștefănescu, București, Editura Tehnică, 1979;
- *Pe drumurile vieții*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1981;
- *Memorii*, vol. 1: *Spre realizarea deplină*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1982;
- *Incertitudine și modelare economică (econometrie informațională)*, 1985;
- *Știință și ipoteză*, Henri Poincaré, cuvânt introductiv, traducere din limba franceză de Constantin Popescu-Ulmu, în colecția "Enciclopedia gândirii", București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1986;
- *Teoria cunoștinței*, Nae Ionescu, prefațator, ediție îngrijită de Dora Mezdrea, în colecția "Filosofia creștină", București, Anastasia, 1996;

Publicații periodice:

➤ *Gazeta Matematică*

- Periodic, Foae lunară de matematici elementare și speciale pentru uzul școalelor secundare, speciale și superioare, red. împreună cu Tancred Constantinescu, Vasile Cristescu, Emanoil Davidescu, Andrei Ioachimescu, Ion Ionescu, Nicolae Nicolescu, Mihai Roco, Ion G. Zottu, G. Țițeica, Tr. Lalescu, etc. București, Iași, 1885-1918,

Bibl.: Berca Mihai, Guțescu Laurențiu, Bold Ion, Băcescu Marius, *Oameni de seamă – economiști*, colecția Restituiri, Editura Mica Valahie, București, 2013.

OTIMAN, Păun Ion

(n. 28 mai 1942, Gârbovăț, jud. Caras-Severin),
inginer agronom și economist.

Membru titular - 29 ianuarie 1999

(membru corespondent - 12 noiembrie 1993).

Secretar general al Academiei Române

**(26 aprilie 2006 - 24 aprilie 2014); președinte al Filialei Timișoara
a Academiei Române (2004-2006 și din 2014).**

**Discurs de recepție: *Viața rurală românească pe lungul drum
între Flămânzi și Uniunea Europeană sau Drama satului și a
țăranului român într-un secol de iluzii, dezamăgiri și speranțe*
(20 iunie 2007).**

Studii: Studii liceale la Oravița și universitare la Timișoara (Facultatea de Agronomie și Facultatea de Științe economice). În 1974 și-a susținut teza de doctorat *Optimizarea factorilor de producție în obținerea cărnii de porc în Câmpia Banatului*. În 1986 a urmat un curs postuniversitar de programare și exploatare a calculatoarelor la Institutul de Tehnică de Calcul din Timișoara.

Carieră: Preparator (1966-1968), asistent (1968-1972), șef de lucrări (1972-1977), conferențiar (1978-1990) și profesor conducător de doctorat la Catedra management (din 1990). Ca rector al Universității de Științe Agricole din Timișoara, timp de 15 ani (1990-2004), a contribuit în mod esențial la modernizarea învățământului superior agronomic, concepând și edificând un nou tip de universitate agrară în România. Este creator de școală în domeniul analizei economice agrare, a optimizării structurii producției agricole, a economiei și dezvoltării rurale. Activitatea sa științifică este concretizată în peste 350 de lucrări referitoare la: optimizarea producției agricole, elaborarea și implementarea unor sisteme informatice, analiza tehnico-economică a proceselor din agricultură, managementul și marketingul în agricultură, restructurarea agriculturii românești, problematica optimizării structurilor învățământului superior agronomic, a cercetării științifice agricole etc.

În legislaturile 1992-1996 și 2000-2004 a fost senator și președinte al Comisiei de agricultură (în primul mandat) și al Comisiei de învățământ și știință (în al doilea mandat). Este inițiatorul Legii bunei conduite în cercetare (2002) și altor legi importante pentru învățământul și știința românească. Ca director al Institutului de Economie Agrară al Academiei Române, a coordonat elaborarea strategiei pentru agricultură și dezvoltare rurală a României postaderare în Uniunea Europeană. În calitate de secretar general al Academiei Române (2006-2014) a avut o contribuție determinantă la dezvoltarea infrastructurii instituționale a cercetării academice și în recuperarea proprietăților Academiei Române (clădiri, case memoriale, circa 5000 ha teren agricol și 21000 ha de pădure), reabilitarea Castelului "Berthelot" din Hațeg și înființarea Centrului de Cercetări de Bio- și Geodiversitate și Dezvoltare Rurală Durabilă din zona Hațeg-Retezat etc. Este inițiatorul realizării statuii zeiței Minerva și a memorialului "1948, Marea dramă a Academiei Române". Membru titular al Academiei de Științe Agricole și Silvici, al Academiei Internaționale de la Salzburg-Austria și al Academiei de Educație a Serbiei, Membru în Comisia de Cibernetică a Academiei Române, în Comisia de Economie Agrară a Academiei de Științe Agricole și Silvici, în Asociația Generală a Inginerilor din România, în Asociația

Generală a Economiștilor din România, președinte al Fundației Rurale Române și al Fundației “Operațiunea Satele Românești”. Vicepreședinte al Consiliului Național al Rectorilor (2000-2004), membru al Consiliului Național de Evaluare și Acreditare Academică (1996-2004), președinte al Consiliului Național de Etică (2005-2008). *Doctor honoris causa* a Universității de Științe Agricole din București (2002), Cluj-Napoca (2011) și Chișinău (2013). A fost distins cu Ordinul “Coroana României” în grad de Ofițer conferit de Casa Regală a României.

Operă: A elaborat un număr impresionant de cărți și tratate de specialitate, unele premiere în literatura științifică românească. Este autor de manuale universitare.

Publicații:

- *Metode și modele de conducere a producției în agricultură*, coautor cu Sergiu Vrejba, Alexandru Rusovici, București, Ceres, 1975;
- *Funcția de planificare în întreprinderile agricole socialiste - programarea producției agricole*, coautor cu Alexandru Rusovici și Sergiu Vrejba, București, Ceres, 1981;
- *Optimizarea producției agricole*, Timișoara, Facla, 1987;
- *Elemente de contabilitate și control financiar în unitățile agricole - caiet de lucrări: set de formulare*, Timișoara, Institutul Agronomic Timișoara, Facultatea de Agronomie, 1989;
- *Programare pe calculator - note de curs și aplicații practice*, coautor cu Dumitru Rusoiaie, Adrian Cojocaru, Timișoara, Institutul Agronomic Timișoara, Facultatea de Agronomie, 1989;
- *Agricultura României la cumpăna dintre mileniile II și III*, Timișoara, Helicon, 1994;
- *Dezvoltarea rurală în România*, în colecția “Agricultura secolului XXI”, Timișoara, Agroprint, 1997;
- *Umstrukturierung im ländlichen Raum in Rumänien Agrarproduktion, ländliche Finanzmärkte, Privatisierung und ländliche Regionalentwicklung* (1998, în colab.);
- *Cercetări de dezvoltare rurală în Banat: Pilot județul Timiș*, coautor cu F. Heidhues, J. Zeddies, traducător împreună cu K.F. Lauer, “Agricultura secolului XX”, Timișoara, Agroprint, 1998;
- *Economie rurală*, în colecția “Carte universitară”, Timișoara, Agroprint, 1999;
- *Restructurarea agriculturii și dezvoltarea rurală a României în vederea aderării la Uniunea Europeană: Un punct de vedere*, Timișoara, Agroprint, 1999;
- *Economie rurală*, ediția a 2-a, în colecția “Carte universitară”, Timișoara, Agroprint, 2000;
- *Restructurarea agriculturii și dezvoltarea rurală a României în vederea aderării la Uniunea Europeană: Un punct de vedere*, în colecția “Agricultura secolului XXI”, Timișoara, Agroprint, 2000;
- *Academicianul David Davidescu: o viață pentru o idee*, în colecția “Oameni de seamă ai României”, Timișoara, Editura Agroprint, 2001;

- *David Davidescu, o viață pentru o idee. La a 85-a aniversare a zilei de naștere, 1916-2001: Pateragrochimia, îngrijitor volum, în colecția "Oameni de seamă ai României", Timișoara, Agroprint, 2001;*
- *Agricultura României. La cumpăna dintre secolul XX, un secol al deznădejdiei și secolul XXI, un secol al speranței, în colecția "Agricultura secolului XXI", Timișoara, Agroprint, 2002;*
- *Elemente de matematici aplicate în economia agroalimentară, coautor cu Florian Creț, editor Gheorghe Nistor, în colecția "Carte universitară", Timișoara, Agroprint, 2002;*
- *Compendiul documentelor de bază ale procesului de la Bologna, cuvânt înainte, Universitatea de Științe Agricole a Banatului Timișoara, traducere de Laura Demetrovici, Lia Hoancea și Valentina Dărăștean, Timișoara, Mirton, 2003;*
- *Reforma agrară din 1921 - fundamente economice, Valeriu Bulgaru, ed. îngrijită de Cristina Fenesan, prefațator, Timișoara, Editura de Vest, 2003;*
- *Agronomia banatică - la răspântie de drumuri și vremuri: 1899-2005: evocările și reflecțiile unui rector, Timișoara, Orizonturi Universitare, 2005;*
- *Proceedings of International Workshop on Applied Mathematics, on the occasion of opening the national Seminar for Applied Mathematics, Timișoara, Romania, August 26-27, 2004, Academia Română - Filiala Timișoara, Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară a Banatului Timișoara, Editors: Păun Ion Otiman, Florian Creț, Ciprian Rujescu, Timișoara, Mirton, 2005;*
- *Viața rurală a României în secolul al XX-lea. Un secol de iluzii, dezamăgiri și speranțe (sau drama satului și țăranului român), discurs de recepție, Timișoara, Mirton, 2005;*
- *Politici și piețe agricole. Reformă și integrare europeană, coord. Letiția Zahiu, Felix Arion, Rozi Berevoianu, Carmen Georgiana Brighiu, prefațator, București, Ceres, 2005;*
- *Viața academică din Banat (1866-2006), editor cu Aurel Turcuș..., Timișoara, Orizonturi Universitare, 2006;*
- *Plante modificate genetic în cultură - impactul agronomic, ecologic și economic, Elena Marcela Badea, Păun Ion Otiman, Timișoara, Mirton, 2006;*
- *Dezvoltarea rurală durabilă în România, coordonator, autori: Marcela Elena Badea, Adrian Baner, Cristian Berar..., București, Editura Academiei Române, 2006;*
- *Viața rurală românească pe lungul drum între Flămânzi și Uniunea Europeană sau Drama satului și a țăranului român într-un secol de iluzii, dezamăgiri și speranțe, discurs de recepție rostit la 20 iunie 2007 în ședință publică, cu răspunsul academicianului Valeriu D. Cotea, în colecția "Discursuri de recepție", Academia Română, București, Editura Academiei Române, 2007;*
- *Conservarea geo- și biodiversității și dezvoltarea durabilă în Țara Hațegului-Retezat: Centrul de dezvoltare durabilă "Țara Hațegului-Retezat" General Berthelot, coautor cu Dorina Rusu, Ilie Popa..., redactor, București, Editura Academiei Române, 2010;*
- *Conservarea geo- și biodiversității și dezvoltarea durabilă în Țara Hațegului-Retezat, coordonator cu Dan Grigorescu, Mădălin Enache, Alexandru Bogdan, București, Editura Academiei Române, 2010, 2 vol.:*

- ✓ Vol. 1: *Geo- și biodiversitatea în Țara Hațegului-Retezat*, coordonator cu Dan Grigorescu, Mădălin Enache și Alexandru Bogdan București, Editura Academiei Române, 2010;
- ✓ Vol. 2: *Matrici economice, sociale, ecologice și strategii de dezvoltare durabilă în Țara Hațegului-Retezat*, coordonator cu Violeta Florian și Cornel Ionescu, București, Editura Academiei Române, 2010;
- *Țara Hațegului: atracții turistice și unități de cazare*, Gabriela Botici, redactor, București, Editura Academiei Române, 2010;
- *Clopotiva: un sat din Hațeg*, Ion Conea, îngrijitor ediție și prefațator, ediția a 2-a, București, Editura Academiei Române, 2010;
- *Ghidul întreprinzătorului agricol din Țara Hațegului-Retezat*, coordonator cu Violeta Florian, Judith Ipate, București, Editura Academiei Române, 2010;
- *Retezat: o minune a Țării Hațegului și a României = One of the Wonders of Hateg Land and Romania*, coordonatori cu Cornel Ionescu, Mădălin Enache, București, Editura Academiei Române, 2010;
- *România după douăzeci de ani*, coordonatori: Vasile Boari, Natalia Vlas, Radu Murea vol. 1-2, în colecția "Dezbateri contemporane", articol în vol. 2: *Agricultura României și dezvoltarea rurală: posibile oportunități de atenuare a crizei economico-financiare și de reluare a creșterii economice*, Iași, Institutul European, 2010-2011;
- *Plante transgenice: obținere, testare, cultivare = Transgenic Plants: Obtaining, Testing, and Cultivation*, coordonator cu Elena Marcela Badea, București, Editura Academiei Române, Timișoara, Mirton, 2011;
- *Alternativa economiei rurale a României: dezvoltarea agriculturii sau insecuritate alimentară și deșertificare rurală severă*, coordonator, autori: Filon Toderiu, Nicoleta Mateoc-Sîrb..., București, Editura Academiei Române, 2011;
- *Cercetări de economie agrară și dezvoltare rurală: 1990-2010. Realizări și proiecte*, sesiunea științifică anuală organizată de Institutul de Economie Agrară, 2 decembrie 2010, Academia Română, Institutul Național de Cercetări Economice "Costin C. Kirițescu", Institutul de Economie Agrară, coordonator cu Filon Toderiu, Elena Sima, București, Editura Academiei Române, 2011;
- *The palaeolithic and mesolithic*, vol. 1, Bucharest, The Publishing House of the Romanian Academy, 2011;
- *Tezaurul Academiei Române*, vol. 1, *Donatori și donații: 1860-1948*, coordonator cu Ionel Haiduc, Dorina N. Rusu, București, Editura Academiei Române, 2012;
- *Tezaurul Academiei Române*, vol. 2, *Monumente de arhitectură*, coordonator cu Ionel Haiduc, Dorina N. Rusu, București, Editura Academiei Române, 2012;
- *Dorința de a făuri*, București, Editura Academiei Române, 2012;
- *Economia agroalimentară și dezvoltarea rurală în România, implicații ale politicii agricole comune asupra securității alimentare*, sesiunea științifică anuală organizată de Institutul de Economie Agrară, 8 Decembrie 2011, coordonator cu Filon Toderiu, Elena Sima, București, Editura Academiei Române, 2012;

- *Colecția Ing. C. Orghidan: Cabinetul Numismatic al Bibliotecii Academiei Române - monedele de aur grecești și române*, volumul III, partea 1, coautor cu Emanuel Petac, Ștefan Vasilita, Ionel Haiduc, în colecția "Tezaurul Academiei Române", București, Editura Academiei Române, 2012;
- *1948 - marea dramă a Academiei Române*, coordonare și studiu introductiv, București, Editura Academiei Române, 2013;
- *Determinanți economici, sociali și instituționali ai performanțelor și securității alimentare*, Academia Română, Institutul Național de Cercetări Economice "Costin C. Kirițescu", Institutul de Economie Agrară, coordonator cu Filon Toderoiu, Elena Sima, București, Editura Academiei Române, 2013;
- *Tezaurul Academiei Române*, vol. 4: *Manuscrise, documente istorice, arhive și corespondență, carte rară*, Gabriela Dumitrescu, coordonator cu Ionel Haiduc, București, Editura Academiei Române, 2013;
- *Academia Română și Casa Regală a României - două destine paralele: 1866-1947/1948*, studiu introductiv, prefață Dan Berindei, note biografice și selecția textelor Dorina N. Rusu, București, Editura Academiei Române, 2013;
- *Economie rurală*, coautor cu Nicoleta Mateoc-Sîrb, Camelia Mănescu, în colecția "Paideia", Timișoara, Mirton, 2013;
- *Cadrul național strategic pentru dezvoltarea durabilă a sectorului agroalimentar și a spațiului rural în perioada 2014-2020-2030 = The National Strategic Frame for Durable Development of the Agroalimentary Sector and Rural Space During 2014-2020-2030: cadrul național strategic rural*, coordonator cu Valeriu Steriu, București, Editura Academiei Române, 2013;
- *Proiecte și teme academice: retrospectivă 2006-2014*, București, Editura Academiei Române, 2014;
- *Grănicerii bănățeni și comunitatea de avere - contribuțiuni istorice și juridice*, Antoniu Marchescu, ediția a 2-a, îngrijitor și prefațator, în colecția "Restituiri", București, Editura Academiei Române, 2014;
- *Dezvoltarea durabilă a economiei agroalimentare și a spațiului rural - evaluări și direcții strategice*, coordonator cu Filon Toderoiu, Elena Sima, București, Editura Academiei Române, 2014;
- *Monografia familiei Mocioni*, Teodor Botiș, ed. a 3-a, îngrijitor și prefațator, în colecția "Restituiri", 2, București, Editura Academiei Române, 2015;
- *Vincențiu Babeș (1821-1907)*, George Cipăianu, ed. a 2-a, îngrijitor și prefațator, în colecția "Restituiri", 3, București, Editura Academiei Române, 2015;
- *Agronomia banatică sau Dorința de a făuri: retrospectivă 1989-2005, perspectivă 2015-2030*, București, Editura Academiei Române, Artpress, 2015;

Publicații periodice:

➤ Anale

- Periodic, Universitatea "Tibiscus" din Timișoara, Facultatea de Științe Economice, în colecția "Științe economice", col. red., Timișoara, Mirton, 2010;

Coordonare teze de doctorat:

- *Optimizarea sistemului informațional-decizional într-o fermă vegetală pornind de la o bază de date*, Adrian Cojocariu, Timișoara, 1996;
- *Perfecționarea formelor și metodelor manageriale în societățile agricole private cu profil agroindustrial*, Nicolae Băguț, Timișoara, 1998;
- *Contribuții la perfecționarea sistemului de finanțare a agriculturii*, Vasile Goșa, Timișoara, 1998;
- *Optimizarea mărimii și structurii exploatațiilor agricole private. Studii comparative în țările vest-europene și proiecte pentru România*, Nicoleta Mateoc-Sîrb, Timișoara, 1998;

Bibl: Dorina N. Rusu, *Dicționarul membrilor Academiei Române, 1866-2010*, ediția a IV-a revăzută și adăugită, Editura Enciclopedică, București, 2010; <http://cacheprod.bcub.ro>; <http://opac.biblioteca.ase.ro>; <http://aleph500.biblacad.ro>; <http://www.bnr.ro>.

POSTOLACHE, Tudorel T.
(n. 20 noiembrie 1932, Focșani),
economist.

Membru titular - 22 ianuarie 1990
(membru corespondent - 1 martie 1974).
Președinte (2000-2006) și președinte de onoare (din 2006)
al Secției de științe economice juridice și sociologie.

Studii: Licențiat în științe economice la Institutul de Economie Națională și la Universitatea de Stat din Moscova; în 1959 a devenit doctor în economie.

Carieră: A fost asistent (1955-1959), lector (1959-1962), conferențiar (1962-1968) și profesor (din 1969) de economie politică și economie mondială, conducător științific de doctorat (din 1990). A ținut cursuri și seminarii la universități din Luxemburg, Madrid, Ottawa, Moscova, Paris, Praga, Quebec, Roma, Tokyo, Viena și București. A ocupat mai multe funcții publice: director general (fondator) al Institutului Național de Cercetări Economice, cu rang de ministru secretar de stat (ian.-mai 1990); președinte al Comisiei însărcinată cu elaborarea strategiei privind înfăptuirea economiei de piață în România (febr.-mai 1990); reprezentant permanent al României la CAER (aug. 1990 - iun. 1991); ambasador extraordinar și plenipotențiar al României în Marele Ducat de Luxemburg (1992-1996 și 2000-2005) și în Canada (1996-1997). A fost desemnat președinte al Comisiei de elaborare a strategiei naționale de pregătire a aderării României la Uniunea Europeană (cu rang de ministru de stat, 27 febr, 21 iun. 1995), ale cărei lucrări s-au finalizat cu "Declarația de la Snagov" și "Strategia națională de pregătire a aderării României la Uniunea Europeană"; copreședinte (împreună cu primul ministru al României) al Comisiei de fundamentare a Strategiei naționale de dezvoltare economică a României (februarie-mai 2000); fondator și director (din 1999) al Centrului Român de Economie Comparată și Consens; coordonator (din 1999) al Comitetului Național Român "Grupului E.S.E.N." al Academiei Române.

Fondator (din 1995) al "Centrului de Studii și Documentare România Luxemburg" (din 2002 redenumit "Centrul Pierre Werner de Studii și Documentare). Membru al Executiv Club Luxemburg; membru fondator al Asociației Române pentru Clubul de la Roma. Membru corespondent al Academiei Regale de Științe Economice și Financiare a Spaniei (Barcelona, din iun. 2004). A fost distins cu Ordinul "Steaua României", cu Marea Cruce a Ordinului de Merit, cea mai înaltă decorație conferită de statul Luxemburg.

Operă: A publicat peste 550 de titluri (cărți, studii, articole, lucrări de autor și în colaborare), care abordează îndeosebi restructurări în economie, principalele tipuri de tranziții contemporane, strategii economico-sociale, epistemologie economică. A coordonat o serie de lucrări, între care: *Schiță privind înfăptuirea economiei de piață în România* (1990); *Economia României: secolul XX* (1991, apărută și în limbile franceză, 1994 și engleză, 1998); *Tratatul de economie contemporană* (vol. II, cartea întâi, 1987; cartea a doua, 1989). Îngrijește, împreună cu acad. Mugur Isărescu, colecția "Laureații Nobel în economie. Secolul XX. Discursuri de recepție", pe care a lansat-o în 2001. În 2009 a publicat vol. *Academicieni așa cum i-am cunoscut*. Este inițiatorul și coordonatorul proiectului "Noua Enciclopedie a României".

Publicații:

- *Considerații metodologice privind sistemul național al științei economice*, 1966;
- *Introducere în teoria capitalismului monopolist de stat*, coautor cu Em. Dobrescu, București, Editura Politică, 1967;
- *Ciclurile lungi și perspectivele economiei mondiale în viitorul sfert de secol*, 1971;
- *Ciclul secular și etapele capitalismului*, 1973;
- *Naționalizarea și progresul economico-social*, lucrările sesiunii științifice organizate de Academia de Științe Sociale și Politice a R.S.R., de Academia "Ștefan Gheorghiu" și Academia de Studii Economice, București, 23-26 octombrie 1973, îngrijitor cu Gheorghe Dolgu, București, Editura Politică, 1974;
- *Capitalismul monopolist de stat*, București, Editura Politică, 1975;
- *Restructurări în economia politică*, București, Editura Politică, 1981;
- *Capitalismul: economia și criza sistemului*, coordonator, colectiv de aut. și de red.: Victor Axenciuc, Lucian C. Ionescu, Rozalia Marinescu..., București, Editura Politică, 1981;
- *Științe economice*, în *Istoria științelor în România*, 12 volume), volum elaborat în colaborare cu N.N. Constantinescu, Ivanciu Nicolae-Văleanu, Ion Bulborea, București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1982;
- *Scheme și diagrame privind economia politica a capitalismului*, coautor cu N.N. Constantinescu și N. Dobrotă, ed. a 4-a rev. și compl., Academia de Studii Economice, Facultatea de Planificare și Cibernetică Economică, Catedra de Economie Politică, București, 1986;
- *Tratat de economie contemporană*, colegiul de coord.: I.V. Totu, N.N. Constantinescu, E. Dobrescu..., vol. 1-2, București, Editura Politică, 1986-1987;
- *Tratat de economie contemporană*, vol. 1: *Sistemul științelor economice și sistemele economice contemporane*, coautor cu N.N. Constantinescu, Gh.P. Apostol, I. Blaga... București, Editura Politică, 1986;
- *Tratat de economie contemporană*, vol. 2: *Economia națională: reproducție socială și mecanisme economice*, Cartea 1: *Cadrul conceptual general*, coautor cu Gh. Badrus, T. Baron..., București, Editura Politică, 1987;
- *Capitalismul contemporan și categoriile economice: geneză și tendințe ale tensionărilor din sistemul național al economiei politice*, București, Editura Politică, 1988;
- *Tratat de economie contemporană*, vol. 2, Cartea a doua, coordonator, Ed. Politică, București, 1989;
- *Introducere în metodologia cercetării științifice economice*, coautor cu N.N. Constantinescu, Alexandru Puiu, Ion Blaga, Viorica Nicolau, Dumitru Ciucur, Tudor Baron, ediția a II-a, București, Editura ASE, 1989;
- *Schiță privind strategia înfăptuirii economiei de piață în România*, coordonator, București, 1990;

- *Consemnări economice*, coautor cu Emilian M. Dobrescu, București, Editura Academiei Române, 1990;
- *Economia României. Secolul XX: noua tranziție la economia de piață. Premise istorice și perspective*, coordonator, Academia Română, Institutul Național de Cercetări Economice, București, Editura Academiei Române, 1991;
- *Schiță privind strategia înfăptuirii economiei de piață în România*, în colecția "Economia României - secolul XX", coordonator, Ed. Academiei Române, 1991;
- *Cercetarea economică din perspectiva epistemologică*, cuvânt de deschidere, București, Aula Academiei Române, 12 aprilie 1991;
- *L'économie de la Roumanie, le XXe siècle: la nouvelle transition a l'économie de marche: premisses historiques et perspectives*, coordonator, trad. du roumain Mihaela Julean, Paula Neacșu et Mariana Stanciu, Bucarest, Les Éditions Expert, 1994;
- *Un projet ouvert: discours sur l'intégration européenne*, deuxième édition, București, Expert, 1995;
- *De la Essen la Cannes. Itinerarul Strategiei Românești de Integrare Europeană*, discurs la inaugurarea lucrărilor Comisiei de elaborare a strategiei de pregătire a României pentru aderarea la UE, 08.03.1995, Ed. Academiei Române, București, 1995;
- *Tranziții contemporane*, 1997;
- *Un projet ouvert, Discours sur l'intégration européenne*, ed. I, Les Editions Expert, Bucarest, 1998;
- *Un proiect deschis: evaluarea stării economiei naționale, raport 1999*, buletin, luna septembrie, coordonator, Grupul de Reflecție Evaluarea Stării Economiei Naționale, București, 1999;
- *Un projet ouvert. Discours sur l'integration européenne*, ediția a II-a, Ed. Expert, 1999;
- *Un proiect deschis. Strategia națională de dezvoltare economică a României pe termen mediu = An open project: Romania's Medium Term National Strategy of Economic Development, Documents: Documente*, edited by prof. Mugur Constantin Isărescu and prof. Tudorel Postolache, Bilingual edition, Romanian-English, București, Centrul Român de Economie Comparată și Consensuală, 2000;
- *Strategia națională de dezvoltare economică a României pe termen mediu: un proiect deschis = Romania's medium term national strategy of economic development: an open project: documente = documents*, Ed. Mugur Constantin Isărescu, Tudorel Postolache, București, Academia Română, Centrul Român de Economie Comparată și Consensuală, 2000;
- *Politică și economie: repere ale unui sistem economic performant*, Aurel Iancu, prefăcător, București, Expert, 2000;
- *Laureații Nobel în economie*, I), coordonator cu Mugur Isărescu, București, Editura Expert, 2001;
- *Discursuri de recepție în memoria lui Alfred Nobel*, 3 vol., coautor cu Mugur Constantin Isărescu, București, Editura Expert, 2001/2007;

- *Vers un "idéal praticable": notes et réflexions*, version française par prof. Gheorghe Dolgu, vol. 1, București, Editura Academiei Române, 2007;
- *Sur les «successions coexistantes» au tournant des millénaires. Quelques réflexions épistemologiques*, Real Academia de Ciencias Economicas y Financieras, Barcelona, 2007;
- *Câteva gânduri la centenarul lui Costin C. Kirițescu*, București, Banca Națională a României, 2008;
- *Sur les "succesions coexistantes": discours*, București, Editura Centrului de Informare și Documentare Economică, 2009;
- *Academicieni așa cum i-am cunoscut*, Academia Română, Centrul Român de Economie Comparată și Consens, București, Editura Centrului de Informare și Documentare Economică, 2009.

Publicații periodice:

➤ *Analele Institutului Național de Cercetări Economice*

- Săptămânal, Academia Română, Institutul Național de Cercetări Economice, dir. Tudorel Postolache, primul număr: an 1, vol. 1, nr. 1-2 (1991), București, Centrul de Informare și Documentare Economică, 1991-;
- *Ipostaze ale economicului în opera profesorului Virgil Madgearu*, nr. 1-2, 1991;
- *Tranziția la economia de piață și cercetarea economică*, cuvânt introductiv: "Elaborarea teoretică a problematicei noii tranziții la economia de piață în România în context est și general-european", București, Muzeul Național de Istorie, 29-30 mai 1991 (sinteza s-a publicat în nr. 4-5, 1991);
- *Allocution du Son Excellence Monsieur Tudorel Postolache*, nr. 4/1992;

➤ *Studii și cercetări economice*

- *Diagnosticarea sistemului de finanțare, producție și distribuție a serviciilor de sănătate în unele țări europene*, red.-șef Valeriu Ioan-Franc, București, Centrul de Informare și Documentare Economică, vol. 37, 2006;

➤ *Raportul național al dezvoltării umane în România*

- Coordonator (ediția în limba română și ediția în limba engleză s-au pregătit pentru editare în Centrul de Informare și Documentare Economică și s-au publicat de Guvernul României cu suport al Reprezentanței PNUD la București), 1995;

➤ *Les Cahiers du Centre d'Etudes et Documentation Roumanie-Luxembourg*

- *Allocution d'ouverture*, de Monsieur T. Postolache, l'Ambassadeur de Roumanie, Monsieur Pierre Werner membre de l'Academie Roumaine, nr. 1, 1994;
- *Les relations roumaino-luxembourgeoises: Stade actuel et perspectives. Actualités et perspectives: les relations roumaines-luxembourgeoises 1992-1994*, nr. 2, 1994;

➤ *Revue roumaine de sciences économiques et sociales*

- Virgil Madgearu. *Le professeur et l'homme politique*, Tome 34, No. 1-2, Janvier-Décembre 1990;
- *Privatization projects within the general context of the transition to market economy*, Tome 35, No. 1-2, Janvier-Décembre 1991;

➤ *Programul Evaluarea stării economiei naționale (ESEN)*

- *Evaluarea stării economiei naționale*, coordonator, Centrul Român de Economie Comparată și Consensuală; "Caracterizare generală a proiectului. Paradoxul economiei românești - cum să depășim «cercul vicios» al deficitului de performanță (maximum de identitate cu maximum de compatibilitate)", 2001;

➤ *Luxemburger Wort*

- *La transition vers l'économie de marché avance lentement, mais sûrement*, Luxemburg, 01.12.1994;
- *Rumänien setzt sich das Jahr 2000 als Horizont für EU – Vollmitgliederschaft*, Luxemburg, 26.07.1995;
- *Rumänien will seine Integration in die Europäische Union sorgfältig vorbereiten*, Luxemburg, 10.III.1995;
- *Geprägt von den im Laboratorium Luxemburg gewonnenen Werten gehe ich nach Kanada*, Luxemburg, 16.06.1996;

➤ *Europerspectives*

- *La Roumanie face à l'Union Européenne*, Juin 1995;

Coordonare teze de doctorat:

- *Locul comerțului exterior în modelul economiei românești*, Mircea Ciumara, București, Institutul Național de Cercetări Economice, Institutul de Economie Națională, 1990;
- *Tranziția la economia de piață: confruntări de idei contemporane*, Mariana Iovitu, București, ASE, 1993;
- *Tranziția la economia de piață (Cazul Germaniei, cu privire specială la fosta RDG)*, Luoana-Dana Dulgheru, București, 21.12.1998;
- *Tranziția la economia de piață (cazul fostei Uniuni Sovietice)*, Nicușor Ruiiu, București, 21.12.1998;
- *Tranziția la economia de piață în opera lui Pierre Werner*, Elena-Rodica Dănescu, București, 21.12.1998;
- *Influența comerțului exterior asupra venitului național - probleme de comensurare*, Aurelian Dochia, București, 3.03.1999;
- *Rolul informației în generarea mecanismelor economiei de piață*, Radu Șerbulescu, București, 23.12.1999;

- *Conceptul contemporan de saracie: teorie și cuantificare*, Monica Raileanu Szeles, București, ASE, 2003;
- *Tranziție și reformă economică*, Mihai N. Rădulescu, București, ASE, 2003;
- *Tranziția la economia de piață: cu privire specială la măsurarea proceselor de restructurare*, Mihăiță Ruiu, București, ASE, 2004;
- *Politica europeană de concurență în contextul integrării*, Cristina Anisia Popescu, București, ASE, 2006;
- *Integrarea României în Uniunea Europeană cu privire specială la domeniul bancar*, Vasile-Bogdan Lăzărescu, București, ASE, 2006;

Bibl.: Dorina N. Rusu, *Dicționarul membrilor Academiei Române, 1866-2010*, ediția a IV-a revăzută și adăugită, Editura Enciclopedică, București, 2010; <http://cacheprod.bcub.ro>; <http://opac.biblioteca.ase.ro>; <http://aleph500.biblacad.ro>; <http://www.bnr.ro>.

RACHMUTH, Ion

(9 ianuarie 1911, Bazane, jud. Suceava 30 septembrie 1990, București),
economist.

Membru corespondent - 2 iulie 1955.

Studii: A urmat cursurile Liceului "Ștefan cel Mare" din Suceava, Facultății de Drept și Academiei Comerciale din Cernăuți.

Carieră: A fost director adjunct al Institutului de Cercetări Economice al Academiei Române (din 1958), redactor-șef la "Revue Roumaines des Sciences Sociales. Serie Sciences Economiques".

A studiat bazele și mecanismul formării prețurilor, aspecte esențiale ale reproducției și creșterii economice, veniturii național, eficienței economice, precum și problemele utilizării balanței legăturilor interramuri din cadrul economiei naționale.

A fost distins cu "Ordinul Muncii", cls. II (1963).

Operă:

Publicații:

- *Capitalul*, Karl Marx, trad. în limba română, 2 vol., 1947 și 1951;
- *Despre caracteristicile economiei capitaliste*, 1948;
- *"Fetișismul" în economia producătoare de mărfuri*, 1948;
- *Legea valorii și temeiurile aplicării ei în economia socialistă*, 1949;
- *Crizele capitalismului în stadiul imperialist*, 1950;
- *Economia României între anii 1944-1959*, coautor cu Roman Moldovan, Vasile Malinschi, București, Editura Academiei Republicii Populare Române, 1959;
- *Deosebirea esențială dintre rolul economic al statului socialist și rolul economic al statului capitalist*, 1960;
- *Probleme ale creării și dezvoltării bazei tehnice-materiale a socialismului în R.P.R.*, coautor cu C. Iacobovici, C. Ionescu, V. Spiridon, București, Editura Academiei Republicii Populare Române, 1963;
- *Aspecte ale crizei economiei politice burgheze contemporane*, 1965;
- *Economie politică*, manual, 2 vol., coautor cu Barbu Zaharescu, Costin Murgescu, Ervin Hutira, Nicolae N. Constantinescu, București, Editura Politică, 1967;
- *Cheltuielile sociale de muncă și prețurile*, 1969;
- *Teorie și practică în domeniul prețurilor, studiu de economie politică a socialismului*, București, Editura Științifică, 1970;
- *Recent Developments in Economic Management in România*, 1972;

Coordonare teze de doctorat:

- *Progresul tehnic și costurile în metalurgie*, Teodor Mardare Gherasim, București, Institutul Central de Cercetări Economice, 1983.

Bibl.: Dorina N. Rusu, *Dicționarul membrilor Academiei Române, 1866-2010*, ediția a IV-a revăzută și adăugită, Editura Enciclopedică, București, 2010; <http://www.bnr.ro>; <http://opac.biblioteca.ase.ro>; <http://cacheprod.bcub.ro>.

RĂDUCANU, Ion

(20 martie 1884, București - 10 noiembrie 1964, București),
economist și om politic.

Membru corespondent - 23 mai 1936
(repus în drepturi - 3 iulie 1990).

Studii: A urmat școala primară între anii 1890 și 1894. În perioada 1894-1901 a urmat liceul "Matei Basarab". În 1901 a plecat în Austria, unde a urmat, la Academia Comercială din Graz, cursul "pentru bacalaureați" *Abiturientenkurse*, pe care l-a absolvit în vara anului 1902. Începând cu octombrie 1902 a frecventat cursurile Facultății de Filosofie a Universității "Friederich Wilhem" din Berlin, pe care le-a absolvit în 1905, cu titlul de doctor în filosofie, secțiunea științe sociale, cu teza *Datoriile de stat ale României*, al cărui coordonator științific a fost Adolf Wagner. În vara anului 1904 a urmat un curs de trei luni de cooperatie la Darmstadt. În 1905 îl regăsim, pentru scurt timp, la Londra, ca să dobândească "cunoștințele necesare pentru a cerceta, în original, pe economiștii englezi." A continuat pregătirea la Londra, unde a studiat lucrările economiștilor englezi și nord-americani. Revenit în țară, s-a dovedit a fi un fervent susținător al mișcării cooperatiste în România, elaborând chiar și un "Calendar al cooperativelor române".

Carieră: Ion Răducanu a inițiat acțiuni concrete privind promovarea cooperatiei în România. În 1907, împreună cu alți adepți, a redactat primul *Calendar al Cooperativelor*. În 1908 a participat la Congresul cooperatiei sârbești de la Belgrad și la al VIII-lea Congres al Alianței Cooperative Internaționale de la Hamburg. Între 1908 și 1940 a ținut cursuri privind cooperatia la Universitatea de vară de la Vălenii de Munte, susținută de Nicolae Iorga. În 1909 a participat, ca membru fondator, la înființarea Federației Cooperativelor Sătești și la Congresul Cooperativ de la Ploiești. În anul 1909 a devenit redactor al ziarului "Tovărășia". În toamna aceluiași an a participat la Congresul Cooperatist din Danemarca.

În 1911 a devenit docent la Catedra de economie politică a Facultății de Drept din București, unde a ținut un ciclu de prelegeri despre istoria și doctrina cooperatiei, repetate mai târziu la Școala Centrală de Agricultură. În 1915 și-a inaugurat primul curs de știință și legislație la Academia de înalte Studii Comerciale și Industriale. Din inițiativa sa s-a înființat Catedra pentru studiul cooperatiei și Școala centrală pentru studii cooperatiste. Între 1930 și 1940 a fost rector al Academiei de înalte Studii Comerciale din București, din inițiativa sa s-a introdus un an de studii nou "preparator", menit să asigure o anumită omogenizare nivelului diferit de pregătire al studenților; s-au adăugat noi materii programei de învățământ; s-a completat corpul didactic; s-a acordat o mai mare atenție practicii de vară a studenților în diferite întreprinderi; a obținut dreptul de a se organiza, pe lângă principalele catedre de profil, examene de doctorat în științe economice; a sprijinit înființarea unei școli de statistică, ce funcționa sub egida Ministerului Muncii, Sănătății și Ocrotirilor Sociale și a Asociației pentru cultura profesională, care a pus bazele Școlii Superioare de Tehnică și Practică Comercială, cu o durată de doi ani; a întărit baza materială a Academiei Comerciale, prin construirea unui nou corp de clădire (1935); a inițiat cursuri de vară, menite a ridica nivelul pregătirii profesionale a cadrelor didactice din liceele comerciale etc. În 1918 a fondat la Iași, împreună cu Virgil Madgearu și Victor Slăvescu, revista "Independența economică" și a luat parte, alături de Virgil Madgearu și Vasile Pârvan, la înființarea Asociației pentru stadiul și reformă socială (devenită mai târziu Institutul Social Român).

A fost funcționar (șef de serviciu) la Creditul Viticol (1906-1907). A început colaborarea la oficiosul Partidului Național Democrat – Neamul Românesc – al profesorului Nicolae Iorga, semnând cu pseudonimul I. Dobrin (1906); subinspector și mai apoi inspector titular la Casa Centrală a Băncilor Populare și Cooperativelor Sătești (aprilie 1907 - 31 martie 1909); șef de serviciu în Ministerul Industriei și Comerțului (1 aprilie 1909 - septembrie 1912); director la Banca Marmorosh Blank (1912-1915). Ia parte la campania militară din Bulgaria (1913). Mobilizat, cu grad de sublocotenent (1916). Face parte din comisia română pentru tratativele de pace de la București (1918) purtate de guvernul Marghiloman cu Puterile Centrale. Membru al Partidului Țărănesc (1919). După fuzionarea din 1926, se remarcă ca fruntaș al Partidului Național Țărănesc; deputat de Tecuci în primul Parlament al României Mari (noiembrie 1919, reales în mai 1920); membru al Societății Economice Regale din Londra (1926); ministrul Muncii, Cooperăției și Ocrotirii Sociale, în guvernul format de Iuliu Maniu (10 noiembrie 1928 - 2 iunie 1930); ministru de Finanțe, pentru cinci zile, în guvernul Gheorghe Mironescu (8 iunie 1930 - 12 iunie 1930); ministru al Comunicațiilor și Lucrărilor Publice, în guvernul Gheorghe Mironescu (octombrie 1930 - aprilie 1931); membru al Societății Economistilor germani din Leiptzig (1939); membru în Consiliul Superior Național al Frontului Renașterii Naționale (1939) și în Consiliul Permanent al Agriculturii (1939).

A fost preocupat și de concepțiile unor economiști, precum: Petre S. Aurelian (1934), Simonde de Sismondi (1940), Adam Smith (1941), Friedrich List (1945). A desfășurat o intensă activitate politică: în calitate de reprezentant al Partidului Național Țărănesc a fost ministru al Muncii, Sănătății și Ocrotirilor Sociale (1929-1930), calitate în care a susținut elaborarea unor legi privitoare la reglementarea conflictelor de muncă, organizarea sindicatelor profesionale, stabilirea repausului duminical, protecția muncii minorilor și femeilor etc. În 1930 a ocupat pentru scurt timp fotoliul Finanțelor, iar între 1930 și 1931 pe cel al Ministerului Lucrărilor Publice și Comunicațiilor. A reușit să susțină în Parlament legile privitoare la organizarea cooperației (1929), contractele de muncă (1929), organizarea recensământului (1930), locuințele ieftine (1930). Înlăturat din învățământ în 1947, a fost arestat și închis la Sighet (1959-1963).

Ion Răducanu a avut o activitate multiplă și complexă, ca profesor, om de știință, parlamentar, om politic (membru al Partidului Național Țărănesc) și ca ministru în mai multe guvernări și domenii (perioada 1928-1931). În perioada ocupației germane a Bucureștilor și a retragerii guvernului și regelui la Iași, editează împreună cu Victor Slăvescu și Virgil-Traian N. Madgearu, revista *Independența Economică*, al cărui prim număr a apărut în 19 februarie 1918. Revista s-a dezvoltat datorită solidarității celor trei colaboratori ai ei, care au imprimat acestei tribune științifice o nouă direcție din punctul de vedere al concepțiilor și sub raportul metodei. Revista a reprezentat spiritul critic în cultura română. În atmosfera refugiului de la Iași și în preajma luptelor de la Mărășești, o mână de intelectuali – printre care Vasile Pârvan, Virgil-Traian N. Madgearu, Dimitrie Gusti – a creat Asociația pentru Studiul și Reforma Socială, la care Ion Răducanu a luat parte ca specialist, dar și ca sfătuitor, ca ctitor și ca stâlp al asociației. Câțiva ani mai târziu, Asociația pentru Știința și Reforma Socială a devenit Institutul Social Român, în cadrul căruia Ion Răducanu a deținut funcția de președinte al secției de finanțe publice.

La sfârșitul războiului și-a continuat activitatea profesională la Catedra de Finanțe și la noua Școală Centrală de Studii Cooperatiste, înființată în februarie 1919, din inițiativa sa. Reușește să pună, la AISCI, bazele unei catedre pentru studiul Cooperăției, preluată ulterior

de Gromoslav Mladenatz. Pe lângă cursul său de finanțe, Ion Răducanu a mai ținut și unul de Istoria doctrinelor economice, în care a prezentat cu multă obiectivitate principalele doctrine, teorii, școli și curente de idei în gândirea economică universală. Rectorul Ion Răducanu a realizat patru proiecte majore de dezvoltare a patrimoniului AISCI: construcția "Clădirii bibliotecii", înființarea Dispensarului studențesc, realizarea frescei din Aula Magna și proiectarea Clădirii Muzeului comercial și Biroului comercial, destinate practicii studenților.

Consiliul de administrație al AISCI, condus de Ion Răducanu, a hotărât, pe 5 iulie 1932, executarea, de către marele artist plastic Cecilia Cuțescu-Storck, a frescei Istoria comerțului românesc (sau Istoria negoțului românesc), în Aula Magna. Lucrarea a fost executată în perioada 1932-1933. Ea are 100 m², este executată în ulei pe glet de ipsos. Istoria negoțului "se citește" pe o spirală, de sus în jos.

Titular al mai multor cursuri, Ion Răducanu și-a desfășurat activitatea de dascăl și pe timpul verii, perioadă în care a inițiat vreme de 2-3 săptămâni Cursurile de vară, cu scopul de a perfecționa profesorii din liceele comerciale și economiștii din întreprinderi. În cadrul acestor cursuri de vară au ținut o serie de conferințe Nicolae Iorga, Gheorghe Tașcă, Virgil-Traian Madgearu, Gheorghe Zane.

În martie 1936 a fost ales membru corespondent al Academiei Române, în cadrul căreia a dezvoltat o rodnică și apreciată activitate științifică, reflectată în numeroase publicații de specialitate. În cadrul Academiei Române, a ținut comunicări despre Adam Smith, Sismondi, List, Carey și despre economia de război.

De numele profesorului Ion Răducanu este legată și ideea înfăptuirii învățământului cooperatist în țara noastră. După ce urmas cursurile școlii de cooperatie de la Darmstadt, el se adresează lui Spiru Haret printr-o scrisoare din 10 octombrie 1904, propunându-i organizarea de cursuri cu cooperatorii. În urma răspunsului pozitiv al acestuia, Casa Școalelor a alocat fonduri pentru organizarea unor astfel de cursuri. Din păcate, plecarea de la putere a lui Spiru Haret a dus la stingerea proiectului. Ambițiile profesorului Ion Răducanu vor da roade în 1908, când a organizat primul curs cu cooperatorii din cercul Dumbrăveni – Botoșani. Prima școală practică de cooperatie a fost deschisă la Arcani, în Gorj. Statistic vorbind, în 1915 funcționau 20 de școli de cooperatie care, până în ajunul războiului de reîntregire, au dat peste 3000 de absolvenți. Începând cu 1909 a susținut acest proiect printr-o serie de conferințe, cursuri și articole. A reușit să înființeze Școala Centrală Cooperatistă care și-a deschis cursurile la 15 februarie 1919 cu 110 studenți. A slujit acestei școli, ca profesor, 20 ani. În 1929, ca ministru al Muncii, cooperatiei și ocrotirii sociale, a optat pentru introducerea în cadrul învățământului universitar a studiului cooperatiei, prin întemeierea unei catedre de specialitate la AISCI, unde, în calitate de profesor, a format ucenici și colaboratori care au știut să-i continue opera în domeniul cooperatiei și al învățământului cooperatist. Un proiect interesant a fost cel conceput în 1927, în scopul de a rezolva criza locuințelor. A fost un proiect cu rezultate modeste, deoarece nu existau mijloacele materiale necesare și nici întregul concurs al factorilor de decizie de atunci pentru ducerea lui la îndeplinire.

Contribuția și realizările profesorului Ion Răducanu în domeniul politicilor sociale sunt strâns legate de activitatea sa ca ministru al Muncii, cooperatiei și ocrotirii sociale, în perioada 10 noiembrie 1928 - 2 iunie 1930. În calitate de ministru își poate revendica dreptul de a fi înzestrat legislația socială românească cu norme juridice indispensabile între patron și

salariat. Proiectul ministrului Ion Răducanu reglementează contractul de ucenicie, contractul individual de muncă și convenția colectivă de muncă. De asemenea, este autorul dispozițiilor care prevăd consacrarea dreptului salariaților de a beneficia de concedii legale de odihnă plătite, de 7-30 de zile pe an, a celor care prevăd termene obligatorii de preaviz în caz de concediere, dreptul la daune pentru salariați în caz de concediere intempestivă. S-a preocupat, prin dispozițiile sale, pentru ocrotirea în amănunt a salariului angajaților, lăsat până la acea dată la discreția împrejurărilor. Alte preocupări ale sale au vizat problemele sociale ale femeilor măritate – acestea fiind complet beneficiare ale produsului muncii lor – și ale adolescenților proaspăt angajați, aceștia fiind considerați, după împlinirea vârstei de 18 ani, complet emancipați. Prin legea pentru protecția muncii indigene, din 3 aprilie 1930, se stăvilea exodul de muncitori străini în România, urmărindu-se limitarea numărului de șomeri din rândul muncitorilor autohtoni. În timpul acestei guvernări a fost introdus ajutorul de șomaj, care avea un caracter simbolic – 2,16 lei.

Profesorul Ion Răducanu a avut avantajul experienței funcționarului public, îmbogățită cu aceea a tehnicianului bancar, cu cea a omului politic cu o îndelungată activitate parlamentară și ministerială, aceea de cercetător perseverent al fenomenelor economice, studiind permanent literatura mondială de specialitate.

În septembrie 1940 este îndepărtat din funcția de Rector al Academiei Comerciale și i se fac – ca și altor colegi, Victor Slăvescu, Gromoslav Mladenatz, Ion Tutuc, Vasile Stoicovici – formele pentru înlăturarea din învățământ. Și-a încheiat activitatea didactică și politică la sfârșitul celui de-Al Doilea Război Mondial. A fost pensionat din oficiu în iulie 1947. În octombrie 1958 a fost arestat și anchetat, iar în august 1959 a fost condamnat de Tribunalul Militar la 20 de ani de temniță grea și întemnițat la Sighet. A fost eliberat în cadrul amnistierilor deținuților politici în august 1963 și s-a stins din viață la scurtă vreme – 23 noiembrie 1964.

Operă:

Publicații:

- *Curs de finanțe*, ed. de George Pâslaru, București, Editura Muguri, fără an;
- *Curs de istoria doctrinelor economice*, București, Editura Muguri, fără an;
- *Introducere în științele economice*, coautor cu Gromoslav Mladenatz, București, Editura Muguri, fără an;
- *Monedă, credit, schimb*, București, fără an;
- *Aspecte din viața economică a țărilor din Balcani*, București, Camera de Comerț și Industrie din București, fără an;
- *Zece ani de politică socială în România: 1920-1930*, coautor cu D. Constantinescu, I. Setlacec... [etc.], Ministerul Muncii, Sănătății și Ocrotirilor Sociale, București, Institutul de Arte Grafice "Eminescu", 19--;
- *Câteva aspecte ale depresiunii economice mondiale*, București, 1933;
- *Die deutschrumänischen Handelsbeziehungen*, Berlin, 1904;
- *Die Rumänischen Staatsschulden* (Abschnitt V: *Die gegenwärtige Lage der Staatsschulden*), teză de doctorat, Berlin, Gustav Schade, 1905;

- *Fapte și idei în cooperația românească*, București, 1906;
- *Două chestiuni privitoare la mișcarea noastră cooperativă*, București, Institutul de Arte Grafice "Eminescu", 1906;
- *Cooperația și sistemele cooperative*, Vălenii de Munte, 1909;
- *Cooperatismul și socialismul față de chestiunea agrară*, București, 1911;
- *La mutualité roumaine*, București, 1911;
- *Le crédit populaire en Roumanie*, rapport présenté à la Commission du Crédit, în colecția "Bibliothèque de l'Institut international pour l'Etude du problème des Classes Moyennes", Gand, Imprimerie Plantyn, 1912;
- *Rolul școalelor de educație cooperativă*, 1913;
- *În preajma marilor reforme*, București, Institutul de Arte Grafice "Carol Göbl", 1914;
- *Prezentul și viitorul cooperației sătăști în România*, conferință ținută la Cercul de Studii Economice și Financiare, în colecția "Biblioteca politică", 14, București, Editura Institutului de Arte Grafice "Flacăra", 1914;
- *Știința și legislația financiară, cursul dela Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale*, București, Tipografia Profesională, Dim. C. Ionescu, 1915;
- *Băncile populare sătăști*, 1916;
- *Reforma Băncii Naționale*, București, Institutul de Arte Grafice "Eminescu", 1918;
- *Probleme financiare în legătură cu "Pacea dela București"*, București, Editura "Viața Cooperativă", 1919;
- *Valuta noastră*, București, Imprimeria Statului, 1920;
- *Doctrinile partidelor politice: 19 prelegeri publice organizate de Institutul Social Român*, D. Gusti, N. Iorga, C. Rădulescu-Motru, V. Madgearu, G. Tașcă, I.G. Duca, Al. Marghiloman, Ș. Voinea, M. Manoilescu, I. Răducanu ("Socialismul de stat"), N. Ionescu, N. Petrescu, I.N. Anghelescu, A. Teodorescu, G. Kiss, H.O. Roth, M. Popovici, I. Moscovici, M. Djuvara, București, Cultura Națională, 1923;
- *Curs de tehnică bancară și legislație financiară*, cursuri predate de D-l Profesor Ion Răducanu la anul II al Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale, ed. a 4-a, București, Tipografia "Tiparul Romanesc", 1923;
- *Cooperația română în cadrul cooperației mondiale*, 1925;
- *Organizarea unei bănci comerciale*, Gh. Alaci, prefațator, București, Cultura Națională, 1927;
- *Partidele politice și cooperația*, București, 1927;
- *Problemele economice și financiare*, 1927;
- *Partidele politice și cooperația*, 1927;
- *Criza cooperației*, 1927;
- *Stabilizarea monetară și câteva probleme în legătură cu ea*, București, Cultura Națională, 1928;

- *Din politica financiară și economică: golurile bugetare-criza economică-standardizarea cerealelor*, București, Imprimeriile Statului, 1928;
- *Legea contractelor de muncă din anul 1929*, însoțită de expunerea de motive a d-lui ministru I. Răducanu, avizul Consiliului Legislativ și rapoartele dela Cameră și Senat, în colecția "Biblioteca legilor uzuale adnotate", 18, București, Editura Institutului de Arte Grafice "Curierul Judiciar", 1929;
- *Legea cooperăției din anul 1929*, însoțită de expunerea de motive a d-lui ministru I. Răducanu, avizul Consiliului legislativ și rapoartele dela Cameră și Senat, în colecția "Biblioteca legilor uzuale adnotate", 19, București, Editura Institutului de Arte Grafice "Curierul Judiciar", 1929;
- *Ministerul muncii: importanța sa în organizarea de stat a poporului român*, București, Editura Tip. Române Unite, 1929;
- *Legea sanitară și de ocrotire*, însoțită de expunerea de motive a d-lui ministru I. Răducanu, avizul Consiliului Legislativ, rapoartele de la Cameră și Senat, în colecția "Biblioteca legilor uzuale adnotate", 121, București, Curierul Judiciar, 1930;
- *Legislația cooperatistă*, Gr. Mladenatz și Traian Oliva, prefațator, ed. a 2-a, rev. și compl., București, 1930;
- *Democrație și dictatură*, București, Institutul de Arte Grafice "Eminescu", 1930;
- *Băncile engleze de depozit: (joint stock banks): istoric, organizare, fuzionări, crizele bancare*, Petru Drăgănescu-Brateș, prefațator, București, Cultura Națională, 1930;
- *Un deceniu de politică socială românească*, G. Tașcă, G. Strat, D.R. Ioanițescu, Albert Thomas, M. Manoilescu, C. Titel Petrescu, Stavri C. Cunesco, I. Răducanu (*Ministerul Muncii, importanța sa în orgaizarea de stat a poporului român*), Caterina Cerkez, M.I. Barasch, Gr.L. Trancu-Iași, București, Tipografiile Române Unite, 1930;
- *Criza agricolă mondială*, București, Tipografia Bucovina, 1931;
- *Les rapports économiques des Pays Balkaniques et les ressources les plus apropiées pour de développement de ces rapports*, Istanbul, 1932;
- *Politica noastră comercială*, 1932;
- *Noua orientare a cooperăției române*, 1933;
- *Curentele actuale în științele economice*, 1933;
- *Bugetul statului în criza economică*, 1933;
- *Finanțele locale în cadrul economiei publice*, Ion N. Stan, prefațator, București, Imprimeria Regiei Autonome C.F.R., 1933;
- *Politica bancară*, raport prezentat comisiunii de întocmire a programului, Cercul de Studii al Partidului Național-Țărănesc, București, Institutul de Arte Grafice "Eminescu", 1934;
- *Ficțiuni bugetare și monetare*, 1934;

- *Politica comercială*, raport prezentat Comisiei de pregătire a programului, Cercul de Studii al Partidului Național-Țărănesc, București, Inst. de Arte Grafice "Eminescu", 1934;
- *Politica cooperatistă*, raport prezentat Comisiei de întocmire a programului, Cercul de Studii al Partidului Național-Țărănesc, București, Institutul de Arte Grafice "Eminescu", 1934;
- *Factorul monetar în noua politică economică*, 1935;
- *În apărarea cooperației*, cuvântări rostite în ședințele Adunării deputaților din 8, 9 și 16 martie 1935, București, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, Imprimeria Ceantrală, 1935;
- *Problema pensiilor publice*, Ion Coconețu, prefațator, București, Tipografia Ziarului Universul, 1935;
- *Dubla impunere: aspecte interne și internaționale*, N. Bădulescu, prefațator, București, Tipografia și Legătoria Penit. Văcărești, 1936;
- *România în cadrul vieții economice din Balcani*, ciclu de conferințe, Nicolae Iorga, Cristache Staicovici, Florin Codrescu, V.M. Ioachim, Ion Christu, Ion Răducanu, Congres ținut sub auspiciile Camerei de Comerț și de Industrie din București, organizat de Florin Codrescu, București, I.C. Văcărescu, 1936;
- *Curente economice actuale*, coautor cu Gromoslav Mladenatz, București, 1937;
- *Pentru creditul agricol și meșteșugăresc*, cuvântări rostite la Cameră în ședințele dela 12 și 22 februarie 1937, București, Monitorul Oficial, Imprimeriile Statului, Imprimeria Centrală, 1937;
- *Împrumuturile forțate în epoca de după război: 1918-1936*, Constantin A. Tararescu, prefațator, București, Cartea Românească, 1938;
- *L'économie de guerre*, 1939;
- *Economia sud-estului european*, București, Monitorul Oficial și Impr. Statului, 1939;
- *Problema cooperației românești*, 1940;
- *Adam Smith. O comemorare*, București, 1940;
- *Regimul legal al cooperației*, București, 1940;
- *Curs de știință și legislație financiară*, redactat după prelegerile domnului prof. Ion Răducanu, Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București, București, 1942;
- *Studii și comunicări: Economia de război în statele agrare*, Institutul de Drept Agrar și Economie Agrară din România, București, Bucovina - I.E. Torouțiu, 1943;
- *Henry Charles Carey: 1793-1879, doctinar al naționalismului economic și spiritualitatea românească*, București, M.O. și Imprimeriile Statului, 1944;
- *Metode și tehnici de control și analiză a calității mărfurilor textile și din piele*, caiet de laborator, coautor cu Ion Ionașcu, Ion Atanase, București, Editura ASE, 1984;

- *Metode și tehnici de asigurare și control a calității produselor industriale*, caiet de laborator pentru produsele textile și de pielărie, pentru uzul studenților, coautor cu Ion Ionașcu, Ion Atanase, Ion Schileru, București, Editura ASE, 1989;
- *Studii de istorie economică și istoria gândirii economice*, coautor cu Gheorghe Tașcă, Ion N. Angelescu, Sabin Manuilă, coord. N.N. Constantinescu, coord. (vol. 15) Iulian Văcărel, vol. 1-8, 11-13, 15, 16, București, Editura Academiei Române, 1996-2014;
- *Din amintirile unui septuagenar*, ed., cron., note și indici de Dan Răducanu, în colecția "Biblioteca Băncii Naționale", 28, București, Editura Enciclopedică, 2001;

Publicații periodice:

➤ *Independența economică*

- Periodic – apare în fiecare luni, director împreună cu V. Madgearu, de la nr. 28/29 (1918), loc. Iași, din 1919 revine la București, până la nr. 26 (1918) format ziar; între 1918 și 1924 are format III, 27 cm; din 1925 revine la format II, București, Tip. Petru Iliescu, 1918-1947;
- *Politica valutară*, p. 15-18 (fără alte date);
- *Bogăție fictivă și bogăție reală*, an I, nr. 27, 1 septembrie 1918, p. 1-2;
- *Bonurile de tezaur ca monedă legală*, an I, nr. 29, 1 octombrie 1918, p. 13;
- *Woodrow Wilson și viitorul Economiei Mondiale*, an I, nr. 30, 15 octombrie 1918, p. 1-2;
- *Reorganizarea Băncii Naționale: Proiectul guvernului*, an I, nr. 31, 1 noiembrie 1918, p. 11-12;
- *Plățile externe în epoca de tranziție*, an I, nr. 34, 15-31 decembrie 1918, p. 1-3;
- *O nouă viață în cooperăția sătească*, an I, nr. 2, 15-31 ianuarie 1919, p. 11-12;
- *Împrumutul Unității Naționale*, an I, nr. 3, 1-15 februarie 1919, p. 1-2;

➤ *Boabe de grâu*

- *Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București*, descrieri analitice ale articolelor aparute în perioada 1933-1935, an V, nr. 3 (1934), p. 129-141;

➤ *Analele Academiei Române*

- *Adam Smith: o comemorare*, în "Memoriile Secțiunii Istorice", seria III, tom. XXII, mem. 19; p. 453-492, fără an;
- *Ideea națională în gândirea economică a lui Friedrich List*, în "Memoriile Secțiunii Istorice", seria III, tom. XXIII, mem. 20, p. 500-520, București, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, Imprimeria Națională, 1941;

➤ *ALACI*

- *Câteva aspecte ale depresiunii economice mondiale*, București, Institutul de Arte Grafice, nr. 1-3, 1933;

➤ ***Buletinul Uniunii Camerelor de comerț și industrie***

- *O nouă politică comercială: regimul importului și exportului*, București, Uniunea Camerelor de Comerț și de Industrie, 1933;

Coordonare teze de doctorat:

- *Venitul național al României*, Dimitrie N. Iordan, București, Cartea Românească, 1930;
- *Impozitul pe lux și cifra de afaceri*, Alexandru M. Andrabur, București, ASE, 1941.

Bibl.: Dorina N. Rusu, *Dicționarul membrilor Academiei Române, 1866-2010*, ediția a IV-a revăzută și adăugită, Editura Enciclopedică, București, 2010; V. Malinschi, *Economiștii la Academia Română, Evocări și restituiri*, vol. I, Editura Academiei Române, București, 1990; Berca Mihai, Guțescu Laurențiu, Bold Ion, Băcescu Marius, *Oameni de seamă – economiști*, colecția Restituiri, Editura Mica Valahie, București, 2013; <http://www.ase.ro/upcpr/profesori/367/Rectorii%20ASE.pdf>; <http://aleph500.biblacad.ro>; <http://www.bnr.ro>; <http://opac.biblioteca.ase.ro>; <http://cacheprod.bcub.ro>; <http://www.bjbc.ro:8081/opac>.

ROMAN, Visarion

(5 iulie 1833, Dârlos, jud. Sibiu - 29 aprilie 1885, Sibiu),
publicist și om politic.

Membru corespondent al Societății Academice Române - 13 septembrie 1877.

Studii: Studii la Mediaș, Dumbrăveni și Sibiu, unde a absolvit Seminarul Romano-Catolic și a urmat Seminarul Pedagogic și Teologic de pe lângă Episcopia Ortodoxă.

Carieră: Învățător și notar la Rășinari (1862-1865), primul bibliotecar al Asociațiunii Transilvane pentru Literatura Română și Cultura Poporului Român (ASTRA). A participat la Revoluția de la 1848-1849 din Transilvania. A desfășurat o intensă activitate politică, organizând, în 1869, Conferința de la Miercurea, în cadrul căreia a luat atitudine împotriva dualismului austro-ungar, proclamat în 1867. A militat pentru emanciparea economică a țăranimii transilvănene: de numele său se leagă înființarea la Rășinari a primei cooperative românești, "Societatea de păstrare și împrumut", organizarea celei dintâi instituții de credit român din Transilvania, Banca "Albina" (1871), pe care a condus-o până în 1884. A contribuit și la înființarea altor așezăminte de credit în Brașov, Făgăraș și chiar în București.

Operă: A desfășurat o intensă activitate publicistică: în 1857 a devenit redactor la ziarul "Tipograful Român", pentru ca în 1860 să scoată revista "Amicul Școalei sau Foaia pentru învățământ și Educație la Români", prima revistă română de pedagogie; a editat pentru sate calendarul "Amicul Poporului" (1861-1882), cel dintâi calendar din Transilvania cu alfabet latin, în paginile căruia a publicat *Istoria Ardealului cu privire la români*, dar și creații literare din toate provinciile românești; împreună cu I.Al. Lapedatu a scos, în 1877, "Albina Carpaților". A fost corespondent al ziarului "Românul" pentru Transilvania. A tradus și a întocmit manuale.

Publicații:

- *Aritmetică pentru scoale populare greco-răsăritene*, 1858;
- *Cartea de lectură românească pentru școalele române primărie*, 1865;

Bibl.: Dorina N. Rusu, *Dicționarul membrilor Academiei Române, 1866-2010*, ediția a IV-a revăzută și adăugită, Editura Enciclopedică, București, 2010; V. Malinschi, *Economiștii la Academia Română, Evocări și restituiri*, vol. I, Editura Academiei Române, București, 1990

RUGINĂ, Anghel

(24 mai 1913, Vizurești, jud. Galați - 15 decembrie 2008, SUA),
economist de origine română, SUA

Membru de onoare - 13 noiembrie 1990.

Studii: A urmat cursurile Școlii Comerciale din Tecuci, apoi ale Școlii Superioare de Comerț din Galați, iar între 1932 și 1936 ale Academiei Comerciale din București. În 1942 și-a susținut teza de doctorat despre *Viața și opera lui D.P. Marțian*, obținând titlul de doctor în științe economice. Și-a continuat specializarea la Universitatea din Freiburg, unde și-a susținut o a doua teză de doctorat pe o temă de teorie monetară.

Carieră: A fost consultant pentru Organizația internațională a refugiaților din Germania (1948-1950). Din 1953 a lucrat în cadrul Fondului Monetar Internațional. Recunoscut specialist în materie de finanțe, monedă și credit, a fost invitat în 1950 să țină cursuri de economie politică și finanțe la Universitatea din Portland-Oregon (SUA), apoi la Niagara University (1953-1959) și la Northeastern University din Boston, unde a rămas până în 1986.

Membru al Asociației Economice Americane, al Asociației de Economie din Canada, al Asociației Internaționale de Istoria Economiei, președinte al International Society for Intercommunication of New Ideas. *Doctor honoris causa* al universităților din București, Iași, Constanța, Galați și Cluj-Napoca.

Publicații:

- *Premergătorii și vestitorii Unirei Principatelor Române: 1859-1964*, Cleveland, Ohio, Institutul Tipografic "America", fără an;
- *Dionisie Pop Marțian (1829-1865): viața și opera economică*, teză de doctorat susținută la Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale, București, 1942;
- *Geldtypen und eldordnungen. Fundamente für eine echte allgemeine Geld und Wirtschaftstheorie*, 1949;
- *Social-Liberalism. The "Integral Democracy of Tomorrow"*, 1951;
- *Capitalisme, Socialisme ou Liberalisme Social?*, 1956;
- *Programme de Stabilisation Economique, Financiare et Sociale pour la France*, 1959;
- *Development of the Capitalist System*, 1969;
- *An End to the Agony of the American Dollar? A Plan for Stable Equilibrium Conditions of the American Monetary System*, 1970;
- *Leon Walras contre G.M. Keynes*, 1970;
- *A Reorganization Plan of the International Monetary Fund: as oriented toward conditions of the stable equilibrium*, în colecția "Economia internazionale", vol. XXVI, Genova, 1973;
- *A Plan for Monetary, Financial, Economic and Social Stabilization for Greece*, Piraeus, 1975;

- *American capitalism at a crossroads! Where do we go from here? - A chronicle of how three US presidents missed sound economic advice to resolve the problems of inflation, unemployment, poverty and deficits in the balance of payments*, Hicksville, New York, Exposition Press, 1976;
- *A Plan for Monetary, Financial and Economic Stabilization of Italy*, 1977;
- *American Capitalism et a Crossroads*, 1978;
- *Principia Oeconomica: New and Old Foundations of Economic Analysis*, 1986;
- *Scrisoare adresată de Anghel Rugină lui Constantin Virgil Gheorghiu*, 10 mai 1990, 6 file, Jamaica Plain, Massachusetts, 1990;
- *Decalogul obligațiilor morale ale legiuiturilor din toate timpurile: capitalismul american la apogeu, învățăminte de tras pentru români*), București, Editura ASE, 1991;
- *Un "miracol economic" în România este încă posibil! Către o economie liberă, justă și stabilă fără inflație și fără șomaj*, Galați, Editura Porto Franco, 1992;
- *Introducere în știința economică*, note de curs, București, Editura ASE, 1992;
- *Principia oeconomica: fundamente noi și vechi ale analizei economice*, ed. îngrij., trad., cuv. introd. și note Gheroghe Dolgu, București, Editura Academiei Române, 1993;
- *Teoria și practica economică în epoca de tranziție și după*, București, Editura Fundației "România de Măine", 1994;
- *Testamentul meu științific către țara și neamul românesc: teoria și practica pentru tranziția de la economia de stat centralizată la economia socială de piață funcțională*, Timișoara, Mirton, 1994;
- *How a new research programme [paradigm] was born and developed: A long journey to the third revolution in social economics*, București, Editura ASE, 1994;
- *Prolegomena to any Future Study in Economics, Finance and Other Social Sciences: The Road to a Third Revolution in Economic, Financial, Social, Ethical, Logical and Political Thinking*, Bradford, MCB University Press, 1998;
- *Prolegomena 2: To any future study in "Integrated logic" and a more comprehensive methodology for the unification of all sciences, natural and social: An orientation table for economics and any other science and its application in theory and practice*, Bradford, MCB University Press, 2000;
- *Prolegomena 4: An open dialogue with Nobel laureates in economics: The road to a third revolution in the economic science*, Bradford, MCB University Press, 2003;
- *Memoriale 1. De ce nu s-au rezolvat cum trebuie problemele de stabilizare social-economică și financiară cu realizarea unui "miracol românesc" de la 1990 încoace?*, în colecția "Români pentru România", cuvânt înainte de Dumitru Oprea și Vasile C. Nechita, Iași, Performantica, 2007;
- *Memoriale 1. De ce nu s-au rezolvat cum trebuie problemele de stabilizare social-economică și financiară cu realizarea unui "miracol românesc" de la 1990 încoace?*, în colecția "Creatica", ediția a 2-a, ediție îngrijită de Boris Plahteanu, Iași, Performantica, 2010;

- *Centenar Anghel Rugină: corespondența*, Petre Iosub, cuv. înainte Vasile Pavăl, primar al Municipiului Vaslui, în loc de pref. Vasilica Grigoraș, Vaslui, Editura Thalia, 2013;

Publicații periodice:

➤ *Rivista Internazionale di Scienze Economiche e Commerciali*

- *An end to the agony of the American dollar? A plan for stable equilibrium conditions of the American monetary system*, Anno XVII, n. 1, Padova, CEDAM, 1970;
- *The Concept of Social and Economic Justice: Why Are We Successful in Analysis and Practice?*, Vol. XLVII, No. 2, Milano, June 2000;

Bibl.: Dorina N. Rusu, *Dicționarul membrilor Academiei Române, 1866-2010*, ediția a IV-a revăzută și adăugită, Editura Enciclopedică, București, 2010; <http://aleph500.biblacad.ro>; <http://www.bnr.ro>; <http://opac.biblioteca.ase.ro>; <http://cacheprod.bcub.ro>.

SLĂVESCU, Victor

(23 mai 1891, Rucăr, jud. Argeș - 24 septembrie 1977, București),
economist și om politic.

Membru titular - 20 mai 1939
(membru corespondent - 23 mai 1936;
repus în drepturi - 3 iulie 1990).

Discurs de recepție: *Viața și opera lui Dionisie Pop Marțian*
(31 mai 1940).

Studii: După absolvirea școlii primare la Slatina, și-a continuat studiile secundare la Pitești și București, în 1911 a devenit student la Universitatea din Paris, continuându-și apoi pregătirea la Miinchen și Halle, unde, în 1914, și-a susținut teza de doctorat în științe economice.

Carieră: Revenit în țară, a fost numit ajutor de contabil la Banca Românească (1915), începând, totodată, să publice în revistele "Argus" și "Democrația". A participat, ca voluntar, la campania anului 1916, fiind rănit lângă Brașov și spitalizat. Refugiat la Iași, a editat, împreună cu Ion Răducanu și Virgil Madgearu, revista "Independența economică". În 1917 a participat, cu gradul de locotenent-colonel, la campania din Moldova. După război a ocupat diferite funcții: subdirector la centrala Băncii Românești, director și subdirector general al Societății Naționale de Credit Industrial, consilier tehnic la Direcția datoriei publice din Ministerul Finanțelor, subsecretar de stat la Ministerul de Finanțe (1934, 1934-1935), iar între 1934 și 1935 titular al acestui minister; ministru al înzestrării Armatei (1939, 1939-1940, 1940). Paralel, a fost și profesor la Academia de înalte Studii Comerciale și Industriale din București, predând rând pe rând cele mai importante discipline economice, din 1930 devenind profesor titular la Catedra de monedă-credit-schimb și tehnică bancară. În 1937 a fost invitat să țină un curs special pentru comandanții de unități militare la Școala Superioară de Război din București, prilej cu care a tratat problema *Potențialului de război economic și financiar al României*.

A fost șeful organizației Partidului Național Liberal din județul Galați, deputat în cinci legislaturi și senator. A fost întemnițat în 1950 în lotul miniștrilor, fiind închis la Sighet (până în iul. 1955).

Președinte al Asociației Generale a Economistilor din România și al Uniunii Generale a Industriașilor din România, membru al Societății Naționale a Creditului Industrial. A fost distins cu Ordinul "Coroana României" în grad de Mare Cruce. Mare Ofițer al Legiunii de Onoare.

Operă: Activitatea sa științifică, deosebit de bogată, s-a concretizat în numeroase lucrări: monografiile consacrate diferitelor instituții bancare din România, structurii funcțiilor și evoluției lor. A avut preocupări și în domeniul gândirii economice naționale.

Publicații:

- *Viața religioasă la români și influența ei asupra vieții publice*, București, 1906;
- *Die Agrarfrage in Rumänien*, Halle, Hofbuchdruckerei von C.A. Kaemmerer, 1914;

- *Băncile comerciale mijlocii din România*, București, Atelierele Grafice "Universala", Iancu Ionescu, 1915;
- *Marile bănci comerciale din România*, București, Institutul de Arte Grafice "Universala", I. Ionescu, 1915;
- *Lipsa de lucru în vreme de războiu*, în colecția "Biblioteca socială", 3, București, Institutul de Editura și Arte Grafice "Flacăra", 1915;
- *O victorie a capitalului românesc: 5 ani de luptă ai Băncii Românești*, București, Tipografia "Universala" Iancu Ionescu, 1916;
- *Banca Generală Română și războiul național*, în colecția "Cercul de Studii al Partidului Național Liberal", București, Atelierele Grafice "Universala" I. Ionescu, 1918;
- *Banca "Albina" din Sibiu: cea mai însemnată întreprindere financiară din Transilvania*, București, Institutul de Editură "Reforma socială", 1919;
- *Probleme de politică de bancă în România*, în colecția "Biblioteca Asociației pentru Studiul și Reforma Socială", Secția financiară, nr. 2, București, Editura "Reforma socială", 1919;
- *Marea finanță din România în vreme de război: băncile comerciale (1914-1919)*, București, Cartea Românească, Institutul de Arte Grafice „Carol Göbl”, 1920;
- *Organizația de credit a României*, București, Cartea Românească, Institutul de Arte Grafice „Carol Göbl”, 1922;
- *Creditele funciare din România*, în colecția "Institutul Economic Românesc", București, Cartea Românească, 1924;
- *Istoricul Băncii Naționale a României (1880-1924)*, București, Cultura Națională, 1925;
- *Curs de transporturi, anul II, anul școlar 1925-1926*, București, Institutul de Arte Grafice "Oltenia", 1925;
- *Necesitatea reglementării comerțului de bancă în România*, în colecția "Institutul Economic Românesc", București, Cartea Românească, 1927;
- *Obiect, metodă și doctrină în știința întreprinderilor*, București, Curierul Judiciar SA, 1927;
- *Finanțarea întreprinderilor economice*, București, Atelierele "Curierul judiciar", 1927;
- *Problema coalițiunilor industriale: cartele și trusturi*, București, Atelierele "Curierul Judiciar", 1927;
- *Finanțarea consumațiunii*, în colecția "Institutul Economic Românesc", București, Cartea Românească, 1928;
- *Asanarea întreprinderilor economice*, București, Imprimeriile Independența, 1928;
- *Statul și întreprinderile economice*, București, Cartea Românească, 1928;
- *Curs de tehnică bancară*, 1929;
- *Monetă. Credit. Schimb*, 1929;

- *Curs de întreprinderi, parte specială*, predat de domnul profesor Victor Slăvescu la anul III, București, Editura Scrisul Studențesc, 1929;
- *Curs de transporturi, principii generale, căi ferate, navigație fluvială și maritimă*, București, Cartea Românească, 1930;
- *Curs de întreprinderi comerciale*, 1930;
- *Curs de întreprinderi industriale*, 1930;
- *Tratat de bancă*, vol. 1: *Technica operațiunilor de bancă*, București, Cartea Românească, 1930;
- *Tratat de bancă*, vol. 2: *Doctrina de bancă. Băncile de emisiune*, București, Cartea Românească, 1931;
- *Politica bancară a României și depresiunea economică mondială*, București, Imprimeriile Independența, 1932;
- *Criza noastră economică și soluțiunile ei*, București, Tipografia Copuzeanu, 1932;
- *Probleme economice actuale*, București, Imprimeriile Independența, 1932;
- *Curs de monetă, credit, schimb*, pentru uzul studenților, Craiova, Editura Scrisul Românesc, 1932;
- *Curs de monetă*, Craiova, Editura Scrisul Românesc, 1932;
- *Problema reparațiilor*, București, Imprimeriile Independența, 1932;
- *Curs de economie națională. Economie agrară. Politică agrară. Economie industrială*, 1933;
- *La situation economique de la Roumanie et sa capacité de paiement*, București, Monitorul Oficial, Imprimeria Centrală, 1934;
- *Codul general al finantelor publice*, 2 vol., întocmit și adnotat V. Vasiliu, Al. Preutu, prefațator, în colecția "Biblioteca de studii și legislație financiară", 4, București, Editura Tribuna Financiară, 1934;
- *Elemente de economie politică*, 1936;
- *Curs de istoria doctrinelor monetare*, București, 1936;
- *Problema creditului industrial: considerațiuni teoretice și realizările practice privind România*, Gh. Brânzescu, prefațator, București, Institutul de Arte Grafice "Bucovina"-I.E. Torouțiu, 1936;
- *Legislația industrială a României din ultimii douăzeci de ani, 1916-1936*), coautor cu N. Arcadian, în colecția "Biblioteca Revistei «Industrie și Comerț»", 6, București, Editura Revistei «Industrie și Comerț», 1936;
- *Banca Națională a Albaniei*, Dimitrie P. Pascu, prefațator, în colecția "Institutul Economic Românesc: cercetări și material documentar privitor la istoria economică a României", 125, București, Cartea Românească, 1936;
- *Aspectele crizei românești în cadrul crizei mondiale*, comunicări făcute la Asociația Generală a Economiștilor din România în anul 1936-1937, Asociația Generală a

- Economiștilor din România, cu o introducere de Victor Slăvescu, București, Bucovina-I.E. Torouțiu, 1937;
- *Din problemele cooperăției românești*, comunicări făcute la Asociația Generală a Economiștilor din România în anul 1935-36, Asociația Generală a Economiștilor din România, articol *Cred în Cooperăție*, București, Tipografia Bucovina, 1937;
 - *Cooperarea Băncilor de Emisiune și Banca Reglementelor Internaționale*, Vasile Grigorcea, prefațator, București, Monitorul Oficial, Imprimeria Națională, 1937;
 - *Scrieri economice*, Ion Ghica, ediție nouă îngrijită și comentată de Ion Veverca, cu un studiu introductiv de Victor Slăvescu, vol. 1: *Convorbiri*, partea 1-2, vol. 2: *Convorbiri*, partea 1-2, vol. 3: *Studii și contribuții*, București, Asociația Generală a Economiștilor din România, 1937;
 - *Scrisoare adresată de Victor Slăvescu lui Tudor Vianu*, 16 martie 1937, 1 filă, București, 1937, îi mulțumește pentru volumul lui Alexandru Vianu "Libertate și cultură", București Editura "Tiparul Universitar", 1937;
 - *Potențialul de războiu economic și financiar al României*, București, Școala Superioară de Războiu, 1937;
 - *Vieța și opera lui Dionisie Pop Marțian*, discurs rostit la 31 mai 1940 în ședință publică solemnă, cu răspunsul d-lui Andrei Rădulescu, în colecția "Discursuri de recepțiune", 78, București, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, Imprimeria Națională, 1940;
 - *Ion Ghica economist*, în colecția "Cunoștințe folositoare", 92, București, Cartea Românească, 1940;
 - *Vieța și opera economistului Alexandru D. Moruzi, 1815-1878*, în colecția "Studii și cercetări", 50, București, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, Imprimeria Națională, 1941;
 - *Vieța și opera economistului Nicolae Suțu, 1798-1871*, în colecția "Studii și cercetări", 58, București, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, 1941;
 - *Recunoasterea dreptului de a bate monedă: acțiunea diplomatică a României în 1866-1870*, București, Fundația "Regele Carol I", 1941;
 - *Domnitorul Cuza și Victor Place*, București, Cartea Românească, 1942;
 - *Ion Ionescu dela Brad, profesor de economie politică: octombrie 1859*, în colecția "Institutul Economic Românesc", 191, București, Cartea Românească, 1942;
 - *Economistul Bogdan Petriceicu Hasdeu*, București, Cartea Românească, 1943;
 - *Corespondența între Ion Ionescu dela Brad și Ion Ghica, 1846-1874*, în colecția "Studii și cercetări", 66, București, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, Imprimeria Națională, 1943;
 - *Die ruckwirkungen des wiener schiedsspruchs auf wirtschaftlichen gebiet*, Bukarest; Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, Imprimeria Națională, 1943;
 - *Ludvig Steege, 1813-1872: schiță biografică*, București, Tipografia Remus Cioflec, 1943;

- *Vieța și opera economistului Dionisie Pop Martian: 1829-1865*, vol. 1-2, în colecția "Studii și cercetări", LXIV, București, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, Imprimeria Națională, 1943-1944;
- *Recunoașterea dreptului de a bate monedă: noi documente diplomatice, 1870-1872*, București, Editura R. Cioflec, 1944;
- *Literatura economică românească în perioda cuzistă: 1859-1866*, București, Tipografia Remus Cioflec, 1944;
- *Literatura economică românească până la Unirea Principatelor*, București, 1944;
- *Ion Istrat: economist, financiar, diplomat, 1836-1879*, vol. 1-2,, vol. 1: *Ion Istrat: economist, financiar, diplomat, 1836-1879*, vol. 2: *Anexe: studii, memorii, corespondență*, în colecția "Studii și cercetări", 71, București, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, Imprimeria Națională, 1946;
- *Dare de seamă asupra administrării bunurilor imobile ale Academiei Române dela 1 iulie 1945 la 28 februarie 1946*, Alex. Lapedatu, G. Ionescu-Șișești, Tr. Săvulescu, V. Slăvescu, București, Editura Bucovina-I.E. Toroutiu, 1946;
- *Viața și opera economistului A.D. Xenopol*, 2 vol., 1947;
- *Un fruntaș de generație: economistul Victor Bădulescu*, 1962;
- *Note și însemnări zilnice*, vol. 1: *octombrie 1923 - 1 ianuarie 1938*, în colecția "Biblioteca Băncii Naționale", 17, ed. îngrijită de Georgeta Penelea-Filitti, București, Editura Enciclopedică, 1996;
- *Note și însemnări zilnice*, vol. 2: *2 ianuarie 1938 - 31 decembrie 1939*, în colecția "Biblioteca Băncii Naționale", 18, ed. îngrijită de Georgeta Penelea-Filitti, București, Editura Enciclopedică, 1996;
- *Viața și opera economistului Enric Winterhalder: 1808-1889*, argument Constantin Teculescu, în colecția "Civilizația bancară românească", 2, București, Editura Fundației Culturale "Magazin Istoric", 2002;
- *Finanțele României sub Cuza-Vodă*, vol. 1-3, argument Constantin Teculescu, remember de Georgeta Filitti, în colecția "Civilizația bancară românească", 3, București, Editura Fundației Culturale "Magazin Istoric", 2003;
- *Viața și opera lui Menelas Ghermani, 1834-1899*, vol. 1-2, argument Enache Jiru, pref. "Profesioniștii" Georgeta Filitti, notă asupra ediției Ștefan Petre-Kirson, București, Editura Fundației Culturale "Magazin Istoric", 2004;
- *Note și însemnări zilnice*, vol. 3: *1 ianuarie 1940 - 31 decembrie 1944*, în colecția "Restituiri", 4, ed. îngrijită de Georgeta Penelea-Filitti, Brăila, Istros, 2013;
- *Istoricul Băncii Naționale a României, 1880-1924*, Victor Slăvescu, George Virgil Stoenescu, Mugur Constantin Isărescu, Sabina Maritiu, în colecția "Biblioteca Băncii Naționale a României", serie nouă, 1, București, Humanitas, 2013;
- *Istoricul Băncii Naționale a României, 1880-1924*, cuvânt înainte de Mugur Isărescu, studiu introductiv de Sabina Marițiu, ed. îngrijită de George Virgil Stoenescu, în

colecția "Biblioteca Băncii Naționale a României", serie nouă, 1, București, Humanitas, 2014;

Publicații periodice:

➤ *Economia națională*

- Periodic, Buletinú allú intereselorú economice romane, red., dir., fondator Petre S. Aurelianu, red. Gr. Ștefănescu, prim-red. dir. C.I. Băicoianu, red.-șef Victor Sleăvescu, G. Cârnă Munteanu, 1873-1876 (I-III), București, "Noua tip. a laboratorilorú români", "Tip. Academiei Române", "Socecú", "Voința Națională", "Gutenberg", "Eminescu", Tip "Curtții (Lucrătorii Asociați)", "Clemența", "Universitară", "Cartea Românească", Național, Supl. la "Revista științifică" (schimbă titlul la 1 ian. 1885 în *Economia națională, revista intereselor economice române*; schimbă titlul în ian. 1898 în *Economia națională, revistă economică, statistică și financiară*; nu apare în ian.-apr. 1896; în 1885 sare de la an. III la an. IX, socotind și anii în care a apărut *Economia rurală*;

➤ *Analele economice și statistice = Les Annales Economiques et Statistiques*

- Lunar, dir. I.N. Angelescu, G.N. Leon, Victor Slăvescu, București, 1933;
- *Analiza critică a bilanțului unei întreprinderi*, an 10, nr. 11-12 (noembrie-decembrie 1927);
- *Vechi încercări de organizare a Creditului în Moldova, 1834-1857: planuri, încercări, realizări*, nr. 8-12, 1941;

➤ *Independența economică*

- *Problema concentrării băncilor noastre comerciale*, an I, nr. 27, 1 septembrie 1918, p. 6-10;
- *Problema creditului de exploatare și marea proprietate*, an I, nr. 28, 15 septembrie 1918, p. 7-12;
- *Organizarea Serviciului de Informații în Băncile Comerciale*, an I, nr. 29, 1 octombrie 1918, p. 5-10;
- *Politica de reescont în băncile noastre comerciale*, an I, nr. 32-33, 1 decembrie 1918, p. 5-9;
- *Organizarea economică a Bucovinei*, an I, nr. 2, 15-31 ianuarie 1919, p. 5-11;

➤ *Analele Academiei Române*

- *Opera economică a lui Ion Ghica*, în "Memoriile Secțiunii Istorice", Seria III, Tom. XIX, Mem. 4, București, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, Imprimeria Națională, Depozitul General Cartea Românească, 1937;
- *Vieța și opera lui Petre Mavrogheni*, în "Memoriile Secțiunii Istorice", Seria 3, Tom. 21, Mem. 19, București, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, Imprimeria Națională, 1939;
- *O «autobiografie» a lui Dionisie Pop Marțian: Corespondență D.P. Marțian-Gh. Barițiu: cinci scrisori (1862-1864)*, în "Memoriile Secțiunii Istorice", Seria III, Tom. XXIII, Mem. 6, București, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, Imprimeria Națională, 1940;

- *Dionisie Pop Marțian și Dimitrie A. Sturdza în 1859*, în "Memoriile Secțiunii Istorice", Seria 3, Tom. 23, Mem. 17, p. 414-433, București, 1941;
- *Correspondența lui Ion Ghica cu Dimitrie Sturdza (1860-1880)*, București, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, 1943;
- *Însemnările de călătorie ale lui Nicolae Suțu: 1839-1847*, în "Memoriile Secțiunii Istorice", Seria III, Tom. XXV, Mem. 6, București, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, Imprimeria Națională, 1943;

➤ ***Revista Fundațiilor Regale***

- Revistă lunară de literatură, artă și cultură generală, director D. Caracostea, redactor-șef Camil Petrescu, Comitetul de direcție: I.A.I. Brătescu-Voinești, O. Goga, D. Gusti, E. Racoviță, C. Rădulescu-Motru, I. Simionescu;
- *Din vremea lui Cuza-Vodă: Un raport al lui Dimitrie Scarlat Miclescu (1865)*, București, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, Imprimeria Națională, an 9, nr. 8, 1936;
- *Însemnătatea economică a macedoromânilor*, București, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, Imprimeria Națională, an 10, nr. 1, 1936;
- *România la expoziția universală din 1862: Acțiunea diplomatică a lui Vasile Alecsandri*, București, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, Imprimeria Națională, an 10, nr. 4, 1936;
- *Ionescu Dela Brad-N. Bălcescu-Costache Negri. Două scrisori din 1849 și 1855*, București, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, Imprimeria Națională, an 10, nr. 7, 1936;
- *Vasile Alecsandri și Victor Place în 1857*, București, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, Imprimeria Națională, an 11, nr. 4, 1936;
- *Nicolae Kretzulescu și Domnitorul Cuza*, București, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, Imprimeria Națională, an 11, nr. 9, 1936;

➤ ***Revista Istorică Română***

- *Correspondența Petre Mavrogheni-D.A. Sturdza: treisprezece scrisori din 1860-1863*, vol. XI-XII (1941-1942), București, Imprimeria Națională, 1943;

Coordonare teze de doctorat:

- *Determinarea prețului de cost în întreprinderile industriale*, Al. Ion Petrescu, București, ASE, 1930;
- *Casele de economie din România: studiu juridico-economic*, Vasile D. Secară, București, Tipografia Modernă, 1933;
- *Sistemele băncilor de emisiune din țările balcanice: Grecia, Turcia, Bulgaria, Iugoslavia și Albania*, P. Dimitrie Pascu, Constanța, Tipografia Albania Mihail Sotir, 1933;
- *Relațiunile între Banca Națională a României și stat: 1880-1932*, Lazăr D. Ionescu, București, ASE, 1933;
- *Problema datoriilor agricole în România: cauze*, Gheorghe V. Popescu, București, ASE, 1943;

- *Turismul: un nou fenomen economic și social*, D.T. Vișan, București, ASE, 1945;
- *Formarea capitalului în România*, Ștefan I. Cojocaru, București, ASE, 1947;

Bibl.: Dorina N. Rusu, *Dicționarul membrilor Academiei Române, 1866-2010*, ediția a IV-a revăzută și adăugită, Editura Enciclopedică, București, 2010; V. Malinschi, *Economiștii la Academia Română, Evocări și restituiri*, vol. I, Editura Academiei Române, București, 1990; <http://aleph500.biblacad.ro>; <http://www.bnr.ro>; <http://opac.biblioteca.ase.ro>; <http://cacheprod.bcub.ro>; <http://www.bjbc.ro:8081/opac>.

STAHL, H.H.

(14 noiembrie 1901, București – 9 septembrie 1991, București),
sociolog, jurist, istoric, economist.

Membru titular - 22 ianuarie 1990
(membru corespondent - 1 martie 1974)

Studii: Studii liceale (1911-1918) și universitare (1918-1921, Facultatea de Drept) la București.

Carieră: După ce și-a luat doctoratul în economie politică, s-a apropiat de D. Gusti, luând parte, între 1926 și 1955, la toate campaniile monografice de studiere a satelor românești, iar începând cu toamna anului 1929 la prelegerile organizate de Secția de sociologie a Institutului Social Român din București. Din 1929, odată cu deschiderea Școlii de Asistență Socială, și-a concentrat atenția și spre lumea orașelor.

În 1938 a fost numit asistent universitar la Catedra de Sociologie a Facultății de Litere și Filosofie din București, iar în 1943 conferențiar de sociologie. Între 1938 și 1948 a fost profesor titular la Catedra de Legislație și Reformă Socială, precum și la cea de Sociologie la Școala Superioară de Asistență Socială. În perioada 1934-1948 a fost director de studii al Așezămintelor Culturale (la Fundația Culturală Regală); în 1939 - inspector general al Direcției Generale de Statistică; în 1941 a organizat recensământul Bucovinei (Storojineț), Basarabiei (Orhei) și al Transnistriei; în 1946-1948 a predat cursul de sociologie generală la Facultatea de Filosofie împreună cu Octavian Neamțu, a publicat revista "Curierul Echipelor Studențești", devenită, din 1939, "Curierul Serviciului Social".

La cererea lui Dimitrie Gusti, în 1936, a construit, împreună cu Victor Ion Popa, Muzeul Satului din București, o premieră mondială prin concepția lui muzeografică. Tot alături de Dimitrie Gusti a organizat expoziții internaționale (la Belgrad, Londra, Paris, New York). În Franța a prezentat prelegeri la: Sorbona, Ecole Pratique des Hautes Etudes, Musee des Arts et Traditions Populaires, Centre de Recherches Sociologiques, iar în Germania la Süd-Ost Institut din München.

Membru al Institutului Internațional de Sociologie; membru în Comitetul Executiv al Societății Europene de Sociologie Rurală; membru al Asociației Internaționale a Sociologilor de Limbă Franceză. Cavaler al Legiunii de Onoare.

Operă: A publicat numeroase lucrări care constituie elemente de referință pentru înțelegerea evoluției Școlii Sociologice de la București, ca și pentru progresul general al sociologiei. Autor a numeroase cărți și studii privind metodele de investigație sociologică, sociologia orașelor și a satelor; a sistematizat problemele de metodă, publicând, în anul 1934, lucrarea *Tehnica monografiei sociologice*. Henri Stahl a deschis drumuri noi în cercetarea sociologică a satelor.

Publicații:

- *Contractul social*, Jean-Jacque Rousseau, traducător, București, Antet, fără an;
- *Stenografia Stahl, curs de stenografie parlamentară: evoluția sistemelor stenografice, istoricul stenografiei la români*, ed. a 2-a, București, Tipografia Geniului, 1926;

- *Documente vrâncene: cărți domnești, hotărnicii, răvașe și izvoade*, coautor cu C. Constantinescu-Mircești, prefață de Nicolae Iorga, București, 1929;
- *Bazele fundamentale ale grafologiei și expertizei grafice, cu 30 figuri și planșe*, J. Crépieux-Jamin, traducere după ed. 2-a franceză de Henri Stahl, expert grafolog pe lângă curți, tribunale, consilii de război, București, Tipografia Geniului, 1929;
- *Schițe parlamentare*, București, Națională - S. Ciornei, 1932;
- *Tehnica monografiei sociale*, în colecția "Biblioteca de sociologie, etică și politică", seria A. "Studii și contribuțiuni", 2, București, Editura Institutului Social Român, 1934;
- *D. Gusti și școala sociologică dela București*, coautor cu Mircea Vulcănescu, Th. Herseni, G. Vlădescu-Răcoasa, Em. Bucuța, Ion Zamfirescu, Apostol D. Culea, O. Neamțu, București, Institutul Social Român, 1937;
- *Monografia unui sat. Cum se alcătuiește*, 1937;
- *Nerej, un village d'une region archaïque*, 3 vol., coautor, 1939;
- *Câteva lămuriri asupra serviciului social pentru tineretul universitar din țară*, coautor, 1939;
- *Cartea echipelor*, semnează: MS Regele Carol II, D. Gusti, H.H. Stahl, Octavian Neamțu, Anton Coșbuc, F. Popu, Sabin Manuilă, Al. Lascarov-Moldovanu, V. Sabău, Aurel S. Goia, A.I. Gheorghiu, Gh. Focșa, Valeriu Măgureanu, Gr. Popescu, I. Dobrinescu, Emanoil Bucuța, N.N. Popescu, I. Dejica, București, Fundația Culturală Regală Principele Carol, 1939;
- *Războiul civil din Franța*, Karl Marx, cu o introducere de Friedrich Engels, traducător, în colecția "Biblioteca socialistă", 53, București, Editura Partidului Social-Democrat, 1945;
- *Introducere în sociologie*, 1947;
- *Manual de stenografie*, coautor cu Aurel Boia, București, Editura de Stat, 1949;
- *Contribuții la studiul satelor devălmașe românești*, 3 vol. (vol. I. *Confederația de ocol. Structuri teritoriale și tehnici agricole*, vol. II. *Structura internă a satelor devălmașe libere*, vol. III. *Procesul de aservire feudală a satelor devălmașe*), 1958-1965;
- *Civilizația vechilor sate românești*, București, Editura Științifică, 1968;
- *Controverse de istorie socială românească*, București, Editura Științifică, 1969;
- *Les anciennes communautés villageoises roumaines*, 1969;
- *Les anciennes communautés villageoises*, 1971;
- *Studii de sociologie istorică*, București, Editura Științifică, 1972;
- *Teoria și practica investigațiilor sociale: Metode și tehnică; Cercetări interdisciplinare sociale*, 1974-1975;
- *Teorii și ipoteze privind sociologia orînduirii tributare*, în colecția "Biblioteca de sociologie", București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1980;
- *Eseuri critice despre cultura populară românească*, București, Minerva, 1983;

- *Probleme confuze în istoria socială a României*, București, Editura Academiei Române, 1992;
- *Contractul social*, Jean-Jacques Rousseau, traducător, introducere, comentarii și note explicative de J.L. Lecercle, postfață de Anton Adămuț, Iași, Moldova, 1996;
- *Contribuții la studiul satelor devălmășe românești*, vol. I-III, ediția a 2-a, revăzută, studiu introductiv și ediție îngrijită de Paul H. Stahl, în colecția "Cărți fundamentale ale culturii române", București, Cartea Românească, 1998;
- *Monografia: teorie și metodă*, coautor cu D. Gusti, T. Herseni, în colecția "Fondul Restitutio", București, Paideia, 1999;
- *Povestiri din satele de altădată*, cu ilustrații și comentarii de Paul H. Stahl, în colecția "Societatea politică", București, Nemira, 1999;
- *Cânditori și curenți de istorie socială românească*, în colecția "Biblioteca Institutului Social Român", București, Editura Universității din București, 2001;
- *Istoria socială a satului românesc: o culegere de texte*, în colecția "Fondul Restitutio", selecția și îngrijirea textelor Viorica Nicolau, București, Paideia, 2003;
- *Oameni de altădată*, București, Editura Universității, 2007;
- *Istoria socială a satului românesc: o culegere de texte*, în colecția "Emblematic România. Cărți de referință", selecția și îngrijirea textelor Viorica Nicolau, București, Paideia, 2015;

Publicații periodice:

➤ Sociologie românească

- *Vicleiul din Târgu-Jiu*, coautor cu Const. Brăiloiu, București, Tiparul Universitar, anul I, nr. 12, 1936;

Bibl.: Dorina N. Rusu, *Dicționarul membrilor Academiei Române, 1866-2010*, ediția a IV-a revăzută și adăugită, Editura Enciclopedică, București, 2010; Berca Mihai, Guțescu Laurențiu, Bold Ion, Băcescu Marius, *Oameni de seamă – economiști*, colecția Restituiri, Editura Mica Valahie, București, 2013; <http://aleph500.biblacad.ro>;

STĂNESCU, Vasile
(n. 4 februarie 1925, București),
economist și jurist.

Membru de onoare - 29 ianuarie 1999.

Studii: După absolvirea liceului, a obținut licența la Academia de Studii Economice din București (1948); concomitent, a studiat și dreptul (cu precădere dreptul comercial), pentru ca, ulterior, să obțină titlul științific de doctor în economie.

Carieră: A ocupat, pe rând, funcții ministeriale și de demnitate publică: director, director general, arbitru șef interdepartamental, consilier ministerial cu probleme editoriale, economice, juridice și de arbitraj comercial; redactor-șef de editură (calitate în care a inițiat numeroase colecții și a recuperat multe valori ale culturii române pentru istoria științei din România), șef de secție la Consiliul Legislativ. Activitatea didactică a desfășurat-o, începând din 1950, în domeniile: drept, economie și management, la Centrul de Perfecționare a Cadrelor de pe lângă Ministerul Educației Naționale, la Universitatea Politehnică București, Facultatea de Drept, CEPECA și Academia de Științe Sociale și Politice.

În conducerea Fundației "Familiei Menachem H. Elias" a Academiei Române, unde funcționează de 45 de ani, a inițiat și a condus cu succes acțiunile pentru recuperarea, reconstituirea, consolidarea și dezvoltarea patrimoniului acesteia, cât și pentru promovarea imaginii și sprijinirea statornică a Academiei Române și a instituțiilor fundamentale ale culturii române. Membru în Colegiul Consiliului Legislativ (1971-1984), membru al Asociației Generale a Economistilor din România și al Uniunii Juriștilor, membru fondator al Comisiei de Management (din 1972), membru al Societății de Management din China, membru al grupului de Reflecție al Academiei Române, al Consiliului de orientare și evaluare științifică ESEN, membru în Comisia de fundamentare a strategiei de dezvoltare economică a României, membru în Consiliul științific al Institutului de Cercetări Juridice, în consiliile redacționale ale unor reviste juridice și economice, române și străine și a numeroase fundații. Cetățean de onoare a șase localități din România.

Operă: Activitatea științifică constă în elaborarea și publicarea, în țară și străinătate, a peste 50 de volume și cursuri, precum și a circa 500 de articole și studii. Principalele domenii și teme abordate au fost: unitatea economică, dreptul economic, managementul, teoria patrimoniului, personalitatea juridică și capacitatea juridică a unităților economice, dreptul și mecanismul economic. Cercetările multidisciplinare efectuate, singur sau în colaborare, prin modul de abordare, ca și prin rezultatele obținute, au condus la reevaluarea unor concepte din literatura economică și juridică. A lansat un concept nou, recunoscut de literatura de specialitate, "ecodreptul"; a realizat, pentru prima dată, conexiuni între drept și economie în studierea unor instituții fundamentale ale dreptului. S-a afirmat ca unul dintre promotorii dreptului economic, punând bazele teoretice ale acestuia; a participat la toate acțiunile de evaluare a stării economiei naționale (ESEN), ca și la elaborarea strategiilor naționale de la Snagov (1995 și 2000) și a altor lucrări solicitate de Uniunea Europeană.

Lucrările sale, printre care *Unitatea economică*; *Gestiunea economică*; *Subiectul de drept*; *Capacitatea juridică*; *Dreptul și mecanismul economic*; *Dreptul economic* (lucrare care a primit, în 1980, Premiul "Simion Bărnuțiu" al Academiei Române); *Teoria patrimoniului*, sunt apreciate pentru temeinicia investigației, orientarea modernă, multidisciplinară în cercetare, ca și

pentru propunerile de *lege ferenda*, fiind considerate contribuții fundamentale la știința dreptului. Acestea li se adaugă lucrarea monumentală *Bazele dreptului civil* (5 vol., 5.000 p.) la care este coautor și coordonator (vol. V).

Are contribuții deosebite în domeniul studierii globalizării. Astfel, în lucrarea *Globalizarea - spre o nouă treaptă de civilizație*, tratează, pentru prima dată în literatura de specialitate, nu numai problematica economică, ci și implicațiile globalizării în celelalte dimensiuni existențiale, determinând o nouă abordare, însușită tară rezerve de către specialiști. Ca lucrări singulare în spațiul central și sud-est european, semnalăm: *Societatea civilă*; *Știința globalizării*; *Spațiul public*; *Drumul spre libertate - de la cunoaștere senzorială la transcunoaștere*; *Elogiul tăcerii*. A luat parte la numeroase conferințe, simpozioane, congrese etc., în țară și străinătate.

Publicații:

- *Planificarea financiară în industrie*, 2 vol., coautor cu A. Mureșan, București, Editura Științifică, 1957;
- *Cartea contabilului șef*, coautor cu A. Keresztes, București, Editura Științifică, 1960;
- *Conducerea, organizarea și funcționarea întreprinderilor*, coautor cu A. Keresztes, București, Editura Științifică, 1962;
- *Cartea contabilului șef*, coautor cu A. Keresztes, ed. a 2-a, rev. și completată, București, Editura Științifică, 1963;
- *Unitatea economică socialistă: raportul dintre gestiunea economică, capacitatea juridică și subiectul de drept*, coautor cu Mihai Constantinescu, București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1974;
- *Drept economic*, coautor cu Mihai Constantinescu, București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1978;
- *Unitatea economică socialistă. Dreptul și mecanismul economico-financiar. Autoconducere. Autogestiune*, pref. Ioan Ceterchi, București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1981;
- *Aprovizionarea tehnico-materială: regimul juridic al normării consumurilor și a stocurilor, al balanțelor de materiale și al contractelor de aprovizionare tehnico-materială*, coautor cu Mihai Constantinescu, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1987;
- *Unitatea economică socialistă*, București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1987;
- *Societatea civilă în fața globalizării*, București, Institutul Național de Cercetări Economice, 2001;
- *Societatea civilă*, pref. Nicolae Cajal, București, Expert, 2001;
- *Globalizarea: între speranțe și amenințări*, București, Editura Academiei Române, 2003;
- *Știința globalizării*, București, Editura Academiei Române, 2005;
- *Știința globalizării: introducere*, București, ALL Beck, 2005;

- *Globalizarea: spre o nouă treaptă de civilizație*, în colecția "Academica", Cluj-Napoca, Eikon, 2009;
- *Bazele dreptului civil*, vol. 5: *Succesiuni*, coordonator cu Maria Marieta Soreață, Ion Dogaru, București, C.H. Beck, 2009;
- *Interdisciplinaritatea: noua paradigmă în cercetarea și reformarea administrației publice*, Ioan Alexandru, prefațator, București, Editura Academiei Române, 2010;
- *Spațiul public: gestionare și comunicare*, București, Universul Juridic, 2012;
- *Știința conducerii: Remember Emil Mihuleac (24 iunie 1915-17 octombrie 2001)*, coordonatori: H.C. Gral, Vasile Căndea, coautor cu Maria Antoaneta Mihuleac..., București, Editura Academiei Oamenilor de Știință din România, 2013;
- *Drumul spre libertate: de la cunoașterea senzorială la transcunoaștere*, în colecția "Eseuri", București, Universul Juridic, 2014;
- *Elogiul tăcerii*, ed. a 2-a, București, Editura Academiei Române, 2015;

Publicații periodice:

➤ Programul ESEN-2 Integrarea României în Uniunea Europeană

- *Societatea civilă în fața globalizării*, București, Academia Română, Secția de Științe Economice, Juridice și Sociologice, Institutul Național de Cercetări Economice, Centrul de Informare și Documentare Economică, Caiet nr. 10, 2002.

Bibl.: Dorina N. Rusu, *Dicționarul membrilor Academiei Române, 1866-2010*, ediția a IV-a revăzută și adăugită, Editura Enciclopedică, București, 2010; <http://aleph500.biblacad.ro>; <http://www.bnr.ro>; <http://cacheprod.bcub.ro>;

STOIAN, Stanciu

(7 septembrie 1900, Vârteju-Nefliu, jud. Ilfov - 11 august 1984, București),
pedagog.

Membru corespondent - 21 martie 1963.

Studii: Studii liceale și universitare (Facultatea de Litere și Filosofie) la București, unde, în 1943, și-a susținut și teza de doctorat *Sociologia și pedagogia satului*.

Carieră: Profesor de pedagogie la Institutul Politehnic și apoi la Universitatea din București, șef al Catedrei de pedagogie a Universității din București, director al Institutului de Științe Pedagogice (1955-1967) și coordonator al "Revistei de pedagogie"; ministru al Cultelor (1948-1951); consilier la Ministerul învățământului (1967-1970). A fost deputat în Marea Adunare Națională (1946-1975). S-a aplecat în cercetările sale îndeosebi asupra pedagogiei generale și sociale. A avut contribuții în domeniile didacticii, metodicii și metodologiei, promovând interesul pentru perfecționarea metodelor și a mijloacelor de învățământ, a tehnologiei educației.

Membru al Asociației Comeniologilor din Praga și al Asociației Internaționale a Educatorilor din Bruxelles.

Operă:

Publicații:

- *Din problemele localismului educativ*, în colecția "Biblioteca pedagogică", București, Editura Socec et Socec, fără an;
- *Comoara copiilor, culegere de povestiri morale și instructive pentru copii*, coautor cu V. Buricea, revizor școlar al jud. Vâlcea, și I. Voiculescu, revizor școlar al jud. Ilfov, București, Editura Revistei Ideia, 1928;
- *Drumul beției*, piesă morală pentru propaganda antialcoolică, broșură, coautor cu Grigore Angelescu, București, Cultura Românească, 1931;
- *Contes populaires de Roumanie*, par Ion Creangă, trad. et notes par Stanciu Stoian et Ode de Chateavieux Lebel, avec une préf. de N. Iorga, în colecția "Les littératures populaires de toutes les nations: traditions, légendes, contes, chansons, proverbes, devinettes, superstitions", 1, Paris, Maisonneuve Frères, 1931;
- *Curente noi în pedagogia contemporană*, coautor cu Iorgu Stoian, București, Cultura Românească, 1932;
- *Din problemele localismului educativ*, București, Editura Librăriei Socec, 1932;
- *Reforma învățământului primar: considerații pe marginea noului proiect de lege*, București, Tipografia "Bucovina", 1933;
- *Copilul în literatură: în paralelă cu evoluția psihologiei*, București, Editura "Cultura Românească", 1934;
- *Creșterea viermilor de mătase, în zece lecțiuni, pentru folosul populației rurale și al tineretului școlăresc*, Elena Kivăran-Răzvan, prefăcător, București, Tipografia Cărților Bisericești, 1935;

- *Agronomia socială ca mijloc de educație social-agrară a țăranimii*, 1936;
- *D. Gusti, reformatorul școlar și pedagogul*, 1937;
- *Ion Creangă și Școala poporului: din pedagogia "Amintirilor"*, București, Tipografiile Române Unite, 1937;
- *Școala superioară țăărănească*, București, 1938;
- *România. Geografie pentru clasa VII-a primară*, coautor cu Apostol Culea, I. Bădescu-Singureanu, Craiova, Scrisul Românesc, 1939;
- *Lumea. Geografie pentru clasa VI-a*, coautor cu D.V. Țoni, I. Bădescu-Singureanu, Craiova, Scrisul Românesc, 1939;
- *Curente noi în pedagogia contemporană*, coautor cu Iorgu Stoian, ed. a 3-a rev. și adăogită, București, Cultura Românească, 1939;
- *Probleme de ieri și de azi ale pedagogiei românești*, Craiova, Scrisul Românesc, 1942;
- *Sociologia și pedagogia satului*, București, Editura Prometeu, 1943;
- *Exerciții gramaticale și compuneri pentru clasa VII-a primară*, coautor cu D.V. Toni, Apostol D. Culea, D. Theodosiu, Craiova, Editura "Scrisul Românesc", 1945;
- *Fazele evoluției țăărănismului în România*, 1946;
- *Ideile pedagogice ale generației de la 1848*, 1948;
- *Pedagogia burgheză*, 1948;
- *Învățătorul, cum l-au văzut poeții și prozatorii români*, București, Editura Socec, 1949;
- *Pedagogia*, coautor, 1951;
- *Despre Eminescu pedagog*, 1951;
- *Telegramă adresată de Stanciu Stoian lui Tudor Vianu*, 30 decembrie 1957, 1 filă, București, 1957;
- *Din istoria pedagogiei românești, culegere de studii*, coautor cu Ilie Popescu Teiușan, Tiberiu Trutzer, vol. 1-4, București, Editura de Stat Didactică și Pedagogică, 1957-1969;
- *J.A. Komensky, comunicări prezentate la sesiunea științifică a Institutului de Științe Pedagogice și traduceri din opera lui Komensky*, prefător, București, Editura de Stat Didactică și Pedagogică, 1958;
- *Curs de pedagogie generală*, redactor, București, Editura de Stat Didactică și Pedagogică, 1961;
- *Bibliografie pedagogică: 1948-1960, lucrări originale și traduceri editate în R.P.R.*, vol. 1, întocmită de Alfred Lauterman, Aurelia Dumitrescu, Magda Hesselman și Victoria Popovici, redactor, București, Biblioteca Centrală Pedagogică, 1964;
- *Metodica predării limbii române în școala generală de 8 ani*, redactor, Ion Berca și Clara Georgeta Chiosa, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1964;
- *De la act la gândire*, Henri Wallon, îngrijire volum, București, Editura Științifică, 1964;

- *Istoria pedagogiei*, redactor cu St. Bîrsănescu și I. Cremer, ed. a 2-a, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1964;
- *Bibliografie pedagogică: 1961-1962*, vol. 2, îngrijire volum cu Alfred Lauterman, București, Biblioteca Centrală Pedagogică, 1966;
- *Metodica predării limbii române în școala generală*, redactor cu Ion Berca și Clara Georgeta Chiosa, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1966;
- *Clasici ai pedagogiei universale și gândirea pedagogică românească*, redactor, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1966;
- *Contribuții la istoricul cercetării pedagogice și al școlilor experimentale din România*, coautor cu Vasile Iliescu, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1967;
- *Contribuții românești în activitatea cultural-educativă de masă*, 1968;
- *Metodologia comparativă în educație și învățământ*, 1968;
- *Contribuții la istoria învățământului special din România, culegere de studii*, Gh. Anastasiu C. Apostol..., col. de red. cu Walter Roth, Lucia Maescu-Caraman, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1968;
- *Cercetarea pedagogică: aspecte metodologice*, București, Editura Politică, 1969;
- *Dicționar de pedagogie contemporană*, coautor cu Ștefan Bârsănescu, Andrei Cosmovici..., sub red. gen. a lui Ștefan Bârsănescu, colab.: Gilbert de Landsheere, Luigi Volpicelli, St.M. Milcu..., București, Editura Enciclopedică Română, 1969;
- *Curenți și probleme ale pedagogiei contemporane. Spre o știință a fenomenelor socio-educative*, 1969;
- *Condiția complexă a educației azi și în perspectivă*, 1970;
- *Metodologia comparativă în educație și învățământ: pedagogia comparată*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1970;
- *Educație și societate*, în colecția "Biblioteca de filozofie și sociologie", București, Editura Politică, 1971;
- *Educație și tehnologie: introducere în ergonomia învățământului*, București, Centrul de Multiplicare al Universității din București, 1971;
- *Educație și tehnologie: de la ucenicia meșteșugărească la ergonomia învățământului*, în colecția "Pedagogia secolului XX", București, Editura Didactică și Pedagogică, 1972;
- *Pedagogia și cercetarea interdisciplinară*, 1972;
- *Eseuri despre educație*, Herbert Spencer, stud. introd. și note de Stanciu Stoian, trad. din lb. engleză de Mihai Rădulescu, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1973;
- *Introducere în educația permanentă*, Paul Lengrand, trad. de Constantin Angheluță și Ion Floroiu, pref. la ed. rom. de Stanciu Stoian, în colecția "Pedagogia secolului XX", București, Editura Didactică și Pedagogică, 1973;
- *Pedagogia română modernă și contemporană*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1976;

- *Acces și șanse în învățământul din câteva țări capitaliste, o cercetare comparativ-descriptivă a învățământului în deceniul șapte*, Vasile Iliescu, Viorel Nicolescu, Nicolae Sacalis, prefațator, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1977;
- *Pedagogie și folclor: gândirea pedagogică a poporului, reflectată cu deosebire în proverbe și zicători*, coautor cu Petre Alexandru, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1978;
- *Convorbiri didactice, indice bibliografic: 1895-1901, 1904-1906*, cuv. înainte S. Stoian, adnotările și indicele de nume de persoane H.M. Burcin, București, Biblioteca Centrală Pedagogică, 1982;
- *Sinteze de pedagogie contemporană: Probleme fundamentale ale pedagogiei*, vol. 1, coordonare generală cu Ștefan Bărsănescu, Dumitru Salade, Dimitrie Todoran, autori: Pavel Apostol, Petre Bărbulescu, Petre Burloiu, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1982;
- *Sinteze de pedagogie contemporană: Domenii ale pedagogiei*, vol. 3, coordonare generală cu Ștefan Bărsănescu, Dumitru Salade, Dimitrie Todoran, autori: Sen Alexandru, Dumitru Bazac, Didina Bărbulescu, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1983;
- *Pedagogia tradițională populară bănățeană*, Dimitrie Onciulescu, prefațator, București, Editura Litera, 1983;

Publicații periodice:

➤ *Sociologie românească*

- Revista Secției sociologice a Institutului Social Român, director Dimitrie Gusti;
- *Procesul educativ în satul Sant din județul Năsăud*, an 5, nr. 1-6, 1943, Craiova, Ramuri, 1944;

➤ *Revista Fundațiilor Regale*

- Revistă lunară de literatură, artă și cultură generală, director D. Caracostea, comitetul de direcție: I.Al. Brătescu-Voinești, O. Goga, D. Gusti, E. Racoviță, C. Rădulescu-Motru, I. Simionescu, București, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, Imprimeria Națională;
- *Misiunea culturală a satului*, an 11, nr. 10, p. 3-240, 1936;

Bibl: Dorina N. Rusu, *Dicționarul membrilor Academiei Române, 1866-2010*, ediția a IV-a revăzută și adăugită, Editura Enciclopedică, București, 2010; <http://cacheprod.bcub.ro/>; <http://opac.biblioteca.ase.ro/>; <http://aleph500.biblacad.ro/>; <http://www.bjbc.ro:8081/opac>.

TAȘCĂ, Gheorghe Iorgu

(30 ianuarie 1875, Bălăbănești, jud. Galați - 12 martie 1951,
în închisoarea de la Sighet, jud. Maramureș),
economist.

**Membru corespondent - 4 iunie 1926
(repus în drepturi - 3 iulie 1990).**

Studii: Și-a făcut studiile primare în satul natal (1882-1886), după care s-a mutat la Bârlad, unde a urmat, în perioada 1886-1895, cursurile liceului Gheorghe Roșca Codreanu, vechi lăcaș de cultură, considerat o pepinieră a tinerilor intelectuali români dintre cele două războaie mondiale. După obținerea diplomei de bacalaureat, la Iași, s-a înscris, în 1895, la Facultatea de Drept din cadrul Universității din București, unde a urmat cu succes cursurile acesteia, iar după obținerea licenței în drept (1899) cu lucrarea *Despre evoluția proprietății de drept din România*, preocupările și idealurile sale se îndreaptă spre o nouă direcție, însuflețit de dorința de a-și realiza vocația universitară.

În 1899 s-a înscris în Baroul de Avocați din jud. Ilfov. Și-a continuat pregătirea la Facultatea de Drept din Paris, unde, în 1907, și-a susținut teza de doctorat *La question agraire. Commentaire critique de la législation rurale en Roumanie, Angleterre, Irlande, Allemagne*, devenind doctor în drept. În scopul desăvârșirii pregătirii sale de economist și-a susținut la Paris o nouă teză de doctorat în economie: *Les nouvelles reformes agraires en Roumanie* (1910).

Carieră: Întors în țară, a ținut o serie de prelegeri la Facultatea de Drept a Universității din București. Cu această ocazie va ține un discurs despre obiectul economiei politice, principalele școli și curente în istoria gândirii economice, manifestând o evidentă predilecție pentru școala economică liberală postclasică. A fost conferențiar de economie politică (1911) și profesor (1920) la Catedra de economie politică a Facultății de Drept din București. Gheorghe Tașcă a ținut, într-un cadru festiv, discursul *O lecție de deschidere*, la 10 decembrie 1918, când s-a marcat începerea anului universitar după Primul Război Mondial. În februarie 1929 a devenit Rector al AISCI, funcție pe care a deținut-o până în decembrie 1930, când a plecat în misiune diplomatică, devenind Ministru Plenipotențiar al României la Berlin. În 1935 s-a retras la Universitatea din București, Catedra de Economie națională fiind preluată de Virgil Traian N. Madgearu. A contribuit la organizarea Academiei de înalte Studii Comerciale și Industriale, al cărei rector a devenit; profesor de economie politică și de istoria doctrinelor economice (1913-1935); ministru plenipotențiar al României la Berlin (1930-1932); ministru al Industriei și Comerțului (1932).

Gheorghe Tașcă a fost pensionat de la Universitatea din București, în anul 1940, după venirea legionarilor la putere în România. În perioada 1942-1943 a predat lecții de economie politică Regelui Mihai I, la Castelul Peleş. La alegerile din 1946 a candidat ca deputat de Tutova din partea PNT, fără succes, prin fraudarea făcută de Frontul Național Democrat. A fost scos din învățământ în 1947, iar în 1950 a fost arestat și închis la Jilava, ulterior la Sighet, unde, de altfel, a și murit.

Format la Școala Economică din Paris, a fost considerat, încă din tinerețe, un specialist lucid și echilibrat, motiv pentru care orientările sale liberale în noua evoluție politico-economică îl califică într-o serie de funcții de responsabilitate în guvern. Gheorghe Tașcă a fost o personalitate care s-a remarcat, în special, ca profund teoretician în domeniul

economiei, abordând problemele legate de reforma fiscală, reparațiile de după război, unificarea monetară, împrumuturile de stat și datoria publică, impozitele sau echilibrul bugetar. Temele științifice predilecte ale profesorului au fost studiul și cercetarea problemelor legate de cauzele economice ale celor două războaie mondiale, de problema agrară și dezvoltarea industrială a statului român.

Aceste aprofundări s-au concretizat printr-o serie de studii și articole în reviste și gazete de specialitate, dintre care menționăm: "Economia Națională", "Cooperația", "Analele Statistice și Economice", "Analele Române", "Universul" și "Neamul Românesc", Argus.

În perioada interbelică, alături de Gromoslav Mladenatz, Virgil-Traian Madgearu, Ion Ionescu de la Brad, Nicolae Iorga, Nicolae Malaxa și mulți alții, a susținut dezvoltarea asociațiilor de credit. Acest sistem de ajutor reciproc prinde contur în România, începând cu a doua jumătate a secolului al XIX-lea, după modelul Raiffeisen.

După Marea Unire de la 1918, România Mare avea nevoie urgentă și de o nouă reformă fiscală, de un sistem fiscal unitar, atâta vreme cât complexitatea vieții politice, sociale și economice a țării creștea progresiv. Legea inițiată de Nicolae Titulescu, ministrul de finanțe de la acea vreme, a fost aspru criticată de profesorul Gheorghe Tașcă, cel care socotea măsurile impuse ca fiind inutile și primejdioase pentru echilibrul bugetar al statului.

Personalitate distinsă în viața economică și culturală, cercetător în problemele economice ale vremii, profesor de economie politică, Gheorghe Tașcă este ales, în 1925, membru corespondent al Academiei Române. În cadrul acesteia, academicianul Gheorghe Tașcă a susținut o serie de comunicări, printre care: *Votul plural în societățile pe acțiuni*, *Cum a evoluat claca de la începutul înființării ei și până azi*, *Unitatea economică a Transilvaniei cu România*. Personalitate politică cu mari resurse diplomatice, a reprezentat România ca prim-delegat la Conferința de la Portorose ce s-a desfășurat în perioada 29 octombrie - 25 noiembrie 1921. Delegația din care făcea parte s-a ocupat de chestiunile economice, vamale și financiare sub președinția lui Alexandru Lahovary, ministrul României de atunci de la Roma. În privința programului economic se dorea încheierea unei convenții între statele moștenitoare ale Austro-Ungariei, privitoare la un schimb de produse cum ar fi: cărbuni, petrol, minerale, cocs sau produse metalurgice. În problemele legate de situația economică, financiară și vamală, comisia s-a întrunit în perioada 29 octombrie - 17 noiembrie 1921. Delegația română a susținut în cadrul conferinței măsuri care să contribuie la restructurarea și redresarea economică nu doar a României, ci și a celorlalte state succesoare ale Austro-Ungariei. Criza guvernamentală provocată la 4 aprilie 1931 a necesitat formarea unui nou guvern prezidat de Nicolae Iorga, guvern care s-a bazat, în componența sa, și pe economistul Gheorghe Tașcă ce va fi numit, la 12 aprilie 1932, Ministru al Industriei și Comerțului. Acest guvern, din inițiativa lui Nicolae Iorga, a adoptat în 1932 legea organizării învățământului universitar care întărea autonomia în desfășurarea studiilor și conducerea instituțiilor de învățământ.

Scurta trecere prin Ministerul Industriei și Comerțului a fost completată pe scena politica interbelică de calitatea sa de diplomat. Fiind contemporan cu evenimentele politice interne și internaționale care au prefigurat cauzele celui de-al Doilea Război Mondial, Gheorghe Tașcă a făcut o analiză rațională a situației României din punct de vedere economic după Conferința de la München, din 1938. Apreciat conferențiar, semnalând

pericolul destrămării Cehoslovaciei și al expansiunii germane, socotea sistemul securității colective prăbușit.

Profilul politic și economic al profesorului Gheorghe Tașcă s-a conturat cu precădere de la masa tratativelor unde a reprezentat România, de la tribuna parlamentară și de la catedra pe care a slujit-o cu venerație vreme de trei decenii. A fost menit să fie cadru universitar, a avut această vocație, arătând prin tot ceea ce a făcut un respect deosebit acestei profesii, pe care a perfecționat-o permanent prin studiile sale. Această activitate i-a fost răsplătită cu două distincții: *Ordinul Steaua României în grad de comandor* și cu *Ordinul Gediminas al Lituaniei cu grad de mare cruce*.

Președinte al Asociației Generale a Economistilor din România.

Operă:

Publicații:

- *Evoluția proprietății rurale în România, cu o privire generală asupra evoluției proprietății rurale la Roma, teză de licență, București, Tipografia modernă Gregorie Luis, 1898;*
- *La corruption électorale à Rome, 1907;*
- *La question agraire, Commentaire critique de la législation rurale en Roumanie, Angleterre, Irlande, Russie et Allemagne, Paris, 1907;*
- *Lecțiuni de introducere în economia politică, predate la Facultatea de Drept a Universității din București, 1908;*
- *Cauzele economice ale războaielor, 1914;*
- *Moartea unei legende, 1916;*
- *Les nouvelles reformes agraires en Roumanie, Paris, 1919;*
- *Politica valutară, 1919;*
- *Curs de economie politică și socială, București, Editura Cartea Românească, 1921;*
- *Finanțele publice. Moneda și schimbul internațional, București, 1921;*
- *Reforma financiară, conferință ținută la Cercul Comercial și Industrial, București, Cartea Românească, 1921;*
- *Liberalismul economic, 1923;*
- *Producțiunea și organizarea muncii, 1925;*
- *Probleme monetare, 1925;*
- *Regimul muncii, 1925;*
- *Rolul Asociației în rezolvarea problemei sociale, București, 1925;*
- *Starea financiară a României după război, 1925;*
- *Problema stabilizării monetare, 1927;*
- *Problemele economice și financiare, editat de A.Th. Doicescu, Tipografiile României Unite, București, 1927;*

- *Probleme cooperatiste - Capitalismul român și cooperația. Raporturile economice între sate și orașe*, București, 1927;
- *Problema stabilizării monetare*, 1927;
- *Regimul agrar român și chestiunea optanților unguri*, Mihai A. Antonescu, prefăcător, București, Tipografia România nouă - Th. Voinea, 1928;
- *Introducerea în științele economice după prelegerile d-lui prof. G. Tașcă, 1929-1930*, Litografia Scrisul Studentesc, București, 1930;
- *Un deceniu de politică socială românească*, București, 1930, coautor cu G. Straat;
- *Rolul miciei industriei în viața economică a statului nostru*, 1930;
- *Devalorizare și inflație*, conferință ținută la Cercul Analelor Române, în "Colecția Analelor Române", 6 București, Cultura Românească, 1933;
- *Germania*, 1933;
- *Către o nouă îndrumare economică și socială*, București, 1933;
- *În ajunul prăbușirii*, 1934;
- *Viața și opera lui Ricardo*, 1935;
- *Liberalism și corporatism: studiu critic*, București, Tipografia Bucovina, 1937;
- *Încetarea contractului individual de muncă și teoria abuzului de drept*, Radu-Alexandru R. Florescu, prefăcător, 1937;
- *Directivele politice externe a României*, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, București, 1938;
- *Liberalism, corporatism, intervenționism*, 1938;
- *România în urma Conferinței de la Munchen*, Editura Analele Industriei și Comerțului, București, 1938;
- *L'espace économique roumain*, 1940;
- *Politica socială a României. Legislația muncitorească*, în colecția "Biblioteca monetară, economică și financiară a Băncii Naționale a României", București, Tiparul Românesc, 1940;
- *Domnia regelui Carol I: 5 conferințe ținute la Universitatea Liberă în anul 1940*, coautor cu Constantin Kirițescu, Grigore Costandache, Gh.I. Brătianu și D. Burileanu, în colecția "Așezământul Cultural Ion C. Brătianu", 57, București, Imprimeria Independența, 1941;
- *Studii și comunicări: Organizarea economiei naționale pentru timp de război*, București, Bucovina - I.E. Torouțiu, 1943;
- *Comemorarea lui Spiru Haret*, de către Academia de Științe din România în ședința din 19 ianuarie 1943, alături de C. Angelescu, D. Pompeiu, V. Vâlcovici, C. Kirițescu, în colecția "Publicațiile Academiei de Științe din România", seria a III-a: Memorii și monografii, 1, București, Tiparul Cartea Românească, 1945;

- *Problema rentabilității în agricultură*, Ștefan I. Dumitrescu, răspuns la discursul de recepție al domnului prof. Ștefan I. Dumitrescu, în colecția "Publicațiile Academiei de Științe din România", seria III-a: Memorii și monografii, 19, București, Remus Cioflec, 1946;
- *Bolile și dăunătorii produselor agricole și hortiviticole după recoltare: prevenire și combatere*, coautor cu Ana Hulea și C. Beratlief, București, Ceres, 1982;
- *Dicționar horticol român-englez*, coautor cu Florin-Adrian Niculescu, București, Ceres, 2006;

Publicații periodice:

➤ *Analele Academiei Române*

- *Influența prețului asupra producției solului*, în "Memoriile secțiunii istorice", Seria III, Tomul XXIV, Mem. 12, București, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, Imprimeria Națională, 1942;

Coordonare teze de doctorat:

- *Organizațiuni de monopol în producție*, Stefania Perussi, București, Institutul de Arte Grafice Tirajul, 1937;

Bibl.: I. Dorina N. Rusu, *Dicționarul membrilor Academiei Române, 1866-2010*, ediția a IV-a revăzută și adăugită, Editura Enciclopedică, București, 2010; V. Malinschi, *Economiștii la Academia Română, Evocări și restituiri*, vol. I, Editura Academiei Române, București, 1990; <http://www.ase.ro/upcpr/profesori/367/Rectorii%20ASE.pdf>.; Roșca, Ion Gh.; Vlad, Liviu Bogdan, *Rectorii Academiei de Studii Economice din București*, Editura ASE, București, 2013; <http://aleph500.biblacad.ro>; <http://www.bnr.ro>; <http://opac.biblioteca.ase.ro>; <http://cacheprod.bcub.ro>; <http://www.bjbc.ro:8081/opac>.

TITULESCU, Nicolae

(4 martie 1882, Craiova- 17 martie 1941, Cannes),
diplomat și om politic, economist.

Membru titular - 28 mai 1935
(membru de onoare - 31 mai 1930).

Studii: Studii liceale la Craiova și universitare (Facultatea de Drept) la Paris, unde, în 1905 și-a susținut teza de doctorat *Essai sur une theorie generale des droits eventuels*.

Carieră: Între 1904 și 1909 a funcționat, în calitate de profesor suplinitor, la Catedra de Drept Civil a Facultății de Drept din Iași, trecând apoi la Baroul Avocaților din București. În 1907 s-a oferit să apere gratuit pe țărani din Dolj în procesele care au urmat marii războaie; în același an a înființat ziarul "Țăranul", în care a susținut cauza răsculaților, aspecte reluate și în lucrarea *Problema responsabilității juridice a statului și a comunelor cu privire la ultimele războaie țărănești*. În 1909 a devenit profesor de drept civil la Facultatea de Drept din București. În paralel, a desfășurat și o susținută activitate politică: din 1908, membru al Partidului Conservator Democrat, în 1913 rostind în Cameră discursul intitulat *Poziția României față de evenimentele din Balcani*: ministru de Finanțe (1917-1918, 1920-1921); trimis extraordinar și ministru plenipotențiar al României la Londra (1921-1927), ministru al Afacerilor Străine (1927-1928, 1932-1936), calitate în care și-a adus o remarcabilă contribuție la redeschiderea sau la înființarea legațiilor României la Helsinki (1927), Lisabona (1928), Buenos Aires (1928), Santiago de Chile, Ciudad de Mexico, Montevideo, Teheran (1935). În anii Primului Război Mondial a desfășurat o intensă activitate în favoarea desăvârșirii unității statului național român (în 1915 a rostit la Ploiești discursul *Inima României*; în 1918 a făcut parte din Comitetul Național al Unității Române din Paris). În 1920, împreună cu dr. I. Cantacuzino, a fost prim-delegat al României la Conferința pentru încheierea tratatului de pace cu Ungaria; în calitate de șef al delegației României la Conferința de la Spa, a semnat, în iul. 1920, acordul privind reparațiile datorate de Germania puterilor învingătoare în Primul Război Mondial. S-a numărat printre semnatarii pactului de organizare a Micii înțelegeri (1933). În același an, la Londra, a semnat Convenția de definire a agresiunii, aducându-și o substanțială contribuție la redactarea textului uneia dintre ele ("Convenția Litvinov-Titulescu" sau "Formula Titulescu-Litvinov"); la Ankara a semnat Tratatul de amicitie, neagresiune, arbitraj și conciliațiune dintre România și Turcia (1933), Pactul înțelegerii Balcanice și Pactul de neagresiune și conciliațiune de la Rio de Janeiro (1934) etc. A fost însărcinat de guvernul român să reia tratativele cu delegația sovietică în vederea încheierii unui pact de neagresiune între România și URSS în cadrul Societății Națiunilor, la care România a aderat încă de la înființare (1920), a desfășurat o intensă activitate ca delegat permanent al României; a fost numit reprezentant permanent al României pentru Consiliul Societății Națiunilor (1928), președintele celor de-a XI-a și a XII-a sesiuni ordinare a Adunării Societății Națiunilor, fiind singura personalitate care a deținut această funcție în două rânduri. Ca reprezentant al României, a participat la lucrărilor unor importante reuniuni internaționale: Conferința internațională de la Londra în care s-a dezbătut "Planul Dawes" (1924), ocazie cu care a prezentat memoriul *Les revendications de la Roumanie*; Conferința miniștrilor de Finanțe ai țărilor aliate de la Londra, unde a prezentat un memoriu referitor la reglementarea reparațiilor de război și creanțelor speciale ale României; Conferința internațională de la Haga (1929); Conferința de dezarmare de la Geneva (1932), unde a propus soluții destinate să garanteze pacea și bunele relații dintre state; Conferința pentru

reparații de război de la Lausanne (1932); Conferința Balcanică de la București (1932), prilej cu care a rostit un discurs privitor la consolidarea păcii și apropierea între națiunile balcanice; Conferința de la Geneva (1933), în care a susținut inițiativa sovietică privind definirea agresiunii și a agresorului; Conferința de la Montreux (1936), unde a încheiat o convenție pentru strâmtoarele Bosfor și Dardanele etc.

Președinte al Academiei Diplomatice Internaționale de la Paris, al Societății Internaționale de Filologie, Științe și Arte Frumoase, membru în Comisia de Cooperare Intelectuală Internațională de la Geneva, membru al Curții Permanente de Arbitraj de la Haga. Postum (1994) i-a apărut lucrarea-testament *Politica externă a României*, elaborată în 1937. *Doctor Honoris Causa* al universităților din Atena și Bratislava. S-a numărat printre principalii donatori ai Academiei Române, căreia, în 1940, i-a lăsat moșia Titulești.

Publicații:

- *Observațiuni asupra reorganizării Facultăților de drept*, studiu apărut inițial în câteva numere succesive ale ziarului "Cronica", 1904;
- *Discursul rostit în ziua de 20 aprilie 1914 în Adunarea Deputaților cu ocaziunea discuțiunii revizuirii Constituției*;
- *Documente diplomatice*.

Bibl.: Dorina N. Rusu, *Dicționarul membrilor Academiei Române, 1866-2010*, ediția a IV-a revăzută și adăugită, Editura Enciclopedică, București, 2010; V. Malinschi, *Economiștii la Academia Română, Evocări și restituiri*, vol. II, Editura Academiei Române, București, 1991;

TREBICI (TREBIȘ), Vladimir

(28 februarie 1916, Horecea-Mănăstirii, Cernăuți, azi Ucraina - 13 februarie 1999, București),
demograf și sociolog.

Membru titular - 10 noiembrie 1992

(membru corespondent - 13 noiembrie 1990).

Discurs de recepție: *Geopolitica și demografia în România:*

Anton Golopenția. 1909-1951 (16 mai 1994).

Studii: Absolvent al Liceului "Aron Pumnul" și al Facultății de Litere și Filosofie (specialitatea istoria filosofiei și sociologie) și al Facultății de Drept din Cernăuți, precum și al Seminarului Universitar din Cernăuți. În 1971 și-a susținut, la Universitatea din București, teza de doctorat *Creșterea economică și dezvoltarea populației în R.S.R. în perioada 1948-1969*, devenind doctor în filosofie, specialitatea sociologie.

Carieră: A fost profesor suplinitor de Istorie la Liceul Militar "Ștefan cel Mare" din Cernăuți (1939); între 1946 și 1972 a lucrat la Direcția Centrală de Statistică, unde a ocupat succesiv funcțiile de inspector statistic, șef de secție, director, director general, consilier ministerial, vicepreședinte al consiliului științific metodologic; redactor principal al revistei "Probleme economice" (1951-1953); între 1956 și 1958 a lucrat la Institutul de Cercetări Economice al Academiei Române. Paralel, a desfășurat și muncă didactică: asistent la Facultatea de Drept din București la disciplina statistica teoretică, conferențiar la Institutul de Științe Economice și Planificare; a ținut cursuri la Institutul Politehnic și la Facultatea de Filosofie a Universității din București, unde a predat statistica teoretică, statistica economică și demografia; între 1974 și 1984 a predat analiza demografică și politica demografică la Centrul Demografic ONU din România; a fost director al Centrului de Cercetări Demografice al Academiei Române (din 1995).

Membru al Societății Române de Retrologie Agrară, al Asociației Sociologilor din România, al Comisiei Naționale de Demografie, al Societății de Demografie din Praga, al Uniunii Internaționale pentru Studiul Științific al Populației, al Institutului Internațional de Statistică, al Asociației Europene de Demografie, al Societății Europene pentru Economia Populației, președinte de onoare al Societății pentru Cultura și Literatura Română în Bucovina. Cetățean de onoare al municipiului Rădăuți.

Operă: A desfășurat o activitate științifică, concretizată în numeroase lucrări, apărute sub semnătură proprie sau în colaborare.

Publicații:

- *Regimul economiilor și micșorarea prețului de cost*, L. Maizenberg, traducător din lb. rusă, București, Editura de Stat, 1948;
- *Planificarea mijloacelor de rulment*, A.M. Birman, traducător în română, București, Editura de Stat pentru Literatură Științifică, 1952;
- *Statistica muncii și salariilor*, coautor cu I. Ferenbac, București, ESPLEJ, 1956;
- *Dicționar economic-financiar rus-român: circa 15000 de termeni*, întocmit cu M. Maievschi, I. Kisinevschi, sub redacția lui M. Maievschi, București, Editura Științifică, 1957;

- *Statistica economică*, 1957;
- *Statistica tehnicii noi*, 1957;
- *Uzinele "I.C. Frimu" - Sinaia*, redactor cu M. Biji, București, Editura Politică, 1958;
- *Bazele teoriei generale a statisticii*, 1962;
- *Sociologia contemporană*, al VI-lea Congres mondial de sociologie, Evian, 1966, alc. împreună cu Ovidiu Badina, Ludwig Grünberg, Ion Matei, în colecția "Teorie și metoda în științele sociale", 5, București, Editura Politică, 1967;
- *Dicționar statistic-economic*, sub red. lui Constantin Ionescu, redactor responsabil, ed. a 2-a, București, Direcția Centrală de Statistică, 1969;
- *Metode moderne de analiză demografică*, 1970;
- *Sociologia. Prognoza și planificarea socială*, 1970;
- *Populația României și creșterea economică, studii de demografie economică*, în colecția "Creșterea economică", București, Editura Politică, 1971;
- *Populația mondială*, București, Editura Științifică, 1974;
- *Modelul cibernetic al forței de muncă*, 1974;
- *Analiza demografică: concepte, metode, rezultate*, Roland Pressat, traducător cu Vasile Ghețau, prefațator la ed. română și note, București, Editura Științifică, 1974;
- *Mică enciclopedie de demografie*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1975;
- *Modele matematice în demografie*, 1976;
- *Prognoza socială și economică*, 1976;
- *La Population de la Roumanie et les tendances démographiques*, trad. du roumain par Silvia Chinsbrunner, Bucarest, Meridiane, 1976;
- *Statistica: concepte, principii, metode*, Costache Moineagu, Ion Negura și Veniamin Urseanu, cuv. înainte, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1976;
- *Romania's population and demographic trends*, ed. Rolica Zaharia, trad. Caterina Augusta Grundbock, București, Meridiane Publishing House, 1976;
- *Demografia orașelor României*, coautor cu I. Measnicov, I. Hristache, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1977;
- *Demografia*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1979;
- *Resursele umane ale Terrei*, 1981;
- *Ce este demografia?*, în colecția "Știința pentru toți", 186, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1982;
- *Mică enciclopedie de statistică*, 1984;
- *Fluxurile de migrație în România*, Dumitru Sandu, prefațator, București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1984;
- *Satul românesc și țărănimea: aspecte demografice*, 1985;

- *Mică enciclopedie de statistică*, coordonator, autori: Marius Iosifescu, Costache Moineagu, Emilian Ursianu, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1985;
- *Demografie și etnografie*, coautor cu Ion Ghinoiu, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1986;
- *Demografia teritorială a României*, coautor cu Ilie Hristache, București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1986;
- *Populația, resursele de muncă și utilizarea acestora*, 1988;
- *Creativitate și eficiență în acțiunea socială a tineretului*, coautor cu Stan Florea, Cornel Constantinescu, 2 vol. (vol. 1: *Creativitate și eficiență în acțiunea socială a tineretului*, vol. 2: *Argeșul în cercetarea sociologică*), Pitești, 1989;
- *Populația Terrei. Demografie mondială*, București, Editura Științifică, 1991;
- *Genocid și demografie*, în colecția "Sociologie", București, Humanitas, 1991;
- *Eseu asupra principiului populației*, Thomas Robert Malthus, prefațator, ed. trad. Elena Angelescu, ed. Victor Vasilescu, București, Editura Științifică, 1992;
- *Românii de la est de Bug: cercetări etno-sociologice și culegere de folclor*, Anton Rațiu, prefațator, București, Editura Fundației Culturale Române, 1994;
- *Riscul declinului*, Adrian N. Mihalache, cuvânt înainte, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1994;
- *Statistica: teorie și aplicații*, Tudorel Andrei, Stelian Stancu, prefațator cu Tudor Baron, în colecția "Oeconomica", București, All, 1995;
- *Demografie contemporană*, București, Institutul Național de Cercetări Economice, 1995;
- *Anton Golopenția: restituirea unui mare sociolog, restituiri*, coautor cu Sanda Golopenția, Ștefan Costea..., editor Ștefan Costea, București, Serv-Intel Top 2001, 1995;
- *Demografie: excerpta et selecta. Academicianul la vârsta de 80 de ani*, pref. Marcel Popa, București, Editura Enciclopedică, 1996;
- *Dicționar economic român-englez*, Andrei Bantas, Violeta Năstăsescu, prefațator, București, Editura Niculescu, 1997;
- *Dicționar economic englez-român*, Andrei Bantas, Violeta Năstăsescu, prefațator, București, Editura Niculescu, 1997;
- *Minoritățile naționale din Ucraina și Republica Moldova: statutul juridic Ambasada Ucrainei*, Eugen Patras, prefațator, Cernăuți, Editura Alexandru cel Bun, 1998;
- *Statistică, demografie și geopolitică*, introducere și evocare, vol. 2, București, Editura Enciclopedică, Univers Enciclopedic, 1999;
- *Opere complete: Statistică, demografie și geo-politică*, vol. 2, Anton Golopenția, ediție alcătuită și adnotată de Sanda Golopenția, introducere și evocare de Vladimir Trebici, București, Enciclopedică; Univers Enciclopedic, 2000;
- *Universitatea din Cernăuți. Întrunirile academice române "Bucovina" și "Moldova": 1880-1938*, coautor cu Eugen Pitei, Dragoș Rusu, Ploiești, Fundația "Gheorghe Cernea", 2001;

- *Opere complete: Sociologie*, vol. 1, Anton Golopenția, ediție alcătuită și adnotată de Sanda Golopenția, introducere și evocare de Vladimir Trebici, studiu introductiv de Ștefan Costea, București, Editura Enciclopedică, Univers Enciclopedic, 2002;

Publicații periodice:

➤ *Buletinul Centrului de Studii Transilvane*

- *Bucovina: populația și procesele democratice (1775-1993)*, supliment, Cluj-Napoca, Fundația Culturală Română, 1994;

Coordonare teze de doctorat:

- *Variația teritorială a mortalității populației din România*, Valentina Mihăilă, București, ASE, 1995;
- *Analiza procesului de îmbătrânire demografică*, Marin Balaci, București, ASE, 1996;

Bibl.: Dorina N. Rusu, *Dicționarul membrilor Academiei Române, 1866-2010*, ediția a IV-a revăzută și adăugită, Editura Enciclopedică, București, 2010; <http://aleph500.biblacad.ro>; <http://opac.biblioteca.ase.ro>; <http://cacheprod.bcub.ro>; <http://www.bjbc.ro:8081/opac>.

VĂCĂREL, Iulian

(15 noiembrie 1928, Vălenii de Munte, jud. Prahova),
economist

Membru titular – 8 noiembrie 1994

(membru corespondent – 23 martie 1993).

**Discurs de recepție: *Economiști financiari – promotori și apărători
ai interesului național* (26 octombrie 1995).**

Studii: Școala primară (1935-1939) și gimnaziul comercial (1939-1943) din Vălenii de Munte; Liceul comercial "Spiru Haret" (1943-1947) din Ploiești; Facultatea de Finanțe și Bănci (1947-1950) din București, Doctorat la: Institutul economico-financiar din Leningrad (1950-1952), Institutul economico-financiar din Rostov pe Don (1952-1953). Titluri științifice și academice: Doctor în economie (1954) la Institutul economic de stat din Moscova, cu teza "Finanțarea industriei grele în România".

Carieră: Membru corespondent al Academiei de Științe Sociale și Politice (1970); Membru corespondent al Academiei Române (1993); Membru titular al Academiei Române (1999). Activitate profesională: a) pe linie de învățământ: Activitate de predare începând cu anul 1951, atestat conferențiar universitar în 1959. Profesor universitar (1969-1999) Profesor consultant (1999-prezent) Conducător științific de doctoranzi din 1965. Secretar științific al Consiliului științific al Institutului de Studii Economice (renumit Academia de Studii Economice); Membru al Comisiei Superioare de Diplome: 1969-1978; Membru al Comisiei de Atestare a titlurilor științifice și a gradelor didactice (2003-2006) b) activitate practică în Ministerul Finanțelor: Economist de specialitate, cercetător științific etc. 1954-1960; Secretar general 1960-1965; Adjunct al ministrului 1965-1970, Prim-adjunct al ministrului 1970-1978. c) activitate diplomatică: încadrat în Ministerul Afacerilor Externe: martie 197-februarie 1987, a îndeplinit funcția de Ambasador extraordinar și plenipotențiar al României în Belgia și Luxemburg (1978-1986); reprezentant (de facto) al țării noastre pe lângă Comunitățile Economice Europene. d) activitate de cercetare științifică: a publicat lucrări de cercetare fundamentală și aplicativă, cu abordare la nivel de întreprindere și de ramură, la nivelul întregii economii naționale și la scară mondială.

După decembrie 1989, a participat la elaborarea Schiței privind strategia îmfăptuirii economiei de piață în România (1990), a strategiei naționale de pregătire a aderării României la Uniunea Europeană (1995), a strategiei naționale de dezvoltare economică a României pe termen mediu (2000), a Evaluării stării economiei naționale (ESEN I, 1999-2000, și ESEN II, 2001-2002). A elaborat studii de istorie economică și istoria gândirii economice consacrate unor mari personalități din secolul al XIX-lea și al XX-lea, printre care se numără Virgil Madgearu, Victor Slăvescu, Ion Răducanu, G. Tașcă, Vintilă Brătianu, Gromoslav Mladenatz, Victor Jinga, Ion Ionescu de la Brad, Leonida Colescu, Gh. Zane, Costin Kirițescu, N.N. Constantinescu, Nicolae Bălcescu, George Bariț ș.a. pe care le-a publicat în *Studii de istoria gândirii și practicii economico-financiare* (în anul 2008). A elaborat cursuri pentru studenți și postuniversitari consacrate finanțelor statelor capitaliste, finanțelor socialiste, echilibrului financiar, asigurărilor, finanțelor publice internaționale ș.a. A participat la congrese, simpozioane, conferințe internaționale și alte asemenea manifestări: Paris (1966), București (1969), Oxford (1970), București (1971), Nurenberg (1971), New York (1972), Barcelona (1973), Neptun (1974), Nisa (1975), Edinburgh (1976), Varna (1977),

Moscova (1976), Manila (1977). A participat la ședințe ale comisiei permanente valutare-financiare din cadrul CAER la Varșovia, Leningrad ș.a. (1967); la reuniuni ale comisiei mixte România-Comunitatea Economică Europeană și ale comisiei mixte România-Uniunea Economică belgo-luxemburgheză (1978-1986); la colocviul belgo – român de la Bruxelles (1979), la sesiuni academice la Luxemburg, Bruxelles, Louvain la Neuve, Anvers, Liege și Mons (1978-1986) ș.a. Alte activități: Membru al colegiului de redacție al revistei “Finanțe și credit” (1963 – 1975); Membru al colegiului de redacție al revistei “Viața economică”. Membru al Consiliului editorial al Editurii Academice Române. Membru al Institutului Internațional de Finanțe publice din 1959 și până în prezent. În perioada 1973-1978 a fost membru în Comitetul Director al Institutului. Membru fondator al AGER și membru al consiliului național al AGER. Distincții și premii: Premiul ministrului Învățământului (1964). Premiul P.S Aurelian al Academiei Române (1976, pentru o lucrare publicată în 1974).

Operă: În domeniul cercetării științifice, se distinge prin elaborarea unor lucrări ce îmbrățișează teme de cercetare fundamentală, între care: conținutul economic și funcțiile finanțelor; locul pârghiilor financiare în mecanismul de funcționare a economiei naționale; tratarea echilibrului financiar în contextul echilibrului general economic; analiza comparativă a mecanismelor financiare din țările dezvoltate și din cele în curs de dezvoltare; mondializarea relațiilor economice și financiare; problema suveranității fiscale și a evitării dublei impunerii juridice internaționale etc. Pe linia cercetării aplicative, a participat la elaborarea unor lucrări practice de mare amploare și complexitate, cum ar fi: reevaluarea mijloacelor fixe și stabilirea normelor de amortizare a acestora; reasezările de prețuri cu ridicata și regăsirea influențelor financiare rezultate din asemenea operații; optimizarea stocurilor de valori materiale și a normativelor mijloacelor circulante; întocmirea bilanței legăturilor dintre ramuri; analiza activității economico-financiare pe bază de bilanț la nivel micro-, mezo- și macroeconomic; perfecționarea instrumentelor de proiectare și menținere a echilibrului financiar pe ansamblul economiei naționale. Rezultatele cercetărilor sale s-au concretizat în numeroase lucrări individuale și colective, apărute în țară și în străinătate.

Publicații:

- Conferința “Les Pays de l’Europe Centrale et de l’Europe de l’Est”, *Fernand Braudel, Ion Ionescu de la Brad, Leonida Colescu, Nicolae Bălcescu*, coordonator, vol. VI, fără an;
- *Finanțele și creditul Republicii Populare Române*, coautor cu Vasile Modoran, Tadeus Pochylski, București, Litografia Învățământului București, 1960;
- *Finanțele statelor capitaliste*, curs universitar, București, Litografia Învățământului București, 1960;
- *Dicționar enciclopedic român*, 4 vol., 1962-1966;
- *Probleme ale teoriei finanțelor*, București, Editura Științifică, 1963;
- *Finanțele Republicii Populare Române*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1964;
- *Tendințe în evoluția postbelică a finanțelor publice*, 1968;
- *Economia zonei Porțile de Fier*, 1969;
- *Finanțe*, vol. I: *Finanțele statelor capitaliste*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1970;

- *Perfecționarea organizării vieții economice și sociale*, 1972;
- *Dicționar de economie politică*, 1974;
- *Finanțele Republicii Socialiste România*, București, Editura Științifică, 1974;
- *Finanțele și cerințele dezvoltării agriculturii pe plan mondial*, București, Editura Politică, 1976;
- *Finanțele publice. Teorie și practică*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1981;
- *La Roumanie - Roemenië*, 1983;
- *Finanțele și cerințele dezvoltării economiei socialiste*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1986;
- *Tratat de economie contemporană*, vol. II, cartea a 2-a, 1989;
- *Probleme ale dezvoltării economiei mondiale: imperative, obstacole, alternative*, 1989;
- *Finanțe publice*, coautor și coordonator, 1992, 1999, 2003, 2006, 2007;
- *Asigurări și reasigurări*, coautor cu Florian Bercea, coediție Marketer-Expert, București, 1993;
- *L'économiste Ion Răducanu - le 110e anniversaire de sa naissance*, București, Editura Academiei Române, 1994;
- *Relații financiare internaționale*, București, Editura Academiei Romane, 1995;
- *Politici economice și financiare de ieri și de azi*, București, Editura Economică, 1996;
- *Învățământul - factor al dezvoltării umane durabile*, București, Editura Economică, 1996;
- *Asigurări și reasigurări*, coautor cu Florian Bercea, ediția a 2-a, București, Expert, 1998;
- *Finanțe publice*, coautor cu Gabriela Victoria Anghelache, Gheorghe D. Bistriceanu, Tatiana Mosteanu, Florian Bercea, Maria Bodnar, Florin Georgescu, București, Editura Didactică și Pedagogică, 2000;
- *Scrieri alese*, N.N. Constantinescu, studiu introductiv, vol. I-II, ediție îngrijită de prof. univ. dr. Coralia Angelescu, București, Editura Economică, 2000;
- *Politici fiscale și bugetare în România, 1990-2000*, București, Expert, 2001;
- *Sistemul impozitelor și taxelor în Uniunea Europeană și în România*, 2002;
- *Bugetul pe programe multianuale: concepții, reglementări, rezultate, perspective*, 2002;
- *In memoriam Gromoslav Mladenatz: Teoria și mișcarea cooperatistă în secolul XX. Studii*, coordonator, București, Academia Română, 2002;
- *Finanțe publice*, coautor cu Gabriela Victoria Anghelache, Florian Bercea, Gheorghe D. Bistriceanu, ed. a 3-a, București, Editura Didactică și Pedagogică, 2002;
- *Finanțe publice*, coautor cu Gheorghe D. Bistriceanu, Gabriela Victoria Anghelache, Maria Bodnar, Florian Bercea, Tatiana Mosteanu, Florin Georgescu, ed. a 4-a, București, Editura Didactică și Pedagogică, 2003;

- *Cunoaște România*, coautor cu Mircea Bulgaru, Constantin Ionescu, Clementina Ivan-Ungureanu, Constantin Albu, Aura Alexandrescu, Vladimir Alexandrescu, în colecția "Profitați de carte", București, Editura Economică, 2004;
- *Tendințe în evoluția sistemelor fiscale ale țărilor membre ale OCDE, Uniunii Europene și României*, 2006;
- *Connaissez la Roumanie*, 2006;
- *Finanțe publice*, coautor cu Gheorghe D. Bistriceanu, Gabriela Victoria Anghelache, Maria Bodnar, Florian Bercea, Tatiana Moșteanu, Florin Georgescu, ed. a 5-a, București, Editura Didactică și Pedagogică, 2006;
- *Asigurări și reasigurări*, coautor cu Florian Bercea, București, Expert, 2007;
- *Finanțe publice*, coautor cu Gheorghe D. Bistriceanu, Gabriela Victoria Anghelache, Maria Bodnar, Florian Bercea, Tatiana Mosteanu, Florin Georgescu, ed. a 6-a, București, Editura Didactică și Pedagogică, 2007;
- *Cunoaște România - membră a Uniunii Europene*, 2007;
- *Studii de istoria gândirii și practicii economico-financiare*, București, Editura Academiei Române, 2008;
- *Knowing Romania - Member of the European Union*, 2008;
- *Confesiunile unui octogenar: arc peste timp, 1928-2010*, în colecția "Mari personalități ale ASE", București, ASE, 2010;
- *Studii de istorie economică și istoria gândirii economice*: Sesiunea din 12 februarie 2008 "Aniversarea a 80 de ani ai profesorului Victor Axenciuc"; Sesiunea din 20 martie 2008 "Contribuția lui Friedrich Wilhelm Raiffeisen la fondarea sistemului de credit cooperatist"; Sesiunea din 10 iunie 2008 "Bazele teoriei economice și sociale moderne la Vilfredo Pareto" [...], coordonator, vol. 12, București, Editura Academiei Române, 2010;
- *Studii de istorie economică și istoria gândirii economice*: Sesiunea din 26 mai 2009, "Concepția economică a lui Costin Murgescu"; Sesiunea din 20 octombrie 2009, "Intervenția statului în economia României în retrospectivă și perspectivă istorică"; Sesiunea din 25 noiembrie 2009, "Căi și mijloace de soluționare a retardării economice", [...], coordonator, vol. 13, București, Editura Academiei Române, 2011;
- *Starea economiei și a finanțelor publice ale României în context european în perioada 1990-2010*, București, Editura Academiei Române, 2011;
- *Studii de istorie economică și istoria gândirii economice*: Sesiunea din 21 ianuarie 2011, "Academicianul Ioan Kalinderu, 170 de ani de la naștere"; Sesiunea din 1 martie 2011, "Profesorul Victor Jinga, 110 ani de la naștere"; Sesiunea din 14 decembrie 2011, "Academicianul Roman Moldovan, 100 de ani de la naștere"; Sesiunea din 30 noiembrie 2011, "Carl Menger-fondatorul școlii economice de la Viena"; Sesiunea din 21 martie 2012, "Starea economiei și finanțelor publice ale României în context european, în perioada 1990-2010", coordonator, vol. 14, București, Editura Academiei Române, 2012;

- *Studii de istorie economică și istoria gândirii economice*: Sesiunea din 20 martie 2013, "Tendințe și structuri ale comerțului exterior al României, în prezent și în retrospectivă"; Sesiunea din 26 martie 2014, "I.N. Angelescu și I. Răducanu, câte 130 de ani de la naștere"; Sesiunea din 25 iunie 2014, "Anul 1990: la răscrucea celor două sisteme economice"; alte comunicări, coordonator acad. Iulian Văcărel, vol. 16, București, Editura Academiei Române, 2014;
- *Studii de istorie economică și istoria gândirii economice*, coordonator. vol. 17, București, Editura Academiei Române, 2015;

Publicații periodice:

➤ *ESEN 2 - Integrarea României în Uniunea Europeană*

- *Sistemul impozitelor și taxelor în Uniunea Europeană și în România: Probleme ale integrării României în Uniunea Europeană. Cerințe și evaluări*, în colecția "ESEN 2 - Integrarea României în Uniunea Europeană", București, Institutul Național de Cercetări Economice, Centrul de Informare și Documentare, Caietul nr. 8, 2002;
- *Bugetul pe programe multianual – concepții, reglementări, rezultate, perspective*, București, Institutul Național de Cercetări Economice, Caietul nr. 33, 2002;

➤ *Revue Roumaine des Sciences Économiques*

- *Reference Points on Fiscal Policy*, tome 40, no. 1, București, Editura Academiei Române, 1995;

➤ *Economistul*

- *O largă viziune asupra perspectivelor economiei naționale*, v. 14, nr. 1608 (aprilie 2004);

➤ *Audit financiar*

- *Globalizarea – percepții diferite și efecte contradictorii*, v. 7, nr. 2 (2009);

➤ *Bulletin de documentation*

- *Le mecanisme économique et financier de la République Socialiste de Roumanie*, nr. 11-12, novembre-décembre 1979, L'Institut Belge de Finances Publiques, édité par le Service d'Etudes et de Documentation du Ministère des Finances, 1979;

➤ *Academica*

- *Gromoslav Mladenatz - reputat economist*, coautor cu Aurel Iancu, nr. 12, 2001;

Coordonare teze de doctorat:

- *Politica băncii europene pentru reconstrucție și dezvoltare de finanțare a tranziției de la economia centralizată la cea de piață*, Stănel Ghencea, București, 1997;
- *Modalități de prevenire și combatere a evaziunii și fraudei fiscale*, Alexandru Matyas, București, 2006;
- *Taxa pe valoarea adăugată: așezare, gestionare, impact*, Vilaia Alexandru Dan, București, 1996;

Bibl.: Dorina N. Rusu, *Dicționarul membrilor Academiei Române, 1866-2010*, ediția a IV-a revăzută și adăugită, Editura Enciclopedică, București, 2010; <http://aleph500.biblacad.ro>; <http://www.bnr.ro>; http://df.ase.ro/Media/Default/pdf_conducatori_doctorat/CV%20Iulian%20Vacarel.pdf.

XENOPOL, Alexandru D.

(23 martie 1847, Iași - 27 februarie 1920, București),
istoric, economist și sociolog.

Membru titular - 11 martie 1893

(membru corespondent - 1 aprilie 1889).

Președinte al Secțiunii istorice

(1903-1905, 1910-1911, 1914-1919).

Discurs de recepție: Mihail Kogălniceanu (17 martie 1895).

Studii: După studii primare la școala de la "Trei Ierarhi", a urmat cursurile Academiei Mihăilene și ale Institutului Academic din Iași. În 1867 a devenit student al Facultății de Drept din Berlin, audiind în paralel și cursuri de istorie și filosofie. În 1871 a obținut doctoratele în drept la Berlin și în filosofie la Giessen, susținând dizertația *De societatum publicanorum Romanorum historia ac natura iuridiciali* și, respectiv, traducerea germană a *Istoriei civilizațiunii*, care apăruse în "Convorbiri literare" în 1869.

Carieră: După participarea, în 1871, la serbarea de la Putna, la buna desfășurare a căreia a avut un rol important, a revenit la Iași, unde a intrat în magistratură (mai întâi ca procuror de secție, 1871, apoi prim-procuror, 1872); ulterior, a practicat avocatura. În 1883 a devenit titular al Catedrei de istorie națională și suplinitor al Catedrei de istorie universală critică, medie și modernă la Universitatea din Iași, al cărei rector a fost între 1898 și 1901. Personalitate multilaterală, a abordat în lucrările sale atât istoria națională, cât și probleme teoretice ale științei istorice.

Membru al Academiei de Științe Morale și Politice din Paris, al Societății de Arheologie din Bruxelles, al Societății Academice Române din Cernăuți, al Institutului Internațional de Sociologie. A fost distins cu Premiul "Heliade Rădulescu" al Academiei Române.

Operă: A fost autorul celei dintâi opere de mari dimensiuni cu privire la istoria poporului român, *Istoria Românilor din Dacia Traiană*, lucrare premiată de Academia Română, și varianta ei franceză, *Histoire des Roumains de la Dacie Trajane*, premiată de Academia de Științe Morale și Politice din Paris. Autor a numeroase lucrări. Acestea li se adaugă numeroase studii privitoare la: istoria veche, istoria medie, istoria modernă, istoria orașelor ș.a. A acordat o atenție aparte strănerii și publicării izvoarelor istorice. A avut preocupări de: filosofia culturii, filosofia istoriei, sociologie, etnografie și folclor, drept, economie politică, pedagogie, filologie. S-a numărat printre membrii societății literare "Junimea", al cărei secretar a fost, și printre colaboratorii revistei "Convorbiri literare", unde a debutat în 1868 cu studiul *Cultura națională*. S-a afirmat și în literatură, publicând impresii de călătorie. A îngrijit *Scrierile* lui Ion Creangă (1890) și *Poezii complete* de Mihai Eminescu (1893); a tradus din creația lui J.W. Goethe (*Hermann și Dorothea*).

Publicații:

- *Despre ideea fundamentală a dreptului*, 1871;
- *Despre învățământul școlar în genere și îndeosebi despre acel al istoriei*, 1871;
- *Ceva despre literatura poporană*, 1872;

- *Studii asupra vechilor noastre așezăminte*, 1874;
- *Încercări asupra versului român*, 1875;
- *Documente inedite din arhivul Sf. Spiridon din Iași*, 1876;
- *Criticismul*, 1877;
- *Starea noastră economică*, 1877;
- *Panteism*, 1878;
- *Studii economice*, 1879;
- *Agricultură și comerț*, 1880;
- *Răsboaiele dintre ruși și turci și înrâurirea lor asupra Țărilor Române*, 2 vol., 1880;
- *Școlile de agricultură*, 1882;
- *Realism și idealism*, 1883;
- *Teoria lui Rosler. Studii asupra stăruinței românilor din Dacia Traiană*, 1884;
- *Dacia sub romani*, 1884;
- *Mehadia. Impresiuni de călătorie*, 1884;
- *Memoriu asupra învățământului superior din Moldova*, 1885;
- *Une enigme historique. Les Roumains au Moyen Âge*, 1885; ed. II, 1998;
- *Întemeierea Țărilor Române*, 1885;
- *Epoca fanarioților*, 1885;
- *Literatura haiducească*, 1885;
- *Les guerres daciques de l'empereur Trajan*, 1886;
- *Pierre le Grand et les Pays Roumains (Brancovan et Cantemir)*, 1886;
- *Starea noastră agricolă în asemănare cu alte state*, 1887;
- *Documente privitoare la răpirea Bucovinei de austrieci*, 1887;
- *Istoria românilor din Dacia Traiana*, 6 vol., Iași, Tipografia H. Goldner, 1888-1893;
- *Introducerea limbii române în biserică pe timpul lui Matei Basarab și Vasile Lupu. 1633-1644*, 1891;
- *Războiul din 1828-1829. Pacea de la Adrianopole*, 1892;
- *Domnia lui Mihail Sturdza în Moldova*, 1893;
- *451 traduceri libere și imitațiuni de poezii antice și moderne din Orient și Occident*, vol. 1-2, Grigori N. Lazu, prefațator, Iași, Editura Școalelor Frații Saraga, 1894;
- *Observations sur l'origine des Daco-Roumains*, 1895;
- *Istoricul relațiilor dintre proprietari și țărani de la reformele lui Mavrocordat până la Regulamentul organic*, 1895;
- *Caracterul științific al culturii*, 1895-1896;

- *Histoire des Roumains de la Dacie Trajane*, 2 vol., 1896;
- *Primul proiect de constituțiune a Moldovei din 1822*, 1897;
- *Documente privitoare la familia Callimachi*, 1897;
- *Principiile fundamentale ale istoriei*, 1898-1899;
- *L'hypothese dans l'histoire*, 1901;
- *Amintiri de călătorie*, Iași, Tipo-Litografia H. Goldner, 1901;
- *Teatrul și limba românească*, 1902;
- *Secularizarea averilor mănăstirești din punct de vedere juridic*, 1902;
- *Domnia lui Cuza Vodă*, 2 vol., Iași, Tipografia editore Dacia P. Iliescu și D. Grossu, 1903;
- *Documente privitoare la domnia lui Cuza*, 1903;
- *Învățămintul profesional al meseriilor*, 1903;
- *Orașul Iași. Schițe istorice și administrative*, 1904;
- *Sociologia e storia*, 1904;
- *Borzesci și Stefan cel Mare*, textul în colaborare cu Riria, A. Vlahuță..., il. de Costin Petrescu, București, Editura Comitetului organizării serbarei la Borzesci (județul Bacău) a celui de al patrulea centenar de la moartea Marelui Domn al Moldovei, 4 iulie 1904, Tipografia "Clementa", 1904;
- *Limba românească*, 1906;
- *Din neologismele "Vieții românești"*, 1906;
- *Limba frumoasă*, 1907;
- *77 determinismo nella sociologia*, 1907;
- *Lupta dintre Drăculești și Dănești*, 1907;
- *Politica monetară și a băncilor României*, 2 vol., 1907-1908;
- *Însemnătatea istorică a Iașului*, 1908;
- *Limba nouă românească*, 1908;
- *Legile și seriile în științe și în istorie*, 1908-1909;
- *Le leggi dell'evoluzione sociale*, 1909;
- *În chestiunea desființării Contenciosului administrativ*, 1910;
- *Istoria partidelor politice din România*, 1910-1911, lucrare rămasă însă neterminată;
- *Ridicarea Statuei Cuza-Vodă, dare de seamă de sumele încasate și cheltuite: operațiile începute la 1 Oct. 1903*, în colaborare cu Gr. Ghika Deleni, A. Holban, C.D. Climescu, Gh. Sterian, G.D. Șerban, Iași, Tipografia Dacia P. și D. Iliescu, 1912;
- *Scoală rurală*, 1913;

- *Istoria Românilor din Dacia Traiană*, ed. II, în 5 vol., 1913-1914; ed. III, în 14 vol., 1925-1930; ed. IV, vol. I-V, 1985-1999;
- *Românii și Austro-Ungaria*, 1914;
- *Istoria lui Mihai Viteazul*, 1914;
- *Istoria românilor din Dacia Traiană*, 2 vol., București, Cartea Românească, 1925;
- *Antologia ideologiei junimiste: culegere de studii neadunate până acum în volum: T. Maiorescu, V. Pogor, Th. Rosetti, A.D. Xenopol, G. Panu, A. Lambrior, V. Burla, P. Missir, E. Lovinescu*, București, Casa Școalelor, Inst. Arte Grafice "Lupta" N. Stroila, 1942;
- *Scrieri sociale și filozofice*, București, Editura Științifică, 1967;
- *Istoria românilor din Dacia Traiana*, vol. I: *Dacia anteromană, Dacia romană și năvălirile barbare*, text stabilit, note, comentarii, postfață și indice de V. Mihailescu-Birliba, pref. și studiu introd. Al. Zub, ed. a 4-a, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1985;
- *Istoria românilor din Dacia Traiana*, vol. II: *De la întemeierea Țărilor Române până la moartea lui Petru Rareș, 1546*, text stabilit de Nicolae Stoicescu și Maria Simionescu, note, comentarii, prefață, indice și ilustrația Nicolae Stoicescu, ed. a 4-a, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1986;
- *Istoria românilor din Dacia Traiana*, vol. III: *De la moartea lui Petru Rareș până la Matei Basarab și Vasile Lupu: Epoca lui Mihai Viteazul*, text stabilit de Nicolae Stoicescu, Maria Simionescu, note, comentarii, prefata, indice și ilustrația Nicolae Stoicescu, glosar Maria Simionescu, ed. a 4-a, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1988;
- *Războaiele dintre ruși și turci și înrâurirea lor asupra Țărilor Române*, prefață de Apostol Stan, îngrijire de ediție și note Elisabeta Simion, în colecția "Historia", București, Albatros, 1997;
- *Teoria istoriei*, traducere din limba franceză de Olga Zaicik, studiu introductiv de Al. Zub, în colecția "Cărți fundamentale ale culturii române", București, Editura Fundației Culturale Române, 1997;
- *Teoria lui Rösler: studii asupra stăruinței românilor în Dacia Traiană*, studiu introductiv, îngrijire de ediție și note Constantin Schifirneț, în colecția "Ethnos", București, Albatros, 1998;
- *Națiunea română*, antologie, îngrijire de ediție, studiu introductiv și note de Constantin Schifirneț, în colecția "Ethnos", București, Albatros, 1999;
- *Românii și ungurii*, selecția textelor, antologie, studiu introductiv și note Constantin Schifirneț, în colecția "Ethnos", București, Albatros, 1999;
- *Principiile fundamentale ale istoriei*, traducere din limba franceză, studiu introductiv și bibliografie selectivă de Rodica Croitoru, în colecția "Ethnos", București, Albatros, 2003;
- *Publicistică economică*, argument, studiu introductiv și îngrijirea ediției Florica Ștefănescu, Oradea, Editura Universității din Oradea, 2004;

- *Istoria partidelor politice în România. De la origini până la 1866*, ediție îngrijită, studiu introductiv și note de Constantin Schifirneț, în colecția "Ethnos", București, Albatros, 2005;
- *Concepția sociologică: selecție de texte*, selecție de texte Ștefan Vlăduțescu și Ion Munteanu, Craiova, Beladi, 2006;
- *Cuvinte despre Ștefan cel Mare*, vol. 1, coautor cu ierodiaconul Gherasim Putneanu, Dimitre Onciul, Suceava, Mușatinii, 2007;
- *Studii economice*, Iași, Tipo Moldova, 2007;
- *Domnia lui Cuza-Vodă*, sinteză de Mircea Vâlcu-Mehedinți, București, Editura Mircea Vâlcu-Mehedinți, 2010;
- *Domnia lui Cuza-Vodă*, vol. 1-2, ediție anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010-2011;
- *Resboaele dintre ruși și turci și înrîurirea lor asupra Țerilor Române*, cuvânt înainte semnat de Gh. Buzatu, vol. 1-2, ediție facsimilată, Iași, Tipo Moldova, 2011;
- *Istoria românilor din Dacia Traiană*, vol. 1, ed. a 5-a, rev., București, Saeculum I.O., 2013;

Publicații periodice:

➤ *Arhiva Societății științifice și literare din Iași*

- Periodic, editori: I. Cuppermann, frații Șaraga; directori: A.D. Xenopol, Ilie Bărbulescu, Teodor T. Burada, Gh. Ghibănescu; red. A.D. Atanasiu (din 1892, titlul: "Arhiva: organul Societății științifice și literare din Iași"; din 1921, titlul: "Arhiva: organul Societății Istorico-filologice din Iași: revistă de filologie, istorie și cultura românească"), Iași, "Buciumul Român", 1889-1916;

Bibl.: Dorina N. Rusu, *Dicționarul membrilor Academiei Române, 1866-2010*, ediția a IV-a revăzută și adăugită, Editura Enciclopedică, București, 2010; V. Malinski, *Economiștii la Academia Română, Evocări și restituiri*, vol. II, Editura Academiei Române, București, 1991; <http://aleph500.biblacad.ro>; <http://www.bnr.ro>; <http://opac.biblioteca.ase.ro>;

ZAHARESCU, Barbu (Bercu Zuckerman)

(11 martie 1906, Bârlad, jud. Vaslui - 14 noiembrie 2000, București),
economist.

Membru corespondent - 2 iulie 1955.

Studii: Studii liceale la Bârlad și universitare (Facultatea de Științe, Secția matematici) la București.

Carieră: Membru al conducerii Mișcării Studențești Revoluționare (în 1924); activist la CC al UTC; activist la Comitetul regional U.T.C. Galați (în 1925). În sept. 1925 a fost arestat și condamnat la 5 ani închisoare; în 1927, Consiliul de Război din București a rejudecat procesul și l-a condamnat la 7 ani închisoare. A fost eliberat în 1931, pentru a fi din nou arestat și eliberat în 1933. A participat la redactarea în ilegalitate a ziarului "Scânteia" (în 1934); secretar de redacție la ziarul "Observator" (în 1938). Pentru activitatea sa politică, a fost din nou arestat (iul. 1940) și internat la Miercurea-Ciuc, Caracal și Târgu Jiu, după care a fost trimis în lagărul de la Vapniarka, Grosulovo (în 1942), apoi la Tighina (în 1944) de unde a reușit să evadeze. A fost director al Institutului de Studii Politice și Administrative; director al Editurii Politice (1948-1955); șef al Catedrei de economie politică la Universitatea București (1948-1955); director al Editurii PMR (în 1954); rector al Institutului de Limbă și Literatură Rusă "Maxim Gorki"; redactor-șef al revistei "Lupta de clasă"; director-adjunct al Institutului de Istorie a Partidului (în 1955); membru supleant al CC al PMR (1955-1965); trimis extraordinar și ministru plenipotențiar în Argentina (1955-1956) și Turcia (1956-1959); ambasador în China, Birmania și Vietnam (1959-1961); membru al CC al P.C.R. (1965-1974) și membru al Comisiei Centrale de Revizie (1974-1984). După revenirea în țară, și-a reluat munca didactică, din 1970 devenind profesor consultant.

A fost distins cu Ordinul "Steaua R.P.R.", cls. III (1948, 1964), "Ordinul Muncii", cls. I (1956), Ordinul "Meritul Științific", cls. II (1966).

Publicații:

- *Sindicatele și problema națională*, 1946;
- *Despre Capitalul lui Marx*, 1947;
- *Karl Marx despre procesul de circulație a capitalului*, 1955;
- *Economia politică. Manual. Capitalism*, 1967, în colab.;
- *Conștiințe social-politice*, 1969;
- *Economie politică marxistă și capitalismul contemporan*, 1977;
- *Teoria valorii și banii*, 1987;

Bibl.: Dorina N. Rusu, *Dicționarul membrilor Academiei Române, 1866-2010*, ediția a IV-a revăzută și adăugită, Editura Enciclopedică, București, 2010;

ZAMAN, Gheorghe

(n. 13 iunie 1942, Bucșani, jud. Giurgiu),
economist.

Membru corespondent - 6 iunie 2001.

Studii: După absolvirea Liceului "Tudor Vladimirescu" din București (1960), a urmat Facultatea de Comerț Exterior din cadrul Academiei de Studii Economice din București (1960-1965). Și-a continuat specializarea în Marea Britanie și în Austria. În 1985 și-a susținut teza *Implicațiile tehnologiilor noi și modernizate asupra cheltuielilor materiale*, devenind doctor în economie.

Carieră: A fost cercetător la Institutul de Cercetări Economice (din 1965) și a devenit profesor universitar (1997), șef al Catedrei finanțe, contabilitate și informatică de gestiune (1999-2000) și decan al Facultății de Management Financiar-Contabil (2000) din cadrul Universității "Spini Haret" din București, cadru didactic asociat la Catedra eficiența investițiilor din cadrul Academiei de Studii Economice din București. În prezent este director al Institutului de Economie Națională (din 1990). Principalele probleme abordate în lucrările sale se referă la: teorii și politici ale reformei de tranziție la economia de piață, eficiența factorilor de creștere a economiei naționale, privatizarea și restructurarea în România, relații economice internaționale, previziune și planificare macroeconomică, economia progresului tehnologic și a cercetării științifice etc.

Între 1993 și 1994 a fost reprezentant al Academiei Române în Grupul de lucru al Băncii Mondiale pentru elaborarea Strategiei de reformă a cercetării și dezvoltării în România, iar între 1993 și 1996 membru al Colegiului consultativ pe probleme economice de pe lângă Președinția României; consilier economic al Asociației Oamenilor de Afaceri din România (1999-2002).

Membru al Comisiei de Știință a Academiei Române (1992-1995), al Comitetului Român al Distribuției (din 1995), membru corespondent al International Center for Economic Growth din San Francisco (din 1995), membru al European Association for the Study of Science and Technology din Londra (din 1995), consilier prezidențial cu rang de ministru, șef al Departamentului Strategiei Economice și Sociale al Administrației Prezidențiale a României (2000-2004), membru al Consiliului Asociației Economice Internaționale (Paris, 2006), membru în Consiliul științific al Institutului European din România (2007), membru în International Advisory Board al Social Sciences Research Society (SOSES) (Turcia, 2007), președinte al Asociației Generale a Economiștilor din România (2006), președinte de onoare al Forumului Dezvoltării Durabile. România Orizont 2002 (2002), membru de onoare al Academiei Internaționale al Economiilor Emergente (New York, 2003), președinte de onoare al Asociației pentru Studii și Prognoze Economice și Sociale (București, 2003), membru al Fundației "Alfred Nobel Planet" (Ucraina, 2008), membru de onoare al Asociației Facultăților de Economie din România (2010), președinte al Camerei de Comerț și Industrie Româno-Ruse (din 2009), membru al International Advisory Board al Revistei "Eastern Journal of European Studies" (2009). În perioada 2010-2013, i s-a acordat titlul de *Doctor honoris causa* la 6 universități din țară. A fost distins cu Diploma Băncii Naționale a României (1995), cu Medalia Asociației Generale a Economiștilor din România (1997), cu diplome de excelență ale Institutului Național de Cercetări Economice al Academiei Române (2002), Universității "Vasile Goldiș" din Arad (2002) și Societății

Române pentru Asigurarea Calității (2003), cu Diploma de onoare “PRO SCIENTIA” - CNCSIS (2004), cu Diploma de excelență pentru promovarea cercetării științifice a economiei emergente Asociației Generale a Economistilor din România (2007), cu Diploma de excelență pentru prezentarea complexă a României pe plan internațional a Societății Române de Statistică (2007), Diploma de Excelență cu Medalia de Aur, acordată de Asociația Facultăților de Economie din România, Diploma “Virgil Madgearu” a Academiei de Științe Economice - București. A fost decorat cu Ordinul Național “Steaua României” în grad de Cavaler (2002).

Operă: Rezultatele cercetărilor sale se regăsesc în peste 30 de volume și peste 300 de studii apărute în publicații de profil din țară și de peste hotare. Redactor responsabil al publicațiilor: “Revista română de economie” (“Romanian Journal of Economies”) și “Analele Institutului Național de Cercetări Economice”.

Publicații:

- *Studii despre comerțul mondial capitalist*, 1968, coautor;
- *Comerțul exterior în balanța legăturilor dintre ramuri*, 1970, coautor;
- *Proгноza economică. Orizont previzional*, 1972;
- *Previzionarea fondului de consum pe baza analizei influenței factorilor săi determinanți*, 1973;
- *Progresul tehnic și reducerea cheltuielilor materiale*, 1987;
- *Eficiența economiei românești*, 1991, coautor;
- *Fundamente teoretice și practice ale privatizării în România*, 1993;
- *Proprietatea de stat și reformă*, 1993;
- *Credit. Productivity. Creating stability Power in the International Financial Market*, 1993;
- *România '95. Vision enciclopedica*, 1994, coautor;
- *La transition de l'economie roumaine vers l'economie de marche*, 1994, coautor;
- *L'effcience de l'economie roumaine*, 1994;
- *La reorganisation de las empresas con capital mayoritario de Estrado en el perioda de transition*, 1995;
- *Restructurarea societăților comerciale*, 1996, coautor;
- *Blocaje în economia de tranziție*, 1997, coautor;
- *Restructuring State Enterprises in România*, 1997;
- *Blocajul investițional. Forme, cauze, efecte și căi de redresare*, 1997;
- *Particularități și tendințe în procesele investiționale din economia de tranziție a României*, 1997;
- *Environmental Management in Southern European Firms*, 1998, coautor;
- *Economia*, în volumul “România 2020”, 1998;
- *Science and Technology Policy Lessonsfor CEE Countries*, 2005, coautor;

- *Aspecte macroeconomice privind funcționalitatea sectorului privat în România; Experiențe și repere strategice ale UE pentru sectorul IMM din România*, 2005, coautor;
- *Migrația forței de muncă și dezvoltarea durabilă a României. Abordări teoretico-metodologice. Sistem de indicatori și modele de analiză*, 2005, coautor;
- *Transferul tehnologic și investițiile - priorități ale dezvoltării durabile*, 2006, coautor;
- *Știința sustenabilității în contextul cerințelor de inter- și transdisciplinaritate ale CDI*, 2007, coautor;
- *National Sustainable Development Strategy of România 2010-2020-2030*, 2008, coautor;
- *Restructuring România 's Education System Considering the Evaluations from the Domestic Market Perspective and Impact on RDI Progress*, 2008 coautor;
- *Structural Fund Absorption: A New Challenge for România?*, 2009, coautor;
- *Best practices in the field of research evaluation and funding policies*, 2009, coautor;
- *Effects of the international financial crisis. Role of large and small economies in the globalization process through FDI*, 2009;
- *Economic Contribution of Copyright Based Industries*, 2009, coautor;
- *A Composite Index for R&D Absorption Capacity, Spațial Configuration in România*, 2010, coautor;
- *A New Approach to Shadow Economy Metrics. International Comparisons of EU countries*, 2013;
- *Vulnerabilități ale datoriei externe în România*, 2013;
- *The impact of International Economic Crisis on Corruption in România*, 2014;
- *Eficiența economică în condițiile dezvoltării durabile*, 2014;
- *Dezvoltarea economică endogenă la nivel regional. Cazul României*, 2015;

Bibl.: Dorina N. Rusu, *Dicționarul membrilor Academiei Române, 1866-2010*, ediția a IV-a revăzută și adăugită, Editura Enciclopedică, București, 2010;

ZANE, Gheorghe

(11 aprilie 1897, Galați - 22 mai 1978, București),
economist și istoric.

Membru titular - 1 martie 1974
(membru corespondent - 3 februarie 1965).

Studii: După absolvirea Liceului "V. Alecsandri" din Galați, a urmat cursurile Facultății de Drept din Iași. În 1921 și-a început cariera didactică, predând economia politică la Facultatea Agricolă a Universității din Iași. Și-a susținut doctoratul în științe economice cu teza *Metode și sisteme contemporane în teoria valorii* (1924).

Carieră: A fost conferențiar de economie politică la Universitatea "Al.I. Cuza" din Iași; în 1929 a fost numit profesor titular de istoria doctrinelor economice, ulterior și de economie politică și finanțe la Facultatea de Drept din Iași, unde a organizat un seminar de științe economice, înzestrat cu o bogată bibliotecă de profil. Din 1946 s-a mutat la București, ca profesor titular de economie politică și raționalizare la Institutul Politehnic. S-a implicat în viața politică, în 1925 devenind membru al Partidului Țărănesc, ulterior Partidul Național-Țărănesc; a fost ales deputat (1928-1931, 1932-1933, 1946-1947), calitate în care a participat la elaborarea unor legi, între care Legea contractelor de muncă. În 1947-1948 a fost închis, după eliberare fiind numit bibliotecar la Biblioteca Academiei RPR, ulterior consilier la Institutul de Istorie "N. Iorga" (1949-1952). În 1952 a fost din nou arestat pentru aproape un an, pentru ca în 1954 să fie numit cercetător, apoi șef de secție la Institutul de Cercetări Economice al Academiei Române. În studiile sale a abordat probleme variate de economie politică, finanțe publice, istorie economică, istoria doctrinelor economice, istorie socială, circulația monetară, dezvoltarea formelor industriale premergătoare industriei mașiniste din Țările Române, istoria gândirii economice românești etc.

Unul din capitolele activității sale științifice a fost legat de studierea și valorificarea moștenirii științifice și literare a lui Nicolae Bălcescu: a editat opera acestuia și a publicat într-un volum de sine stătător studiile despre marele istoric și revoluționar român (*Nicolae Bălcescu. Opera. Omul. Epoca*, 1975). A colaborat la elaborarea celor două volume ale *Bibliografiei istorice a sec. XIX*. Postum i-a apărut volumul de *Memorii* (1997).

Publicații:

- *Impreviziunea. Câteva cercetări asupra dezvoltării economice și juridice a Țărilor Române de la începutul sec. XX*, 1925;
- *Un veac de luptă pentru cucerirea pieței românești*, 1926;
- *Probleme monetare. Din trecutul economiei noastre naționale*, 1927;
- *Comentarii și interpretări în istoria doctrinelor economice*, 1927;
- *Sisteme monetare și monete principale din veacurile trecute*, 1928;
- *Vistieria Moldovei în timpul domniei lui Ioniță Sandu Sturdza*, 1928;
- *Economia de schimb în Principatele Române*, 1930;
- *Chestiuni de economie politică*, 1939;
- *Mișcarea revoluționară de la 1840, preludiu al revoluției de la 1848*, 1964;

- *N. Iorga și problemele sociale ale operei sale*, 1965;
- *Industria României în a doua jumătate a sec. XIX*, 1910;
- *N. Iorga et l'histoire économique*, 1972;
- *Legislație fiscală română și comparată*, curs predat în anul 1936-1937, publicat de Al. Bârlădeanu, Iași, Institutul de Arte Grafice "Albina Românească", 1937;
- *Memorii: 1939-1974*, cu o pref. de Dan Berindei, ed. Al. Bârlădeanu, Irina G. Zane-Marcu și Daniela Poenaru, București, Editura Expert, 1997;
- *Taranismul și organizarea statului roman*, în colecția Biblioteca de educație cetățenească, 7, lipsă alte date (exemplar existent la BCU);
- *Introducere în studiul problemei valorii*, Iași, Institutul Modern de Arte Grafice N. V. Stefanu și D. Staierman, [19--];
- *Impreviziunea: câteva cercetări asupra dezvoltării economice și juridice a Țărilor Române la începutul sec. XIX*, Iași, Ins Modern de Arte Grafice N. V. Stefanu și D. Staierman, 1925;
- *Un veac de luptă pentru cucerirea țării românești*, Iași, Tipografia "Edison", 1926;
- *Marx și Balcescu*, Iași, Institutul de Arte Grafice și Editura Viața Românească, 1927;
- *Probleme monetare: din trecutul economiei noastre naționale*, Iași, Viața Românească, 1927;
- *Economia de schimb în Principatele Române*, București, Editura Casei Școalelor, 1930;
- *Legislație fiscală română și comparată: curs predat în anul 1936-1937*, publicat de Al. Bârlădeanu, Iași, Institutul de Arte Grafice Albina Românească, 1937;
- *Elemente pentru studiul economiei politice*, Iași, Institutul de Arte Grafice "Alexandru A. Terek", 1938;
- *Chestiuni de economie politică*, Iași, Institutul de Arte Grafice "Alexandru A. Terek", 1939;
- *Opere*, N. Balcescu, ed. critica adnotată cu o introd. de G. Zane, Tom. 1: *Scrisori istorice, politice și economice*, în colecția Scriitorii români moderni, București, Fundația pentru Literatură și Artă "Regele Carol II", 1940;
- *Texte din literatura economică în România: secolul XIX*. Vol. I, București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1960;
- *Opere*, Nicolae Bălcescu, vol. 4: *Correspondența: scrisori, memorii, adrese, documente, note și materiale*, ed. critică, București, Editura Academiei Republicii Populare Române, 1964;
- *Le mouvement révolutionnaire de 1840: prélude de la Révolution Roumaine de 1848*, Bucarest, Édition de l'Académie de la République Populaire Roumaine, 1964;
- *Problema monetară în România și reforma de la 1867*, București, Editura Academiei Române, 1968;

- *Industria din România în a doua jumătate a secolului al XIX-lea: despre stadiile premergătoare industriei mecanizate*, în colecția "Biblioteca istorică", XXIV, București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1970;
- *L'industrie roumanie au cours de la seconde moitié du XIX-e siècle: sur les origines historiques de l'industrie de fabrique*, traduction de Radu Crețeanu, București, Editions de l'Academie de la R.S. Roumanie, 1973;
- *N. Balcescu la Biblioteca poloneza din Paris*, coautor cu Elena G. Zane, București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1973;
- *Opere*, N. Bălcescu, Vol. 1-4, ed. critică cu Elena C. Zane, București, Editura Academiei Române, 1974-1990;
- *N. Balcescu: opera, omul, epoca*, București, Editura Eminescu, 1975;
- *1907-1977: de acolo de unde a pornit vampa: culegere de eseuri, reportaje, nuvele, schite, povestiri inedite*, coautor cu Iorgu Iordan, Dan Zamfirescu, București, Editura Eminescu, 1977;
- *Bibliografia istorica a României*, comitetul de coord. cu A. Otetea, Const. C. Giurescu..., vol. 2-3: *Secolul XIX*, București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1972-2010;
- *Studii*, st. introd. de Costin Murgescu, cuv. editorului Valeriu Râpeanu, ed. îngrij. de Elena G. Zane, în colecția Biblioteca Eminescu, București, Editura Eminescu, 1980;
- *Opere*, vol. II: *Scrieri istorice, politice și economice: 1848-1852*, Nicolae Bălcescu, coautor cu Elena G. Zane, București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1982;
- *Opere economice*, Charles Fourier, Gromoslav Mladenatz, coautor cu Mihai Patras, Chișinău, Editura Universitas, 1992;
- *Memorii: 1939-1974*, pref. Dan Berindei, ed. Daniela Poenaru, ed. Irina G. Zane-Marcu, ed. Alexandru Barladeanu, București, Expert, 1997;
- *Secolul XIX*, vol. inițiat de G. Zane și îngrijit de Daniela Poenaru, cu un cuv. înainte de Mircea Ciomara, vol. 2, part. 2: *Viața economică*, București, Centrul de Informare și Documentare Economică, 1999;
- *Studii de istorie economică și istoria gândirii economice*, vol. 4, coautor cu Costin C. Kirițescu, Pierre Werner, Florin Aftalion, coord. Nicolae N. Constantinescu, București, Editura Academiei Romane, 2000;
- *Economia de schimb în Principatele Române*, pref. Gheorghe Lutac, ed. a 2-a, Iași, Editura Universității "Alexandru Ioan Cuza", 2010;

Publicații periodice:

➤ Cercetări istorice

- Buletinul Seminarului de Istoria Românilor al Universității din Iași, dir. I. Minea.
- *Sisteme monetare și monete principale din veacurile trecute*, nr. 1, Iași, Viata Românească, 1928;

➤ *Analele Academiei Române*

- *Ion Ghica către N. Bălcescu: scrisori inedite din vremea pribegiei*, introducere, Seria III, Tom. XXV, Mem. 26, București, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, Imprimeria Națională, 1943;

➤ *Publicațiile seminarului de economie politică și finanțe*

- *Economia politică la Academia Mihaileană la Centenarul Învățăământului Economic în România*, seria II, 1, Facultatea de Drept. Iasi, Institutul de Arte Grafice Alexandru A. Terek, 1943;

➤ *Studii și cercetări economice*

- *Literatura economică românească din Transilvania în secolul al IX-lea*, vol. îngrijit de Daniela Poenaru, București, Academia Română, Institutul Național de Cercetări Economice, Centrul Român de Economie Comparată și Consens, Centrul de Informare și Documentare Economică, vol. 30-31, 2005;

Bibl.: Dorina N. Rusu, *Dicționarul membrilor Academiei Române, 1866-2010*, ediția a IV-a revăzută și adăugită, Editura Enciclopedică, București, 2010; V. Malinschi, *Economiștii la Academia Română, Evocări și restituiri*, vol. II, Editura Academiei Române, București, 1991; <http://cacheprod.bcub.ro>; <http://opac.biblioteca.ase.ro>; <http://www.bnr.ro>.